Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

Τὰ σωζόμενα

Τῶν παλαιοτέρων

Ποιητῶν

ΓΕΩΡΓΙΚΑ, ΒΟΥΚΟΛΙΚΑ, καὶ ΓΝΩΜΙΚΑ.

Vetustissimum Autorum Georgica, Bucolica, & Gnomica poemata, quæ superſunt.

Accessit huic editioni

Is. Hortiboni Theocriticarum Lectionum libellus

Cætera sequentes paginæ indicant.

Coloniæ Allobrogum.

Apud Iohan. Vignon.

M. DCXII.

TYPOGRAPHVS LECTORI beneuolo S.

Ne sis nescius, lector, quid in hac nostra editione, præter ea quæ priore habuisti, sit præstitum, paucis rem habe:

Primùm Græca vt quàm emendatissimè ederentur operam studiosè dedimus:

Deinde in Latina interpretatione multa fecimus meliora.

Tertiò, quædam adiunximus carmina partim Theocriti, partim aliorum poetarum, quæ in priori deerant: quædam etiam quæ in nullis reperias.

Musæi quoque poema & propter elegantiam, & quia non videbatur argumentum alienum, edere visum est.

Postremò, Isaaci Horibani Lectionum Theocriticarum libellum addidimus, in quo tum Theocriti tum aliorum poetarum loci non pauci quâ emẽdantur, quâ explicantur.

I. CRISPINI. de sua editione διστιχον

Si decus est paucis quàm plurima dicere, & aplo:
Quidni etiam exiguo claudere multa libro?

OECONOMICA TOTIVS OPERIS PRÆFATIO,

IOHANNIS CRISPINI.

GRAVIORIBVS defessum laboribus quid vetat in amœnos nonnunquam Poetarum hortos requiescendi gratia excurrere? Sanè fuit ea mihi iam dudum in promo vendis (quoad potui) literarũ studiis voluntas, vt quum à grauioribus illis, imò primariis Autoribus edendis otij quid superesset, secundariis qui ad humanitatem pertinent, impenderem. Maximè verò iis qui viciniores origini, vt Plato monet in Philebo, minus attactarum sordium habent: qui verbis lectis, aptis & illustribus idem effiiunt, quod pictores præstant suis pigmentis candoris ac ruboris, & aliis cuiusque generis coloribus scitè omnino adhibitis & eleganter. Ac quum superioribus annis ab Homero poetarum principe cœptum esset, nunc alterum ab illo, Hesiodum Ascræum illi ὁμόχρονον, Theognidem quoque & Phocylidem: Theocritum aliósque primarios Poetas, qui ob excellentis & exquisitæ scriptionis dotes vetustatem ferre potuerunt, prosequi non iniucundum duximus ea forma quæ & domi & foris oblectet, nec impediat circumgestantem. Distinximus quidem eos velut in tres classes, quarum primam Hesiodi

operibus τοῖς συζωμάσεις: secundam Theocrito, ac reliquis Εἰδυλλιογράφοις: tertiam ipsi Theognidi cæterisque Γνωμολόγοις hac exiguitate dedimus, vt in vnum volumen coire omnes possint, quorum seriem subiecta huic Epistolæ tabula demonstrabit.

Quid porrò præstitum sit hac editione non est pluribus recensendum: ipsa re cognoscent candidi Lectores: ne aut prolixiori præfatione periucundam horum Poetarum lectionem remorer, aut verecundiæ terminos nimia commendatione transiliam. Spero equidem susceptum hunc laborem inque eo doctorum virorum præstitam operam atque industriam studiosis nec inutilem nec ingratam futuram, cùm & Latina versio, quæ de Græcis fideliter expressa est, omnibus è regione coniuncta detur: tum etiam breuibus ea annotationibus indicata sint quæ necessaria erant, huiúsque enchiridioli modulo potissimùm conueniebant.

Atque vt ingenuè semper agnouimus à quibus profecimus, præter eos quorum elucubrata studia in hos Poetas citata extant, pleraq. nobis benignè communicauit D. Portus Cretensis, vir Græcè atq. Latinè doctissimus: multa etiam apud B. Marcuardũ contulit C. Auberius Triumcurianus, præsertim in iis quæ Simmiæ Rhodio attribuuntur; quæ præterquam quòd sunt αἰνίγματα arbitratu veteris Autoris efficta corruptissima erant. Ioannes Pediasimus Theocriti Σύριγγα declaraturus, quantis difficultatibus afficeretur, antè testificatus est his verbis: τὸ δὲ τῆς Θεοκρίτου σύριγγος αἰνίγμαπι μὲν ὅμοιον, διά τε τὴν τῶν μετεωρίσεων πύκνωσιν, καὶ διὰ τὸ ἀκροδιγῶς τῆς μνημονευθεισῶν ἰσοριῶν ἔχεσθαι, καὶ τὸ ἐλλιπὲς πᾶσιν τάξεως καὶ ταύτην μὴ κατὰ τὴν ἀπλῆν συνάθροιν διὰ πίνακος ἔκφυλον, πολλὴν ἐμποιοῦσαν ἀσάφειαν. Quæ antè præfatio æquius de Quo, Alis, ac Secari, æni-

gmaticis Simmiæ commentis prædici vsurpasque meritò possent. Hæc verò breuibus idcirco non abs re præfamur, vt intelligant studiosi adolescentes, per exiguos quidem dari hos libellos, sed refertos tanta Poetarum veterum gaza, tam multiplici rerum sententiarúmque grauitate ac varietate plenos, vt maiora volumina non solùm operarum & operis difficultate superent, verùm etiam vtilitatem grato compendio (his præsertim temporibus alioqui perturbatissimis) coniunctam habeant,

POETARVM QVI TRIbus distinctis libris, vno tamen ἰσχνῷ comprehenduntur, catalogus.

I.

GEORGICA.

HESIODI ASCRÆI, OPERA & DIES.

Apud veteres ediscebant pueri Hesiodum, cuius autoritas tanta erat vt ipsius carmina tanquam oracula & ἀξιώματα quædam communi sermone vsurparentur.

SCVTVM HERCVLIS.

Dionysius Longinus Rhetor, in libro περὶ ὕψους, quem hoc ipso anno edidimus, videtur ambigere an Aspis sit Hesiodi genuinum opus.

ΘΕΟΓΟΝΙΑ.

Annotationes in Ἔργα καὶ Ἡμέρας, Phillippo Melanchthone potissimùm, Frisio & Gabbitio debentur.

THEOGONIA eiusdem Poet. Cui addita genealogiarum compendiaria descriptio, nobis à D. Porto Cretensi communicata, plurimum lucis adfert.

II

BVCOLICA.

THEOCRITI SYRACVSII Eidyllia, apta ad Poetices principia excolenda, quæ à primis pastorum quietis meditationibus profecta dicuntur. Virgilius à *Pastoribus* exorsus ad *Aratores* se transtulit: & ab Aratoribus ad Heroas: qui etiam Pastorum requiem in ipso Eclogæ, 1. principio ob oculos posuit,

Ti yre tu patula recubans sub tegmine fagi, &c.

V. Vvinsemius aliique hæc Eidyllia exposuerunt.

SIMMIÆ RHODII,

OVVM. ALAS. SECVRIM.

Restituit suis metris, enodatéque exposuit Auberius.

MOSCHI Syracusij

BIONIS Smyrnæi Eidyllia, ex A. Mexerchitum ex Ful. Vrsini scriptis aucta.

AVSONII elegans Eidyllium, Græcis versibus à Fed. Iamotio redditum.

III.

GNOMICA.

THEOGNIDIS Megarensis vetustissimi Poetæ sententiæ elegiacæ annotationibus selectis E. Vineti, I. Hetelij I. Schegkij, aliorúmq. lucubrationibus expolitæ.

PHOCYLIDIS poema admonitorium.
PYTHAGORÆ carmina aurea scholiis V. Amerpachij aliorúmque obseruationibus illustrata
SOLONIS sententiæ quæ supersunt,
TYRTÆI varia,
SIMONIDIS pleraque,
RHIANI,
NAVMACHII,
PANTASIDIS,
ORPHEI,
MIMNERMI,
LINI,
CALLIMACHI,
EVENI PARII,
ERATOSTHENIS,
MENECRATIS,
POSIDIPPI,
METHODORI,
TIMOCLIS. Quorum sententias plerasque multi magni scriptores veluti axiomata & oracula non sine honoris præfatione citarunt. Plato (inquam) Aristoteles, Xenophon. Plutarchus, Athenæus, Dion, Chrysostomus, Philo Iudæus: ac de Patribus Græcis Clemens Alexandrinus, ac Basilius cognomento Magnus.

HOS POETAS INSERVIntur eadem tertia Enchiridij parte.

SENARIORVM Libellus, continens aliorum quoque Poetarũ sententias: quemadmodum ex indice ad calcem illius tertiæ partis apposito constabit.

ADDITA sunt eiusdem cum superioribus argumenti nonnulla ex veterum Comicorum fragmentis: quorum nomina idem Index commonstrat.

Fruere his, ô Philomuse, & nostris studiis faue.

Notes du mont Royal

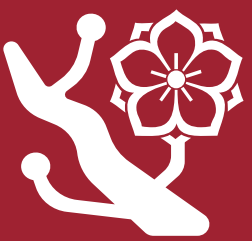

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Une ou plusieurs pages ont été volontairement omises ici.

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ Ἔργα καὶ Ἡμέραι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΕΟΓΟΝΙΑ.

Hesiodi Ascrai Poetæ vt vetustissimi, ita pulchrissimi, opera quæ supersunt omnia: Latina versione & brevibus annotationibus iisque selectiss. exposita.

ANNOTATIONES IN Opera Hesiodi ex doctiss. virorum scriptis collectæ.

Pag. 1. ΗΣΙΟΔΟΥ. *Super Homeri atque Hesiodi ætate, ait Gellius lib. 3. cap. 11. non cõsentitur vter natus prior: dubium tamen non est quin aliquo tempore eodem vixerint.* ΑΣΚΡΑΙΟΥ. *) Sacerdos fuit templi Musarum in Helicone monte Bœotiæ. in Ascra pago ad radicem eius montis. Inde Virgilium, quia hũc Poetam è tot Georgicorum scriptoribus imitatus est, dixit.* Ascræumq; cano Romana per oppida carmen. Ἔργα καὶ Ἡμέρας. Non *dubium est quin idem Virg. omisso Georgicorum hanc inscriptionem expresserit hoc versu,* Quid faciat lætas segetes? quo sidere terram, &c.

Breviter autem summam rei complectitur hic titulus: nam per Opera *significat agriculturam esse artem quæ non inertia, aut alieno sumptu, sed ipsa actione peragatur. Per* Dies *autem innuit suo tempore singula facienda esse. In priori igitur* Operum *libro ad laborem adhortatur agricolam futurum. Obiter etiam alia atque alia præcepta de moribus tradit, ad iustitiam & pietatem colendã, iniustitiam vero & ignaviam vitandam. In secundo autem artem agriculturæ tradit. Duo ergo agit, primùm, vt voluntarium habeat agricolam: deinde, vt peritum.*

Pag. Μοῦσαι. *Duplicem invocationẽ ponit: prior hæc, ad Musas, posterior (v. 8.) ad Iovem dirigitur, vt in Perse fratre docendo sit auxiliator.*

℣ 1. Ὅν τε δὶς.) Enumerat pias quasdam sententias de Deo. Porrò ὅν potest intellig. ἔστιν, more Attico, vt sit ὅν ἔστιν, quemodo, cui: quod nonnulli interrogatiuè, alij vero absque interrogatione intelligunt. Alij non minus commodè exponunt, δὶς ὅν, vel καθ' ὅν δία, secundum quem Iouem gubernatorem nomine πατὲρ & βασιλὲς dicere sunt vt apud Latinos loquor & dico: est enim πατὲρ, de quo magna fama est: βασιλὲς autem honoratum, & ad certam functionem & dignitatem assumptus.

℣ 5. Πέϊα μὴ.) Contractio est in voce πέϊα. vt Iliad. 3. Virgil. quoque dixit aluaria pro aluearia. Æsopus (teste Laertio) cùm rogaretur quid ageret Deus, respondit: τὰ μὴ ὑψηλὰ ταπεινοῖ, τὰ δὲ ταπεινὰ ὑψοῖ.

℣. Κλῦθι.) Inuocatio ad Iouem. Δίκαιος vocat praecepta de moribus.

℣. 11. Οὐκ ἄρα.) Duplicem narrat contentionem augendae rei familiaris, alteram vituperandam, quam per iniuriam & scelus cumulamus opes: alteram dignam laude.

℣ 15. Οὐτε τοῦ γὰρ φθόνου.) Ostendit non fieri per se, vt haec contentio tantopere detrigatur ab hominibus, cùm tamen sit noxia: sed per accidẽs, quia scilicet non possunt discernere à verè expetendis ea quae falsò bonis speciem praeferunt: idque natura quodam fato. ℣ 20. ἀτεχνία, inertem, qui manus nullo operi admouet. τέχνη enim & manum & ipsum opus significat.

℣ 24. ἀγαθὸν. Probat artificum inter se aemulationem. Hos duos versus Plato in Lyside, & Aristot. 5. Polit. & 2. Rhet. & Galenus, ad priorem noxiam contentionem referunt. Plutarchus autem bona illi & salutari cum Poeta nostra attribuit.

Pag. 3. ℣. 3. Ω Πίρση.) Alloquitur fratrẽ, & iam traditam doctrinam ad eius emendationem accommodat: eúmq. deterrat à contentionibus fœdissimis, quia infelicitatem ex eis vertitur qui singulis temporibus sui premuntur,

malfuerint. κακὸν χαρτος, spicherhon aprissimum habuisse concessionis, quia malis gaudeat, vel quòd malis gaudeam. ℣. 6. Ὥρα) absque aspiratione pro φροντὶς aliq legun. ὥρα, tempus. ℣. 9. Τοῦ κατορθοῦν.) Concessio ironica: Quando ditatus es, & abundantem te familiari, nec animus à malis revocari potest, age pergere libertatis, quandiu voles. ℣. 24. Δρηστῆρας.) Βασιλῆας vocat praefectos singularum urbium, quemadmodum & Homerus.

℣. 26. Νόμος) Mediocritatem commendat, & redarguit iudices & gubernatores qui indulgent suis cupiditatibus, & à vita frugalitate digrediuntur ad πλεονεξίαν iustam: & esse dicit primùm ipsos ignorare vim & voluptatem iustitiae longè maiorem quam iniustitiae & πλεονεξίας: deinde etiam non considerare quanta sit cum tranquillitate & frugalis victus. Intelligit ergo per ἴσον, medium inter lucrum & damnum, quod est iustum, & honestius atque utilius πανταχὸς, ut vere, quo & sua pars retineatur, & alterius ad se pertrahatur. Plato. 5. Polit. & 3 Leg. intelligit de mediocritate in facultatibus amplectenda.

℣. 28. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι. pro γὰρ κρύψαι, occultarunt. Causam huius ignorantiae ostendit esse voluntatem. Dei qui voluerit abscondi ab intelligentia communis hominum hanc facilioremvitae rationem.

℣. 29. Πρῶτον) illius primae & melioris vitae rationem commendat, ita vt ostendat, in ea servata posse facile quemque non admodum industrium vel vnius diei labore efficere quod sufficiat in integrum annum.

℣. 31. Μόλιβδον) Quidam non pro nauis gubernaculo, sed prestina, strumq. pro aratro accipiunt. Solent autem rustici instrumenta lignea super fumosa laquearia collocare, vt fumus ea corroboret & induret.

℣. 34. Ἀλλὰ Ζεὺς) Longam fabulam recenset de Pandora, quae docet Iouem iratum abdidisse ignem, i. veritatem, quae penitus abstrusa est in natura. Sed etiam Pro-

metheus ostendisset hominibus recta & honesta, misit Iupiter Pandoram, i. voluptatem, quæ multis rebus opus habet, augéique quotidie sumptus, & quãuis multis modis abblãdiantur, malorum tamen omnium, morbórúmque causa est. Prometheus autem, i. sapiens aliquis monitor, vel ratio, vetat recipere voluptatem: at Epimetheus, i. sensus, non obtãtans rationi, noxiam voluptatem incautus recipit, sed serò recipisse pœnitet. Nonnulli paulò aliter exponunt, vt mox patebit. Προμηθεὺς q. προμηθεύων, *prospiciens, solers, industrius, eóque nomine jeuuanum quosdam intelligitur vis humana in eni.*

℣ 26. Κρύψε.) *Iupiter abscondit ignem, cuius beneficio ferè omnes artes exercentur. Vel ignem, i. mentis vim solertem, vt simplicius viuerent homines.*

℟ 28. Εν κοίλῳ. *Ignem ferulis optimè seruari auctor est Plinius libr. 13. cap. 22.* ℟ 31. Χαίρεις.) *Est quædam requentium approbatio. Pulchrè hic notatur ingeniosorum studium, & inconsiderata in successu suorum conatuum lætitia.* ℟ 34. ἰσοκρατεῖν.) *Ea ferè est humanarum rerum conditio, vt illæ ipsæ cupiditates quæ omnis generis mala secum trahunt, nos delectent.*

℣ 36. Ηφαιστον.) *Recenset iam quomodo Pandora condita sit. M. Garbitius sensum huius fabulæ sic explicat: Hominem prius habuisse sinceriorem & puriorem naturam, simpliciúsq. vixisse. Postquam verò lasciuia mentis ipsius contra voluntatem Dei, sibi vendicarit ingenij & cognitionis vim excitatiorem, inde quasi transformatum in aliam naturam & ἀφῶν corpoream, & illam quidem excellentem virtutibus cælestibus, sed quibus corporea fece contaminatis, mens humana & ipsa ex consortio contaminata, variè abutitur ad lasciuiam & luxuriam variarum artium & inuentionum: & hoc sub specie & specie boni, & vitæ melioris: sed quam omnem industriam suam posteriore co-*

filentiahe, & euentu stultorum magistro, experiatur contrariam esse suis effectis, solaque spe reliqua sustentatur in perpetua anxietate animi. Cæterùm si de voluptate hac potius libeat intelligere, dicemus Poetam hic significare non vnum esse genus voluptatis.

Pag. 5. ἀ 6 Κ ἀ ἄθεον.) *Indefessam cupiditatem superandi alios: vel (secundum quosdam) desiderium vehemens, vt vehementer ametur* ψυχοφθόρος, *vox apta meditationibus & curis, quæ ad satietatem vsque arrodunt & absumunt membra: sicut ferè videre est ingeniosos, pallidos & exenuatos esse.* ἀ 7. Ἐν δὲ δόλῳ) *Impudentiam intelligit, quæ vtrique interpretationi quam accuratissimè commodè applicari potest. Solent enim homines voluptatibus dediti nullam prorsus honestatis rationem habere, eremque negotiatores, & πλεονέκτας vanitatibus & dolis lucrum capiare.*

ἀ 12. Ζῆλον) *Hoc potest de bellicis dotib. intelligi.*

ἀ 13. Ἀμφὶ.) Πειθὼ *dea eloquentiæ est.*

ἀ 21. Πανδώρειον.) *Quidam (vt antè monuimus) voluptatem exponunt. Alij variam quandam ingenij & mentis industriam propositam, quam admirentur homines tanquam magnum suum bonum, cùm sit ipsorum malum. Quod mirum est, cùm mens humana tam diuinis donis sit exornata: sed hoc fit per accidens, vitio ipsorum. Hæc quæ intelligit solertes, qui discedunt à simplicitatis rectitudine: & qui curiosi sunt.*

ἀ 31. Ἐπιμηθὺς.) *Mittitur donum ad Epimetheum, & recipitur. Nam pars inferior cupiditatum & affectionum, quæ est iste Epimetheus, id est, vis animi humanæ mentem sed erata & praeceps, non obsequitur pterumque parti superiori meliorique mentis & rationis, quæ est* μεγαλοφρὼν *animi hominis. Ideoque specie huius boni deceptus, postea noxium compertens, serò recepisse pœnitet. Recte ergo Horatius,* --nocet empta dolore voluptas.

ἀ 31. Νόσφιν ἄτερ τε.) *Hæ duæ particulæ quantum idem*

denotent, intendunt tamen hic significationem.

℣ 33. Αἶψα.) ταχύτης hic pro malo externo accipitur,

℣ 34. Ἀλλα γυνὴ.) Prouerb. γυναικὶ ὀλεθρος. Mulier, id est, appetitiua & fœminea affectio, & publicè indulgentia δημοσιογενὴς & ψυχοφθορὴς, atque corruptrix, vnde laxatur disciplina seuerior. Hinc denique sublata disciplina tanquam operculo Pandora, i. corporis & animi humani, statim quasi ex antro Æoli venti & impetus affectum, Quâ data porta ruunt, & terras turbine perflant, & nusquam non peruadunt & nihil non moliuntur. Quòd tamen spes remansit, significat neminem tam desperatis rebus esse quin aliquando speret. Ouid. Viuere spe vidi qui moriturus erat.

Ps. 7. ℣. 2. ἀφ' ἑαυτὸν γὰρ.) Ratio solius spei in pyxide relicta. Magnum certè Dei donum spes, quo solo affectu homines inter tot aerumnas sustentantur & alunturur, & sine cuius condimento omnia non solùm fatua, sed etiam insuauissima sunt.

℣ 10. Εἰ δ' ἐθέλεις.) Quinque ætates iam fingit: quo commento significat naturam & mores subinde deteriores fieri, & vitia hominum augeri. Hanc descriptionem ætatum omnes fere Latini Poetæ imitati sunt, ἐπιτομωτάτην, significat expositionem ordine factam & integram, neque tamen prolixam.

℣ 13. Χρύσεον.) Aureum (vt inquit Plato) propter præstantiam naturæ, morum & vitæ. ℣ 16. αἰεὶ.) Cognouerat fortasse Poëta aliquid de vita primorum parentum in paradiso: & ideo respiciens eò, hæc dicit.

℣ 19. ἐν θαλίῃσι) ἑορταῖς, sacris epulis. ℣ 25. δαίμονες.) Hæc omnia non multum discrepant ab ijs quæ sacra scriptura tradit de bonis Angelis.

℣ 30. Δεύτερον.) Alterum seculum describit per suas circunstantias, quod Argenteum vocat, & eo deterius priore fuisse ostendit, quo argentum est vilius auro.

℣ 35. ἥβης μὲν ἔτος, vocat mediam ætatem, quam Græci ἀν-

pū dicitur.

Pag. 9. ℣ 5. Ζῶς κεγλῶνς.) *Significat propter impietatem & neglectam religionem mortuos esse: docétque ob id factū vt non cōuerterétur qui tē in diuinos spiritus, vt illi priores, sed tamē essēt beati, & sub terra degerēt.*

℣ 10. Ζῶς δὲ) *Tertium genus hominum aureum parat, immane, ferox, & omnino Martium: fortasse Gigantes intelligit.* ℣ 12. ἐκ μελιῶν.) *Fingit natos ex arboribus, vt significet duritiem & feritatem animorum, vtpote qui toto impetu ad armorum & bellicorum instrumentorum vsum ferebantur.*

℣ 13. οὐδὲ τι σῖτον.) *Non frumentum ederunt, sed primi pecudes laniarunt, & carne vesci cœperunt, quod antea magnum nefas est creditum.*

℣ 26. ἀνδρῶν.) *Quartam ætatem Heroicam appellat, quando Hercules, Iason & alij Argonautæ vixerunt, qui Heroes vocati sunt, quòd virtute communi hominum natura præstarent: & semidei, vel quod altero tantùm parente deo nati essent, vel quia in natura humana virtute diuina prediti essent.*

℣ 29. ἐπὶ Θῆβας.) *Ad differentiam Thebarū Ægyptiarū quæ dicebantur ἑκατόμπυλοι, & illarum quæ dictæ sunt ὑποπλάκιοι, à mōte sub quo sitæ sunt in Cilicia.*

℣ 30. μάλιστα.) *id est, propter regnum ac potentiam, nam priscī reges pecoribus diuitias suas metiebantur. Eteocles & Polynices filij Oedipi, monomachia de regno decertantes ambo mutuis vulneribus concidunt.*

Pag. 11. ℣ 1. Εἰ μακάρων.) *De fortunatis insulis vide Plin. lib. 6. cap 32 & Homerum Odyss. δ'.*

℣ 4. Μάλιστ'.) *Descriptio postrema & ferrea ætatis, quæ moribus est pessimis, impijs & depravatissimis, vitaque cursu calamitosissimis, vox ἄπαξ λεγόμενον vsurpatur adverbialiter significatione optandi, & tamen formatur vt verbum, tribus personis.* ℣ 13. Οὐδὲ ξένος.) *Eleganter hunc locū expressit, Ouid.* nec hospes ab hospite tutus, Non socer à genero, fratrum quoque

gratia rara est. v. 17. Θεῶν ὄμμ) ὄμμ Poeta vsurpant pro intuitu, & præcipue Dei & hominum in imperio constitutorum: hinc pro gubernatione diuina: ex hoc pro metu, reuerentia, & cultu. Hinc ergo illi erunt prout rui, quia nulla reuerentia nec erga Deum, nec parentes prædita sunt v. 18. Γηροβοσκεῖν.) Athenis capitale fuit Γηροβοσκεῖν non persoluere parentibus.

v. 19. Χειροδίκαι.] i. violenti, quibus ius est in manibus, qui neque ius neque leges norunt. v. 21. ὕβριν.] pro ὑβριστὴν. substant. pro ad. ect. vt Latinis scelus pro scelesto.

v. 25. Ζῆλος] Iam redit ad primam propositionem de litibus. Postea quam verò præclarè affectum inuidiæ epitheto suo descripsit, fingit Pudorem & Nemesim deas, reliquisse terras, i. nec pudore bonos abstrerri amplius à turpitudine, neque improbos metu vindictæ. Nemesis enim hic significat iustitiam quæ vlciscitur malefacta flagitiosorum. Locus hic verò phæsphicus etiam à Platone in Protagora tractatus fuit.

v. 31. Νεῶν ἀλφηστὴν] Narrat apologum quo notat potentiorum moe adversus inferiores. αἶνος fabulam eiusmodi significat quæ figuratè & recte contineat admonitionem seriam & grauem, & ex vsu vitæ petitam.

v. 33. ἀηδόνα.] per Luscinam intelligit doctos homines & sapientes, vocat hanc auiculam πολυκλάγγαν, propter soni & vocis varietatem.

Pag. 13. v. 2. Δυρρακίου, τῆλ' εἰς.] Tyrannica vox planè prouerbialis, de alterius vita pro libidine statuentis.

v. 4. Λόγον] epiphonema seu ἐπιφώνημα huius fabulæ, quod scilicet non esse reuitandum potentioribus.

v. 1. Ὦ Πέρσα] Primum præceptum, quo fratrem ad iustitiam colendam, & iniustitiam vitandam adhortatur. ὕβριν opponit iustitiæ, quia pro iniustitia vniuersali hæc vox vsurpatur: quanuis tamen sæpius accipiatur pro insolentia quæ comitatur diuitias.

v. 12. πολλὰν.] Prouerbialis locutio, qua significat miser-

vinem esse prudentiam quæ ex malis nostris perdiscitur. v. 13 Αὐτίκα.] *commoratur in collatione iustitiæ & iniustitiæ, vt hominibus metum incutiat ne cõtra iustitiam faciant. Per ὅρκον intelligit omnem fidei violationem: Per δίκας πολιάς, lites iniquas quæ falsò intenduntur per calumnias & fraudes.*

v. 14. ῥόθος.] *tractus violẽtus, quo iustitia ducitur coactè, pro fraudibus accusantium, & iudicum.*

v. Ἢ ἐπεὶ] *Subintelligendum fortasse* χρὴ ἔδεα. *i. cura, commentum, statua, & alia quæ sunt in consuetudine ciuili.*

v. Οἱ δὲ δίκας] *Eruditissimè insignia iustitiæ præmia & commoda enumerat. Eadem ferè recenset Homerus in clypeo Achillis.*

v. 34. Πολλάκις.) *Hæc sententia totidem ferè verbis est in Ecclesiaste* Sæpe vniuersa ciuitas mali viri pœnam luit. ἐπιμαρτύρει, *dicitur luere peccata.*

Pag. 25. v. 4. Ἡ δίκη] *Hæc & similia procul dubio ab Hebræis ex doctrina Mosis & Prophetarum desumpta sunt, apud quos crebra sunt huiusmodi comminationes.* v. 9. νείκεα.) *Emphasis huius voces significat eiusmodi odio inter se mutuò exasperari homines, vt potentior impotentiorem planè conterat, & ad nihilum redigat.* v. 21. Ταῦτα.] *Princeps dehortatur ab iniustitia. 3. peculiaribus argumentis, quorum primum est.* v. 24 Οἱ ἀνῆρ., *quæ sententia mirè conuenit cum ista,* incidit in foueam quam fecit. *Alterum,* v. 25. *& prudentia animaduersione diuina. Tertium.* v. 27. *ab absurdo, & indignitate rei.*

v. 32. Ω Πέρσα.] *Denuò fratrem ad iustitiam colendã adhortatur, argumento sumpto à natura hominis.*

Pag. 27. v. 8. Ἀεὶ δὲ.] *In sequentibus Poeta laboris & industriæ fructus, incommoda verò & opprobria ignauiæ varijs argumentis declarat.* v. 9. κακόνομα.] *hic pro malo interno accipitur.*

v. 11. Τῆς δὲ.] *Argumentũ à natura virtutis sita en n*

laborē proponit, vt cōiungat eū virtute & iustitia. Hī e locum imitatus est qui literam Pythagore descripsit.

℣ 15. Οὗτος.) *Tria hominum genere describit. Livius in Fabio & Minutio hunc locum penè ad verbū expressit: Sæpe ego audiui, milites, eum primum esse virum, qui ipse consulat quòd in rem sit. Secundum eum qui bene monenti obediat. Qui nec ipse consulere, nec alteri parere scit, eum extremi ingenij esse.*

℣ 26. κοθόρνοις.) Κόθορνος, ἀπὸ κόθου, *abscondo, & ὀρνὶς, caudæ, quod a uleum non exeram faci, vel propter ignauiam, vel quia non habeant: fucorum, enim alij aculeos habent, alij non, vt Plato docet.*

℣ 33. Ἔργον.) *Est occupatio contra fratris & multorum stultam opinionem.*

℣ 36. Δαίμονι.) Occurrit obiectioni de paupertate.

Pag. 19. ℣ 3. Αἰδώς.) *Occupatio item est, non esse turpe laborare, præsertim egenti. Citatur hic versus proverbialiter, mendicos debere esse impudentes: verùm hæc neutiquam Hesiodi sententia est. Est enim duplex verecundia. Prodest in loco pudor: obest si ego ignauiam nostram prætexamus. Pudorem ergo inertium improbat, quos vocat Virg.* Degeneres animos.

℣ 7. Εἰ γάρ τις.) *Duo genera iniuria facit. Sunt qui alienas facultates vi rapiant. Alij per fraudem & periuria discere cupiunt.*

℣ 12. πεῦθος. Malè partum, disperit &, De malè quæsitis non gaudet tertius hæres.

℣ 13. Ἰόν.) *Supplicem antiquitus nefas erat non solùm ledere, sed & opeprimere. Iuo etiam hospitij sacrosanctum habebatur: vnde Iupiter ξένιος.*

℣ 22. Καθαρῶς.) *Præceptum de cultu diuino. Primus est, hostiarum femora pinguedine obducta cremare. Secundus, libare, cùm vinum effunditur. Tertius, suffitum facere.* ℣ 30. Εἰ γάρ.) *Hoc intelligendum de difficultatibus insuetis & improuisis.* ℣. 31. ἄζηλοι, *sine mora. Affines autem cunctantium adsunt, & non*

tem prompte. ℣ 33. τιμῆς.) i. famam, honorem. ℣ 35. Εὖ μὲν.) De gratitudine præcipit in referendo beneficio. μετρεῖσθαι, dimensum accipere, vel mutuò.

Pag. 21. ℣ 13. αἴθοπα λιμόν.) sic vocat famem ab effectu, quòd micrum aut luridum colorem inducat.

℣ 18. Ἀρχομένῳ.) Extrema liberalitatis fugienda monet, vt neque sis prodigus, neque sordidus. Vinum in summo tenuius est, quòd sit proximum aeri: in imo faeculentum est: in medio autem purum. Ergo in medio probatur parsimonia. ℣ 19. ἀεὶ.) Proverbium in eos qui omissis demum occasionibus incipiunt sapere.

℣ 21. Καίτοι.) Non temerè vlli fidendum monet, ita vt etiam cum fratre iocans testem adhibeas. Vel secundùm quosdam, vt etiam cum fratre caute agas, fide quadā interposita, non apertè quidem, sed quasi per iocum, sine offensione fratris, & aliqua diffidentiæ tuæ indicatione. ℣ 23. πυλεώλος.) De meretrice intelligit, quæ immodica elegantia cultus sit dedita.

℣ 31. Σὺ δ'.) Conclusio generalis: vel πρόοιμον ad doctrinam sequentis libri.

IN II. LIBRVM.

Pag. 23. ℣. 1. Πληϊάδων.) Hic secundus liber continet præcepta de agricultura & administratione rei familiaris. Hoc autem loco primùm per ortum & occasum Pleiadum ostenditur tempus messis & arationis, tam pro locis maritimis, quàm à mari remotis. Sunt autē Pleiades, 7. stellæ in tergo Tauri, Latini Vergilias vocant. Syderum autem ortum & occasum trib. modis adverterit agricola. Quod Soli orienti cooritur, coeccidíque, ἀνατέλλειν oriri vel cadere dicitur. Quod Soli occidenti, δύνειν. Quod autem Solis adventu, abitúve occultatur aut emergit, ἐπιτέλλειν. Quando igitur Pleiades manè ante Solis ortum conspiciuntur, quod fit mense Iunio, messem inchoari vult. Quando autem manè sub terram descendunt (quod fit mense Nouembri) arationis tempus adesse dicit.

℣ 3. Αἱ δὲ.) *Occultantur 40. dies & noctes propter vicinitatem solis, Taurum & Geminos peragrantis: quod est à Maio usque ad Iunium* ℣ 4 ἐπιπλομένου.] *Epith. anni, à πίλομαι, existo: vel πολέω, verto: vel à ἐπιπλόμενος.* ℣ 7. ἄγυια.] *Palustrem terram significat.* ℣ 9. γυμνὸν.] *vult vt hos labores perficiat maturè & ante sauitiem hyemis, atque solicitè & festinanter, ad egestatem & eius molestias vitandas.*

℣ 21. νόμοι.) *Alii fortasse melius νόμος legunt, id est, oratio vel series verborum ad persuadendum apposita: nonnulli etiam de modulis & cantu mendicorum intelligunt.* ℣ 24. Κτῆσιν.] *famulā intelligit iure acquisitam: Aristoteles tamē initio Oeconomici sui ad vxorē refert.* ℣ 28. ἕνη καὶ νέα.] *ab ἕνη, i. postremus dies mēsis.*

Pag. 25. ℣ 5. Σείριος.] *Stella est in ore canis maioris, ad latus Austri, vicina Leoni, dicta quòd nimio calore exiccet & debiliet vires humanas.*

℣ 7. πλεῖον.] *Vbi sol accesserit Scorpium, canicula a mane aliquantisper ante solem, ortu Heliaco, conspicitur: orto autem sole statim labitur sub terram.*

℣ 11. Τὸν ὅλμον περιόδευε quidam intelligunt mortarium trium pedum, quo molere vsi sint pro mola.

℣ 14 δικαιοδόκος.] *à δῶρον, i. palmus, quòd munerum datio δῶρον appellatur: id autem geritur per palmam manus.* ℣ 18. Δηωαίαν.] *Sic vocat Cererem quòd ipsa Athenienses, adeoque omnes homines de frugibus docuerit.* ℣ 27. Αὐτόγυον.] *aratrum quod habet dentale solidum & adnatum, non affixum: vel quod non sit plane elaboratum, sed vsque ad dentale.* ℣ 30. ὀκτάβλαμμον.] *octo morsuum, à βλαμὸς, morsus, ita tamen vt vnum frustrum habeat binos morsus. Sertum intelligit robustum, qui integrum panem in 4. partes diuisū absumat in cena: vel cui opus sit pane cuius quadrantes octoni bolis seu partibus constent.*

℣ 31. Οἶκε.] *Ætatis quā in seruo requirit, rationes addit admodū graues, semitque multū sēnū esse in matro-*

virtute aetatis. ℣ 34 Ὑπαροῖν,] q. superseminatio, quæ super sulcum prior semetipsa nō est rite peracta.

℣ 36. Θερίζειν] Tempus autem indicat per clangorē gruum auolantium, idque [ut Poeta fingit] in Ægyptum, vbi bellique angur cum Pygmæis.

Pag. 27. ℣ 5. Ἀνίδιον.] occupatione negligentiā & insciam rusticorum tangat, qui non considerant quibus opus habeant, sed in alienam opem sunt intenti. Respōdet ergo eadem opera posse aliquem petere & negare.

℣ 10. Εὖν αὖ.] Docet diligentiam quæ est adhibenda in aratione. Addit [℣ 12] figura & circūstantias, quales terra sit aranda, sicca scilicet & humida, i. non luxosa, & tamen madefacta. ℣ 14. Βλαγ.) Modus & ratio arandi traditur. Pingue solum semel quater arari. Qui verò tenuius solum habent, ter arant. Prima aratio est proscissio: secunda fit mense Iunio, quæ est iteratio. ℣ 15. Νειόν.] Concedendum est suum interuallum terræ, quo interquiescat, vt deinde copiosiorem fructum ferat. Est autem Nouale, ager qui alternis annis seritur. νεοιξοον, id est, recens aratam, adhuc eleuatam. ℣ 16. ἀλεξιάρη] pellens execrationem. Solent enim agricolæ maledicere quando fructus ex sententia non prouenisunt. Ἀκηλήτοισι, libros exhilarans, vtpote quibus suppeditat copiosum victum.

℣ 19. Ἀρχέμορος.] Quomodo sit arandum. ἀρχέτω, stina, quia αὐ τῆς ἔχεται ὁ ἀρότης, quòd eam tenet arator. ℣ 21. Ἐνδρυον.) Hoc loco lignum est quod est proximū temoni. ℣ 27 Ἔνδ'.] quia scilicet omnia sepositoria & vasa repleta sint. ℣ 28. ἐρεύμορον.] cū inquisitione & delectu capientem. ℣ 31. ἰδὲ] Improbat hic arationem dilatam ad solstitium hybernum.

℣ 32. Ἠμόρος] ob culmorum breuitatem, scilicet & paucitatem. Singula verba significanter hic ponuntur ad declarandum tristem euentum tardæ arationis.

℣ 35. Ἀλλοτε.] Ἀντιπαρόδοσις, & mutatio præcepti de tar-

da aratiõe, & tẽpestates varia sint, pro voluntate Iouis.

Pag. 29. ℣ 2. Ἡμὲν.) *Pulchra Veri descriptio est.*

℣ 9. Παρ δ'.) Praeteri *interpretandum, non* accede. *monet enim diligentem agricolam ne vel tempus hybernum, more vulgi, ociosis & inanibus confabulationibus transigat, sed tum etiam rem familiarem promouere studeat.* Per χάλκευν δ' ἄνον *intelligit officinas ferrariae, in quas antiquitus in Graecia pauperiores & ociosi solebant conuenire ad collocutiones friuolas, sicut apud Romanos in tonstrinis.* Pro ἐπ' ἀγύιαι, *vt constet versus, quidam legunt,* ἐπ' ἀγύιαι, *neutro genere* in locis calidis, *ab* ἀγυιός. Λέσχαι *quondam dicebantur cõuenticula Philosophorum: deinde quia inter ipsos plerunque de rebus leuissimis agi solebat, factum est vt mendicorum conuentus etiam hoc nomine vocarentur: atque inde etiam ipsae nugae* λέσχαι *dictae sunt.*

℣ 13. λεπτῇ δὲ.) *Aristot. 1. sect. Probl. scribit fere omnia laborantibus pedes intumescere. Superiores autem partes eadem ratione extenuantur & macrescunt. Huc alludit Poeta cùm iubet cauere, ne pedem tumefactũ tenui manu demulcere oporteat.* ℣ 14. Πολλὰ.) *Verissimum est Columellae dictum,* Homines nihil agẽdo, malè agere discunt. ℣ 2. Μιῶν.) *Hyemis tẽpus, & mensem Borea frigore grauissimum copiosè & eleganter describit.* Λενεών, *mensis Ianuarius est. Lenaea enim Bacchi feria & Pythia sub id tempus agebantur, cùm vini primitias libabant.* Εὔδρομα. *vocat frigora, quae adurunt & excoriant etiam ipsos boues.* ℣ 23. Ος τε.) *Naturam vini, effectus Boreae prolixè declarat.* ℣ 34 Ὀχαλὸν.) *inclinatum, contractum vel properãtem in incessu, quamlibet alioqui tardum.* ℣ 36. Ἠ τε δόμον.) *Curam virginum in honestioribus familijs exposuit, quae domi asseruabantur, nec in publicum prodibant.*

Pag. 31 ℣ 4. Ἐν' αἰόρτοι.) *Polypi hac natura est, teste Plin. lib. 9. cap. 19. vt fame laborans sibi pedes arrodat,*

quo maxima hyemis sæuitia notatur: & quia vehementer frigore laditur, latet plurimùm in antro suo. Vocat hanc speciem Polyporum ἀόρατον, quod cartilaginem pro spina habeat. ℣ 7. Ἀλλ' ὅτ'.) *Sol tum cùm est in Sagittario, diutius versatur apud Æthiopas, qui sunt meridionales, quàm apud Græcos.* ℣ 13. γλάφυ.) *γηγλαφυφὸν πέτεται βεβηκὼς, homini simi, tertio iam pedi, nempe bacillo, innitenti. Vide proverb.* Bœotica ænigmata. ℣ 17. Χλαῖναν.) *χιτὼν interior vestis erat super quam vtebantur pallio.*

℣ 18. πρὸ κρ. (*pro κρονίδου.* ℣ 21. ἔφι κ πρηΰνοιο.) *quæ fuit difficile prosternere: vel qui fuit robustior cùm prosterneretur.* ℣ 25. Ὑετῶ.) *ad pluuiam propulsandam, vt ἀλεὼ sit ab ἀλέξειν.* Quare expungenda erit illa interpretatio quæ habet ἀλέω, reperem. ℣ 29. Ἀὴρ πυρφόρ.) *Vapor ex terra in nubibus repercussus & in aquam resolutus, decidit: humectat autem aër sara & arua.*

Pag. 33. ℣ 1. μαὶς γὰρ.) *Repetit admonitionem de vitando hoc mense Ianuario: cuius difficultates hactenus descripsit.* ℣ 3. Τῦρος.) *Bobus dimidiam partem pabuli detrahendam, viro verò aliquid addendum: in noctem scilicet. Nam Græci homines tantùm cœnabant, & largius quidem.* ℣ 4. Ὀφρῆν.) *Sit vocant Poetæ noctem, παρὰ τὸ ὀφρεῖν ἡμᾶς ἐν αὐτῇ: vel, διὰ τὸ ὀφρύειν τὸ σῶμα διὰ τῆς ἀναπαύσεως.*

℣ 10. Ἀρκτοῦρος.) *Stella est sub zona Bootæ: oritur vespere initio veris.* ℣ 13. Πανδιονὶς.) *Hirundinem intelligit respicit aut ad fabulam de Progne & Philomela, Pandionis filiabus.* ℣ 13. Ἐς φάος.) *Poeta videtur in ea opinione esse vt putet hirundines hyeme latere quasi mortuas in suis nidis. Alij putant eas auolare in regiones tepidiores.* ℣ 15. Ἀλλ' ὅπότ'.) *Messis tempus describit. Per ὀφρύοντον intelligit testudinem, quòd domum suam circumferat. Alij aliud animalculum intelligunt, quod pro vitando Solis æstu solebat ascendere plantas & virgulta.*

℣ 18. Φαύσῃ.) Prohibet tempore messis somnum ad mutam lucem protrahere.

℣ 33. Βίβλινος.) Biblinum vinum dicitur à Biblia regione Thracia, hi nobilissima vina sunt.

℣ 36 αὐδοῦσα.) vinum rubrum pinguius est, & magis alit, tenuiúsque est, & facilius penetrat.

Pag. 35. ℣. 4. Τοῖς ὕδασι.) Graeci nunquam merum bibere solebant. Athenaeus hanc diluendi vini consuetudinem fuisse dicit, vt ad duos vini cyathos, quinque aqua adderent: nonnunquam ad quatuor vini cyathos, duos aqua. ℣ 6 δὶς τ' αὖ) id accidit in mensem Augustum. ℣ 8. Μέτρῳ.) Monet mensurandas esse fruges, vt sciat agricola quantum ex agro vrediat.

℣ 12. κραγεδόντα.) à sono factum videtur. Sunt ea canes asperrimis dentibus, & omnium firmissimè tenẽt semel in fauces recepta.

℣ 13. ἀμαγέστατος.) furem intelligit. ℣ 14. συρφετὸν.) Intelligit non tantùm paleas, sed & folia vitis, quercuum, tum verò herbas, aliaque id genus quae pecoribus in hieme possint esse non incommodum pabulum.

℣ 16. γουνάτα.] vsitatum est Poetis vsurpare hoc vocabulum pro potentia, viribus, & robore.

℣ 17. Φύτ' αὖ] Tempus vindemiae describit.

℣ 20. Δείξω] Hoc intelligunt nonnulli quadam certi vini praeparatione, in qua rationem faciendi vinum passas complexus est. Alij generale praeceptum esse putant de modo vindemiandi pro temporibus & locis illis optimo. ℣ 26. Εἰ δὲ σοι.] De nauigatione praecepta quaedam subiicit. Fuit enim illi familiare, deuehere fruges & merces. v. 34. Κεῖμαγγι.] clauis significat quo foramen in nauis carina obstruitur, quo amoto naues in siccum tractae aquam in sentina collectam emittunt.

Pag. 37. v. 5. Ὡς ἐγώ.] Exemplum patris sui proponit, quem dicit ex patria profugisse non propter inuidiam ex opibus conflatam, sed propter paupertatem.

v. 11 Νέαιρα.] *Describit nunc patriam suam Peira.*

v. 9. Νὴ ἀλ.] *Mediocritatem tuiorem esse dicit.*

v. 11 Οὐκέτι] *Remouet à se reprehensionem ob imperitiam. Hic videmus σοφίζειν primò vsurpatum esse cum laude, pro docere, & tradere aliquid eruditiùs præ alijs.* v. 25. Ἀμφιδάμαντος] *Amphidamas rex Euboeæ in bello aduersus Chalcidenses occisus fuit: in cuius diuum funeris eius certamina edixerunt. Apparet sanè Hesiodum Homero posteriorem ferè centum annis fuisse: proinde nec eo in hoc certamine non certauit.*

v. 35. Ἥματα.] *Tempus nauigationis commodissimum tradit, ipsum scilicet.*

Pag. 39. v. 5 ἐν τοῖς.] *Prouerbialis est hic versiculus & valde pius, quo admonemur, quidquid nobis aduersum accidit, Deo ascribendum esse.*

v. 6. Δεξιαὶ ἄνεμοι *vocat faciles & leues flatus, vt sunt Etesij & similes placidi.* v. 14. Ἄλλος] *Vernam nauigationem reprehendit, quam ipse quidem non probat, vt periculosam, sed quia tamen est vsitata hominibus ob cupiditatem pecuniæ.* v. 30. Μέτρα.) *Epiphonemate generali concludit modum esse seruandum.*

v. 31. Ὥραιος.) *Tradit tempus coniugio maturum in mare & fœmella.* v. 34. τέτρ.) *Solitus quatuordecim exponit, Plato & Arist. constituunt puella decimum octauum annum nubendi.*

Pag. 41. v. 4. Δειπνολόχης) *quæ comessationibus etiam indulget, & quæ passim adit conuiuia.*

v. 5. ἄτερ δαλοῦ.) *sine face, id est, etiam, etiam si foris nihil apparet. Et eundem senectutem, tempestiuam & maturam vocat.*

v. 6. Εὐσε.) *De religione præcipitatione, in Deo significat inspectionem & gubernationem rerum, iustamque indignationem contra impios. In homine autem respectum ad Dei metum & reuerentiam.*

v. 7. Μυδε.) *Præceptum plenum humanitatis, nullam amicitiam præponendam esse sanguinis coniunctione.*

℣ 12. Μὴ τῶν.) Iubet offensionem amici duplici vindicta pensare, idque eò vt agnoscat delictum: & tu si in gratiam redire vlis, benignè recipiendum docet. Alij sic intelligunt, ac si in genere diceret nullum peccatum impunitum relinqui. ℣ 14. σὺ δὲ.) Tu vites omnia quæ in amico improbantur, nec prodas animum tuum minus quàm conueniat integrum. Vel, vide ne vultus tuus præ se ferat simultatem, sed ex animo eijciat omnem prisinarum iniuriarum memoriam.

℣ 15. Μὴ δὲ πολυξ.) Vtraque extrema liberalitatis fugienda monet. Est autem hic intelligenda prisca illa hospitalitas, quæ erat sacrosancta.

℣ 22. Δυσέμφορος.) morosus, id est, non sis difficilis accessionis & collationis. ℣ 27. Μὴ ἀντ.) Non esse metendũ contra solem. Vel allegoricè, contra magnos & honestos viros nihil proterui & irreuerenter agendum. ℣ 31. Ἱζόμενοι.) Tantis etiamnum hodie religiosum est vt sedentes mingant, & ingens flagitium designari credunt si quis in publico cacaret aut ningeret. ℣ 33. Μὴ ἐξέλθῃς.) A congressu vxoris ne sacra accedas.

℣ 35. Μὴ ἀπὸ.) Ab hilariore conuiuio, non à tristioribus sacris accedendum ad vxorem docet.

Pag. 43. ℣ 6. Μὴ ἀπὸ πυγόν.) Vngues non esse præcidendos in conuiuio, præsertim solenni. πυγὼν vocat manum, quòd quinque digitis tanquam ramis constet.

℣ 8. Μὴ πολὺ οἴνοχ.) Duplex potest esse sensus. Vel, vt prohibeat paruum poculum supra craterem magnum collocari, vt ita potantibus indè haurire liceat quantũ velint: vel vt ne velit paruum poculum pro crátere apponere, atque ita prohibeat parsimoniam in compotationibus. Locus est satis obscurus.

℣ 10. Μὴ δὲ ὅμ.) Spartam quam nactus es erna. In quocunque genere versetis, in illud incumbe, & in eo perseuera. ℣ 11. κακῆς φ.) Fama suspicaci & malignanti intelligi. λαχ· ρυξ· ἀντὶ κολάρυξ·

℟ 12. Μυῆσ' ἀπὸ) Pium praeceptum. Ex illis nondum sanificatis, & illibatis non capiendum esse cibum. Quidam per χυτροδόκας αἰπυπόρους intelligunt ollas supra focum stantes, ex quibus cibi nondum rite pastis infusi, mensi impositi, atque consecrati sunt.

℟ 14. Μυῆσ' ἐπ' ἀκαν.) Prohibet librorum collocationem super sepulchra & monumenta, (qua vocat ἀκίνητα, quòd non moveantur, vel non sint movenda,) quod piscis in faustum vitabatur. Vel allegoricè prohibet ignaviam, crimen & deliciae in prole duodecim annorum.

℟ 21. Μυῆσ' ποτ'.) Hi rectè infontes immingere dicuntur qui sacram doctrinam commaculant.

℟ 24. Δίκαιον.) Boni nominis praecipuam curam habendam esse vult, quia (versu 25.) nulla fama prorsus evanescat tanquam inanis, & non omnino de nihilo sit quod vulgò fertur, fama enim vim quandam divinam continere. Ex hoc loco desumpsit Virgilius descriptionem famae, 4. Aeneid. Fama malum, &c.

Annotationes in Dies habes in tabe huius voluminis post Theogoniam.

In Hesiodi librum cui titulus Ἔργα καὶ ἡμέραι.

Ἡνίδε τοι πολύβιβλον ἐμοῦ τόδε χερὶ λαβοῦσα
Πυρρίδι Δεξαμενοῦ θέσθαι ἐπὶ παρκαμάρῳ
Βίβλον ἐν ἡ γράψας τὸν γλυκὺ κεῖ. τὸν ἀοιδόν,
Ἔργα τά μοι πατρὸς ἐν γήρᾳ Ἡσίοδος.

Pag. 69. ℟ Ἡνίκα.) Lege ἡμιλλῶν non ἡμιλλῶν vt vulgatur.

HESIODI ASCRÆI OPERA ET DIES.

VSÆ ex Pieria carminibus celebrantes,
Agite, Iouem dicite vestrum patrē laudantes,
Per quem mortales homines sunt pariter obscuríque, claríque,
Nobiles, ignobiléſque, Iouis magni voluntate:
Facilè enim extollit, facilè etiam clarum deprimit:
Facilè praeclarum minuit, & obscurum adauget,
Facilèque corrigit incurvum, & superbum desiccat
Iupiter altitonans, qui supremas domos incolit. (iudicio
Audi intuens & auscultans, & pro iustitia tua dirige
Tu. Ego verò Persa fratrem vera monebo.
Non sanè vnum est contentionū genus, sed super terrā
Sunt duo. alteram quidem probauerit qui nouerit:
Altera est vituperabilis: in diuersa animum distrahit.
Nam hæc contentio bellū exitiosum, & discordiā auget,
Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessariò
Immortalium consilijs litem colunt molestam.
Altera verò priorem. i. prius genuit nox obscura
Posuit. v. ipsam Saturnius altitonus, in æthere habitans,
Terra in radicibus i. & quidem hominibus lōgè melioreē.
Hæc & quantumuis inertem, tamen ad opus excitat.
In alterum. n. quispiam intuens ociosus
Diuitem, qui festinat arare, atque plantare,
Domūmque recte gubernare, æmulatur vicinum vicinus
Ad diuitias festinantem, bona. v. hæc contentio hominibus.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ
ἔργα καὶ ἡμέραι.

ΜΟΥΣΑΙ Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι,
Δεῦτε δ' ἐνίεπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι.
Ὃν τε διὰ βροτοὶ εἰδότες ὁμῶς ἀφατοί τε φατοί τε,
Ῥητοί τ' ἄῤῥητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἕκητι
Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει ῥέκ τε βριάοντα καλέπτει.
Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει καὶ ἄδηλον ἀέξει.
Ῥεῖα τ' ἰθύνει σκολιὸν καὶ ἀγλαὸν ἠμαρόεντα
Ἠδὲ ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει.
Κλῦθι ἰδὼν αἴσῃ τε δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας
Τοιῶν· ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησαίμην.
Οὐκ ἄρα μουνὸν ἔην ἐριδῶν γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
Εἰσὶ δύω· τὴν μὲν κεν ἐπαινήσειε νοήσας,
Ἡ δ' ἑτέρη μωμητή· διὰ δὴ τὰ ἔθεν χόλον ἔχουσιν.
Ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
Σχετλίη· οὔ τις τήνγε φιλεῖ βροτός· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
Ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.
Τὴν δὲ ἑτέρην, προτέρην μὲν ἐγείνατο νὺξ ἐρεβεννή,
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων
Γαίης τ' ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀμείνω·
Ἥτε καὶ ἀπάλαμόν περ ὁμῶς ὀνίει ἔργον ἐγείρει.
Εἰς ἕτερον γὰρ τίς τε ἰδὼν ἔριθον γαπτάων
Πλούσιον, ὃς σπεύδει μὲν ἀρόμεν ἠδὲ φυτεύειν,
Οἶκόν τ' εὖ θέμενος, ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων
Εἰς ἄφενος σπεύδοντ· ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.

Et figulus figulo succenset, & fabro faber,
Et mendicus mendico inuidet, cantórque cantori.
Perse, tu verò hæc tuo repone in animo, (*ducere,*
Ne te malis gaudēs cōtentio animum tuum ab opere ab-
Lites sectantem, forique auscultatorem existentem.
Cura namque parua est esse debet litiúmque forique,
Cui non sit victus domi in annum repositus,
Tempestiuus, *quem terra fert, Cereris munus.*
Quo satiatus lites ac rixam moueas
De facultatibus alienis: Tibi verò non amplius erit iterū
Sic faciendum. Sed rursus discernamus litem
Rectis iudiciis, quæ ex Ioue sunt optima.
Nam nuper quidem patrimonium diuisimus: aliaque
Rapiens ferebas, valde demulcens reges (*multa*
Donuoros, qui hanc litem volunt iudicasse.
Stulti: neque sciunt, quanto plus dimidium sit toto,
Neque quàm magnum in malua & asphodelo bonum.
Occultatum enim habent dy victum hominibus:
Facile enim alioqui vel vno die tantum operatus esses,
Vt in annum quoque satis haberes, ociosus etiam:
Statímque temonem quidem super fumum poneres,
Opera verò boum cessarent, mulorúmque laboriosorum.
Sed Iupiter abscondit, iratus mente sua,
Quia ipsum decepit Prometheus *versutus.*
Quocirca hominibus parauit tristia mala. (*puer*
Abscondit verò ignem, quem rursus quidem bonus Iapeti
Surripuit ad hominum vsum, Ioue à consulto,
In caua ferula, fallens Iouem fulminibus gaudentem.
Húncque indignatus affatus est nubicoga Iupiter:
Iapetionide, omnium maximè versute,
Gaudens *ignē furatus quódq. animū meum deceperis?*
Id tibi que ipsi magnum erit malum, & posteris.
Ipsis namque pro igni dabo malum, quo omnes
Se oblectent animo, suum malum amplectentes.
Sic ait, risitque pater hominúmque deúmque.
Vulcanum verò insignem iussit, quàm celerrimè

Καὶ μεγαμβὶς κεραμεὺς κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Ὦ Πέρση, σὺ δ' ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ.
Μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
Νείκεα πιπτύοντ', ἀγορῆς ἐπακουέμεν ἱέντα.
Ὥρη δέ τ' ἐλίγη πόλεμον νείκεών τ' ἀγορήων τε
Ὅ τινι μὴ βίος ἔνδον ἐπήετανος κατακείεται
Ὥρῃ ἐοῖ, ἣ γαῖα φέρει δημήτερος ἀκτήν.
Τοῦ κε κορεσσάμενος, νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
Κτήματ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔσται
Πολλ' ἔρδειν· δὴ αὖθι διακρινώμεθα νείκεα
Ἰθείῃσι δίκῃσι αἳ τ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται.
Ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ' ἠγὰ τε πολλὰ.
Ἁρπάζων ἐφόρους, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
Δωροφάγους, οἳ τοῖνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι.
Νήπιοι, οὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός,
Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.
Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισιν.
Ῥηϊδίως κέν τοι καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο,
Ὥς τέ σε καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἔχοι, καὶ νήδυμον εἴη.
Αἶψά κε παῦσαιμεν μετὰ κάπνοιο κακοῦ τε.
Ἔργα βοῶν δ' ἀπόοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ᾗσιν,
Ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.
Τοιοῦνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
Κρύψε δ' πῦρ· τὸ μὲν αὖτις ἐΰς παῖς Ἰαπετοῖο
Ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παρὰ μητιόεντος
Ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἰαπετονίδη πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,
Χαίρων πυρ κλέψας, καὶ ἐμὲ φρένας ἠπαφεῦσας;
Σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισιν.
Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ᾧ κεν ἅπαντες
Τέρπωνται κῆρ' θυμὸν ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
Ὡς ἔφατ' ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἡφαίστῳ δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα

Terram aqua miscere, hominisque imponere vocem,
Et robur immortalibus, vero deabus facie assimilare
Virginum pulchram formam peramabilem. ac Minerua
Opera docere, ingeniosam telam texere,
Et gratiam circumfundere capiti, auream Venerem,
Et desiderium molestum, & membra fatigantes curas.
Imponere verò caninamque mentem, & furaces mores
Mercurium iussit, nuntium Argicidam
Sic ait. illi autem obtemperarunt Ioui Saturnio regi.
Móxque ex terra finxit inclytus vtrinque claudus
Virgini verecunda similem, Iouis consilijs.
Cinxit verò, & ornauit dea glaucocula Minerua.
Circum verò Charitesque dea, & veneranda Suada,
Monilia aurea posuerunt corpori. ipsam porrò
Hora pulchricoma coronarunt floribus vernis.
Omnem verò illius corpori ornatum adaptauit Pallas
At in pectore sanè nuncius Argicida, (Minerua
Mendacia, blandósque sermones, & dolosos mores
Collocauit Iouis consilijs grauistrepi. sed vocem vtique
Imposuit deorum praeco. appellauit autem mulierem hãcce
Pandoram: quia omnes cœlestium domorum incolæ
Donum contulerunt, detrimentum hominibus curiosis.
At postquam dolum perniciosum & inenitabilẽ absoluit,
Ad Epimetheam misit pater inclytum Argicidam Merc.
Munus ferẽtem deorum celerem nuncium. neq. Epimetheus
Cogitauit vt illi praecepisset Prometheus, ne quãdo munus,
Susciperet à Ioue Olympio, sed remitteret
Retrò, necubi mali quippiam mortalibus fieret.
Verùm ille suscipiens, cùm iam malum haberet sensit.
Prius namque in terra vitebant familia hominum
Sine & absque malis, & sine difficili labore,
Morbisque molestis, qui hominibus afferunt.
Mox enim in afflictione mortales consenescunt.
Sed mulier manibus vasis magnum operculum dimouẽs,
Dispersit, hominibus autem machinata est curas graues.
Sola verò illic Spes in infracta domo dolio,

Τῶν οὐδὲ φύγοιεν, ἐπὶ δ' ἀνθρώπῳ θέμις ἀνδάνῃ
Καὶ ἀνάγκῃ· ἀθανάτοις γὰρ ἐν θεοῖς εἰς ὄπιν εἴκει
Παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἔργα διδασκήσασ', πολυδαίδαλον ἱστὸν ὑφαίνειν
Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
Καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γηρηκόρους μελεδώνας·
Ἐν δὲ θέμεν κυνέόν τε νόον καὶ δόλιον ἦθος
Ἑρμείην λύσαντα διάκτορον ἀργεϊφόντην
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἐπίθοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἐοικυῖαν, Κρονίδεω διὰ βουλάς·
Ζώσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφὶ δὲ οἱ Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὼ
Ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροῖ· ἀμφὶ δὲ τήνγε
Ὧραι καλλίκομοι στέφος ἄνθεσιν ἐαρινοῖσιν·
Πάντα δὲ οἱ χροῒ κόσμον ἐφάρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος Ἀργεϊφόντης
Ψεύδεά θ' αἱμυλίους τε λόγους καὶ δόλιον ἦθος
Τοῦξε, διὸς βουλῇσι βαρυκτύπου· ἐν δ' ἄρα φωνὴν
Θῆκε θεῶν κήρυξ, ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην, ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
Εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργεϊφόντην
Δῶρον ἄγοντα, θεῶν ταχὺν ἄγγελον· οὐδ' Ἐπιμηθεὺς
Ἐφράσαθ' ὡς οἱ ἔειπε πολυμήτης μή ποτε δῶρον
Δέξαιτ' παρὰ Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμψαι
Ἐξοπίσω, μή πού τι κακὸν θνητοῖσι γένηται.
Αὐτὰρ ὁ δ' ὀξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχε, νόησε.
Πρὶν μὲν γὰρ ζάοντες ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Νόσφιν ἄτερ τε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,
Νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι.
Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφαιροῦσα
Ἐσκέδασ' ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
Μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

Intus mansit, dolij sub labru, neque foras
Euolabit. prius enim iniecit operculum dolij.
Egiochi consilio Iouis nubic ga.
Alia verò innumera mala inter homines errant.
Nam plena quidem terra est malis, plenúmque mare.
Morbi autem hominibus tam interdiu quàm noctu
Vltro oberrant, mala mortalibus ferentes
Tacite: nam vocem exemit consultor Iupiter.
Sic nusquam licet Iouis mentem euitare.
Caterùm si voles alium tibi sermonem paucis absoluam.
Belle ac scienter: tu vero præcordijs imponito tuis,
Vt simul nati sunt dij, mortalésque homines.
Aureũ quidẽ primũ genus diuersiloquentium in hominum
Dij fecerunt, cœlestium domorum incolæ.
Ii quidem sub Saturno erant, cùm in cœlo regnaret.
Sed vt dij viuebant, securo animo præditi,
Planè absque laboribus & erumna: neque molesta
Senectus aderat: semper vero pedibus ac manibus similes
Delectabantur in conuiuiis, extra mala omnia.
Moriebantur autem ceu somno domiti. bona vero omnia
Illis erant, fructum autem ferebat fertile aruum
Sponte sua, multúmque & copiosum, ipsique vltrò
Quieti parti fruebantur, cum bonis multis.
Verùm postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem diui facti sunt, Iouis magni consilio,
Boni, in terris versantes, custodes mortalium hominum:
Qui quidem obseruant & iusta & praua opera,
Aerem induti, passim euntes per terram,
Opum datores. atque hoc munus regale consecuti sunt.
Secundum inde genus, multo deterius postea
Argenteum fecerunt cœlestium domorum incolæ.
Aureo neque natura similis, neque intellectu.
Sed centum quidem annis puer apud matrem sedulam
Nutriebatur excescens, valde rudis, domi suæ.
Cùm vero adoleuisset, & pubertatis terminum attigisset,
Paucillum vitam ad tempus, dolores habentes.

Ἐν δὲ ἔμμορε, πάντα χείλεσιν, ἐν δὲ θύραξε
Ἐξέπτη. φρένας γὰρ ἐπέμβαλε πώματος πίθοιο,
Αἰγιόχου βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο
Ἀλλὰ δὴ μύριά λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ὀδύνηται.
Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν πλείη δὲ θάλασσα.
Νοῦσοι δ' ἀνθρώπεσιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ
Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
Σιγῇ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεύς.
Οὕτως οὔ τι πού ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
Εὖ καὶ ἐπιστάμενος σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὡς ὁμόθεν γενέσθην θεοὶ θνητοί τ' ἀνθρωποι.
Χρύσεον μὲν πρῶτα γένος μελέων ἀνθρώπων
Ἀθανάτοι ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν.
Ὡς τε θεοὶ δὲ ἔζασκον, ἀκήδεα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ ἀνιηρῶν. οὐδέ τι δειλὸν
Γήρας ἐπῆν, αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἐκτὸς θεν ἁπάντων.
Θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
Τοῖσιν ἔην· καρπὸν δὲ ἐδωδίμου ἔρεε γαῖα
Αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἳ δ' ἐθέλημοι
Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
Αὖτις ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
Τοὶ μὲν δαίμονες εἰσ' ἐπιχθόνιοι μεγάλου διὰ βουλὰς
Ἐσθλοί, ὅθι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων
Οἵ ῥα φυλάσσουσί τε δίκας τε καὶ ἔργα κακῶν,
Ἠέρα εἰματίοισι κεκαλυμμένοι, πεδόθι φοιτῶντες ἀνὰ γαῖαν,
Πλουτοδόται· καὶ τοῦτο γέρας βασιλήιον ἔσχον.
Δεύτερον αὖτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν
Ἀργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Χρυσέῳ οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον οὔτε νόημα.
Ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ
Ἐτρέφετ' ἀπάλλων, μέγα νήπιος· ἐν δὲ οἴκῳ
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἡβήσαι καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο
Παιδνίδιον ζώοντες ὀλίγον χρόνον ἄλγε' ἔχοντες

Ob stultitiam: Iniuriam enim prauam non poterant
A se mutuò abstinere, neque deos colere
Valebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,
Quatenus fas hominibus ex more. Hos quidem deinde
Iupiter Saturnius abscondit iratus: quia honores
Non dabant beatis dijs qui olympum habitant.
At postquam & hoc genus terra occultauit,
Hi quidem subterranei beati mortales vocantur
Secundi: sed tamen honor etiam hos sequitur.
Iupiter verò pater tertium aliud genus hominum
Æneum fecit, omnino argenteo dissimile,
E fraxinis, vehemens & robustum, quibus Martis
Opera cura erat luctuosa, ac iniuria: neque vllum cibum
Edebant, sed adamantis habebant durum animum,
Feroces: magna verò vis & manus inuicta
Ex humeris prouenerant super validis membris.
Hi erant anea quidem arma, aneaque domus:
Ære verò operabãtur, nigrum autem nõdum erat ferrum.
Et hi quidem manibus propriis domiti,
Descenderunt amplam in domum frigidi inferni,
Ignobiles: mors verò tametsi stupendos existentes
Cepit atra, splendidum verò liquerunt lumen solis.
Sed postquam & hoc genus terra operuit,
Rursum etiam aliud quartum super terram multorum a-
Iupiter Saturnius fecit, iustius & melius, (lumnam
Virorum heroum diuinum genus, qui vocantur
Semidei, priori generationi, per infinitam terram.
Hoc quoque bellumque malum & pugna grauis,
Alios quidem ad septiportes Thebas, Cadmeam terram
Perdidit pugnantes propter oues opes Oedipi:
Alios verò & in navibus super magnum fluctum maris
Ad Troiam ducens, Helena gratia pulchricoma,
Vbi quidem ipsos mortis quoque finis adobruit.
Illi autẽ seorsim ab hominibus victum & sedem tribuens,
Iupiter Saturnius pater constituit ad terræ fines.
Vbi quidem habitant securum animum habentes

In

Ἀφραδίης. ὕδωρ γὰρ ἀτειδέα λόον ἐκ ἐδείδητο
Ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν
Ἠθέων, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱερῆς ἐπὶ βωμοῖς,
Ἃ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε, χολώμενος οὕνεκα τοῖς
Οὐκ ἐθέλουσι μακάρεσσι θεοῖς οἱ ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κὴ τοῦτο γθὼν καὶ γαῖα κάλυψε,
Τοὶ μὲν ὑπὸ χθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
Δαίμονες, οἳ κὴ ἔμπης τιμὴ κὴ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
Ζεὺς ἦ πατὴρ τέταρτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
Χάλκειον ποίησ' ἐκ ἀργυρέου οὐδὲν ἐμοῖον,
Ἐκ μελιῶν, δεινόν τε κὴ ὄμβριμον· οἷσιν Ἄρηος
Ἔργ' ἐμέλε σταονόεντα κὴ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον
Ἤσθον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν,
Ἄπλαστοι· μεγάλη ἦ βίη κὴ χεῖρες ἄαπτοι
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖς μελέεσσιν.
Τοῖς δ' ἐν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
Χαλκῷ δ' ἐργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
Καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες
Βῶσιν ἐς δυεροῦ δόμον κρυεροῦ ἀΐδαο,
Νώνυμνοι θανάτοιο ἦ κὴ ἐκ πάγχαυνοι ἔλοντες
Εἶλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κὴ τοῦτο γθὼν καὶ γαῖα κάλυψε,
Αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον κὴ ἄρειον,
Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
Ἡμίθεοι, προτέρῃ γενεῇ, κατ' ἀπείρονα γαῖαν,
Καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς κὴ φύλοπις αἰνὴ,
Τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ Καδμηΐδι γαίῃ
Ὤλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαιο·
Τοὺς ἦ κὴ ἐν νήεσσιν ἐπὶ μέγα λεῖτμα θαλάσσης
Ἐς Τροίην ἄγαγεν ἕνεκ' ἠϋκόμοιο.
Ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε·
Τοῖς ἦ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον κὴ ἤθε' ὀπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατέναισε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης·
Καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες

In beatorum insulis, iuxta Oceanum profundum,
Felices heroes: his dulcem fructum
Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.
O si neque iam quinto ego interessem (natus.
Hominum generi: sed aut mortuus essem prius, aut postea
Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die
Quiescent à labore & miseria, neque nocte
Corrupti: graues vero dij dabunt curas.
Sed tamen & hisce admiscebuntur bona mala.
Iupiter aut perdet etiam hoc genus varie loquentium hominum,
Postquam facti circa tempora eadem fuerint.
Neque pater liberis similis, neque liberi,
Neque hospes hospiti, neque amicus amico,
Neque frater amicus erit, vt antehac.
Statim vero senescentes dehonorabunt parentes.
Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis
Impij, neque deorum oculum veriti, neque hi senè
Senibus parentibus educationis pramia reddent:
Violenti. alter vero alterius ciuitatem diripiet,
Neque vlla pij gratia erit, neque iusti,
Neque boni. magis vero maleficum & iniurium
Virum colent. Iustitia vero in manibus & pudor
Non erit. Lædet autem malus meliorem virum,
Verbis obliquis alloquens, perjurium vero iurabit.
Liuor autem homines miseros omnes,
Rancens, malis gaudens, comitabitur infelices.
Tumque demum ad cœlum à terra spatiosa,
Candidis vestibus tecta corpus pulchrum,
Deorum ad familiam abierunt relictis hominibus,
Pudor & Nemesis. relinquentur autem dolores graues
Mortalibus hominibus mali vero non erit remedium.
Sed nunc fabulam regib. dicam, tametsi ipsi sapiant.
Sic accipiter affatus est luscinam canoram.
Altè in nubibus ferens, vnguibus correptam:
Illa vero miserè curuis confixa unguibus,
Flebat: eam aut imperiose ille seruione allocutus est

Ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην.
Ὀλβιοι ἥρωες, τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
Τρὶς τῆ ἔτους θαλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Μακάρων δ' ἐστὶν ἀφεκτον ἐγὼ πάμπροσθεν μετιόντα
Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ τοῦ δὴν θανέειν, ἢ ἔπειτα γαμεῖσθαι.
Νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἦμαρ
Παύονται κεκμηότες καὶ ὀϊζύος, οὐδὲ τι νύκτωρ
Φθείρομενοι χαλεπαὶ δ' θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσιν,
Ζεὺς δ' ὀλέσῃ καὶ τοῦτο γένος μεταγνοὺς ἀνθρώπων,
Εὖτ' ἂν γενόμενα πολιοκρόταφος τιθήνωσιν.
Οὐδὲ πατὴρ παῖδεσσιν ὁμοίιος, οὐδὲ τε παῖδες
Οὐδὲ ξεῖνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
Οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσεται, ὡς τὸ παρ' ἔσκε·
Αἶψα δὲ γηρασκόντας ἀτιμήσουσι τοκῆας.
Μέμψονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντ' ἐπέεσσι
Σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδὲ μὲν οἵγε
Γηροτρόφοις τοκεῦσιν ἀποδώσουσι δοκὸν,
Χειροδίκῃ ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει.
Οὐδέ τις Ἀμόρκου χάρις ἔσται, οὔτε δικαίου,
Οὔτ' ἀγαθοῦ, μᾶλλον δὲ κακῶν μὲν τοῦτο καὶ ὕβριν
Αἰνέσεται τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς
Οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται.
Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
Ἀποκήδεος, κακόχαρτος, ὀμαρτήσει συνοφρώνης·
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς ἐυρυοδείης,
Λευκοῖσιν φαρέεσσι κεκαλυμμένα γρόα κάλον,
Ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
Θνητοῖς ἀνθρώποισι κακὸν δ' οὐκ ἔσται ἀλκή.
Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς
Ὧδ' ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον,
Τὴν μὲν ἐν νεφέεσσι φέρων ἐνετύχησε μετάρσιος·
Ἡ δ' ἐλεεινὸν, γναμπτοῖς ὀνυξὶν ἀμφὶς ἐτύχησε,
Πόρτε πέρι δ' ἔγ' ἔπεσε πρὸς μῦθον ἔειπε·

Infelix, quid strepis? habet certè te multo fortior,
Hâc vadis, quâ te duco, etiam cantatricem existentem.
Cœnam verò si quidem libet faciam, vel dimittam:
Imprudẽs verò, quocũq. velit cum potentioribus contendere
Victoriáque priuatur, & præter conuitia dolores patitur.
Sic ait velox accipiter, latis alis prædit a auis.
O Persa, tu vero audi iustitiam, neque iniuriam foue.
Iniuria enim perniciosa est misero homini, neque bonus
Facile ferre potest, grauatúrque ab ipsa, (quidem
Illapsus damnis. Via verò altera perueniendi
Melior ad iusta, Iustitia autem super iniuriam valet,
Ad finem progressa: passus verò stultus sapiet.
Cito enim abit iusiurandum vnà cum prauis iudicijs.
Iustitiæ verò impetus, tracta quocunque homines duxerint
Doniuori, prauis autem iudicijs iudicarint leges
Hæc verò sequitur flens, urbémque & mores populorum,
Aerem induta malum hominibus adferens
Quique ipsam expellunt neque rectam distribuerunt.
At qui iura tam hospitibus quàm popularibus dant
Recta, neque à iusto quicquam exorbitant:
Is viget urbs, populique florent in ipsa:
Pax verò per terram alma, neque vnquam ipsis
Molestum bellum destinat latè cernens Iupiter.
Nec vnquam iustos inter homines fames versatur,
Neque noxa. in conuiuijs verò partis opibus fruuntur.
His fert quidem terra multũ victũ, in montibus verò quer-
Summa quidem fert glandes: media verò apes, (cus
Lanigeræ autem oues velleribus onustæ sunt.
Pariunt vero mulieres similes parentibus liberos.
Florent autem bonis perpetuo, neque nauibus
Nauigant: fructum vero profert fœcundus ager.
Sed quibus iniuriaque mala curæ est, prauaque opera
Is pœnam Saturnius destinat latè cernens Iupiter:
Sæpéque vniuersa ciuitas malum ob virum punitur,
Qui peccat, & iniqua machinatur.
Illis autem cœlitus magnum adduxit malum Saturnius,
Famem

Δημονίη, τί λήθαργος ἐχεύσατο θυμὸν ἀρίστου.
Τῇδ' ἄς κ' σ' αὐτὸς ἐγὼ φρεσὶ σῇσι νοήσω·
Δεῖπνον δὴ αὖτε θεῶν ποιήσομεν, οἳ μεδέουσι.
Ἄφρων δ' ὃς κ' ἀθῆσι θεοὺς κρείσσονας αὐτοφορίζῃ·
Νίκης τε στέρεται, θεός τ' ἄγχεσι, δῆλα τελεῖται.
Ὡς ἔφατ' ἀκοπίστης ἱρὴ Δίκη τοῦσι πέλεσθαι ὄρτις.
Ὦ Πέρση σὺ δὴ ἄκουε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε.
Ὕβρις τοι τε κακὴ δειλῷ βροτῷ· οὐδὲ μὴν ἐσθλὸς
Ῥεῖδίως φέρεμεν δύναται, βαρύθει δὲ θ' ὑπ' αὐτῆς,
Ἐγκύρσας ἄτῃσιν· ἐδὸς δὲ ἑτέρῳ πορεῖν
Κρείσσονι ἐς τὰ δίκαια. δίκη δὲ ὑπερ ὕβριος ἴσχει,
Ἐς τέλος ἐξελθοῦσα. παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Αὐτίκα γὰρ τε θέει ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν·
Τῆς δ' Δίκης ῥόθος εἕλκεται ἦ κ' ἄνδρες ἄγωσι
Δωροφάγοι, σκολιῇς δ' δίκῃς κρίνωσι θέμιστας.
Ἡ δὲ ἕπεται κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἤθεα λαῶν,
Ἠέρι ἐσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα
Οἳ τε μιν ἐξελάσωσι, καὶ οὐκ ἰθεῖαν νεμέσθην.
Οἳ δ' δίκης ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
Ἰθείας, καὶ μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου,
Τοῖσι τέθηλε πόλις λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ·
Εἰρήνη δ' ἀνὰ γαῖαν κουροτρόφος, οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς
Οὐδέ ποτ' ἰθυδίκεσσι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὁπηδεῖ,
Οὐδ' ἄτη, θαλίης δ' μελεδήματα ἔργα νέμονται
Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δ' ἄκραις
Ἄκορν μὲν τε φέρει βαλανίδας, μέσσῃ δ' μελίσσας·
Εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς κατεβριθέες εἰσί·
Τίκτουσιν δ' γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν·
Θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ὁδὸν πεζὸν
Νεῖσονται καρπὸν δ' φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ θρασὺς ἔργον·
Τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπώλετο,
Ὅς τις ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάᾳται.
Τοῖσι δ' ὑπεροπτεύσας μέγ' ἐπάγαγε πῆμα Κρονίων,

Λιμὸν

Famem simul & pestem: intereunt verò pabuli,
Neque mulieres parium, decrescíntque familia,
Iouis Olympij consilio. interdum verò rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,
Aut naues in ponto Saturnius punit ipsorum.
O reges: vos autem considerate etiam ipsi
Iustitiam hanc, propè enim inter homines versantes
Dij vident, quotquot pravis iudicijs
Se mutuo afferunt, deorum animadversionem non curãtes.
Innumeri enim sunt in terra multorum alumnae
Dij Iouis, custodes mortalium hominum:
Qui sanè & iudicia obseruant, & praua opera,
Aerem induti, passim oberrantes per terram.
Virgo autem est iustitia, Ioue prognata,
Claraque & veneranda dijs qui cælum habitant.
Et certè cum quis ipsam laserit, obliquè iniurians,
Statim ad Iouem patrem considens Saturnium,
Conqueritur hominum iniquam mentem: vt luat
Populus peccata regum, qui praua cogitantes
Alio deflectunt iudicia obliquè pronunciantes.
Hac obseruantes ô reges corrigite sententias, (mini.
Corrupti: obliquorum verò iudiciorum prorsus obliuiscã-
Sibi ipsi mala fabricatur vir, alij mala fabricans.
Malum vero consilium consulenti pessimum.
Omnia videns Iouis oculus, omniaque intelligens,
Et hæc certè (si quidem vult inspicit: neque ipsum latet
Qualénam hoc quoque iudicium ciuitas intus exercat.
Ego porro nec ipse nunc inter homines iustus
Esse velim, neque meus filius: quando malum est iustum
Esse: si quidem plus iuris iniustior habebit. (gaudentem.
Sed his nõdum finẽ arbitror imposituru Iouem fulmine
O Persa, cæterum tu hæc animo tuo repone, (prorsus.
Et iustitiaquidẽ animum adijce, violẽtiæ vero obliuiscere.
Namque hanc hominibus legem disposuit Saturnius.
Piscibus quidem & feris & auibus volucribus,
Se mutuo vt deuorent, quandoquidem iustitia carent:

Ho-

Λιμὸν ἅμα καὶ κῆρε· λοιμοὶ δ' ἀναφανέθουσι τε λαοί.
Οἱ δὲ γυναῖκες τίκτουσιν μὴ ἐοικότα γενεῇ οἴκοι,
Ζηνὸς τε φρένες μεγάλου καὶ εὐρυοπίοιο, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἢ γε πολὺ πλείστους ἀπόλεσεν, ἠὲ τὸ γε τεῖχος,
Ἠ νῆας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.
Ὦ βασιλῆες ἐνισπεῖν τῆς κατὰ φρένα θέσθε καὶ αὐτοὶ
Τοῦδε δίκην· ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
Ἀθανάτων νόεουσιν ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
Ἀλλήλους τρίβουσι θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλεγοντες
Τρὶς γὰρ μύριοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθανάτοι Ζηνὸς φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
Οἳ ῥα δυλεύουσί τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα εἰματέοντες ἀνὰ πᾶσαν φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
Ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ Δίκη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κυδρή τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Καί ῥ' ὁπότ' αὐ τίς μιν βλάπτῃ σκολιῶς ἐνοτάζων,
Αὐτίκα παρ' Δὶ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι
Γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον ὄφρ' ἀποτίσῃ
Δῆμος ἀπασυλίας βασιλήων, οἳ λυγρὰ νοεοῦντες
Ἀλλῃ παρκλίνουσι δίκας σκολιῶς ἐνέποντες.
Ταῦτα φυλασσόμενοι βασιλῆες ἰθυνέοντε μύθους,
Δωροφάγοι· σκολιῶν δὲ δικῶν ὀπιπαζε λαθέσθε,
Οἱ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.
Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς δὲ καὶ νόησε,
Καί νυ τοῦδ' (οὐκ ἐθέλων) ἐπιδέρκεται, οὐδὲ ἔοικε
Οὐδὲ τοῦτο δὴ κε τοῦδε δίκης πόλις ἐνδοθι ἔρξαι.
Νῦν δὲ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
Εἶναι, μήτ' αὐτὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν αὖ τε δίκαιον
Βριαρὸν ἐμμενέειν γε δίκῃ ἀδικώτερος ἔσται.
Ἀλλά τάχ' ἔπι ἔλπομαι τῆνγε Δίκα τερπικέραυνον.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Κέκλυε δίκης ἐπακουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων.
Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,
Ἔδεμεν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἔστιν ἐν αὐτοῖς·

Hominibus autem dedit iusticiam, quæ multo optima
Est. Si quis enim velit iusta in publico dicere,
Cognoscens, ei quidem opes largitur latè videns Iupiter.
Qui verò testimonius volens periurium iurando
Mentitur in ius delinquens immedicabiliter læsus est:
Eius verò obscurior posteritas postea relicta est:
Viri autem iusti generatio posteris præstantior.
Cæterùm tibi ego bona sciens dico, stultissime Persa,
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facile est. breuis quippe via est, adeóque proxima.
Ante virtutem verò sudorem dij posuerunt
Immortales: longa verò atque ardua via est ad ipsam,
Primúmque aspera. vbi verò ad summum vértum fuerit,
Facilis deinceps est, quantumuis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est, qui sibi ipsi per omnia sapit,
Cogitans quæcunque dein & postremo sint meliora.
Rursus & ille bonus est, qui bene monenti paruerit.
Qui verò nec sibi sapit, neque alium audiens
Animum adijcit, rursum hic inutilis vir est,
Verùm tu nostri semper præcepti memor,
Operare, ô Persa, diuinum genus, vt te fames
Oderit, amet autem pulchrè coronata Ceres
Veneranda, victúque tuum impleat horreum
Fames namque perpetuò ignauo comes est viro.
Atque eundem & dij oderũt, & homines, quicũq. ociosus
Viuat; fucis aculeo carentibus similis studio,
Qui apum laborem absumunt ociosi,
Vorantes, sibi verò opera mediocra obire gratum esto,
Vt tibi tempestiuo victu impleantur horrea
Ex laboribus autem viri euadunt pecorosi & opulenti.
Et laborans multo etiam charior tam immortalibus
Eris, quàm hominibus. valde enim oderunt ociosos.
Labor verò nullum dedecus sed ignauia dedecus est.
Quòd si laboraueris, mox te æmulabitur & ociosus
Ditescẽtem: diuitias verò, & virtus & gloria comitatur:
Deo autem similis fueris. Laborare quidem melius,

Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολὺ φέρτατόν ἐστιν
Εἴ τις γὰρ κ' ἐθέλῃσι τὰ δίκαια καὶ ἀγχοῦ ἰδοῦσα
Μαρτυρέῃ, τῷ μέν τε καὶ ἐς χρόνον ὄλβος ἀέξει·
Ὃς δέ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπιορκήσῃ ἐπιδώσας,
Βλάπτει μιν σφῶϊ δὲ λοιγὸν ἐνίσσει· αὐτὰρ ὁ λοιγῷ
Τῷδε τ' ἐμεινοτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται.
Ἀνδρὸς δ' ἐσθλοῦ γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω μεγάλα νήπιε Πέρση.
Τλῆμον μὲν τε κακότητα καὶ ὑβριν ὅσην ἐπιδοῦσα
Ῥηϊδίως· ἐπὶ γὰρ ὁδὸς μακρὴ δ' ἐγγύθι ναίει·
Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθανάτοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτήν,
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
Ῥηϊδίη δ' ἔπειτα πέλει, χαλεπὴ περ ἐοῦσα.
Οὗτος μὲν παντὸς ἀρίστος ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ,
Φραζόμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνων.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς εὖ εἰπόντι πιθήται·
Ὃς δέ κε μήθ' αὐτῷ νοέῃ μήτ' ἄλλου ἐπακούσας
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὁ δ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
Ἐργάζου, Πέρση, δῖον γένος· ὄφρά σε λιμὸς
Ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δὲ βοώπιδος Δημήτηρ
Ἁζέα βιότου· τῷ τοι πιμπλῇσι κορεστόν.
Λιμὸς δὲ τοι τάμπαν κεχολώσεται, οὐδὲ σύμφορος εὐδεῖ
Τῷ δὲ θεοὶ νομέουσι καὶ ἀργοῖς ὃς κεν ἀεργὸς
Ζωὴν κηφήνεσσι κοτεσσάμενος ἐικελος ἦμεν
Οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοί
Ἐσθοντες· σὺ δὲ ἔργα μετ' ἐξίμεν μετρηκὸς κοσμεῖν,
Ὡς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι κοραί.
Ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε.
Καί τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
Ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς· μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς
Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος· ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος.
Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσῃ ἀεργὸς
Πλουτοῦντα· πλοῦτος δ' ἀρετῇ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
Ἀρμόσει δ' οἷος ἔησθα· τὸ ἐργάζεσθαι ἀμείνων,

Si quidem ab alienis facultatibus stolidum animum
Ad opus conuertens, victus curam habeas, vt te iubeo,
Pudor autem non bonas indigentem virum tenet.
Pudor qui viros valde & ladit & iuuat.
Pudor quidem ad pauperratē, audacia verò ad diuitias.
Opes vero non rapta, diuinitus data, multo meliores.
Si quis enim & manibus per vim magnas opes traxerit,
Aut lingua spoliarit (qualia multa
Fiunt, quum primum lucri amor mentem deceperit
Hominum: pudorem verò impudentia expulerit)
Facile & illum obscurant dij, minuuntur vero familia
Vtro illi: exiguum verò ad tēpus diuitia adsunt. (ciat:
Par est delictū, si quis & supplicem & hospitem malo affi-
Quique fratris sui cubilia ascenderit,
Secreti causa lecti vxoris scelerata patrans:
Quiq. mala cuiuspiam fraude, deceperit orphanos liberos:
Quique parentem senem miserum in senecta limine
Probris affecerit, grauibus incessens verbis:
Huic certè Iupiter irascitur. ad extremum verò
Pro operibus iniquis grauem exhibet talionem.
Verùm tu quidem ab his omnino cohibe stultum animum.
Pro viribus autem sacra facito immortalibus dijs
Castè & purè, splendidáque crura adurito.
Interdum certè libaminibus atque hostijs placa,
Et quando cubitum ieris, & quando lux sacra venerit:
Vt beneuolum erga te cor atque animum habeant,
Vt aliorum emas sortem, non tuam alius.
Amicum ad conuiuium vocato, inimicum vero finito.
Si enim tibi & negocium aliquod domesticum accidat,
Vicini discinctis accurrūt: cigitur autem cognati. (dum.
Noxa tam magna est malus vicinus, quàm bonus cōmo-
Sortitus præmium, quicunque sortitus est vicinum bonū,
Neque sanè bo interierit, nisi vicinus malus sit. (redde,
Recta quidem mēsura à vicino mutuum accipe, rectáque
Eadem mensura, & amplius si quidem possis:

Εἴκειν ἀπ' ἀγορείων κτεαίνων ἀεσίφρονα θυμὸν
Εἰς ἔργον τρέψας, μνηστὰς βίον ὅς σε κελεύει.
Αἰδοῖς δ' ἐν ἀγαθῇ κακοχρηματίῃ ἄνδρα κομίζει,
Αἰδοῖς ἠπ' ἀνδρὸς μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι.
Αἰδοῖς τοὶ πρὸς ἀφελείην, θαρσεῖν τε πρὸς ὄλβον.
Χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτὰ, θεόσδοτα, πολλὸν ἄμεινον.
Εἰ δή τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕλῃται,
Ἢ γ' ἀπὸ γλώσσης λάβῃσι τ' ἀνὴρ (οἷα τε πολλὰ
Γίνεται, ἁλ τ' ἀνδρῶν κέρδος τέον ἐξαπατήσῃ
Ἀνθρώπων, αἰδὼς δὲ τ' ἀναιδείῃ καταπάλτῃ.)
Ῥεῖα τόμιν μαυγεῦσι θεοὶ, μινύουσι δ' ὀίκους
Ἀνέρι τῷ παῦρον δέ τ' ὀπηδεῖ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
Ἰσον δ' ὃς θ' ἱκέτῃσι ὃς τε ξείνοισι κακὸν ἔρξῃ·
Ὃς τε κασιγνήτοιο δόλῳ ἐνὶ δέμνια βαίνει,
Κρυπταδίης δ' ἀλόχου, παρακοίτιδος ἧς ἀνεψιός·
Ὃς τε θέμιν ἀφραδίῃσι δαήσεται ὀρφανὰ τέκνα·
Ὃς τε γονῆα γέροντα κακῷ ἐπὶ γήρατος οὐδῷ
Νείκεῖ, χαλεπῷσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
Τῷ δή τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δ' ὀπιθόμβρον
Ἔργον ἀνὴρ ἀδίκων χαλεπὸν ἐπιθήσει ἀμοιβήν.
Ἀλλὰ σὺ τῷ μὴ πάμπαν ἔεργε θυμὸν ἀεσίφρονα θυμὸν,
Καθαρὸν δ' ἐνὶ σῷ θυμῷ ἱερὰ θυέεσσι θεοῖσιν
Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, ὀπιπεύειν δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
Ἄλλοτε δὲ σπονδῇσι θυέεσσί τε ἱλάσκεσθαι,
Ἠμὲν ὅτ' εὐνάζῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ·
Ὅς κέ τοι ἄλλοθι κραδίῃ καὶ θυμὸν ἔχωσιν·
Ὄφρ' ἄλλοθι μὲν κλῆρον, μὴ τὸν τέον ἄλλος.
Τὸν φιλέοις' ὅτι δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι.
Τὸν δ' μάλιστα καλεῖν ὅς τοι σέθεν ἐγγύθι ναίει.
Εἰ γὰρ τοι καὶ χρῆμ' ἐπιχάλεπον ἄλλο γένηται,
Γείτονες ἄζωστοι ἐλεύσονται, ζώσονται δ' τε πρόσω.
Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.
Ἐμμορέ τοι τιμῆς ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ.
Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ' εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι,
Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ κοῖον, ἀῖν' ἐπιείσαι.

Vt indigens, & in posterum promptum inuenias.
Ne mala lucra capies, mala lucra æqualia in damnis.
Amantem te ama, & inuantem te iuua.
Et da ei qui dederit, neque da qui non dederit.
Datori namque est qui dat, non danti verò nemo dat.
Donatio bona, rapina verò mala atque lethifera
Quisquis etenim vir sponte sua dederit etsi multum de-
Gaudet donando, & delectatur suo animo. *(derit,*
Qui verò ipse rapuerit, impudentia fretus,
Quamuis id sit exiguum, tamen vexat charum animum.
Si quidem enim & paruum paruo addideris, (euaserit.
Et frequenter istæc feceris, mox quidem magnum & hæc
Qui verò parui adiecerit, is vitabit atram famem.
Neque verò quod domi repositum est, virum ledit.
Domi melius esse, quoniam noxium quod foris est.
Bonum quidem de præsenti capere: noxa verò animi
Egere absente: id quod te cogitare iubeo.
Incipiente verò dolio, & desinente sorbere te,
Medio parce: mala enim in fundo parsimonia.
Merces autem viro amico constituta sufficiens esto.
Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto:
Credulitas pariter ac diffidentia perdiderunt homines.
Ne verò mulier te animo nates succincta decipiat,
Blandè garriens, tuum inquirens tugurium.
Qui nàmque mulieri confidit, confidit quidem furibus.
Vicus verò filius seruârit paternam domum
Pascendo: ita enim opulentia crescet in ædibus.
Senex autem moriaris, alium filium relinquens.
Facile verò & plurimum præbuerit Iupiter ingentes opes:
Maior autem plurium cura, maior quoque accessio.
Tibi verò si opes animus apperit intra sese,
Sit facito operamque opera subinde addito.

L I-

Ὡς αὖ χρηΐζων, καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον ἔμμεν.
Μὴ κακὰ κερδαίνων· κακὰ κέρδεα ἴσ' ἀτασθάλῳ.
Τὸν φίλον ἐν τε θεοῖν· καὶ τῷ τοι τοῖσι τοιοῦτοι
Καὶ δόμεν ὅς κεν δῷ, καὶ μὴ δόμεν ὅς κεν μὴ δῷ.
Δοῦναι μὲν τις ἔδωκεν, ἀδοῦναι δ' ἄλλος ἔδωκεν.
Δῶρ' ἀγαθὴ, αἴ τ' ἄλλοτε καὶ κακὴ, θανάτοιο δότειρα·
Ὃς μὲν δὸ κεν ἀνὴρ ἐθέων, ὅγε καὶ μέγα δῶρον,
Χαίρει τῷ δωρῳ καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
Ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται ἀναιδείῃσι πεποιθώς,
Καί τε σμικρὸν ἐὸν, τοῦ ἐπάχρεωσεν φίλον κῆρ.
Εἰ δὲ κεν καὶ σμικρὸν ὀπὶ σμικρὸν καταθείῃς,
Καὶ θαμὰ τοῦθ' ἕδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.
Ὃς δ' ἐπ' ἐόντι φορεῖ, οὐδ' ἀλύξεται κακὸν ἐμόν.
Οὐδὲ τογ' ἐν οἴκῳ κατακείμενον αἴθομ κήδει.
Οἶκος βέλτερον ἕθ· ἐπεὶ βάσκανον τ' θύρηφι.
Ἐσθλὸν μὲν παρέοντος ἑοῦ θαλ πήμα θ' θυμῷ
Χρηΐζειν ἐπέοντος. ἄστε φρονέοντ θαι αἴσχα
Ἀρχομένῳ θ' πίθου καὶ ἡγεμόνεσι κυρίσσεσθαι,
Μεσσόθι φειδέσθαι. δεινὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.
Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω
Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ὅπι μαρτύρε θέσθαι.
Πίστις δ' ἔρα ἡμῶς καὶ ἀπιστίη ἀνδρας,
Μηδὲ γυνὴ σε νόον παρεξόλοις ἠΐθεον τε,
Λίμνῃ κοτέλλουσα, τέλω θλιφέουσα κεκλιμένον.
Ὃς θ' γυναικὶ πιστεύει, πιστεύει θ' ὅγε φιλήτῃ.
Μωμητὴν θ' καὶ πᾶς σύζοι πατρώϊον οἶκον
Φερέμεν· ὡς γὰρ πλάτος ἀλέξεται ἐν μεγάροισι.
Ἱππος θ' θαύμαστον πεῖρ' ἐν κεν τελέσειεν.
Ῥεῖα δέ κεν πλείοντας πόροι Ζεὺς ἄλλοτε ἄλλος.
Πλείων μὲν πλείων μελέτη, μείζων δ' ὀπὶ θήκη.
Εἰ δ' ἐν πλείστῳ θυμὸς ἐθέλοιτο ἐν φρεσὶν ἧσται,
Ὡ δ' ἔρδειν ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.

LIBER I.

Leiadibus Atlante natis exorientibus,
Incipe messem, arationem verò occidentibus.
Hæ quidem noctesque & dies quadraginta
Latent. rursum verò circumvoluente se anno
Apparent primùm vt acuitur ferrum.
Hæc vtique aruorum est regula: quique mare
Propè habitant, quique valles flexuosas
Mari fluctuante procul pinguem regionem
Habitant. Nudus serito, nudusque arato,
Nudus quoque metito: si quidem tempestiua omnia voles
Opera ferre Cereri, vt tibi singula
Tempestiua crescant, ne quando interim egens
Mendites & alienas domos, nihilque efficias [dabo,
Sicut & nunc ad me venisti, ego verò tibi non amplius
Neque amplius mutuò tradam. Labora stolide Persa,
Opera quæ hominibus dij destinarunt.
Ne quando cum liberis vxoréque animo dolens
Quæras victum per vicinos, hi verò negligant. (lestes,
Bis enim & ter forsitan consequeris, si verò amplius mo-
Rem quidem non facies, tu verò inania multa dices.
Inutilis autem erit verborum copia. Sed te iubeo
Cogitare debitique solutionem famisque euitationem.
Domum quidē primùm, vxorémque, bouémque aratorē,
Famulam non nuptam, quæ & boues sequatur:
Vtensilia verò domi omnia apta facito:
Ne tu quidē petas ab alio, illéque recuset, tu verò careas,
Tempus autem prætereat, minuatúrque tibi opus,
Ne verò differas inque crastinum, inque perendinum,
Non enim laborem fugitans vir implet horreum,
Neque procrastinatur. Cura verò tibi opus auget.

Sem-

ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

Δεῦτε δὲ Ἀτλαντίδων Ἀτλαντιάδων ὀλοφυρόμεθα
Ἀρχόμενοι ἀμφὶς, ἀοιδῇ, ἃς ἐν θυμῷ μελετῶμεν.
Αἱ δὴ τοι νύκτας τε καὶ ἤματα πρὸς σφεας ἔχουσαι
Κεκρύφαται, οὐδὲ τις ἐν πλεονεκτίῃ ἑοῖσι
Φαίνονται τὰ πρόσθε τε καὶ ὀπίσσω ἐόντα.
Οὔτοι τοι πολίων τε νόμος, οἵ τε θαλάσσης
Ἐξίασι νηυσὶν, οἴτ' ἄγκεα βωσήεντα
Πόντου κυμαίνοντος ἀπὸ πρόσθε τε πίονα χῶρον
Ναίουσιν· γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοτάνιν,
Γυμνὸν δὲ ἀμᾶσθαι, εἰ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλῃσθα
Ἔργα κομιζέσθαι Δημήτερος· οἷς τοι ἕκαστα
Ὥρια κάρπιμος γαῖα τε καὶ μακὰς ὄμβρος τε φέρῃσι.
Πτώσας δὲ ἀγορεύεις οἴκοι, καὶ μηδὲν ἀεύσας.
Ὡς καὶ σοὶ ἔσται ἐμὲ κλύειν· ἐγὼ δέ κε ἰθὺ διδάσω.
Οὐ δὴ ὀπιμαιεύεσθαι ἐργάζου νήπιε Πέρση
Ἔργα τάτ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο·
Μή ποτε σοὶ παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων,
Ζηλήσας βίοτον κατ' γείτονας· οἱ δὲ ἀμελοῦσιν
Δὶς μὲν τοῦ καὶ τρὶς· τάχα τοῦ ἕνεκ' ἐμπλήσῃ δὲ λυπῆς,
Χρῆμα μὲν ἐν πράξεις σὺ δ' ἐπόσσεαι πολὺ ἀγορεύσεις·
Ἀχρεῖος δὲ ἔσται ἐπέων τρόμος· ἀλγέα δ' ἄντα
Φορέσεσθαι χρειὼν τε λύσιν λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.
Οἶκον μὲν φρόντισον γυναικά τε βοῦν τ' ἀροτῆρα·
Κτῆσιν μὲν γαμέτην, ἥτις καὶ βοῦν ἐπέοιτο
Χρήματα δὲ ἐν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι·
Μὴ σὺ μὲν αὐτῆς ἄλλοθεν, ὁ δὲ αὐτῆς, σὺ δὲ τηλοῦ·
Ἐν δὲ ὥρῃ πεφαμίσθαι, μινύθει δέ τοι ἔργον.
Μηδὲ ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὔριον ἐς τε ἔνηφιν.
Οὐ γὰρ ἐτωσιεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιάν,
Οὐδὲ ἀναβαλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.

Semper autem dilator operum vir cum damnis fuit.
Quum itaque iam desinit robur acuti solis
A calore humido, per autumnum pluente
Ione praepotente, mutatur humanum corpus
Multo leuius. (nam tunc Solis stella
Paulisper supra caput fato obnoxiorum hominum
Venit interdiu, magis autem nocte fruitur,)
Quando incorrupta est casa ferro
Sylua: folia autem humi fundit, ab ramisque cessat:
Tunc sane ligna secato, memor tempestiui operis. (tale,
Mortarium quidem trepidae sec, pistillū verò tricubi-
Axémque septempedalem, valde enim certè conueniēs sic.
Si verò octopedalem & malleum inde securis,
Trium palmorum curvatura secato decē palmarū curruū.
Multa praeterea curua ligna, ferto aut dentale cum inue-
Domum, sive in monte quaerens, sive in agro, (neris,
Lignum: hoc enim bobus ad arandum firmissimum est:
Nempe quum Attica Cereris famulus temeni infigens,
Clenis adiunctum stiua adoptauerit.
Bina verò disposita ad atra laborans domi:
Dentatum & compactum: quoniam multo optimum sic.
Si quidem alterum fregeris, alterum bobus iniicias.
E lauro autem, vel vlmo firmissima stiua sunt. (uernes
E quercu temonem, ex ilice dentale, boues verò duos no-
Masculos cōparato (horū enim robur non imbecillissimum est.)
Adolescentia mensuram habētes, hi ad laborandum optimi.
Non vtique hi contendentes in sulco laborando aratrum
Fregerint, opus verò imperfectum reliquerint.
Hos autem simul quadragenarius iuuenis sequatur,
Panem curatus quadrificum octo morsuum,
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducas,
Non amplius respectans ad coataneos: sed in opere
Animum habens hoc verò neque iunior alius melior
Ad spargendum semina, & iteratam sationem euitādum.
Iunior enim vir ad coataneos euolat animo.
Considera verò, cum vocem grum audieris

Δεινὸν ἀμβολοεργὸν· αὐὴρ ἄπαγον πόνον αἰεὶ.
Ἡμὲ δὲ καὶ νύξ, ἠμὲ δὲ ἠέλιος ἀπολοιτο
Καμάτῳ ἐδαλίμεθ· μεταπωρινὸν ὀμβρήσαντος
Ζεφύρου ἐρεβεννοῖο· μετὰ δὲ τε πέπαται βορέω κρύος
Πέλλον ἐπ' ἠερόεντα· (δὴ γὰρ τοτε σιείρεος ἀέρι
Βαιὸν ἀνὴρ κεφαλῇ κεκαρμένος ἠὲ νεήνιν
Ἔρχεται ἠμάτιος, πολὺν δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ)
Ἡμὲ δὲ ἐδεύετο τάγε πέλεται τε μενοεικὲς ἀρόσαι
Τὸν φίλε· δ' ἔρεξε χέρες, πόρε θυμὸν τε νόῃ·
Τῷ μὲν ἐπ' ἠὼ ἐόντε μετ' ἀρμοῖν μεμαρμένα ἔργον.
Ὁππότε μὲν πρόσθεν τάμνοιεν ὕσφρον ἐπ' ἀρόσιμον,
Ἀξινέ δ' ἐν θεσμῷ μέγα κῦρ ὑπὸ νώτοις ἀείρων ἔστω.
Εἰ δὲ καὶ ἐν θεσμῷ δόρπον κρύψειεν ἀρούρης,
Τρισσοὶ δ' ἄψορροι τάμνοιεν ἐπ' ἀρόσιμον ἐμάξῃ
Πάντ' ὄπιν ἀμπάλλοντες ἀφέρειν ἐπὶ γύαλον, ὅτ' αὖ οὔρῃς
Εἰς οἶκον κατ' ὄρος δι' ζήμαρ· ἢ κεν ἄρουραν,
Πρίν περ ὃς ἐπὶ βοῦν ἀροῦν ὀχεῦν τε τέτυκτο,
Ἐν τ' αὖ ἀδινῇσι δμῶες ἐν ἤματι πήξας
Ἰθύφρονι πελάσσας φέρεσθαι ἰσοδοίῃ.
Δεινὰ γὰρ δὴ τάγε πόνος ἀμφιπέλει κατ' οἶκον,
Αὐτίκα καὶ πάντ' πάντα· ὑπὸ πόδα οἶδε κέκυφε.
Εἰ χ' ἕτερον γ' ἄξαι· ἕτερόν γ' ὅτι βοῦσι βάλοιο.
Δαίτης δ' ἢ πόλεος ἀμφιπόλοι ἰσοδοίνες
Δρυὸς ἔνεμα φρίνα γύαλον βοεῖ ὑπαείρεσθαι
Δρεπτὸν κεκτάδιον· τῷ γὰρ δὴ δεύεται ἐν ἀγαπαδνόν.
Ἠδὲ μόδιον ἔχοντες, τῷ ἐργάζεσθαι ἐπ' ἴσῳ.
Σὺν αὖ τοὺς γ' ἐρέουσι· ἐν αὖ ἀκμὴ κέμμυρι ἀέθλῳ
Ἀξέσαι, τὸ δὲ ἔργον ἐπώσιον αὖθι λιπόντες.
Τοῖς δ' ἅμα τοῦτο ἔρεξε κατ' ἠμαρ· τοῖς δὲ μετ' ἔπειτα,
Λοιπὸν δὲ ἐπὶ πέτρας τε τρέπτρυφον ἐν τάφρῳ ἀνεῖν·
Ὅτε δ' ἔργου μὲν ἐπὶ ἰθεῖαν αὖ ἀκὴ κέμμυρι,
Μηδέ τι παπταίνειν μὴ ὀμμὴ ἐκέρε δὴ ὅτι ἔργῳ
Θυμὸν ἔχοντ' τῷδ' ἐπὶ νεώτερος· δὴ γὰρ ἀμείνων
Ἐσσόμενος τὰ δὲ ἔστε δεῖν, κὴ ὅτι κατ' ἐρέω δὴ ἔτι δεῖν.
Ἐκέρεος γὰρ ἐν μὴ ὀμμὴ ἐκέρε ἐπὶ ἔπεται
Φρένας δ' ἐν αὖ φρένῳ γὰρ ἐν ἐπακούσῃς

Alte ex nubilus quotannis clangentis,
Quæ & arationis signum affert, & hyemis tempus
Indicat pluuia: cor autem rodit viri bobus carentis.
Tunc sanè pasce curuos boues, domi detinens.
Facile enim dictu est par boum da & plaustrum:
Facile autem recusare, instare verò opera bobus.
Inquit autem vir mentis compos: fabricato plaustrum.
Stultus, etiam hoc nescit, centum esse ligna plaustri.
Horum antè curam habere oportet, domi reponendo.
Cùm primùm igitur arator mortalibus apparuerit,
Tunc aggredere, simul & seruis & tu ipse,
Siccam & humidam arans, arationi ad tempus,
Summo manè festinans, vt tibi se impleat terra.
Vere vertito, æstate verò iterata non te fallat.
Nouale verò serito adhuc leuem terram.
Nouale imprecationum expultrix, liberorum placatrix
Supplica verò Ioui terrestri, Cererique castæ, (est.
Proueniunt vt impleant, Cereris sacrum munus,
Vt primùm incipis arare, cum extremum stiua
Manu capiens, stimulo boum terga attigeris
Quercum temonem trabetium loro, iuuenum autem pone
Seruum, lagonem tenens, negocium auibus facessat,
Semina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus est: ignauia verò pessima.
Si quidem vbertate spicæ nutabunt ad terram,
Si finem ipse postea Iupiter bonum præbuerit,
E' vasis autem ejicies arenas. & te spero
Gauisurum, victu potitum domi existente.
Lætus autem perueniens ad canum ver, neque ad alios
Respicies. Tui verò alius vir indigus erit.
Si verò ad solis conuersionem araueris terram almam,
Sedens meres, pauxillum manu comprehendens,
Obuersim manipulans puluerulentus nec valde gaudens.
Feres autem in sporta, pauci verò te suspicient.
Aliàs verò alia Iouis mens Ægiochi:
Sed mortalibus hominibus eam deprehendere difficile.

Τῷδεν ἐκ νεφέων, ἐπιμίσγεται κακλιγύης·
Ἠ τ' ἀροτοῖό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ἄρξω
Δεικνύει ἐμβρίθοντα, φαείνων δ' ἐνδέκα' ἀνδρὸς ἀέξει.
Δὴ τότε χορτάζειν ἔ. ἰκμάς βόας ἔνδον ἐόντας·
Ῥηΐδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἄμαξαν·
Ῥηΐδιον δ' ἀπαρνήσασθαι, πάρα δ' ἔργα βόεσσιν·
Φασὶ δ' αἰνὰ φρένας ἀφυσσοῦς πήξασθαι ἄμαξαν.
Νήπιος, οὐδὲ τοῦ οἶδ', ἐπεὶ πολὺ κέρδος ἄμαξα·
Τῶν φοάσθαι μελέτω ἐν θυμῷ οἰκήϊα θέσθαι
Βοῦς· αὖ ἢ θήλεια· ἄροσιν δ' ἐπιτοῖσι φανείη,
Δή τότ' ἐφορμήσαι ὁμῶς δὲ μαθεῖν τε καὶ οὐτάσαι
Αὔλιν καὶ θέρμιν· ἀέξοιν ἀρότοιο κατ' ἄρμα·
Περὶ μάλα πολλὰ πόδων ἔνεκ' τοι πλήθουσιν ἄωροι.
Εἴκοσι πολεῖν θαλίας ἢ νεοθλίβεν οὔ σ' ἀπατήσει.
Νειὸν ἢ σπείρειν ἔτι κουφίζοντα ἄωρον.
Νειὸς ἀμεξιάρη· παῦδον δ' ὀκνηρότερος.
Εὔχεσθαι ἢ Δεῖ χθόνιον Δημητρὸς ἁγνῆς,
Ἐκτελέσαι βαρέ θέρος ἱερὸν ἀκτῆς.
Ἀρχόμενος τε τελεῦτ' ἀέρος, ὅταν ἄκρον ἐφέτλης
Χειρὶ λαβὼν, ὄρπηκος βοὸς ὀπὶ νῶτον ἵκηαι
Ἐνδρυον ἡμένοντα μαστίζα. ὁ ἢ τοῦ θὸς ὄπισθεν
Δμῶς ἔχων μακέλλιον, πόνον ὀρνίθεσσι τιθείς,
Σῆμα τε κακοῦ πέλων. δὲ θημοσυνὴ γὰρ ἄρίστη
Θνητοῖς αὐθρώποις, κακοθημοσυνὴ ἢ κακίστη.
Ὧδέ κεν ἀδρήσειε τεαῖχυος νῦν ἔρεξε.
Εἰ τέλος ἐν τὸς ὄπισθεν Ὀλύμπιος ἐσθλὸν ἐπάξοι,
Ἐκ δ' ἀγλαὸν ἡμέρσας ἀέρα χεῖρα καὶ ἐν ἔλπεσι
Γηθήσῃ, βιότου ἐρεθίμενον ἔνδον ἐόντος
Εὐοχέων δ' ἵξεαι πολέον ἔαρ· οὐ δὲ τοῖς ἄλλοις
Αὐγάσεαι· σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
Εἰ δέ κεν ἠελίοιο θοῇς ἀέρῃ χθόνα δῖαν,
Ἠμῶν ἀμήσῃς, ἐλίγον θεὸς ἔργον,
Λεπτὰ διαμέλων κακοτεμέος, οὐ μάλα χαίρων·
Οἶδε δ' ἐν φρεσὶ· παῦρος δέ σε θηήσονται.
Ἀλλότε δ' ἄλλοῖος Ζεὺς νόος αἰγιόχοιο,
Ἀργαλέος δ' ἀνδρεσσι κατ' θνητοῖσι νέμεται.

Sin autem serò arauerit, hoc quidem tibi remedium fuerit:
Quando cuculus canit quercu in frondibus,
Primùm delectat mortales super immensam terram:
Tunc Iupiter pluat triduo, neque desinat,
Non vnque superans bouis vngulam, neque relinquens:
Ita & seritina aratio tempestiua aqualis fuerit.
Animo autem bene omnia responde neque te lateat
Neque ver exoriens carum, neque tempestiua pluuia.
Accede autem aneam sedem, & ad calidam tabernam,
Tempore hyberno, cùm frigus homines vehemen-
Detinet, tunc sanè impiger vir valde domum auget:
Ne te mala hyemis difficultas opprimat, (mae.
Cum paupertate: macilenta verò crassu pedem manu pre-
Multa verò ignarus vir vanam obspem expectans,
Egens victus malaeris a anno vum versat
Spes verò non bona indigentem virum fit,
Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.
Indica autem seruis, aestate adhuc media existente:
Non semper aestas erit, facite nidos. (nes
Mensem verò Ianuarium, malos dies, bobus nocentes om-
Nunc vitate: et glacies, quae quidem super terram
Flante borea molesta existunt,
Qui per Thraciam equorum altricem lato mari
Inspirans concutit, emugit autem terra & sylua:
Multas verò quercus alticomas abietesque densas,
Montis in vallibus deiicit, terrae multo pascenti
Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylua.
Ferae autem horrent, caudasque sub pudenda ponunt:
Eae etiam quarum vellere cutis densa est, (quas
Frigidus existens perflat hirsuta licet pectora habentes.
Quinetiam per bouis pellem penetrat, neque ipsum cohibet,
Etiamque per capram flat hirsutam: ouium autem greges non
Eò quod a nouis ipsarum villi sunt non perflat (item,
Vis venti borea: incurvum verò senem facit.
Et per tenelli corporis virginem non perflat,
Quae adhuc intra thalamum apud matrem manet,

Εἰ δέ κε δ' αὐτὸς ἀφίσῃς, τό δὲ κάν τοι φράσσαιμι σάφα.
Ἡμὲν κακῇ κακίῃ κακίζοις δρῦς ἐν πετάλοισι
Τὴν ἔρριψε τέρπεν τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Τῇμὲν Ζεὺς ὄσσε τεκμαίρεται, μάλ' ὀπιπεύων,
Μέτ' ἀρ' ἀφροσύνῃ ἥν τε δίκῃ ἐπιλώβησε μετ' ὄπιν εἴπων.
Οὕτω κ' ἐφαρμόσσῃς τε δικῃ ἐπιφορέοντι
Εἰ δὲ δὴ αὖ πάντα φυλάσσεαι μηδέ σε λήθοι
Μέτ' ἔρξαι νεόμβριον πόνον μήδ' ὄφελος ὄμβρος.
Πλήθει δ' ἐστὶ χαλκεῖον ἀνῶνον καὶ ἐπ' ἀγορὴν λέσχην
Ὅστε χειμερίου, ὅτε τε κρύος ἀνέρας ἔργων
Ἰσχάνει ἐν δόμῳ ἐν ὅτε κέν τε μάλα οἶκον ἐόντα
Ἠύτε κεκαυμένος χρῶτος ἐν μυχῷ καταμαρψῇ
Σὺν πόδε τε ἐπίῃ ἠδὲ πάσχων τε χέρε πτύοις.
Πολλὰ δὲ ἐν ἔργῳ ἀνήρ, κλέεν ὅτε κ' ἐν πόδα μίμνῃ,
Χρήζων βιοτεύοι καὶ ἐπὶ τέλος ἐκ θυμῷ.
Ἐλπίς δ' ἐστὶ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις ἐνὶ θυμῷ.
Ἡμὲν ἐν λέσχῃ τε μὴ εἶναι χρῆμα τε μέγα οἴκου
Ἀνέρι τῷ ὅ δ' ἐνὶ θυμῷ ἐπιφρονέων ἐν μέγα οἶκον
Οὐκ ἀγαθὸν ἐν ἔρεσσε ἐόντ' ἐν, πόνος ἐστὶ καὶ ἀνάγκη.
Πλοῦτος δ' ἀνθρώποισι θεοὶ κρύψαν ἐν ἀνάγκῃ.
Ἄλλοτε μὲν τε ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ
Τοῦ τε ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ
Πλείστοις τε βροτοῖσι δίδοσι κέρδεα τε ἐνόησιν.
Ἄλλοτε δὲ τε θρῆνον ἐπιφορέει θυμοῦ πάντῃ
Ἐμπέσας ἀφνειόν· μέμβλεται δ' ἐν μέγα οἶκον
Πολλὰς δ' δρῦς ὑψικόμους ἠδὲ τε πάχος
Οὔρεσι τε βαθέσσῃς πάλαι χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἐμπέσον, ἐν πάσσε βρέμει τε τε νήματος ὕλη.
Θῆρες δ' ὀρέων τε ἐν ἀνθρώπῳ δ' ἐν μέγα ἔδεντο,
Τοῦ κ' ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ
Τυχόντες ἐν δέπαστι δεδουλωμένοι ἐν ἐόντων.
Ἐν τε δὲ τε ῥηνεῖ βόσις ἐν ἀνθρώπῳ ἐν ἀνθρώπῳ
Ἐν τε δὲ ἄγρα ἔπεσι τανυπέζα. πόνος δ' ἔπεσι
Οἴκαδ' ἐπιστήσας τε τέλος αὐτῷ, ἐν δέκεσιν
Ἠέλιος βορέαν ἐν χαλκὸν ἐν γαίῃ πάσῃ.
Ἠδὲ τε πάρ δ' ἐνέκας ἀπὸ ὁ χρόος ἐν δέκεσιν
Ἠν δόμον ἐν ἐν ἀνθρώπῳ φίλῃ ἐν ἀνθρώπῳ μίμνει μίμνει

Nondum opera sciens aureæ Veneris.
Benéque lota tenerum corpus, & pingui oleo
Vncta, nóctu cubat intra domum
Tempore hyberno, quãdo exosis polypus suũ pedẽ arrodit,
Inque frigida domo, & in habitaculis tristibus.
Non enim illi sol ostendit pabulum vt inuádat,
Sed super nigrorum hominum populũque & vrbem
Vertitur, tardius autem vniuersis Græcis lucet.
Et tunc sane cornuta bestiæ & incornutæ sylvicolæ
Miserè den. ibus stridentes per quercetum vallosum
Fugiunt, & passim omnibus id curæ est:
Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,
Et cauernas petrosas, tũc veique tripodi homini similes,
Cuius & humeri fracti sunt, & caput paximentũ spe-
Huis similes incedunt vitantes niuem albam. (ctat:
Et tunc induere munimentum corporis, vt te iubeo,
Chlenámque mollem, & talarem tunicam.
Stamine verò in pauco multam tramam intexe.
Hæc circum indusito, vt tibi pili non tremant,
Neque erecti horreant, arrecti per corpus.
Circum verò pedes calceos bouis fortiter occisi
Aptos ligato, pilis intus condensans.
Primogenitorũ verò hædorũ, cùm frigus tẽpestiuũ venerit
Pelles consuito neruo bouis, vt super humerum
Pluuia arceas teporem, supra caput verò
Pileum habere elaboratum, vt aures ne humescant:
Frigida enim aurora est Boreæ cadente:
Matutinus verò super terram à cœlo stellifero
Aer frugifer extensus est beatorum super opera.
Qui hauriens è fluminibus semper fluentibus:
Altè supra terram leuatus venit procella,
Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum flat,
Densas Thracio Borea nubes excitante.
Hunc aut euertens, opera perfecto domum redi,
Ne quando te cœlitus tenebrosa nubes circumtegat,
Corpúsque madidum faciat, vestesque lutum efficat:

Sed

Οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης.
Εὖ τε λελουσαμένη τε καὶ χρῖσαι χρῖσιν ἐλαίῳ
Ἰσοσταθέα νυχὶ κατὰ λέκτρα ἔνδον ἐοικώς,
Ἡματι χαιρέω ὅ τ' ἀνέρος ἐν πόλει τῇδε,
Εἰν ἀπόβρῳ οἴκῳ ἐν ἄθεσι λυγαίοισιν.
Οὐ δὲ οἱ ἠπιόνοος δείκνυ νομὸν ὁρμηθῆναι·
Ἀλλ' ὅτε κεν κεύθων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
Σκεφάσῃ, βοῦς ἄλοχον ἢ κτήνεα πολλὰ φανείη·
Καὶ τότε ἢ κεφαλὴ καὶ νήκεστοι ὑπνώσῃ
Αὐχένα μαλθασσαντες ἄνα δόρπα βιωσιμίοντα
Φόρτουσιν καὶ πᾶσιν ἐοῖ φρεσὶ τῶν μεμνῆται,
Οἳ πέσα ἀμαιόμενοι πυκινοὺς κεθεμείλιας ἔχωσι,
Καὶ γλάφυ πετρήεν· τοῦ δὴ πέλεται βροτῷ ἶσος,
Ὅς τ' ὄπι νῶτα ἔχῃ κάρη δ' εἰς ἤθεα ὀρέγῃ,
Τῷ ἐικελος φοιτῶσιν· ἀμφιόεμμαι νέφα λεπτά.
Καὶ τότε ἔστε ἄνεμος ἔρυμα χρόος, ἄστε τε κηλίδι,
Χλαῖνά τε μελάγχειμον καὶ τερμιόεντα χιτῶνα
Σκίδνησι δ' ἐν πόντῳ πολλὴν κόνιν ἀμφιβρύσας·
Τὴν ἀφεστάμεν, ἵνα τοι πείσῃς ἀτρεμέοντα,
Μηδ' ὀρθαὶ φρένας ἔστω ἀκεσμένα κῆρ σῶμα.
Ἀμφὶ δ' τε ἔστι πόλεμος βροτοῖς ἴσος κεκαμόντεσσι·
Ἀριδήλα δύσεται, πόλεος ἐν ἔθνεσι δὴ πυκάσσῃ.
Πρόσσω γὰρ ἐν ἔρεβος ἐπὶ τοῖς κρύος ὠρόρον ἦθρ,
Δίψαμα συβρέπτον ὑδρῷ βοὸς, ὄφρ' ὅπι νοστῷ
Τοῖς ἀμφιδάλλῃ δηΐοιν κεφαλῆφι δὴ ὑπόρθιον
Πλεῖον ἔχῃ ἀσκητόν, ἵν' ἄκρον μὴ κεκαλύψῃ
Ψυχρὴ δὲ τ' ἠὼς πέκεται βορέαο πεσόντος.
Ἠώς δὴ ὅπι γαίαν ἐπ' οὐρανοῦ ἀστεγέοντος
Λὴν πυρφόρος τέτακται μακάρων ὅπι ἔργοις·
Ὅς τε ἀρυσσάμενος ποταμοῖ ἀπὸ κεντεόντων,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης κορθεὶς ἀνέμοισι δυέλλῃ,
Ἄλλοτε μὲν δ' ἄνω ποτὶ ἔσπερον, ἄλλοτε ἄλλῃ·
Πολλὰ δὲ τ' ἠνίκα βορέω νέφεα ἀλωνέοντος·
Τὸν φθαμένος ἔργα τελέσσῃς εἰκόνα νέεσθαι,
Μή ποτέ σ' ἠερόθεν ἐκόλόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
Χρῶτά τε μουδιήσῃ θυίῃ καὶ τώ δ' ἄμφω τε δύσῃ.

Sed cuitato. Mensis enim difficillimus hic
Hybernus: difficilis ouibus difficilisque hominibus.
Tunc messium bobus, homini verò amplius adsit
Alimonia: longa enim validaque noctes sunt.
Hac obseruan perfectum in annum
Æquato noctésque & dies, donec rursum
Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.
Quum sexaginta post versiones solis
Hybernos perfecerit Iupiter dies, tunc sanè stella
Arcturus relinquens immensum fluctum Oceani,
Primum totum apparens exoritur vespertinus.
Post hunc manè lugens, Pandionis prorumpit hirundo
Ad lucem hominibus, vere nuper cœpto.
Hanc prauertens, vitem incidito: sic enim melius.
At cum domiporta testudo à terra plantas ascenderit,
Pleiades fugiens, tunc non amplius fodiendæ vites,
Sed falcésque acuito, seruosque excitato.
Fugito verò umbrosa tabernae, & ad auroram cubile.
Tempore messis, quando sol corpus exiccat:
Tunc festina, & domum fruges congrega,
Diluculo surgens, vt tibi sufficiens sit:
Aurora enim operis terciam sortitur partem.
Aurora tibi promouet quidé viam, promouetque laborem:
Aurora quæ apparens multos ingredi fecit viam
Homines, pluribus verò iuga bobus imponit.
Quum verò carduúsque floret, & canora cicadæ
Arbori insidens stridulum effundit cantum
Frequenter sub aliis, æstatis laborioso tempore,
Tunc pinguésque capræ, & vinum optimum,
Salacissimæ verò mulieres & viri imbecillimi
Sunt, quoniam caput & genua Sirius exiccat:
Siccum verò corpus ob æstum. Sed tunc iam
Sit petrosáque umbra, & Byblinum vinum,
Lybúmque lactem: lacque caprarum non amplius lactantium
Et bouis arboriuoræ caro, nondum enixæ,
Tenerorúmque hædorum præterea nigrum bibisse vinum.

Ἀλλ' ἀνοήδεά σφι. μεῖς γὰρ χαλεπώτατος ἔσται
Χειμέριος, χαλεπὸς τοῦ βέτος, χαλεπὸς δὴ ἀνθρώποις
Τῷ: δὴ μιν βοιοῖν ἐπὶ δὴ αἰεὶ τὸ πλέον ἔσται.
Ἀμφαλὴς μακρὴ γὰρ ὑπὲρ ῥόον ἀφρόγαν εἰσί.
Ταῦτα φυλασσόμενος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν,
Ἰσοῦσι νύκτας τε καὶ ἤματα, εἰσόκεν αὖθις
Γῆ πάσιν μήτηρ καρπὸν Δήμητρος ἐνείκῃ.
Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετ' ἐλπαὶ ἠελίοιο
Χειμέριος ἐκ τοῦ Ζεὺς ἤματα δὴ ῥα τόσ' ἀέξῃ
Ἀρκτοῦρος τοῦ ἐπὶ ἠερόειν ῥόον Ὠκεανοῖο,
Πρῶτον τοῦ φαίνων, ὅθι τε πάλλεται ἀκρονιφάων.
Τόνδε μέτ' ὀρθρογόη ἐπιδέξιος ἄρτο χελιδὼν
Ἠριγένεια φανεῖσ' ἀνθρώποις ἔργα νέοιο ἐγείρει.
Τοῖς δ' ἔνι μὲν τε, οἶκος τοῦ τε μενεμαίνει ἀνὴρ γὰρ ἄμεινον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τοῦ ἀστέρος ἐκ χθονὸς ἀφόρητα βάλῃσι
Πλειάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος ἐκπέμπειν ἄνεω.
Ἀλλ' ἄρπας τε χαρακοῦ μέμνεν καὶ δμῶας ἐγείρειν.
Φεύγειν δ' ἠνεμόεντα θοῶν καὶ ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Ὥρη τοῦ ἔαρος, ὅτε τε ἠλίου χθόνα καρπὸν ἀγείρειν,
Ὀρθρίου αἰγιαλοῦ, ἵνα τε πολὺς ἄγκος ἔασι.
Ἠὲ γὰρ τ' ἔργοιο τρίτον ἐπιμείρεται ἄστυ.
Ἠέ τοι τοῦ φέρει μὲν ὕδωρ, τοῦ φέρει δ' καὶ ἔργον.
Ἠὲ ἔτι φθινόωντα πολὺ ἐς ἠπειρόν τε καὶ ὄμβρον
Ἀνθρώπους, πολλοὺς δ' ὅτε δὴ ἔνι θυμὸς ἐόντι τίθησιν.
Ἠμος δ' σκολυμός τ' αὐδᾷ καὶ ἠχεῖ τέττιξ
Δενδρεῦ ἐπὶ ἑζόμενος, λιγυρῷ κατὰ χεῦτ' ἀοιδῇ
Πυκνὸν ὑπὸ τρύγοντος, ἔτος ἐκ καμπτόμενος ἀρῇ,
Τῷ μοι πιοτατοί τε ἄγρες καὶ οἶνος ἄριστος
Μαχλοτάτας δ' γυναῖκες ἀφαυρότατοί δὲ τε αὖ ἄνδρες
Εἰσί, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γόνατα Σείριος ἄζει,
Αὐαίνει δ' τε χρὼς ὑπὸ καύματος ἀλλὰ τοτ' ἤδη
Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ βοῦβρυσις οἶνος,
Μαζός τ' ἄμυδις καὶ γάλακτος ἀέγων σβεννυμεναιον.
Καὶ βοὸς ἠύ φορβὴ καὶ ἐρίφων μήπω τε πεκόντων.
Θεσπεσίου τ' ἐρίφων. ὅτε δ' αὖ πίνειν ἐν οἴνῳ,

In umbra sedens, animo saturatus cibo,
Contra tempestatum ventum obuerso vultu,
Fonté'nque perennem, ac defluentem, quique illimis sit.
Tertiam aquæ partem infunde, quartam verò misce vino.
Famulis autem impera, Cereris sacrum munus
Triturare, quando primùm apparuerit vis Orionis,
Loco in ventoso, & bene planata in area.
Mensura verò diligenter recondito in vasis, sed postquam
Omnem victum deposuerit sufficientem intra domum,
Seruum domo carentem cõducere, & sine liberis ancillam
Inquirere iubeo: molesta est autem quæ liberos habet an-
Et canem dẽtibus asperum nutrito: nec parcas cibo, (cilla.
Ne quando tibi interdiu dormiẽs furit vir facultates au-
Fœnum autem importato, & paleas, vt tibi sit (ferat
Bobus ac multis annum pabulum. sed postea
Serui refocillent chara genua, & boues soluantur.
Quum verò Orion & Sirius in medium venerit
Cœlum, Arcturum autem inspexerit rosea digitis Aurora,
O Persa, tunc omnes decerpe domum vuas:
Exponito verò soli decem dies, totidémque noctes.
Quinque autem adumbrato, sexto in vasa hauritio
Dona lætitiæ datoris Bacchi. Sed postquam vtique
Pleiadesque Hyadésque ac Robur Orionis
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempestiua. annus vero per terram accommodus sit.
Quod si te nauigationis periculosæ desiderium ceperit,
Quando vtique Pleiades robur validum Orionis.
Fugientes, occiderint in obscurum pontum,
Tunc certè variorum ventorum stridunt flamina,
Et tunc ne amplius naues habe in nigro ponto.
Terram autem operari memor esto, ita vt te iubeo.
Nauem verò in continentem trahito, muritéque lapidibus
Vndique, vt arceant ventorum robur humidestatum,
Sentina exhausta, vt ne putrefaciat Ioui imber.
Instrumenta verò congrua omnia domi tua repono,
Rectè contrahens naus alas pontigrada.

Ἐν σοὶ ἐζόμενον, κεκορημένον ἅπερ ἐδωδῆς·
Ἀντίον δικαίος αἰέμου τρέψαντα φερέσπονον,
Κρίνῃς τ' ἀστάτῳ καὶ δοπαρίτου, ἠτ' ἀδόλωτος,
Τρὶς ὕδατος φορέειν, τὸ δ' τέτρατον ἐμφὶ σίνεσθαι.
Ἀμφοτὶ δ' ἱστορεῶν ἐν δικαστῆρας ἱερὸν ἀκτῆν
Δεινὸν ἀμφοῦ τ' ἀν' φορέοντα φωνῇ ἀθάνατος Ὠρίωνος
Κείρω ἐν ἀμφίῃ καὶ δὲ θεὸς χάλῳ ἐν ἀγαῦ
Μέτρῳ δ' ἀ κεμίσσαθ' ἐν ἄγλεσιν· ἀν τὰρ ἐπὶ δὴ
Πάντα βίον πατάθη ἀν ἐπαρέμφοι ἔνδοθεν ἔμεν,
Θῆτα κοῖναι ποιείθ', καὶ ἄτοκον ἔμεν θέμεν
Δίζεσθ' κάλουσι· χαλεπὴ δ' ἐπὶ τόρπις ἔμεν θέμεν.
Καὶ ἀνὰ κεφαλὴ χαρὸν δόντα κεμῆσαμ' ἐν ἀέθλοις σίτου·
Μή ποτέ σ' ἡμεροῦ κοῖτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήματ' ἕλοιτο·
Χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ σωφρόνων, ὅφ' ἀμ' τοῖς εἶα
Βοῖσι καὶ ἡμιόνεσσιν ἐπιστάμενον ἀν τὰρ ἐπὶ τὰ
Δμῶας ἐν ἀλφῷ φίλα γαμέα τε καὶ βέλ· ὦ τρί·
Εὖ τ' ἀν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐν μέσον ἔθη
Οὐρανόν, ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὦ Πέρσα τότε πάντας ἀποδρέπε οἴκαδε βότρυς·
Δείξει δ' ἡλίῳ δὲ κατ' ἄκρα καὶ δέκα νύκτας·
Πέντε δ' συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' ἐν ἄγλῃ ἀφύσαι
Δῶρα Διονύσῳ πολυγηθέος ἀν τὰρ ἐπὶ δὴ
Πλειάδες θ' Ὑάδες τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος
Δύωσιν, τοτ' ἔπειτ' ἐρέτα μεμνημένος εἶναι
Ὠρείῳ πλεόνων δ' χρὴ χθονὸς ἀμφὶ ἔμεν
Εἰ δὲ σε ναυτιλίης διστεμφὲς κύμασι ἀρῇ,
Εὖτ' ἀν Πλειάδες σθένος ἔβεμα Ὠρίωνος
Φεύγουσαι πίπτωσιν ἐς ἠερόειδέα πόντον,
Δὴ τότε πᾶν τοῖον ἀέμου θ' ἱεῖσιν ἄνεμον·
Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐν οἴνοπι πόντῳ·
Γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κέλευω.
Νῆα δ' ἐν ἠπείρῳ ἐρύσαι πυκνῇσι τε λίθοισι
Πάντοθεν ὄφρ' ἴσχῃσι ἀέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων·
Χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὅπλα δ' ἐν ἀρήμενα πάντα τεῷ ἐνικάτθεο οἴκῳ
Εὐπαίρεμος ἐρύσας νῆος πτερὰ πάντα τοπόρεω.

Clauum verò fabrefactum super fumum suspendito.
Ipse autem tẽpestiuam expectato nauigationẽ dũ veniat.
Tũncque nauem celerem ad mare trahito, intus verò onus
Aptum imponito, domum vt lucrum reportes:
Quemadmodum meúsque pater, & tuus, stultissimè Per-
Nauigabat nautis, victus indignus boni. (sa.
Qui olim & huc venit, immensum pontum emensus,
Cuma Æolida relicta, in naui nigra:
Non vidiuus fugiens, neque opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem quam Iupiter hominibus dat.
Habitauit autem prope Heliconem misero in vico
Ascre: hyeme malo, æstate autem molesto, nunquam bono.
Tu verò ô Persa operum memor esto
Tempestiuorum omnium: de nauigatione verò maximè.
Nauem paruam laudato, magna verò onera imponito,
Maius quidem onus, maius verò lucrum ad lucrum
Erit, si quidem venti malos abstineant flatus,
Quando ad mercaturam verò imprudente animo,
Voluerit & debita effugere, & famem inamœnam:
Ostendam autem tibi modos multisoni maris:
Etsi neque nauigandi peritus, neque nauium.
Neque enim vnquam naui profectus sum ad latũ mare,
Nisi in Euboeam ex Æulide vbi quondam Graeci
Expectata tempestate, magnum collegerunt exercitum,
Graecia è sacra ad Troiam pulchrum fœminis praditam.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidomantis,
Chalcidemque traiecti, prædeliberata verò multa
Certamina instituerũt iuuenes magnanimi, vbi me dico
Certamine victorem tulisse tripodem auritum.
Quem ego quidem musis Heliconiadibus dicaui,
Vbi me primùm sonorum aggredi fecerunt cantum.
Tantum nauium expertus sum, multos clauos habentium.
Sed tamen dicam Iouis consilium Ægiochi,
Musæ enim me docuerunt diuinum carmen canere.
Dies quinquagesima post versionem solu,
Ad finem progressa æstate laboriosa temporis,

Tempe-

Πλεῖστοι δ' ἀνθρώποι ἐπὶ κέρδεσι πημάσσονται·
Λώβη δὴ πένεσιν μίμνει πλόον, εὖτε κε κύμα
Καὶ νέφη ἐν πόντῳ ἀθρόα δ' ἠνείρεται ἄελλα·
Ἀμφοτέρω δ' ἐν τοῖσι κακὸν κέρδος ἄρηται·
Ὡς δὲ νέφος τε πάρος καὶ τόδε μέγα νῆπις ἐλέγχει,
Πλωίζειν νηυσὶ βίαν καὶ χρήματα θοῦρος ἐόντος.
Ὃς τοτε καὶ τοῦδ' οἶδε, πόθεν κακὸν ἐστὶν ἐπέλθοι
Κύμασι λιγαίνοντα πολυστόνου ἐν νηὶ μελαίνῃ
Οὐδ' ἐθέλων φεύγων τε καὶ ἀλεύατο τὸν βόον,
Ἀλλὰ κακὸν πενίαν τοῦ δὲ θεὸς ἐνέδησεν.
Νάσσατο δὲ ἀχλὺς λευκὴ κορυφὴν ἐπὶ πάσαν,
Ἄσπετος, χειμῶν κακὸν, θέρεος τόκος ἐστὶν ἐόντος.
Τοῦ δὲ θεοὶ ἔργον μεμνημένοι ἐστὶν ἀνάγκῃ
Ἀνθρώπων πάντων· ἐν γὰρ πόνος ἐστὶ θέμεθλα.
Νῆ' ἐλίγαιν ἔστιν μεγάλη δὲ τε φορτίον θέσθαι.
Μείζων μὲν φόρτος, μείζων δὲ τε κέρδεϊ κέρδος
Βόσκει· ἀν' ἔθνεα γὰρ κακὰ τοῖσι χρόνοις ἀέτραπε.
Εὖτ' ἂν ἐν ἐμπορίῃ τρέψῃς ἀνίφρονα θυμὸν,
Βούλεαι δὲ χρέος τε φυγεῖν καὶ λιμὸν ἀτερπῆ.
Δείξω δὲ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Οὔτε τι ναυπηγίης σεσοφισμένος, οὔτε τι νηῶν.
Οὐ γὰρ πώποτε νῆ γ' ἐπέπλων εὐρέα πόντον,
Εἰ μὴ ἐς Εὔβοιαν ἐξ Αὐλίδος ἦ ποτ' Ἀχαιοὶ
Μέλλον τὸν χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄγειραν,
Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς Τροίην ἐς καλλιγύναικα.
Ἔνθα δ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα διήφορον Ἀμφιδάμαντος
Χαλκίδα τ' εἰσεβάσαμεν· τοὶ δὲ φορεσφόρα δῶρα πολλὰ
Ἀθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορος· ἔνθά με φαμὶ
Τμῶλον νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ἀτειλέντα.
Τὸν μὲν ἐγὼ Μούσῃσ' Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα,
Ἔνθά με τοῦ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἀοιδῆς.
Τόσσον τοι νηῶν γε πεπείρημαι πολυγόμφων.
Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
Μοῦσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν
Ἤματα πεντήκοντα μετ' ἠματα ἠελίοιο,
τῶν ὅτε δὴ θέρεος κεκορυστόλος ἄστρα,

Tempestiua est mortalibus nauigatio, nec certò nauem
Fregeris, neque homines perdiderit mare,
Nisi sciens Neptunus terræ quassator,
Aut Iupiter immortalium rex velit perdere:
In his enim summa est simul bonorumque malorumque.
Tunc vero facilesque aura, & mare innocuum,
Tranquillum: tunc nauem celerem, venis fretus,
Trahito in pontum onus verò omne bene colloca.
Propera autem quàm celerrimè iterum domum redire.
Neque vero expectato vinum, nouum, & autumnale imbrem,
Et hyemem accedentem, Notique molestos flatus,
Qui concitat mare, secum cælestem imbrem
Multum, autumnalem: difficilem vero pontum facit.
Sed alia verna est nauigatio hominibus:
Nempe cùm primùm quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantùm folia homini appareant
Summa in ficu, tum sane imperuium est mare.
Verna autem hæc est nauigatio. non ipsam ego tamen
Probo: neque enim meo animo grata est,
Quia rapax: agrè quidem effugeris malum. sed tamen &
Homines faciunt stultitia mentis. (hæc
Pecunia enim anima est miseris mortalibus.
Miserum vero est mori in fluctibus. Verùm te iubeo
Considerare hæc omnia in animo quæcunque tibi confuse.
Ne verò in ea naues omnem substantiam tuam pone:
Sed plura relinquito: pauciora vero imponito,
Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere:
Miserum etiam, si quidem in curru pragrande onus im-
Axem fregeris, onera vero intereant, (ponens,
Mediocritatem obserua: occasio vero in omnibus optima.
Maturus autem vxorem tuam ad domum ducito,
Neque triginta annis valde multùm deficiens,
Neque superans multùm: nuptia verò tibi tempestiua hæc.
Mulier autem quatuor annos pubescat, quinto nubat:
Virginem verò ducito, vt mores castos doceas.
Eam vero potissimum ducito quæ te prope habitat:

Ἠματίες πέλεται θνητοῖς πλόος ἔστι καὶ ἦμα
Καὶ αὔξαις, ἔτ' ἄνδρας ὀπῳ θέσφε θαλάσσης.
Εἰ μὴ δὴ φεύγοι γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ὀλέσσαι.
Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθοῖσι τε καὶ κακοῖσι τε.
Τῆμος δ' ἠερίαι τ' αὔραι, ἠὲ ζόφος ἀστήμων,
Εὐκαλος· τότε νῆα θαλὼ ἀνέμοισι πιθήσας
Ἐλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' ἐν νηῒ τιθεῖσ.
Σπεύδειν δ' ἐπιτάχιστα πάρος οἶκόν δε νέεσθ.
Μηδ' μένειν οἴνου τε νέον ἠὲ ἐπωρινὸν ὄμβρον,
Καὶ χειμῶν' ἐπόντα, νότου θ' ἅμα τε δεινὰς ἀήτας,
Ὅς τ' ἄρσας θαλάσσαν ὀμοῦ τ' ὀρτύσας ἀνέμοιο ὄμβρῳ
Πελλῷ, ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν,
Ἡμος δὴ τε πρῶτον ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη
Ἴχνος ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανεῖν
Ἐν κορυφῇ ἀκρωτάτῃ· τότε δ' ἄμβατος ἔσκε θάλασσα.
Εἰαρινὸς δ' αὖ πέλεται πλόος· ἦμιν ἐγώγε
Αἴνημ' οὐ χείρεμ θυμῷ κεχαρισμένος ἔστιν,
Ἀρπακτός· χαλεπῶς κε φύγοις κακόν· ἀλλά τοι καὶ τὰ
Ἀνθρωποι ῥίζεσιν ἀϊδρείῃσι νόοιο·
Χρήματα γὰρ ψυχῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Δεινὸν δ' ἔστι θανεῖν κῦμασιν ἀλγεα δ' ἄλγε
Φράζεσθ τάδε πάντα μετ' φρεσὶν ἔσ ἀγορεύω.
Μηδ' εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τιθεῖσ·
Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δ' μείονα φορτίζεσθ.
Δεινὸν γὰρ πόντῳ μετ' κύμασι πήμασι κύρσαι·
Δεινὸν δ' εἴ κ' ἐπ' ἄμαξαν ὑπερβίον ἄχθος ἄγεσθαι,
Ἄξονα κῆν ἄξαις, τὰ δ' φορτὶ ἀμαυροῦσθαι.
Μέτρα φυλάσσεσθ· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Ὡραῖος δ' γυναῖκα τὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθ,
Μέτρα τριεκατόντων ἐτέων μάλα πολλ' ἐπολείπων,
Μήτ' ἐπιθεὶς μάλα πολλά· γάμος δέ τε ὥριος ἔσκ.
Ἡ δ' γυνὴ πάντῃ ἠβάῃ, πέμπῳ δ' γαμοῖτο.
Παρθενικὴν δ' γαμεῖν, ὅς κ' ἤθεα καὶ τὰ διδάξῃ.
Τὴν δ' μάλιστα γαμεῖν ἥτις σέθεν ἐγγύθι νάει·

Omnia diligenter circùm contẽplatus, ne vicinis ludibria
Neque enim muliere quicquã vir sortitur melius (ducas.
Bona rursus verò mala non durius aliud,
Comessatrice, quæ virum tametsi fortem
Torret sine face, & crudæ senectæ tradit.
Bene verò animaduersionẽ immortaliũ deorũ obseruato.
Neque fratri æqualem facito amicum.
Quòd si feceris, ne ipsum prior malo afficias.
Ne verò mentiaris linguæ gratiam. Sin autem cœperis,
Aut verbum aliquod locutus infestum, aut faciens,
Bis tantum puniri memineris. Sin verò rursus
Redeat ad amicitiam, pœnam autem velit præstare,
Suscipe. miser namque vir amicum aliâs alium
Facitte verò ne quid animo coarguat vultus.
Ne vero multorum hospes, néue nullius hospes dicaris.
Néue malorum socius, neque bonorum conuiuator,
Neque unquã miserã paupertẽ animi cõsumptricẽ hominis
Sustineas exprobrare, diuorum munus immortalium.
Lingua certè thesaurus inter homines optimus
Parca, plurima vero gratia ad mensuram euntis.
Quod si malum dixeris, forsan & ipse maius audies.
Neque publici conuiuij gratiæ accessor esto,
Ex publico, plurima autem gratia, sumptúsque minimus.
Neque unquam de manè Ioui libato nigrum vinum
Manibus illotis, neque alijs immortalibus.
Neque enim illi exaudiunt. respuunt vero etiam preces,
Neque contra solem versus erectus meito.
Sed postquam occiderit, memor usque ad orientem,
Neque in via, neque extra viam progrediendo meias,
Neque denudatus: deorum quippe nocles sunt,
Sedens vero diuinus vir, & prudens,
Aut idem ad parietem accedens bene septi atrij.
Neque pudenda semine polluitus intra domum
Focum iuxta reuelato, sed caueto.
Neque ab ominoso sepulchro reuersus
Seminato progeniem, sed deorum à conuiuio.

Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτονι χάρμα τε γένῃς.
Οὐ μὴν δὴ τι γυναικὸς ἀνὴρ ἐπίζηλος ἄμεινον
Τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὖτε κακῆς κ' ἔρίγυον ἀνήρ.
Δειπνοῦ ὀχμήσας ἄτ' ἄδρα κὴ ἰφθιμόν τε φορέοντα
Εὖτε ἄτερ δαλοῦ, κὴ ἀμαλῇ γηρᾶϊ δόμεν.
Εὖ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶη.
Μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον
Εἰ δὲ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς
Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν, εἰ δὲ κεν ἄρχῃ
Ἠ ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ κὴ ἔρξας,
Δὶς τόσα τίννυσθαι μαινομένοιο· εἰ δέ κεν αὖτις
Ἠ γῆς τ' ἐς φιλότητα, δίκῃ δ' ἐθέλῃσι παρεῖναι,
Δίξασθαι δίκαιός τοι ἀνὴρ οἷός τε δίκην τε δίκην
Ποιεῖται· τὸ δὲ μή τ' ἄνεον κατελεγχέτω εἶδος.
Μηδὲ πολύξεινον μηδ' ἄξεινον κατιέσθαι,
Μηδὲ κακὸν ἑταῖρον μηδ' ἐσθλὸν ἐπιεκτήσασθαι.
Μηδέ ποτ' ἀλοιδήσῃς πενίῃ θυμοφθόρον ἀνδρὶ
Τέθλαθ' ὁρῶντ' ἐνεδίζειν, μακάρεσσι δόσιν αἰὲν ἐόντων.
Γλῶσσης τοι θυσαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
Φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις καὶ μέτρον ἐοῦσης·
Εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις·
Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελον εἶη.
Ἐκ κοινοῦ πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ὀλίγιστη.
Μηδὲ ποτ' ἐξ ἠοῦς Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Χερσὶν ἀνίπτοισιν· μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
Οὐ γὰρ τίγε κλύουσιν, ἀπωθέουσι δέ τ' ἀρὰς.
Μηδ' ἐν τ' ἠλίοιο τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κε δύῃ μιμνήσκεσθαι ἔπειτα,
Μήτ' ἐν ὁδῷ μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ παρεόντα δέμεν κρήεν·
Μηδ' ἀπογυμνωθεὶς μακάρεσσι τοι νύκτας ἔασθαι.
Ἐξ ὅμβρος δ' ὅγε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα εἰδὼς,
Ἠ ὅγε παρὸς τοῖχον πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
Ἑζόμενος πλησίον πυρὶ φαιδρῷ· δὴ δὲ ἔασθαι.
Μηδ' ἀιδοῖα γυνὴ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
Ἑζόμενος πλησίον πυρὶ φαιδρῷ· δὴ δὲ ἔασθαι.
Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπόνοστον ἰόντα
Σοφμαίνειν γλυκεῖαν, δὴ ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.

Nec vnquam perennium fluuiorum limpidam aquam
Pedibus transito, prius quam orauerit aspiciens pulchra
Manus lotus amœna aqua limpida. (fluentem
Qui fluuium transierit, malitia verò manus illotus,
Ei succensent dij, & damna dant in posterum.
Ne vero à manu deorum in celebri conuiuio
Siccum à viridi reseca nigro ferro.
Neque vnquam patinam libatoriam pone super craterem
Bibentium, perniciosum enim in ipso factum est situm.
Neque domum faciens imperfectam relinquito,
Ne fortè insidens eroricet stridula cornix.
Neque à pedatis ollis nondum lustratis rapiens
Comedito, neque lauator: quia & hisce noua inest.
Neque super immobilibus locato [non enim bonum est)
Puerum duodennem: quia virum inertem facit.
Neque duodecim mensium æquale & hoc est.
Neque muliebri in balneo corpus abluito
Vir: grauis enim ad tempus est & in hoc
Pœna neque in sacrificia accensa incidens,
Reprehende arcana Deus quippe & hæc indignè fert.
Nec vnquam in alueo fluuiorum mare influentium,
Neque super fontes meito: quin valde cuitato.
Neque incacato id enim nihilo est melius.
Sic facito. grauem virò mortalium cuitato famam.
Fama enim mala est, leuis quidem leuatu
Facillima, molesta verò portatu, difficilisque depositu.
Fama verò nulla prorsus peris, quam quidem multi
Populi diuulgant: quippe dea quadam est & ipsa.

HESIODI ASCRÆI DIES.

DIES verò ex Ioue obseruans, bene secundum decorum
Percipe seruis, tricesimam mensis optimam

Μηδ' ἐν ἐπ' ἀειναοῖν ποταμῶν καλλίῤῥοον ὕδωρ
Πεσσὶ βαίν' ἢν πρίν γ' ἐὺ ἴδῃς ἐς καλὰ ῥέεθρα,
Χεῖρας νιψάμενος πολυηρατέῳ ὕδατι λευκῷ.
Ὃς ποταμοῦ διαβῇ, καμόντι ἢ χεῖρας ἀνίπτῳ,
Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι, κὴ ἄγχεα δῶκεν ἐπίσσω.
Μὴδ' ἀπὸ πυντίζεσθ' θεῶν εἰς δαῖτι θαλείῃ
Αὖον ἀπὸ χλαρεοῦ τάμνειν ἀξωνι σιδήρῳ.
Μηδ' ποτ' ἐπ' ἀειοχάλκῳ πεδόμῳ κρητῆρος ὑπερθεν
Πίνειν ἐλοὶ γὰρ ἐστ' αὐτῷ μοῖρα τετυκται.
Μηδ' δόμον ποιεῖν, ὀνοπαξίστον καταλείπειν
Μήτε ἐπιζωμίῳ κραίζῃ λαιπίρυζα κορώνη.
Μήδ' ἀπὸ χυθροπόδων, ἀνεπιβρίκτων ἀνιλόντων:
Εσθέτ. μηδὲ λόεσθ. ἐπὶ κὴ τοῖς ἔσι ποινή.
Μήδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (ἢ γὰρ ἄμεινον)
Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὃ τ' αἰὲν ἀνήνορα ποιεῖ.
Μηδὲ δυωδεκάμηνον. ἔσιν κὴ τοῦτο τετυκται.
Μηδ' γυναικείῳ λεχεῖ χρόα φαιδρυνέσθῃ
Ἀνέρα λιγαλέη γὰρ ὅτι χρέον ἐς ὅτι κὴ τοῦ
Ποινή. μηδ' ἱερεῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι χαρίσσαι
Μωμεύειν ἀέθλια. θεὸς νύ τι κὴ τὰ νεμεσᾶ.
Μηδ' ποτ' ἐν ὀρφνῇ ποταμῶν ἀγάλ' ἀρεσσέσθαι.
Μήδ' ὅτι κρείσσων ὑρεῖνυμέλα δ' ἐξαλέασθῃ.
Μήδ' ἐπ' ἀπαφύσσῃ. τὸ γὰρ ἄτης λοιγὸν ὅτιν
Ἢ δ' ἐφίκει. ἀνθρώπῳ ἢ βεβηλῷ ἐπιγίνεται φάμεν.
Φάμα δέ τε κακὴ πελέται, κούφη μὲν ἀείρει
Ῥεῖα μάλ', ἀβαρὴς ἢ φέρεται, χαλεπὴ δ' ἀπόθεσθαι
Φάμα δ' ἄτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἣν τινα πολλοὶ
Δὴ φαμίζουσι. θεὸς νύ τις ὅδε κὴ αὐτή.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΗΜΕΡΑΙ.

ΗΜΑΤΑ δ' ἐκ θεόθεν πεφυλαγμένος εὖ κὴ μοῖραν
Περφεκέλεθ' μάλιστ' ἐπὶ ἡμερίδος μίνυθος.
ἐρέω

Ad opera inspiciendum, dimensúmque diuidendum,
Nempe cum veritatem populi iudicantes agunt.
Hæ enim dies sunt Iouis à prudente:
Primùm nouilunium, quartáque & septima sacra dies:
Hæc enim Apollinem aurienſem genuit Latona,
Octauáque & nona ambæ dies mensis
Egregiè crescentis, ad curandum opera mortalium.
Vndecima verò duodecimáque ambæ quidem bonæ:
Hæc quidem tõdendis ouibus, illa latis segetibus metẽdis.
Duodecima tamen vndecima multò melior.
Hæc enim nec fila in aere suspensus araneus,
Die expleta, quum & prudens formica acerum colligit.
Hæc telam ordiatur mulier proponatque opus.
Mensis autem inchoati decimatertia cauete
Sementem incipere: plantis verò inserendis optima est.
Sexta verò media valde incommoda est plantis:
Viripara bona, puellæ verò non vtilis est,
Neque gignendæ primùm nec nuptiis tradendæ.
Nec prima quidem sexta puellæ gignenda
Apta est, sed hœdis castrandis, & gregibus ouium,
Stabulóque circum sepiendo pastorali, benigna dies est.
Bona verò viripara amarque conuicia loqui,
Mendaciaque & blandos sermones, & occulta colloquia.
Mensis verò octaua caprum, & bouem valde mugientem
Occidito: mulos autem duodecima laboriosos.
Vicesima verò in magna, plena die, prudentem virum
Generato: valde enim bona est indolis.
Bona autem viripara decima, puella verò & quarta
Media. hac verò & oues, & curuipedes retortis cornibus
Et canem asperis dentibus, mulósque laboriosos (boues,
Cieurato manum imponens. cautus verò esto animo,
Vt quartam vires desinentis & inchoati mensis,
Doloribus cõficiendi animo valde hac accõmoda est dies.
Quarta autem mensis vxorem domum ducito,
Obseruatis auibus quæ ad hanc rem sunt optimæ.
Quintas verò euitato: quia difficiles sunt & graues,

Ἔργα τ' ἀποπλύειν, καὶ ἀμαλιδῶ δεύτεραδε,
Ἐν τῷ δ' ἡμιδείλῳ λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν
Αἴδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ δίκας παρὰ μητιόεντας.
Πρῶτον ἴνα τρῖς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ.
Τῇ γὰρ πολλοστὰ χρυσοῦ γείνατο Λητὼ
Οὐ δεῖπνόν τ' ἐστὶ τῇ γε δύω γὰρ μόρ' ἤματι μείνω
Ἕξ τ' ἐπ' ἐπτάμενοι βεβηκότα ἔργα πενεσθαι
Ἑνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τ' ἄμφω γὰρ μοῖ' ἐπέλασσε,
Ἡ μὲν δὴ πεκίνειν ἠ δὲ, βόφεσθα κορεῖν ἀμᾶδε.
Ἡ δὲ δυωδεκάτη τ' ἐνδεκάτης μέγ' ἀμείνων.
Τῇ ὅ τοι νῆν νήμαθ' ἀρηστάτηπος ἀφ' ἄχρης
Ἤματος ἐν πλείω, ὅτε τ' ἐδρὶς σωρὸν ἀμᾶται.
Τῇ δ' ἔστ' ἐν σήσαντο γυνὴ ποτὶ δόμοιπ' τε ἔργον,
Μείνος δ' ἐστ' ἀμφὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ δὲ τ' ἔθηκε
Σπέρματος ἐξάδαν, ὅ τοι δ' ἐνδρίψαδε ἀρέσθαι.
Ἔστη δ' ἡ μέσσῃ μάλ' ἀσύμφορος ἔστ' ἔν τοῖσιν.
Ἀνδρόγυνος τ' ἀγαθὴ κουρὴ δὲ τ' ἐν Σύμφορος ἔστιν.
Θῆτε γὰρ ἐν ἀδὲ, ὅτ' ἀρχαῖοι ἐπιβολήσαν.
Οὐδὲ μὲν ἡ τρίτη ἔστη κούρη τε γενέσθαι
Ἑρμῆς δὴ ἐρίφοις τε μμεν καὶ πόσι μέλοιτ,
Σκόλιόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνίοις ἤπιον ἦμαρ
Ἐσθλὴ δὲ ἀνδρογύνος φύσει δέ τε κέρτομα βάζειν,
Ψεύδεα δ' αἰμυλίους τε λόγους, κρυφίους τ' ἐπαρφάνεν.
Μείνος δὲ ἐγδεκάτη κάστορ καὶ βοῦν ἐρίμυκον
Ταμέμεν ἀρότρῳ, ἠ δυωδεκάτῃ τε ἀρόσαι.
Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ πλέῳ ἤματι ἔστ' ἔρα φαῦος
Γίνεται μέγα δόρ τε νόον πεπυκασμένος ἔστιν
Ἐσθλὴ δὲ ἀνδρογύνος δεκάτη κούρη δέ τε τέρας
Μέσσῃ τῇ δέ τε μῆλα καὶ εὐπόδας ἠδὲ καὶ βοῦς,
Καὶ κυνὸς κεφαλὴν ἐρεπτόντα καὶ κρῆας τε ἀρόεν
Πρηνέα τε, ὅτε γαῖα πεδὶς πεφυκὼς ἐξ θυμῷ
Τέρπεσθ' ἀγάλλεσθε φθίνοντος δ' ἐστ' ἀρόω τε
Ἀλγεα δυμβρεῖν μάλα τε τε τοτ' ἐστ' μόρ' ἦμαρ
Ἐν δὲ τετάρτῃ μείνος ἄγαθε ἐς οἶκον ἔκοιτον,
Οἰωνοὺς κρίνας οἴ τε ἱερὰ τοῦτο ἀέρος
Πέμπτας δὲ ἐξαίρεσθαι πρὸ χαλεπαί τε καὶ ἀγλαοί

In quinta enim aiunt furias obambulare,
Periurium vindicantes, quod malum Cotentio genuit per-
Media verò septima, Cereris sacrum munus (iurio.
Diligenter inspiciens bene equata in area
Ventilato: roborumque sector incidito cubilaria ligna,
Naualiaque ligna multa, & quæ nauibus congrua sunt.
Quarta verò incipito naues compingere hiantes.
Prima verò noua prorsus innoxia hominibus.
Nona autem media pomeridiana melior dies.
Bona siquidem est ad plantandum, & ad generandum.
Tam viro quàm muliori: nec vnquam prorsus malo dies.
Sed pauci rursus sciunt tertium nouum mensis optimum
Implendo dolius, & jubiugum ponendo collo
Bobus & mulis & equis celeribus.
Nauem bene clauatam celerem in nigrum ponentem
Trahito. Sed pauci vera intelligunt.
Quarta vero aperi dolium. pra omnibus sacra dies est
Media: pauci verò rursum post vicesimam mēsis optimū
Aurora vigente: pomeridiana verò est deterior:
Et hæ quidem dies sunt hominibus magno commodo.
Cætera autem incerta sine sorte, nihil ferentes.
Sed alius aliam laudat, pauci verò norunt.
Interdum nouerca est dies, interdum mater.
Harum beatúsque & fœlix, qui hæc omnia
Sciens operatus fuerit, inculpatus dijs,
Auguria obseruans, & delicta euitans.

Εν πέμπτῃ δὲ φασιν Ερινύας ἀμφιπόλους,
Ορκον τιννυμένας τ' Ερις τέκε πημ' ὀπίεσσι.
Μέσσῃ δ' ἐξαίρετος ἐν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴ
Εὐμαρὲς ὀπ πίδυον τε δυ ἐξ χαρ. ἐν δ' ἀγορῇ
Βόσκειν ὑλοτόμον τε τε ταμεῖν δεν αμαία δεῦρε.
Νῆα τε ξύλα πολλὰ τε τ' ἀρμήματα νηοὶ πέλοντο
Τετρασι δ' ἀρχομένης νῆας πήγνυν ἀνάγκας.
Εἴνας δ' ἡμέσσῃ ὀπτοιείν· λοιὸν ἄμαρ.
Ἱερόπεσσι δ' εἴνας πανάπημοι αὐ ἀρόεσσιν.
Ἐν δ' ἀμφὶ δὲ τ' ἠδὲ φυτεύεμεν ἠδὲ γαμεῖν
Ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικὶ καὶ ἔστο παλιγκοτον ἄμαρ.
Πάνεγε δ' αὖτ' ἴσασι τελεσφόρα μῆνος ἀείσιν
Ἀρξάμενος τὸ πίδου καὶ ὅτι ζυγὸν αὐχένα θεῖναι
Βοῦσι καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵππεσσι ἀκυπόδεσσιν·
Νῆα πολυκλήϊδα θέειν εἰς οἶνοπα πόντον
Εἰ ῥύμβῳ ἀναπαύεγε δὲ τ' ἀγηθέα κικλήσκοιεν.
Τετρασι δ' οἴγε πιθοῖξαι ἀεὶ πάντων ἱερὸν ἄμαρ
Μέσσῃ πάνεγε δ' αὖτ' ἐν μέγα μῆνος ἀείσιν
Ἠοῦς γενομένης· ὀπτοιείν δ' ὅτι χρήσιμον·
Αἴδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ὀπ χθονίοις μεγ' ὄνεσθαι...
Αἱ δ' ἄγαθαι μεταδοῦπεν, ἀκήρατοι ἔν τε θέρεσσιν·
Ἄλλος δ' ἀγαθὸς αἰνεῖν, πάνεγε δέ τ' ἴσασιν.
Ἄλλοτε μὲν τε γυνὴ πέλεν ἀμφιμνήστη μήτηρ.
Τῶν δ' ἀδαήμων τε καὶ ὀλβίος ὃς τάδε πάντα
Εἰδὼς ἐργάζηται ἀνάστιος ἀθανάτοισιν,
Ὀρνίθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

HESIODI ASCRÆI SCVTVM HERCVLIS.

VT qualis relicta domo ac patre tellure,
Venit Thebas secuta maritum Amphitryonem,
Alcmena, filia seruatoris populorum Electryonis.
Quæ mulierum genus superabat fœminearum,
Formaq. & proceritate, mente vtiq. nulla cũ ea certabat.
Illarum quas mortales mortalibus peperere concumbentes.
Cuius & à vertice, & à palpebris nigricantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Atque hæc talis existẽs, tã amo suum colebat coniugem,
Perinde vt nulla vnquam coluit mulierum fœminearum,
Quanquam ipsi patrem præstantẽ occidisset, vti dicitur,
Ira commotus propter boues. relicta aut ille patria tellure
Thebas venit, supplicans suiatis admais,
Vbi idem habitans cum venerabili coniuge,
Seorsim absque concubitu desiderabili, non enim licebat ipsi
Antè lectum conscendere formosæ Electryonidis,
Quam eadem vltus esset fratrum magnanimorum
Suæ coniugis, flagrantique combussisset igne vicos
Virorum heroum Taphiorum atque Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, dyque testes facti fuerant.
Quorum ille verebatur iram, festinabatq. quam celerrimè
Exequi magnum opus, quod ipsi à Ione concessum erat,
Hunc autem vnà cupidus belique prælyque,
Bauoq; acres equis sub clypeis anhelantes,

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Ἠ οἵη πολιοῦσα δόμους καὶ πατρίδα γαῖαν
Ἦλθε, θεῶν ἐς ὄπιν, μετ' ἀμύμονα Ἀμφιτρύωνα,
Ἀλκμήνη, θυγάτηρ λαοσσόου Ἠλεκτρύωνος,
Ἣ ῥα γυναικῶν φῦλον ἐκαίνυτο θηλυτεράων
Ἐξ ὀλίγου τε μεγάθει κατόπιν τε μέγα τε ἔρεζε
Τάων αἷς θνητὴ θνητοῖς τέκοι ἐυνηθείσα.
Τῆς καὶ ἀπὸ κρήθεν βεβαῶν τ' ἀπὸ κυκνείων
Τοῖον κῆθ' εἶδός τε πολυχρύσου Ἀφροδίτης.
Ἣ ἄρα καὶ κατὰ θυμὸν ἑὸν τίεσκεν ἀκοίτιν,
Ὡς ὅπτω τὸν ἔπεσε γυναικῶν θηλυτεράων.
Ἣ μὲν οἱ πατρὶ ἑῷ λόον ἀπέκτανεν ἐξ ὀλιγάδος,
Χωσάμενος τόδε βασιλῆ λιπὼν δῆ ἔγε πατρίδα γαῖαν
Ἐς Θήβας ἱκέτευσε φερεσταίχους Καδμείους,
Ἔνθ' ὅγε δώματ' ἔναιε σὺν αἰδοίῃ παρακοίτῃ,
Νόσφιν ἄτερ φιλότητος ἐοικότα· οὐδὲ οἱ ἦεν
Πεῖν λεχέων ὀπιδεύων ἐυσφύρου Ἠλεκτρυώνης,
Πρίν γε φόνον τίσειε κασιγνήτων μεγαθύμων
Ἥς ὀλοχοῦ, μετ' ἔρως δὲ κατεπλήξαι πυρὶ καίῃς
Ἀνδρῶν ἠρώων ἱερὰν ἰδὲ Γηλεοντέων.
Ὡς δὲ οἱ δίκετο θεοὶ δὲ ὀπιμάρτυρες ἦσαν,
Τῶν ὅγ' ὀπίζετο μειλίχιον ἐπείγετο δὲ ὀπῆα τάχιστα
Ἐκτελέσαι μέγα ἔργον ὅ οἱ δόσαν δῖοι ἄνακτες.
Τῷ δ' ἄμα, ἱμείρων πολέμου τε φιλοπτολέμοιο τε,
Βῆ ῥα τὸ πλήξιππον, ἐπὶ ἐρυμνὸν ἐπείγοντος,

Locrique hastati, & Phocenses magnanimi
Sequebantur. ducebat autem eos præstans puer Alcæus,
Gaudens tot populis. At pater hominúmque deorúmque
Aliud cõsilium texebat intra mẽtes, vt dijs pariter (ret.
Et hominib. rerum indagatoribus Martis depulsorẽ plãta-
Profectus aũt ab Olympo est dolũ mẽtibus alius meditãs,
Desiderio concubitus elegantis mulieris.
Per noctẽ, celeritérq. venit in Typhaonium, vnde rursum
Ad Phicium summum accessit consiliarius Iupiter.
Vbi residens mentibus versabat diuina opera.
Nam eadem quidem nocte cum procera Electryonide
In tecto concubitu mixtus est, perfecisque desiderium.
Eadẽ autẽ & Amphitryo populorum defensor, splendidus
Perfecto magno opere, redijt domum suam. (heros
Neque ille ad famulos & pastores agrestes
Cœpit ire antea, quàm sua coniugis conscendisset lectum.
Tale siquidẽ cordẽ desiderium ceperat pastorẽ populorum.
Vt auiẽ quando quispiam magno affectu effugit afflictionẽ
Morbo ex difficili, aut etiam validis ex vinculis:
Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
Magnôq. affectu, lubrìq. animo domum suam reuersus
Totáque nocte concubuit cum veneranda vxore, est,
Oblectando se muneribus auræ Veneris.
Illa autẽ à deo pariter domita, & ab homine longè optimo,
Thebis septem portas habentibus geminos peperit pueros,
Haudquaquam eadẽ sapientes, quanquam fratres essent.
Alterum siquidẽ inferiorẽ, alterũ auẽ longe præstantiorẽ
Sæuum ac validum, vim Herculaneam: (virum,
Hunc quidem subiecta nubium offuscatori Saturnio.
Iphiclum autẽ, hastarum cõcussori Amphitryonis, (cõcubes:
Diuersa generatione alterum quidem, cum viro mortali
Alterum autẽ, cum Saturnio deorum imperatore omniũ,
Qui & Cygnum occidit, Martis filium, magnanimum.
Inuenit enim in luco longe iaculantis Apollinis
Ipsum, & patrem ipsius Martis, vehentem flammabilem,
Armis fulgentes, ceu fulgor [illegible] arcentis,

Δεξιὰ δ' ἀσχέμαχος καὶ φοβερὸς μεγάθυμος
Ἴσος δ' ἠὼ τε καὶ ὁποῖος τε ἐς πόλεμον ἔρχεται,
Κυδάνειρα λαοῖσι πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἄλλῳ μὲν τε ὕφαινε μέγας ἐρεβεννὸς ὄφελος θεοῖσιν
Ἀνδράσι δ' ἀθανάτοισιν ἀφῆς νύκτ' ἄρα φυλάσσει.
Ἄρτο δ' ἀπ' ἀλυμπόιο δίλον φρεσὶ βυσσοδομεύων,
Ἰμείρων φύσιν ἐστὶν ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
Ἐπίχθονος· τὰ δ' ἔξοχ' Τυφαόνιον, πόδας αὐτὸς
Φίκιον ἀκρέατον φορεσκήσατο μητίετα Ζεύς.
Ἔνθα καθεζόμενος φρεσὶ μάλετο θέσκελα ἔργα.
Αὐτῆ μὲν γὰρ νυκτὶ τανυσφύρου Ἡλεκτρυώνης
Εὐνῆ καὶ φιλότητι μίγη, τέλεσεν δ' ἄρ' ἐϋθρόνῳ.
Αὐτὰρ δ' Ἀμφιτρύων λαοσσόος ἀγλαὸς ἥρως
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ἐφίκετο ὃν δόμον δέ.
Οὐδ' ἔγ' ὅτι δμῶας καὶ πειθόμας ἀγρεταώτας
Ἀμφ' ἑωυτῷ φρίζ' ἦς ἀγόχου ὑπεκφύγοι ἀλκῆς·
Τοῖος γὰρ κραδίην πόθος αἶνυτο πειθόμα λαῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπατεὼν ἐπιτέρπεται φύζῃ κακότητος
Νέπυν ὑπὸ αἰγαλίης, ἢ καὶ κρατερὸν ὑπὸ δίνης,
Ὡς ἄρα τόν Ἀμφιτρύων, χαλεπὸν πόνον ἀμπολυπεύσας,
Δεσπσίης τε φίλης τε ἐὸν δόμον εἰσαφίκανε.
Πανύχιος δ' ἄρ' ἔλεκτο σὺν αἰδοίῃ παρακοίτῃ,
Τρηπόμενος δώροισι πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
Ἠδὴ, θεῷ δμοιΐσα καὶ ἀντία πολλὰ εἰδείσα,
Θήλυς ἐν ἐπιπαπτοῖς δίδυμα τέκνα γείνατο παῖδε,
Οὐκ ἔθ' ὁμὰ φρονέοντε (κατηγήτω γὰρ μὲν ἥσθω)
Τὸν μὲν χερείονα, τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
Δεινόν τε κρατερόν τε, βίλλω Ἡρακληείω.
Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κακοφρονέοντι Κρονίωνι
Αὐτὰρ Ἰφικλῆά γε δουρικλυτὸς Ἀμφιτρύωνος,
Κεκρυμμένῳ ἐν θαλάμῳ τὸν μὲν βεβαῶς αἰδοῖ μιγείσα
Τὸν δ', Διὶ Κρονίωνι θεῶν σημαντῆρι πεσόντων.
Ὃς καὶ Κύκνον ἔπεφνεν Ἀρηϊφίλου μεγάθυμον·
Ἰδρὶ γὰρ ἐν πεδίῳ ἑκατηβόλος Ἀπόλλων
Αὐτὸν, καὶ πατέρ' ἐν ἀρήϊ ἄτην ποιήσαντα,
Τεύχεσι λαμπομένους ἐπάλας ὑπὸ πυρὸς ἐϋτεύκτου

Stantes in curru: terram autem pulsabant veloces equi,
Ferientes ungulis, puluisque circa ipsos diuidebatur,
Excitatus compactis à curribus & spedibus equorum.
Curr? aut fabrefacti & rotarũ ambit circũ resonabant,
Equis festinantibus, gaudebat autem Cygnus inculpatus,
Sperans se Iouis filium, Martium se aurigámque
Ferro interẽpturũ esse, & inclyta arma despoliaturum.
Sed ipsius vota non exaudiuit Phœbus Apollo.
Ipse enim contra illum concitauit vim Herculeam,
Totus vero lucus & ara Apollinis Pagasæi
Collucebat præ vehementis Dei armis, & ipso,
Et quasi quidẽ ignis ex oculis effulgebat. Quis autem illi
Sustinuisset, mortalis existens, obuiã sub cõspectũ prodire,
Præter Herculem & gloriosum Iolaum?
Illorum enim & vis magna & manus inuicta
Ex humeris prognata erant, vnâ cum robustis membris.
Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:
O heres Iolae mortalium longè charissime omnium,
Nempe verè in immortales beatos, qui Olympum tenent,
Peccauit Amphytrio, quando bene munitas ad Thebas
Abijt, relicta Tirynthio, vrbe bene fundata. (bẽtes frõtes.
Postquã occiderat Electryonem, propter boues latas ha-
Veniq. ad Creontẽ: & Heuochẽ lõgis ornatã vestibus,
Qui ipsum vltrò receperunt, & necessaria oia præbuerũt.
Quatenus ius est supplicibus, coluerũtq. ex animo magis.
Viuebat autem exultabundus cũ formosa Electryonide,
Coniuge sua: móxque nos reuoluto anno
Nati sumus, neque ingenio similes, neque intellectu,
Pater tuus & ego: cuius quidem mẽtes sustulit Iupiter,
Qui relicta domóque sua, & suis parentibus,
Abijt venerature sceleratũ Eurystheum: (præteritorum
Infœlix, certè multùm ingemiscebat postea,
Noxam suam lugens. Sed hæc irreuocabilis est.
Mihi verò deus difficiles imperauit labores.
O amice sed tu celeriter contine habenas rutilantes
Equorũ alipedũ, magnámq. mẽtibus fiduciã accumulans,

Rectà

Ἐστάσ' ἐν δίφρῳ. χθὼν δ' ἔκτυπον ὠκέες ἵπποι,
Νύσσοντες χαλκῶν κόνις ἣ σφ' ἀμφιδεδήει,
Κοπτομένη πλεκτοῖσιν ὑφ' ἅρμασι καὶ ποσὶν ἵππων.
Ἅρματα δ' ἀλλήλοισι καὶ αὐτοὺς ἀμφαράβιζον
Ἵππων ἰερμόεν. κεχάρητο δὲ κύκνος ἀμύμων,
Ἐλπόμενος Διὸς υἱόν, ἀρηΐον ἠνιόχοιο
Χαλκῷ δηώσειν, καὶ δοῦπ' κλυε τοὶ τόξα δύοντες.
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρα τόξοισιν ἐπ' ἔκλυε φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτὸν δὲ οἱ ἐπῶρσε βίλω ἐρεκλείδω
Παῖδ' ἄγχιστα καὶ βαρμὸς Ἀπόλλωνος Παγασαίου
Ἀμπνεν ὑπαὶ δεινοῖο θεοῦ τευχέων τε, καὶ αὐτοῦ.
Πῦρ δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν ἐπελάμπετο. τίς κεν ἐμείνῃ
Ἐστὴν θνητὸς ἐὼν κατεναντίον ὁρμηθεῖσαι,
Πλὴν Ἡρακλῆος καὶ κυδαλίμου Ἰολάου;
Κείνοιν γὰρ μεγάλη τε βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅθι σφίσι μέλεσιν.
Ὅς ῥα τότ' ἠνίοχον φορεσίφρονα κρατερόν Ἰόλαον,
Ἥρως ἐσ ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε παντῶν,
Ἥ τε μιν' ἀθανάτους μάκαρας, τοὶ ὄλυμπον ἔχουσι,
Ἥλιτον Ἀμφιτρύων, ὅτ' ἐϋστεφάνῳ ποτὶ Θήβῃ
Ἦλθε λιπὼν Ἴριωθον ἐϋκτίμενον πολίεθρον,
Κτείνας Ἠλεκτρύωνα, βοῶν ἕνεκ' ἀγρομέτωπον
Ἷκτο δ' εἰς Κρέοντα καὶ Ἡνιόχῃ ταμύπολλον,
Οἳ ῥά μιν ἐστεφάνοντο καὶ ἀρμάτα πάντα παρέσχον,
Ἡ δίκη ἐοῦ ἐκάτοιο· τὸν δ' ἄρα κεῖθι μάλλον
Ζεὺς δ' ἀγαλλόμενος σὺν ἐϋστεφάνῳ Ἡλεκτρυώνῃ
Ἡ ἀγόχῳ. τάχα δ' ἄμμε ὑπὲρ πλομένων ἐνιαυτῷ
Γενόμθ' ἄτε φυλὼ ἐνδυίγκιος ἄτε νόμα,
Ἰός τε πατὴρ καὶ ἐγὼ τῶ μὴ φρένας ὀξύλετο Ζεύς·
Ὅς τε φορεσίπτολιν σφέτερόν τε δόμον σφετέρους τε τοκῆας,
Ὠχετο τιμήσων ἀγερώμενον εὐρυάθεα,
Ἰφίκλεος ἵππου πολλὰ μετεστονα χέζετ' ὀπάσσω,
Ἠν ἄτιμον ἀχέων· ἡ δ' ἐ πάλιν ἀνάγκε τὸ δῶρον·
Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεπὸν ἐπετέλλετ' ἀέθλους
Ὦ φίλος, ἀλλὰ σὺ θεῶν ἐχ' ἠνία φοινικόεντα
Ἵππων ὠκυπόδων, μέγα δὲ φρεσὶ θαῦρος ἀέξον,

Recta dirige celerem currum, & alipedum robur equorũ.
Nihil veritus strepitum Martis hominum occisoris
Qui nunc cum clangore circumquaque furit per sacrum
Phœbi Apollinis longè iaculantis regis. (nemus
Enimuerò etiã validus licet existat, tamen exaturabitur
Hunc contra allocutus est inculpatus Iolaus, (bello.
O patrue, quã multũ verò pater hominum atque deorum
Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
Qui Thebarum mœnia tenet, & tuetur ciuitatem:
Quẽadmodum & hũc mortalẽ, validũmque magnũmque
Tuas in manus adducunt, vt gloriam magnam auferas.
Sed age, induere arma Manorria, vt quam celerrimè
Currus inter se committentes Martis & nostrum,
Decertemus. Quoniam neque intrepidum Iouis filium,
Neque Iphiclidem perterrebit. Sed ipsum puto
Mox fugiturum duos pueros inculpati Alcidæ,
Qui sibi propè eunt, cupientes bello.
Certamen instituere: qua res ipsis multò gratior quã cor-
Sic ait arrisit autem fortis Hercules, (na.
Animo oblectatus, admodum enim sibi cõmoda dixerat.
Atque ipsum, respondens, verbis volucribus allocutus est:
O heros Iolae, Iouis alũne, non procul etiam hinc (cosus,
Pugna aspera. Tu verò quẽadmodum antea fuisti belli-
Ita & nũc magnum equũ Arionẽ nigricantibus setis obsitũ
Quoquouersum conuerte, & auxiliare pro eo ac poteris.
Sic locutus, ocreas & orichalco splendido,
Vulcani inclyta dona, sibi induxit.
Mox & thoracem pectori induit
Pulchrum, aureum, variegatum, quem ipsi dederat
Pallas Minerua filia Iouis, tunc cum cœperat
Primùm luctuosa aggredi certamina.
Posuit autem circa humeros nocumẽti depulsoriũ ferrũ,
Sanus vir, cauam autem circa pectora pharetram.
Reiecíque in tergum. in hac multæ erant sagittæ
Horrẽdæ, mortes vocẽ reprimẽtis datrices. (lachrymarũ:
Hæc capite quidẽ mortẽ habebãt præfixã, & unguẽtum

Ἶσος ἔχων θοὸν ἅρμα καὶ ἱππόδαμον ἡνίοχον ἵππων
Μηδὲν ὑποδδείσας κτύπον Ἄρεος αἰθροφόροιο,
Ὃς νεῶ κεκλήρωται ἐν ἀμφίνεται ἱερὸν ἄλσος
Φοίβου Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος·
Ἠμὲν ἀεὶ καὶ κρατερὸς πρὸς ἐὼν ἄπαντα πολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμείβετο ὁλκὸς.
Ἢ δεῖ ἔμμεναι δίκαιε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Τιμᾷ σὴν κεφαλὴν καὶ ταύρεος Ἐνοσίχθων,
Ὃς θώρηξ κρύπτει μιν ἔχει, ῥύεται τε πόλεμον.
Οἷον δὴ καὶ τοῦδε βροτοῦ κρατερόν τε μέγαν τε
Χεῖρας ἐς χεῖρας ἄγουσιν ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄρωμαι·
Ἀλλά με δύστηνον τύχε ἀφίκε, ὄφρα τε χεῖρας
Δίφρους ἐμπελάσαντε· Κρόνος δ' ἡμέτερόν τε
Μαρναμεθ' ἐπεὶ κέν τε κατάρξαιτο Διὸς υἱὸν
Οὐδ' Ἀφικλείδην δεδιδέξεται· ἀλλά μιν εἶα
Φθίσεται δύο παῖδας ἀμείμονας Ἀλκείδαιο,
Οἳ δὴ σφι φρεσὶν εἰσι, λελαιόμενοι πολέμοιο
Θυμοῖ πάσα σήσει· τά σφιν πολὺ φίλτατα δοίνης.
Ὣς φάτο, μείδησεν δ' βίη Ἡρακληείη.
Θυμῷ γηθήσας· μέλα δὲ νῦ οἱ ἄρμα εἶπεν·
Καὶ μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐρρε σὺ ὁλκὲ δόλιε τρεφὲς ἀνέπι τηλοῦ
Ὑστρίνη τρηχεῖα· σὺ δὴ οὐ πάρος ἔσσεαι δαΐφρων,
Ὣς καὶ νῦν μέγαν ἔπεσον Ἀρείονα κυκνοχαίτην
Πάντα ἀναστρωφῶν καὶ ἀρηγόμενος, ὅς κε δίωμαι.
Ὣς εἰπὼν, κνημῖδας ὀρειχάλκοιο φαεινοῦ,
Ἡρείσω κλυτὰ δῶρα, τοῖ κνήμαισιν ἔθηκε.
Δεύτερον αὖ θωρηκα τοῖ στήθεσσιν ἔδυνε
Κθὸν, χρύσεον, πολυδαίδαλον ὃν ῥ' οἱ ἔδωκε
Πάλλας Ἀθηναίη κούρη Διὸς, ὁππότ' ἔμελλε
Τὸ τρόπον φοιτόεντας ἐφερμήσασθαι ἀέθλους.
Θῆκε δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἀρῆς ἀγκῶνε σίδηρον.
Δεινὸς αἰὴρ· κείλιω δ' τοῖ στήθεσι φαρέτρη
Κεκλάλει· ἐξόπιθεν· πολλοὶ δ' ἔντοθεν οἴστοὶ
Ῥιγεροὶ, θανάτοιο λαθιφρόνος ἀντήρες.
Περὶ δὲ μὲν κεφαλῇ κόρυθ' εἶχον κρᾶ δεινοῖο μέγαν

Media autem polita erant, longa; sed à tergo
Nigra aquila contecta alis
Erant. Ille autem validam hastā prafixam are corripuit.
Capiti verò ingenti galeam fabrefactam imposuit,
Variegatam, ferream, temporibus adaptatam,
Qua tutum reddebat caput Herculis diuini. (quam
At manib clypeū accepit, variū totum, quē nemo qui s-
Neque perrupit iaciendo, neque comminuit, mirum visu.
Nam totus quidē circunquaque gypso, candidoque ebore,
Et electro lucidus erat, auróque fulgido
Splendens, caruleis plicis fulgorem intersecantibus.
In medio autē draconis erat terror, haud quaquā effabilis,
Retrò oculis igne lucentibus tuens.
Cuius & dentibus quidē repletum erat os candidantibus.
Sauis, inaccessis, super terribilem autem frontem
Saua Contentio deuolitabat, accendens pugnas hominū,
Terra, quae & mentem eximebat, & pracordia virūm
Quicunque bellum aduersus Iouis filium gererent.
Quorum & animae quidē sub terrā eunt ad Orcū intrò
Ipsorum: ossa autem ipsis, pelle circum putrefacta,
Sirio sub torrido in nigra putrescunt terra. (cta erant.
In eo autem & propersecutio, & viceuersa persecutio fa-
In eo tumultus, cadesq. & homicidiū huc illuc ferebantur.
In eo Eris quoq. & mortus ferebat: in eo perniciosa Parca,
Vnū alium tenens recēs vulneratum, alium aūt illa sum,
Alium mortuum per pugnā trahebat pedibus. (rorum,
Vestē autē habebat circū humeros cruentam sanguine vi-
Sauum videns, clamoribūsque ingrauescens. (effabilium,
In eo aūt & serpentum capita sauorū erāt haud quaquam
Duodecim, qua perterrefaciebant super terram genera ho-
Quicunque bellum cōtra Iouis filium moueren. (minum.
Quorū & dētiū quidē crepitus edebatur quoties pugnabat
Amphitryoniades. Hac aūt distincta erant mirāda opera.
Porrò veltri pūcta quidā apparebāt videda sauis draco-
Carulea per terga, denigrataq. erant illis maxillae. (nis.
In eo aūt & suum greges agrestium erant, atque leonum,

Mu-

Μέσσοι δ' ἐνεσὶ δεινὰ μάκας ἐν τῷ ὄπιθεν
Μορφνοῖο φλεγέος καὶ ὑπόμβριος πλεόνεσσιν
Ἠστραπὴ δ' ὄβριμον ἔγχος ἀνεσχομένοιο εἴλετο χαλκῷ·
Κεφαλὴ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέῃ δύστυκτον ἔθηκε,
Δαιδαλέῃ, ἀδάμαντος. ὅθι κροτάφοις ἀράρῃεν,
Ἠτ' εἴρυτο κῆρα Ἡρακλῆος θείοιο.
Χ Ρ Ε Ι γὰρ μὲν σάκος εἶχε παντόλεον· ἐν δέ τε οἱ τὸ
Ὀβριμον ἔρρηξε βέλος· ἐπὶ δ' ἔθλασε, θαῦμα ἰδέσθαι.
Πᾶν μὲν γὰρ κυκλῶ πετάνῳ λάμπεν, τ' ἐλέφαντι,
Ἠλέκτρῳ θ' ὑπολαμπὲς ἔλιν· χρυσῷ τε φαεινῷ
Δαμπόμενον κυανέῃ δὲ διὰ πτύγας ἠὲ ἤλαστο.
Ἐν μέσσῃ δ' δρέκοντος ἔλιν φόβος ἐπὶ φαλεινός,
Ἐμπαλιν ὄσσε νυ πυρὶ λαμπομένοισι δεδορκώς·
Τοῦ δ' ὁ δέοντων μὲν πλῆτο στόμα λάβρα δεόντων,
Δεινῶν, ἀπλήστων· ὅθι δὲ βλοσυρῶπις μετόπισθε
Δεινὴ Ἔρις πεπότητο, κορύσσουσα κυκλόεν ἀνδρῶν,
Σχέτλιν, ἣ ῥα νέον τε καὶ ἐν φρένας εἴλετο φαιδίμῳ
Οἵτινες ἀντιβίοιο πόλεμον Διὸς υἱὸς ἔφεσσιν.
Τῶν δὲ ψυχαὶ μὲν χθόνα δεύεσ' εἰδὸς ἐόντες
Αὐτῷ· ὀστέα δέ σφιν ἀνὰ μέσσῃ ἀμπείσης,
Σειρὴ δὲ δέοντο κε· αὐτῇ πόδεσσι ἄμα
Ἐν δὲ θορίοιξις τε πολιοξίς τε τέτυκτο,
Ἐν δ' ὄμαδός τε φόβος τ' ἀνδροκτασίη τε δεδήει·
Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ κυδοιμὸς ἐδύνεον ἐν δ' ὀλοὴ κὴρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεόκτατον, ἄλλον ἄκητον,
Ἄλλον τεθνειῶτα κατ' μόθον ἕλκε ποδοῖιν
Εἶμα δ' ἐκ' ἀμφ', ὤμοισι δεδρόμενον αἵματι φοινῷ,
Δεινὸν δερκεσθαι, κεκαχηότι τε βλεφάρῳ
Ἐν δ' ὀφίων κεφαλὰς δεινῶν ἔσαν ἐπὶ φαλεινῶν
Δώδεκα· ταὶ φοβέεσκον ὅθι χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Οἵτινες ἀντιβίοιο πόλεμον Διὸς υἱὸς ἔφεσσιν.
Τῶν δὲ δόντων μὲν κεκαχὼ πόλεν δύ τε μάχοντο
Ἀμφιτρυωνιάδης τε καὶ δεύετο θωῦτα ἔργα.
Σήματα δ' ὡς ἐπέφατο ἰδεῖν δεινοῖσι δρέκεσκε
Κυανέα κατ' νῶτα, μελαίνησαν δ' γλῆνα.
Ἐν δὲ σοφὶ ἀγάλματα χλοεσσόμενα ἔσαν ἠδὲ λεύσσων,

Mutuò sese aspicientium, irascẽtiumque, & festinãtium,
Quorũ etiam turmatim ordines incedebãt. neque verò hi,
Neque illi alteros timebãt, horrebãt attamẽ colla amborũ.
Iam enim ipsis iacebat magnus leo, circum autem apri
Duo, spoliati animas, deorsumque ipsis niger
Cruor distillabat in terram. ipsi autẽ ceruicibus deiectis
Iacebant mortui sub terribilibus leonibus.
At illi magis etiam excitabãtur, incensi ad pugnandum,
Virique agrestésque sues, trucésque leones.
In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,
Caneum circa regem, Dryantúmque, Pirithoúmque.
Hopleumque, Exadiúmque, Phalerumque, Prolocúmque,
Mopsúmque Ampycidem, Titaresium, nothum Martis,
Theseumque Ægeidem similem immortalibus:
Argentei, aureas circum corpus arma habentes.
Centauri autem ex altera parte cõtra hos cõgregabantur,
Circa magnum Petraum atque Asbolum augurem,
Arctumque Hurium, nigrumque pilis Mimantem.
Et duos Pencidas, Perimedem, Drialumque,
Argentei, aureas abietes in manibus habentes.
Atque impetu pariter facto, perinde ac si viui essent
Lanceis atque abietibus cominus certabant.
Inter hæc autem Martis terribilis alipedes stabant equi
Aurei, & ibidem ipse quoque spoliator perniciosus Mars,
Mucronem in manibus habens, milites exhortans,
Sanguine cruentum, perinde atque viuos spolians,
Curru insistens. iuxta autem Pauórque Metusque
Stabant, gestientes bellum subire virorum.
Ibidem autem & Iouis filia prædatrix Tritogenia,
Ei similis, quasi quæ pugnam vellet armare,
Hastam habens in manibus aureamque galeam, (uum:
Ægidẽque circũ humeros: gradiebatur autẽ in præliũ se-
At erat in eo clypeo & immortalis chorus, in eorum medio,
Desiderabile quiddam personabat Iouis & Latonæ filius
Aurea cithara. deúm aut sedes, pur° Olympus. (rat posita
Ibi forũ, circum autẽ opulẽtia infinita quasi in corona e-

Immorta-

Ἐς φρίας ἥρκει ἀμφίων κοπόντων τ' ἐμβάντων τε
Τοῖς ἐμαλεδὸν τίχας ἤϊσαν ἀδέν τοι τόγε.
Οὐδ' ἔτερος τρεῖ τίω, φείσατο γὰρ ἀδὺ ἀυχένας ἄμφω.
Ἤδη δὲ σφιν ἔκειτο μέγας λίς, ἀμφὶ δὲ κάφρον
Δεινοὶ δόπον ἐν ἀδύτοις ψυχὰς κῆρ δὲ σφι κελαινὸν
Λίμ' ἀπελείβετ' ἔρας· οἱ δ', ἀυχένας ἐξεμπάντες,
Κείατο πεπτεῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέκεσι
Τοὶ δ' ἴπ μᾶλλον ἐγήρεθον, κοπέοντε κάχαθον,
Ἀμφότεροι· χρ ἀυῶν τε σύες, χαρόποί τε λέοντες.
Ἐνθ' ἵω ὑσμίνη Ἀκαπνθάων αἰχμητάων·
Κρέα τ' ἀμφὶ ἄκαχε, δρύοντά τε Πειρίθόον τε,
Ὁπλίά τ', ἐξάδιόν τε, Φάλερόν τε, Πεφλοχέν τε,
Μόψον τ' Ἀμπυκίδεω· Ἀταρνήσιον ὄζον Ἄρηος,
Θοῦρά τ' Αἰγείδεω, ὅτε κέλετο ἀθανάτοισιν·
Ἀργύρεοι, χρύσεα αἰεὶ χροῖ τεύχε' ἔχοντες.
Κέντεον ἐξ ἵππων ἀκαχίζοντο γὰρ ἔθοντο·
Ἀμφὶ μέγαν Πειρῆον, ἠδ' Ἀσβόλον οἰωνιστήν·
Ἄρκτον θ' Οὔρειόν τε, μελαγχαίτεω τε Μίμαντα,
Καὶ δύο Πθυκείδας, Πεφιμήδεα τε, Δρύαντόν τε·
Ἀργύρεοι, χρυσέας ῥῆγας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Καί τε σιωκήκεσιν ὡστὶ ζωοὶ ἐπῶ ἐόντες,
Ἑρχεσιν ἠδ' ῥήγας ἀυτοχεδὸν ἀμφιγνάντο.
Ἐν δ' Ἄρεος βλοσυροῖο πολύκλεες ἵστασαν ἵππους
Χρύσεοι· ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐπαφόρος ἄλεος Ἄρης
Ἀίχμαῖ ἐν χείρεσιν ἔχων, φρυλίεσσι κελεύων,
Αἶμα τε φοινόεν, ὡστὶ ζωοὺς ἐπαείζων·
Δίφρῳ ἐμβεβάκοι· παρὰ δ' Δεῖμός τε Φόβος τε·
Ἑστασαν, ἱέμενοι πόλεμον κρατερόθυμον ἀνάρσαι·
Ἐν δ' Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη Τριτογένεια,
Τῇ ἰκέλη ὡστί τε μάχῃ ἐθέλουσα κορόσσαι·
Ἔγχεος ἔχε' ἐν χερσὶ χρυσείῳ τε τρυφάλειαν,
Αἰγίδα θ' ἠμφ' ὤμοις· ἐπὶ δ' ἄρχετο φύλοπιν αἰνήν·
Ἐνθ' ἵω ἀθανάτων ἱερὸς χόρος· ἐν δ' ἄρα μέσῳ
Ἱμερόεν κιθάριζον ἀπόλλων καὶ Διὸς υἱός·
Χρυσείῃ φόρμιγγι· θεῶν δ' ἔδος ἀγνὸς ὄλυμπος·
Ἐν δ' ἀγορὴ, ἐφέα δ' ἕλιξ ἀστέρατος ἐστεφάνωτο

Immortalium in certamine: Dea aut incipiebant cantum
Musa Pierides, canorum quiddam canentibus similes.
In eo autem & portus appulsu facilis immensi maris,
Rotudus factus orat liquefacto è stanno,
Inundanti similis: multis verò per medium ipsius
Delphines hac atque illac ferebantur piscibus inhiantes,
Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
Sub his arcitrepidabant pisces, sed in ripa
Sedebat vir piscator obseruans: habebat autem manibus,
Piscium rete, proiecturo similis. (Perseus,
In eo autem erat & pulchricome Danaes filius eques
Neq. quidē cōtingens clypeū, neq. longè separatus ab illo
Miraculum magnū dictu: quoniā nusquā insistebat illi.
Ita enim ipsum manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum, circum pedes autem habebat alata talaria.
Ex humeris autē circa eū vagina inclusus nigra ensis pen-
Aereus, de loro: ipse aut velut cogitatio volabat. (debat,
Totum autem tergum eius tenebat caput seui monstri
Gorgonis. circum ipsum autē pera ferebatur, mirū visu,
Argentea, fimbriaque dependebant lucida,
Aurea. sana autem circum tempora regis
Posita erat Orci galea noctis caliginem grauem habens,
Ipse autem properanti & formidanti similis
Perseus Danaides extendebatur. post ipsum verò
Gorgones inaccessa & ineffabiles ruebant,
Cupientes ipsum apprehendere. in viridi autem adamāte
Euntibus ipsis resonabat clypeus magno strepitu
Acutum & tinnulum quippiam. in zonis aut dracones
Duo suspensi erant, attollentes capita.
Lambebant autem illi, iráque infrendebant dentes,
Crudele tuentes. supra sana autem capita
Gorgonum agitabatur magnus terror ac supra ipsas
Viri pugnabant, bellica arma habentes.
Hi quidem pro sua ciuitate, suisque parentibus,
Pestem depellentes: illi autem depopulari studentes.

Ac

Ἀθανάτων ὀξὺ ἀγῶνα. θεαὶ δ' ὀξύεργον ἀοιδῆς
Μέσσῃ Περσεΐδες, λιγὺ μιλτοπάρῃοι εἰκυῖαι.
Ἐν ζωμῷ δ' ὅρμοις ἀμφιμφαίνετο θαλάσσης
Κυλοτερὴς ἐτέτυκτο πανείφθου κρυστάλλοιο,
Κυζικηνῷ ἴκελος· πολλοί γε μὲν ἀμμίσον αὐτῷ
Δεῦφιτες τῷ καὶ τῷ ἐθύνεον ἰχθυάοντες.
Νυχθήμεροι ἴκελοι· δοιοὶ δ' ἀκαφυσσόωντες
Ἀρχόμενοι δελφῖνες ἐθοίνεον ἔλλοπες ἰχθύς,
Τοὶ ὑπὸ χάλκεοι τρέον ἰχθύες· αὐτὰρ ἐπ' ἄκραις
Ἦεν ἀὴρ ὀξυεσσι δεδοκημένοι· εἶχε δὲ χερσὶν
Ἰχθυσιν ἀμφίζληστρον, ὀπωρρίψοντι ἐοικώς.
Ἐν δ' ἰωὴ κύμου δαΐκης τεκτε ἱππότα Περσεύς
Οὔτ' ἄρ' ὀπιφαίνων σάκος ποσὶν, οὔθ' ἑκὰς ἀστῆ·
Θαῦμα μέγα φοασσαθ' ἐπὶ ἔδμα μὲν ἐσήλατο.
Τὼς δὲ μὲν πολέμοιο τεύξε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Χρύσεον, ἀμφὶ δὲ τοῖσιν ἔχε πτερόεντα πέδιλα.
Ὤμοισιν δέ μιν ἀμφὶ μελαίνεον ἄορ ἔκειτο,
Χάλκεον ἐκ τελαμῶνος· ὁ δ' ὀξὺ νόμῳ ἐπεκεῖτο.
Πᾶν δὲ μετάφρενον εἶχε κάρη δεινοῖο πελώρου,
Γοργοῦς· ἀμφὶ δέ μιν κίβυσις δέε, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἀργυρέη δύσαντε δὲ κατηωρτεῦτο φαεινοὶ
Χρύσεοι· δεινὰ δὲ ὄφιες κροτάφοισιν ἄκαιτο
Κεῖν' Ἀΐδος κυνέη, νυκτὸς ζόφον αἰνὸν ἔχουσα.
Αὐτὰρ δὲ ἀστεμφὲς καὶ ἐρρίζοντι ἐοικὼς
Περσεὺς Δαναΐδης ἐπεταίνετο· ταὶ δὲ μιν αὐτὸν
Γοργόνες ἄπλητοί τε καὶ ἀφατοι ἐρρώοντο,
Ἱέμεναι μαπέειν· ὅτι δὲ χλωρὸν ἀδάμαντος
Βαρυσθένεος ἐέλδετο σάκος μεγάλου ἐρυμαθῶ
Ὀξέα καὶ λιγέως ὅτι δὲ ζώνησι δράκοντες
Δεινὰ ἀπεστρεφόντο, ὅτι κυρτώοντο κάρηατα.
Δίχμαζον δ' ἄρα τοίγε μέγα δ' ἐχάρασσον ὀδόντας
Ἄγκεα δεικανόωντες· ὅτι δὲ δεινοῖσι κεραίοις
Γοργείοις ἐδόνεῦτο μέγας φόβος, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτέων
Ἄνδρες ἐμαρνάσθην, πολεμήϊα τεύχε' ἔχοντες.
Τοὶ μὲν, ὑπὸ σφετέρης πόλεος σφετέρου τε τοκῆος
Φειδὼ ἀμυνόμενοι· τοὶ δὲ πρόσθεν μιμαῶτες.

Ac multi quidē iacebāt, plures autē etiā pugnā tenentes,
Dimicabant. mulieres autem à benè constructis turribus
Æneum acutum clamabant lacerabantúrque genas,
Viuis similes, opera inclyti Vulcani. (derant,
Viri autem qui seniores erant, & senectutem apprehen-
Conferti extra portas ibant, surſúmque diis
Manus tendebant beatis pro suis liberis (autem
Metuentes. illi autem cōtrà pugnam cōferebant. post ipsos
Parua nigra candidis crepantes dentibus,
Torua terribilésque, cruentaque, inaccessaque (bane
Certamen habebant de illis qui cadebāt. omnes enim cupie-
Cruorem nigrum bibere. Et quem primùm fortè ceperant,
Iacentem vel cadentem recens saucium, ei quidem
Injiciebant vngues magnos, animáque ad Orcum abibat.
Tartarū in frigidū. illa autē præcordia postquā exsatiasset
Sanguine hominis, ipsum quidem abijciebant post tergū:
Retro autē in tumultū & stragem festinabant iterum ire,
Clotho & Lachesis ipsis astabant, atque paulò minor
Atropos: neque enim erat magna dea: sed tamen
Alijs quidem præstantior erat, & aua grandissima.
Omnes autē circa vnū virū pugnam acerbā instituerant.
Sauóq. modo seipsas mutuo assiciebāt, oculis sucēsētes.
Inter se autem vngues manúsque audaces exaquabant.
Iuxta autem & Caligo stabat, perusta similis, & grauis,
Pallida, aridaque, fame exhausta, & compressa,
Crassipes: longique vngues à manibus prominebant,
Huius quidem ex naribus mucus manabat, ex genis aut
Cruor distillabat in terrā. ipsa autē terribiliter dentes strin
Stabat, multúsque puluis constrauerat ei humeros (gens
Lachrymis humida, iuxta aut turrita ciuitas hominum.
Aurea autem ipsam tenebant superliminaribus adaptata
Septem portæ, hominesque in voluptatibus & choreis
Oblectationem capiebat. Alij siquidē fabr efacto in curru
Ducebant viro vxorē, multúsque hymeneus excitabatur.
Et procul ab ardentibus fasibus fulgor resplendebat,
Ex manibus famulorū. Mulieres autem venustæ floridæ

Πολλοὶ μὲν κέατο, πλέονες δ' ἔτι δῆριν ἔχοντες,
Μάρναθ' ἅμ' ἠὲ γυναῖκες ἐϋδμήτων ἐπὶ πύργων
Χάλκεοι ἐξὺ βόαν, κεφαλῇ δ' ἐφύπερθε πτερειαὶ,
Ζωροὶ ἕκελαι, ἔργα κλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἀνδρες δ' οἱ φορέσβῃς ἔσαν, γόος τε μάχαρπαν,
Ἀθρόοι ἐκ δόμου πολέμου ἔσαν, αἰὲν ἐνοῖσι
Χεῖρας ἔχον μακάρεσσι, σφεῖ σφισί θεσσι πέκοντο
Δεινοὶ δέοντο· τοὶ δ' αὖτε μάχην ἔχον, οἱ μὲν ἀυτοὺς
Κῆρες κυκάεσκον, λευκοὺς ἀφαβόσαν ὀδόντας,
Δεινωποὶ βλοσυροί τε, δαφοινοί τ', ἄπλητοί τε,
Δῆριν ἔχον αἰεὶ πεπόνταν. πᾶσαν δ' ἄρ' ἵστο
Αἷμα μέλαν πέεν· ὃν δ' ἀνεῦ τον μυμάπεσον
Κείμενον ἢ πίπτοντα νεκτεον, ἀμφὶ μὲν αὐτῷ
Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους· ψυχὴ δ' ἀϊδος δὲ κατέβη
Τάρταρον ἐς κρυόεντ', οἱ δ' φρένας ἐν τ' ἀέσαντο
Δῶμα τοῦ αἰθρομένου, τὸν μὲν ῥίπτασκον ἐπ' ὄσσε,
Αὐτὰρ δ' ὄμμαδον κὴ μῶλον ἐδύνεον αὐτῆς ἐκάστῃ,
Κλαυθμοὶ κὴ Ἀάχαι τε σφιν ἐφέστασαν· ἡ μὲν ὑφέσσαν,
Ἄλγεα, κὴ πόλεν μεγάλην θεος, ἀλλὰ κὴ ἐμπης
Τοῦνεκα μὲν δίκαιον ἀποφθίσε τ' ἠὲ φορέσβυ τάπτ τε.
Πᾶσαν δ' ἀμφ' ἐνὶ φωτὶ μάχῃ δρίμειαν ἔδοντο.
Δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δράκον ὄμμασι θυμήνασαν,
Ἐν δ' ὄνυχας χειρᾶς τε θρασείας ἐσώσαν τε.
Ἠμὲν δ' ἀχλὺς εἵστηκεν ὀπιπτεύοντε κὴ αὐτὼ,
Χλωρὴ ἀυστάλέη λιμῷ κατεπεπτηκυῖα,
Γυιοπαχὴς μακροὶ δ' ὄνυχες χείρεσσιν ἀωῆσαν.
Τῇ ἐκ μὲν ῥινὸς μυξῶν ῥέον, ἐκ δ' πυρετῶν
Αἷμ' ἀπολείβε' ἔρεζε· κὴ δ' ἄπλητον στεναχίζε
Εἵστηκεν πολλὴ δ' κόνις κατεπιλώδεν ὤμους,
Δάκρυσι μυδέα· ἐν πύργῳ δ' ἐν δ' πυργος πόλεος ἀϊδρῶν.
Λρύσεα δέ μιν εἶχεν ἀδρδυφλοιος ἀφαρίγη
Ἐπὶ κεφαλῇ· τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαΐαις τε χερσῶν
Τέρψιν ἔχον· τοὶ μὲν γὰρ ἐϋστεφέοι ἐν ἀπήνῃ·
Ἡμὲν δ' ἀνδρὶ γυναῖκα, πολὺς δ' ὑμέναιος ἐφόρει·
Τῇ δ' ἐπ' ἀνθεμόεν δαιδῶν σελας εἰλύφαζε
Χρυσεοῖ δίφροιο· τοὶ δ' ἀγλαΐῃ σεθεληῇ

Præibant quas chori ludentes sequebantur.
Atque hi quidem canoris tibijs emittebant cantum,
E tenero ore, circumque ipsos repercutiebatur sonus.
Illæ autem ad modulationem ducebant chorum amabilē.
Inde rursum ex alia parte iuuenes comessabātur ad festu-
Alij quidem contra ludentes saltatione & cantu, (lā,
Alij autem contra ridentes, ante tibicinem autem singuli
Præcedebant, totámque ciuitatem latitia, choraque
Voluptatésq; tenebant. Alij aūt rursus extra ciuitatem
Tergu equorum conscensis curribant aratores autem
Proscindebant terram benam, ornatéque tunicas
Succinctas habebāt: sed erat profunda seges, vbi alij qui-
Mucronibus acutis rostrata folia, (dem metebant
Granida spicis, veluti Cereris cibum.
Alij autē in manipulos ligabant & implebant aream:
Rursū alij vindemiabat vineas, falces in manib. habētes:
Alij aūt in calathis ferebant à vindemiatoribus acceptos
Albos & nigros racemos, magnis ex vitibus,
Grauidis folijs, & argenteis capreolis
Alij rursus in calathis portabant, iuxtáque ipsos vitis
Argentea erat inclyta opera prudentis Vulcani,
Agitata folijs, & argenteis perticis.
Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem vnusquisque,
Omnatus vuis, quæ ipsæ nigræ erant. [cabant
Alij quidē calcabāt in lacu, alij hauriebāt, alij aūt dimi-
Pugnis & luctando. alij verò alipedes lepores venabāntur,
Viri venatores. & serratis dentib. canes duo ante ipsos
Cupientes assequi, illi autem cupientes effugere.
Iuxta ipsos aūt & equites habebāt laborē, próq. præmijs
Certamē habebāt & pugnā. bene iunctis aūt in curribus
Aurigæ stantes, immittebant veloces equos,
Habenas laxantes. illi aūt subsultantes volabāt, [bant,
Currus ferruminati, rotarūq; medioli, valde ex eo resona-
Illi quidē igitur perpetuū habebāt laborē, neq. n. dū ipsis
Victoria cōpleta erat, sed indefinitum habebāt certamen,
Ipsis aūt etiā propositum erat magnum tripus intra agonē,

Πρὸς δ' ἴκανον, πεῖσιν ἢ χερὶ παίζοντες ἐπεντο.
Τοὶ μὲν ὑπ' αἰλιγυρῶν συρίγων ἴσαν ἀυδλιὼ
Ἐξ ἀπαλῶν στομάτων, τῶν δὲ σφισιν ἄγνυτο ἠχώ.
Λιὶ δ' ὑπὸ φορμίγγων αἴαγον χορὸν ἰμερόεντα·
Εἴδεν δ' αὖθ' ἑτέρωθε νέοι κιθαρίζον ὑπ' αὐλοῦ;
Τοίγε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
Τοίγε καὶ αὖ γηθοῦντες ὑπ' αὐλητῆρι δ' ἕκαστος
Πρὸς σφ' ἵκανον πεζῇσιν ἢ πόλιν δαιδάλεα τε χορείτε
Ἀγλαΐαν τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ περιπαρ' οἶδε πολῆος
Νάθ' ἵππων ὀπιβαίνες ἐθώρεον. οἱ δ' ἀστῆρες
Ἱρείκων χρόνα δ' αὖ ὀπιζολάδλω ἢ χερσίν
Βτάλατ' αὐτὰρ ἐλω βαθὺ λάϊον· οἵγε μὲν ἤμων
Αἰχμὰς ὀξείρσι κορυφούντα πέτηλα,
Βριθόμενα σταχύων, ἀστὲ Δημήτερος ἀκτῆς·
Οἱ δ' ἄρ' ἐν ἐλεδαυοῖσι δέον, καὶ ἐπιπλον δ' ἐλιόν.
Οἱ δ' ἐπεύγων οἶνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἐφορεῦν ὑπὸ πρυγητέρων
Ἀδικεῦς καὶ μήκωνας βοτρυας, μεγάλων ἀπὸ ὄρχων,
Βριθομένων φύλλοισιν καὶ ἀγρείης ἡίκεσσιν.
Οἱ δ' αὖ τ' ἐς ταλάρους ἐφορεῦν παρὰ δὲ σφισιν ὄρχος
Χρύσεος λῶν, κάλυτα ἔργα τεύχεος Ἡφαίστοιο)
Σκαιμῷ φύλλοισιν καὶ ἀγρείοισι κεκαλῦφε.
Τῷ γε μὲν αὖ παίζοντα ὑπ' αὐλητῆρι ἕκαστος
Βριθόμενος σταφυλῇσι μελαινῇσιν γε μὲν ἤδε.
Οἵγε μὲν ἐπρέσπεον, τοὶ δ' ἤρυον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Πύξ τε καὶ ἠνεόν· τοὶ δ' ἐπείποδας λαγὸς θήρεῦν
Ἀνδρεῖ θαρσήσαντ' καὶ κυσὶ χαρεῖ δόντε κόνιν ὀρσ.
Ἱππῳ μαπεῖν, οἱ δ' ἱππῳ ὑπ' ἀγκῷ.
Πεὶ δ' αὖ τοῖς ἵππαις ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' ἀέθλοις
Δῆριν ἔχον καὶ μόχθον· ὀπλεκέων δ' ὅπ' ὀφρῦν
Ἠνίοχοι βεβάασι τοῖς ἔφιεσαν ὠκέας ἵππους,
Ῥυπῷ χαλαίνοντες τοὶ δ' ὀπιμρατέοντα πεσόντα
Ἀμφ' ἅρμα κοσμήσαντ' ὀπ' ἢ πλήμνας μέγ' αὐτῶν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀϊδίων εἶχον πόνον ἠδὲ πεσόντε σφῶν
Μνῆσε ἐπιλωβάτῃ ἀνῆ ἀκρεῖον εἶχον ἀέθλον.
Τοῖσι ἢ καὶ ἐπεγνέτο μέγας πόνος ἐντὸς ἀγῶνος,

Aureus, inclyta opera prudentiū Vulcani.
Circa extremā aut orā manabat Oceanus, inūdati similis.
Tota aūt continebat clypeum variegatum. per ipsum aūt
Cygni altiuolantes magnum clangebant, qui illic multi
Natabant in summa aqua, iuxta aūt pisces mouebātur,
Mirum visu, etiam Ioui grauitonanti, cuius consilijs
Vulcanus fecit clypeum magnūmque validumque,
Componens manibus: quem quidem Iouis fortis filius
Lactabat, facilè, equestrem autem asiliit in currum
Similis fulguri patris Iouis, ægida tenentis,
Leuiter ingrediens. huic autem auriga fortis Iolaus,
Bigis insistens regebat curuum currum.
Propè autem ipsis. aduenit dea cæsiis oculis Minerua,
Atque ipsos confirmans verbis volucribus alloquebatur:
Saluete Lyncei progenies longè inclyti,
Nunc itaq. Iupiter robur vobis dat, is qui beatis imperat.
Cygnumque interficere, & inclyta arma eius despoliare.
Sed tibi aliud verbū dicā, multò præstātissimè populorū
Postquam igitur Cygnum dulci æuo spoliaueris,
Illum quidem tu eodem loco relinque, & arma ipsius.
Ipse aūt hominum pestē Martem accedentem obseruans,
Vbi nudum clypeo variegato,
Oculis videris, ibi vulnera acuto, ferro,
Retrôque te recipe, quoniam tibi fas non est.
Neque equos capere, neque inclyta arma illius
Sic locuta, in currum ascendit diua dearum
Victoriam immortalibus hominibus & gloriam tenens
Certatim. Tunc igitur Ioue stotus Iolaus
Horrendum equos increpuit. illi autem à comminatione
Leuiter ferebāt celerē currum, puluerem ciēres per cāpum
Nam ipsis animum addiderat dea cæsiis oculis Minerua,
Ægide concussa: ingemiscebat autem circumquaq. tellus.
Illi autem pariter procedebant, similes igni siue procellæ,
Cygnus equum domitor, & Mars insati abilis clamore.
Horum equi deinde obuiam sibi mutuo facti.
Acutum hinniuēre, circāque ipsos reuerberabatur sonus.

Χρύσεος, πολυτὲ ἔργα δεδέφρονος Ἡφαίστοιο,
Ἀμφὶ δ' ἴτυν μὲν Ὀκεανὸς πλήθοντι ἐοικώς·
Ἐν δ' ἔσαν ἐν μὲν Ζάκος πολυδαίδαλον, οἱ δ' κατ' αὐτὸν
Κύκνοι ἀδεσπότῳ μεγάλ' ἤπιον· εἰ ῥά γε πολλοὶ
Νῆχον ἐς ἄκρον ὕδωρ, παρὰ δ' ἰχθύες ἐκλονέοντο,
Θαῦμα ἰδεῖν καὶ Σμυὶ βαθυκτόπῳ, ἐν δὲ βυκάνας
Ἠφαίστος πείσας Ζάκος μεγάλ τε σιβαρόν τε,
Ἀρ Ζαμάθοιο πολεμίστορος, τὸ μὲν Διὸς ἄγκυμος υἱὸς
Πλήξειν ὀπιπρατέως· μὲν δ' ἱππείᾳ δόρε δίφρου,
Εἴκελος ἀστεροπῇ παῖδος Διὸς αἰγιόχοιο,
Κοῦφα βιβάς· τοῖ δ' λαοὶ κρατερὸς Ἰόλαος
Δίφρον ἐπιβεβαώς ἐθεώρεον κεκαμυλον ἄρμα.
Ἀχιμόλον δὲ σφ' ἦν θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ σφέας θαρσύνεν· ἔπεα πτερόεντα φορεύσα·
Χαίρετε Αὐγήνος γένος τηλεκλειτοῖο.
Νῦν δὴ Ζεὺς κράτος ὄμμι δίδοῖ μακάρεσσιν ἀέθλοις
Κύκνον τ' ἐξενάριξεν καὶ δόμεν κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Ἄλλο δ' ἔστι τι ἔπος ἐρέω μέγα φέρτατε λαῶν.
Εὖτ' κε δὴ Κύκνον γε κατέρχεται ἐξ ἀνέρος,
Τῷ μὲν ἔπειτ' αὐτὸν λαπάξειν καὶ τεύχεα τοῖο,
Αὐτὸς δ' βεβαλόν μὲν ὀπίσσω δεκεύεας,
Κρυφὰ κε γυμνωθέντα Ζάκεος ὑπὸ δαιδαλέοιο
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδης· ἐνθ' κ' τάμμῃ χαλκῷ
Ἀψ δ' αἶψα χάσκεσθαι· ἐπεὶ κ' τοῦ τοι αἴσιμόν ἔσται
Οὐδ' ἵππους ἐλέειν κλυτὰ τεύχεα τοῖο.
Ὡς εἰποῦσ' ἐς δίφρον ἐβήσατο δῖα θεάων.
Νίκλιν ἀθανάτης χερσὶν καὶ κῦδος ἔχουσα,
Ἐσσυμένως τότε δὴ ῥα ἀτόγυιος Ἰολαος.
Σμερδαλέον δ' ἵππεσσιν ἐκέκλετο τοὶ δ' ὑπ' ἀμείλιξε
Ῥεμφ' ἔφερον δονέοντες πεδίοιο.
Ἐν δὲ σφιν μέγας ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἀναστείσασα φόβοιο κεκρυφαλεῖα.
Τοὶ δ' ἄμυδις φορέοντ' ἔλελιξ τυρὶ νὲ θυέλλῃ
Κύκνος δ' ἱππόδαμος καὶ Ἄρης ἀκόρητος ἀυτῆς.
Τῶν δ' ἵππεσι μὲν ἔπειθ' ὑπὸ τρεπτοῖσι δόμεσσιν
Ὀξέα χρεμέτεον, φόβοι δ' ἄγιστο ἠχή.

Atque hunc prior alloquebatur vir Herculea:
Cygne ignaue, cur contra nos tenetis veloces equos,
Viros qui laboris & arumnæ expertis sumus?
At diuersum tene currum bene politum, atque è via
Cede prætergrediendo. Trachinem enim tendo
Ad Ceycem regem. nã ille potestate pariter & maiestate
Trachini antistat. Tu verò satis admodum scis etiã ipse.
Eius enim connubio tenes filiam Themistonoem nigroculã.
O ignaue, non enim tibi neque Mars mortis exitium
Prohibuerit, si nos inter nos congrediamur bellando:
Iam ipsum quidem aliquando quoque aliquoties periculum (fecisse
Hastæ nostræ, quando pro Pylo arenoso
Adversus stetit mihi, pugnam inuariabiliter optans:
Ter siquidem mea hasta percussus sustinuit se terra,
Vulneratus clypeo: quartò autem transagedi femur eius,
Totis animis festinans, magnũq illius clypeum perforaui.
Prosternatus in pulueribus humi prostratus cecidit hastæ impetu,
Vbi etiam ignominia affectus inter immortales fuit,
Manibus sub nostris relictis spolijs cruentis.
Sic dixit. at Cygnus bellicosus haud quaquã curabat,
Huic obtemperans, retinere trahentes currum equos,
Ac tũc à bene cõpactis bigis desilierunt celeriter in terrã,
Et Iouis filius magni, & Enyalij regis.
Aurigæ autem propius egerunt pulchricomos equos.
Illis autem irruentibus sonitu pedũ cõcitata est lata terra.
Vt autem ab alto vertice montis magni
Rupes desiliunt, alia super alias cadentes:
Multaque quercus: multæ item piceæ,
Aliique totis radicibus refringuntur ab ipsis
Celeriter delabentibus, donec in campum perueniant:
Ita & illi in se mutuò ruebant cum magno clangore:
Tota autem Myrmidonum ciuitas celebrisque Iaolcus,
Arnéque, & Helice, & Anthea herbosa,
Præ voce vtriusq valde resonabant. Illi aũt cum clamore
Mirando cõgressi sunt. magnũ aũt intonuit cõsiliarius Iu-
Et à cælo guttas demisit sanguinolentas, (piter,

Τὸν φορέτερον φορεσίεσσι βίν Ἡρακλείν,
Κύκνε πέπον, τίνυ νῶϊν ὀπίσσετον οἰκίας ἵππους
Ἀνδράσιν εἰπε πόνου καὶ ὀϊζύος ἔσσεις ἐμεῖν·
Ἀλλὰ παῖδ' ἔχε δ' ἴφθον ἐὺ ξόον· ἢ ἑ κελεύθου
Εἶκε παρ' ὁδὸν ἱέναι. Τὸν χῖνα δέ τοι παρὰ τύνω
Ἐς Κήϋκα κλέπτα· ὁ γὰρ δίω ἀμείνων καὶ ἀρωδῖ
Τρηχέος φορβέβηκε· σὺ δ' ἐν μάλα οἶδα καὶ αὐτός
Τὰ γὰρ ἐπιγείεις παῖδα Θεμισγονίω κυδιόωντα
Ὃν πεπόνε μὲν ὑπὸ τοῦ Ἄρη θανάτοιο τελευτῶν
Ἀρκεσφείδη νῶϊ συνοιστῶμεθα πολεμίζειν.
Ἤδη μὲν τέ φημι καὶ ἄλλοτε πειρηθῆναι
Ἔγχεος ἡμετέρου, ὅθ' ὑπὸ Ἰόλαόν τε ἠμαθόεντος
Ἀντίος ἐστήκει μέγας ἄμοτον ἀλφεαίνων.
Τρὶς μὲν ἐμὸν ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἤρείσατο γαίῃ,
Οὐτάμενος κόρυν· τὸ δ' τέτρατον ἤ κε σε μηρὸν
Πῆχυν μὲν ἀπεύδων, διὰ δ' μέγα σάκος ἔρρεξα·
Πρηὼς δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσον ἔγχεος ὁρμῇ.
Ἔνθά κε δὴ λαβόντες ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,
Χρσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσι μετὰ ἔνα βεβρωτεύοντα.
Ὡς ἔφαθ' ἡ δ' ἄρα Κύκνος δυμμήνιος ἐνδυόωνα
Τῷ ὅτ' ἐπιστόμφοιο ἐχέμεν ἐρυσαρμάτας ἵππους.
Δὴ τοῖ ἀπ' ὀπλεκέων δίφρον θορὸν αὖθ' ὅτ' γαῖαν
Πᾶς τε Διὸς μεγάλου καὶ ἐνυδρίου αἰάκτος.
Ἡνίοχοι δ' ἐπλεῦν ἕκαστοι καλλίτριχας ἵππους·
Τὼ δ' ὑποζωμένω καὶ ἀχέζε πεν ὀρέα χθών.
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Πέτρας ἀποθρώσκωσιν ἐπ' ἀλλήλας ἢ πέσωσι
Πολλαὶ ἢ δρῦς ὑψικόμοι, πολλαὶ δέ τε πεύκαι
Λίγνεοί τε τανύφρεζοι ῥήγνυνται ὑπ' αὐτῆς
Ῥιμφαχυλεν δονέουσ', εἴως πεδίον δ' ἀφίκωνται·
Ὡς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον μέγα κεκλήγοντες.
Πᾶσα δ' Μυρμιδόνων τε πόλις κλειτή τε Ἰαωλκὸς
Ἄρνη τ' ἠδ' Ἑλίκη, Ἀνθήδόν τε πτολίεσσα
Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἔχεν οἱ δ' δδύροντο
Θεσσαλίῃ σύν ἴσον· μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεύς,
Κεφ' δ' ἄρ' ἀπ' ἠερόθεν φιάδας βδῆν αἵματοέσσας

Signum id ponens belli, suo multùm confidenti filio.
Qualis autem in vallibus montis acerbus aspectu
Asper, dentes habens exertos, fertur impetu ad impugnandum
Cum viris venatoribus, acutique candidum dentem
Per obliquum actus, spuma autem circa os mandente
Destillat: oculique ipsi igni splendenti similes sunt,
Rectus autem in vertice horret setis, circáque collum:
Talis similis Iovis filius ab equestri desilijt curru.
Quando autem viridi nigricans alis sonoresa cicada
Ramo insidens, æstatem hominibus canere
Incipit, cuius & potus & cibus fœmineus ros est,
Atque per totum diem, & mane sub aurora fundit vocem
Æstu in grauissimo, quando corpus Sirius exiccat,
Quando item & milio circum aristæ nascuntur,
Quod æstate seminant, cum vua acerba colorem mutant,
Qualia Bacchus dedit hominibus in lætitiam & laborem.
Eo tempore pugnabant, multus aut tumultus excitabatur.
Vt autem leones duo, pro occisa cerua
Sibi mutuò irati, in seipsos impetum faciunt,
Sauúsque inter ipsos rugitus, strepitúsque exoritur demiu:
Atque vt vultures incurui unguibus repandi rostris
Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
Capræ montiuagæ gratia, aut feræ cerua
Pinguis, quam interfecit iaculando iuuenis vir,
Sagittæ e neruo emissa: ipse autem vagatur alio loco
Loci ignarus existens, at illi celeriter animaduerterunt,
Certatíque pro ea pugnam acerbam instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuò irruerunt.
Ibi sanè Cygnus quidem potentis Iouis filium
Occidere meditans, clypeo aream hastam adegit,
Neque tamen perrupit æs, defendebant enim dona Dei,
Contrà autem Amphitryoniades, vis Herculea,
Inter galeam & clypeum, hasta longa
Ceruicem nudatam, celeriter infra mentum
Percussit valdè, ambósque detondit tendones
Homicida lanceæ, magnum enim robur intiderat viro.

Ἦμος πυθοῖς πολέμοιο ἐφ' μιγαθεροῖϊ πατρί.
Οἷος δ' ἐν βέεσκε ὄρεσι χαλκεοῖς ἀρεϊδέϊος
Καίων χαλκοῖσιν φορέει θυμῷ μαχέσασθαι
Ἀνδράσι θηρευτῆς, θήγει δέ τε δόρυ ὀδόντα
Ἀκχμωθείς, ἀόρης ἢ πόδι ἑῷ μαστιγόωντι
Λείβεται, ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἰκτίνω,
Ὀρθαὶ δ' ἐν λοφιῇ φρίσσουσι τρίχες ἀμφὶ τε δειρῇ·
Τῷ ἴκελος Διΐος υἱὸς ἀφ' ἵππων θόρε δ' ἱερεύ.
Ἦμος ἢ χλωρῷ κυανόπτερος ἠχέτα τίτυρος
Ὀζῳ ἐφεζόμενος θέρος αἰθρώποισιν ἀείδει
Ἀρχέτα, ὦ τε πόλεις καὶ βροτοὶ θῆλυς ἔιρει.
Καί τε πανημέριος τε καὶ ἠῶς χρόα αὐδῶν
Ἰσθι ἐν αὐτοτάτῳ, ὁπότε χρόα Σείριος ἄζει.
Τῆμος δὴ κάγχρεοισι κεκαυλωμένοις τελέθουσι
Τάς τε θέρει κατείρουσιν, ὅτ' ὄμφακες αἰόλλονται.
Οἷα δὲ κύνητος δῶκε αἰθράσι χρέμα καὶ ἄχθος·
Τὴν δὲ ὅπλῳ μάρναντο, πολὺς δ' ὀρυγμὸς ἐράρει.
Ὡς ἢ λέοντε δύω ἀμφὶ κτεριδῆς ἢ ἄφοιο
Ἀλλήλοις κοτέοντε, ὅθι σφέας ὁρμήσωσι,
Δεινὰ δ' σφ' ἰαχὴ ἀμφιβόα θ' ἅμα γίνετ' ὀδόντων·
Οἱ δ' ὦστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μαχέσθω
Αἰγὸς ὀρεσκοτόμου ἢ ἀγρότερος ἢ ἄφοιο
Πίστος· λῶ τ' ἐδάμασσε βαλὼν αἰζήϊος ἀνὴρ
Ἠῷ ἀπὸ τοξῆς, ἀυτὸς δ' ἀπαλέσσατο θυμῷ
Χάρμ' ἄϊδρις ἐών· οἱ δ' ὀρφαλέως ἐνόησαν,
Ἐστυμόνας δὲ οἱ ἀμφὶ μάχῃ δριμεῖδι ἔθεντο·
Ὡς οἱ κεκληγόντες ἐν ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Ἐνθ' ἤτοι Κύκνος μὲν ὑποφθαμένος Διὸς υἱὸν
Κεστὸν μὲν μεμαῶς βάλε χαλκεοῖς ἔγχεϊ
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἔρυτο δ' ὑπὸ δῶρα θεοῖο.
Ἀμφιτρυωνιάδης δ' βίη Ἡρακληείη
Μεσσηγὺς κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἔγχεϊ μακρῷ
Αὐχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπέρβη γλωχίν
Ἠλασ' ὑπηνήνασθε δόρυ δ' ἄμφω κάρβε τέτοντο.
Ἀνδροφόνος μαλίν μέγα γὰρ ἄνδρας ἔμπεσε φασί·

Cecidit autem veluti cùm quercus aliqua, aut cùm rupes
Excelsa, ictà Iouis fumanti fulmine:
Sic cecidit circà ipsũ aũt resonabãt arma variegata ære.
Atque hunc quidem ibi reliquit Iouis arumnosus filius.
Ipse aũt occisorem hominum Martẽ accedentem obseruãs,
Sauium videns oculis, vt leo corpus forte nactus,
Quique admodum accuratè pelle validis unguibus
Dissecta, quàm celerrimè dulcem animum abstulit:
Alacriter autem nigrum expletur eor,
Ac cæsis intuens oculis sauũ quiddã, costásq. & humeros
Caudã flagellans, pedibus fodit, neque quisquam ipsum
Sustinet ex aduerso aspiciens propè ire, neque pugnare.
Talis igitur & Amphitryoniades insatiabilis clamore
Contra Martem stetit, in præcordijs audaciam augens
Certatim. Ille autem propè venit afflicto corde.
Vtrique aũt cum clamore alter alterum inuaserunt.
Vt autem quando à magno rupes cacumine præcipitans,
Et in longum delata saltu volutatur, fragórque
Venit subito ingens, collis autem ipsi obuius fit.
Alius, ad quem cursu defertur, vbi ipsam retinet,
Tanto ille fremitu, curruum grauator, perniciosus Mars
Vociferans irruit. ille autem prompte venientem excepit.
Porrò Minerua filia Iouis agida tenentis
Obuiam venit Martis, tenebrosam habens agidem.
Sana autem torue intuens, verbis volucribus allocuta est,
Mars inhibe animos ingentes, & manus inuictas,
Neque enim tibi fas est inclyta arma auferre,
Hercule cæso, quos magnanimo filio.
Sed age, desiste à pugna, neque aduersus steteris mihi:
Sic ais, sed non persuasit Martis magnanimi animo.
Sed magno fremitu, flammæ similia arma vibrans,
Celeriter inuasit vim Herculeam,
Occidere festinans, & coniecit aratam hastam
Acriter, ob suum filium irascens mortuum,
In clypeum magnum. at procul casia Minerua,
Hasta impetum auertit, manus deflectens à curru.

Ἠερτὸ δ' ὡς ὅτε τὶς δρῦς ἤριπεν, ἢ ὅτε πεύκη
Ἠλίκος πληγεῖσα Διὸς φολόεντι κεραυνῷ.
Ὣς ἔριπε· κὰμὲ δέ οἱ βροχὲ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τὸν μὴν ἔπειτ' εἶκε Διὸς τοῦ κηρόθι υἱός,
Αὐτὸς ἑῷ βροτολοιγὸν Ἄρηα θῆκεν ἀνεύσας,
Δεινὸν ἐφ' ὅ τοισι, λέων ὡς σώματι κύρσας,
Ὅς τε μεγὰ ἐν δυνεῖσι μένων κεκεπεῖν ἐνύχεσσι
Σχέτλιος ὅστε τε τάχιστα μαλίφρονα θυμὸν ἀπηύρα.
Ἐμμαφίως δ' ἄρα τοῦγε κελαινὸν πίμπλατο ἦτορ.
Γλαυκώπιδι δ' ὄσσοις δῖον, πλευράς τε καὶ ὤμους
Οὐρῇ μαστόων, ποσὶ γλάφε κὐδέ τις ἐωτὸν
Βλῆτ' αὖτε ἰδὼν φεῦγε καὶ ἐκφύγοι κῆρ.
Τοῖος ἄρ' Ἀμφιτρυωνιάδης ἀκόρητος ἀϋτῆς
Ἀντίος ἔσχε Ἄρηος ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ἀέξων.
Ἐστιμάφως· ὁ δέ οἱ χεῖρ' ἤλυθεν ἀχρόμαος κὴρ.
Ἀμφὶ τε φρεσὶ δ' ἰάχοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ μεγάλου πέτρη τορνώνος ὀρεῦσιν
Μακρὰ δ' ὑπερθρώσκουσα κυλινδεται, ἡ δέ τε κῆχε
Ἐρχεται ἐμμεμάυῖα, πάρος δέ οἱ αὐτοβόλησεν
Τῷ ὀρεος τῷ δὲ συμπεσεῖκεται, ἔνθα μιν ἔσχε,
Τόσσον ὁ μὲν ἐκχὴ βεβρεμάμενος ἔλιος Ἄρης
Κεκλιγὼς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἔμμαπτῶς ὑπαΐδεκτο
Αὐτὰρ ὁ δυσαίμη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀντίος ἦλθεν Ἄρηος, ἐρεμνὴν αἰγίδ' ἔχουσα.
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδοῦσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄρες ὄλεθρε μιάνε κρατερὸν κὐ χεῖρας ἀκάματε,
Οὐ δὴ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσαι
Ἡρακλέα κτείναντα Διὸς θρασυκάρδιον υἱόν.
Ἀλλ' ἄγε παῦε μάχης, μηδ' αἰτίος ἴσασ' ἐμεῖο.
Ὡς ἔφαθ'· ἀλλ' οὐ πεῖθ' Ἄρεος μεγαλήτορα θυμόν.
Ἀλλὰ μάλα ἰάχων, φλογὶ εἴκελα τεύχεα πάλλων,
Καρπαλίμως ἐπόρουσε βίῃ Ἡρακληείῃ,
Κεκτάμενος μενεαίνων· κὐ ῥ' ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος
Σάμφορον, ἐοῦ παιδὸς κατέων· ἀεὶ τεθνειῶτος,
Ἐν στέρνῳ μεγάλῳ ὑπὸ ζωστῆρος ἀθλίου.
Ἔγχος ὀρμήσας ἔπεσε, ὀρεξαμένη ὑπὸ δίφρου

Acerb. autem dolor Martē cepit, extractóque gladio acuto
Irruit contra Herculem magnanimum. at illum accedētē
Amphitryoniades, sano insatiabili clamore,
Femore clypeo sub variegato.
Vulneravit validè, magnúmque traiecit clypeum
Hasta vibrans. in terra aūt prostravit media Martem.
At illi Pavor & Metus agilem currum, & equos
Adegerunt celeriter propiùs, & à terra habētē latas vias
In currum posuerunt variegatum, atque inde celeriter
Equos flagellis impulerūt, venerúntque in altum Olympū.
Filius autem Alcmenæ & gloriosus Iolaus,
Cygno despoliato, armis ab humeris pulchris detractis,
Reuertebātur. móxq. extinde ad ciuitatē Thrachiā vene-
Equis velocibus. At cæsis oculis Minerua (runt,
Peruenit in Olympum magnum, & domus patris,
Cygnum autē contrà Ceyx sepeliuit, & populus infinitus,
Qui prope ciuitatem habitant inclyti regis,
Anten, Myrmidonúmque ciuitatem, celebrémque Iolcum,
Arnémq. & Helicē. multus aūt congregabatur populus,
Honorantes Ceycem, charum beatis dys. (Apollo,
Sed illius sepulchrū & monumentum obscurum reddidit
Imbre hyemali exundans. ira enim ipsum Apollo
Latonæ filius iussit, propterea quòd inclytas hecatombas
Quicūque portaret Delphos, eum vi spoliabat insidiatus.

HESIODI

Ἐγχὸς δ' Ἄρηος ἄχος εἶλεν· ἐρυσσάμενος δ' ἄορ ὀξὺ,
Ἐνθ' ἐφ' Ἡρακλέα κεφαλὴν φέρε. τὸν δ' ἐπιόντα
Ἀμφιγυήεν κόδης δεινῆς ἀκόρητος ἀύτης,
Μαρμαρυγῇ θαμβήσας σάκεος ὑπὸ δαιδαλέοιο,
Οὐτασ' ἐπικρατέως· δὴ γὰρ μέγα σάκος ἄρραξεν
Δούρατι ταμέσσας, ἐπὶ δ' χθονὶ κάββαλε μείων.
Τοῦ δ' Φόβος καὶ Δεῖμος ὑπ' ἔζευξεν ἅρμα καὶ ἵππους
Ἠλασεν αὖ ἐγχὺς, καὶ ἀπὸ χθονὸς ἀμφοδίης
Ἐς δίφρον θῆκεν πολυδαίδαλον· αὖ δ' ἔπειτα
Ἵππους μαστίσας, ἵκοντο δ' μεκρὸν Ὄλυμπον.
Τὸν δ' Ἀλκμήνης καὶ κυδιάνειρος Ἰόλαος
Κύκνον σκυλεύσαντος ἀπ' ὤμων τεύχεα καλὰ
Κίεσαν· αὖ δ' ἵππεια πόλιν Τραχῖνος ἵκαντο
Ἵππους οἰκοπόδεσσιν· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἐξίκετ' ὄλυμπόν τε μέγαν καὶ δώματα πατρός.
Κύκνον δ' αὖ Κύδῃ θαπέτην· καὶ λαὸς ἀπείρων,
Οἳ ῥ' ἐγχὺς ναῖον πόλεος κλειτοῦ βασιλῆος,
Ἀντιθέου, Μυρμιδόνος τε πόλιν, κλειτοῦ τ' Ἰαωλκοῦ,
Ἀρνόθεν τ' ἠδ' Ἑλίκης· πολλὸς δ' ἠγείρετο λαός.
Τιμῶντες Κύκνον φίλον μακάρεσσι θεοῖσι
Τοῦ δ' τάφον καὶ σῆμ' αἰδεῖς ποίησαν Ἀναυρος,
Ὀμβρῳ χειμερίῳ πλήσας· τὸν δὲ μὲν Ἀπόλλων
Λαπίδας λεύσας, ὅπερ κλειτὸς ἑκατόμβας
Ὃς τῆς ἄρχε Πυθοῖδε, βίῃ σύλησε δοκεύων.

HESIODI ASCRÆI DEORVM GENERATIO.

VSu Heliconiades incipiamus canere,
Quæ Heliconis habitant montem magnumque diuinumque:
Et circa fontem nigrum pedibus teneris
Saltant, arâmque præpotentis Saturnij,
Atque abluta tenero corpore in Permesso,
Aut in Hippocrene, aut in Olmio sacro,
Summo in Helicone choreas duxerunt,
Pulchras, amabiles, fortitérque trepudiarunt pedibus.
Inde concitata, velatæ aere multo
Nocturnæ incedebant, perpulchram vocem emittentes.
Celebrantes Iouémque ægidatenẽtem, & venerãdam Iunonem,
Argiuam, aureis calceamentis incedentem:
Filiãque Ægiochi Iouis, cæruleos oculos habẽtem Minerua:
Augurémq. Apollinẽ & Dianã sagittis gaudẽtem,
Atque Neptunum terram continentem, terræ mororem:
Et Themin venerandam, & nigris oculis Venerem:
Hebénque aurea corona decora: formosamque Dionem,
Auroramque, Solémque magnũ, splendidámq Lunam,
Latonamque, Iapetumque, ac Saturnum versipellem,
Terramque, Oceanumque vastum, & Noctem atram.
Aliorumq. immortalium sacrũ genus semper existẽtium:
Quæ enim Hesiadum pulchrum docuerunt carmen,
Agnos pascentem Heliconis sub diuino.
Hoc autem me primùm dea sermone compellarunt,
Musæ Olympiades filiæ Iouis Ægiochi:

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΘΕΟΓΟΝΙΑ.

ΜΟΥΣΑΩΝ Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν,
Αἵθ' Ἑλικῶνος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε
Καὶ τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν
Ὀρχεῦνται, καὶ βωμὸν ἐρισθένεος Κρονίωνος
Καί τε λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Πηρηνηΐδος,
Ἢ Ἱππουκρήνης, ἢ Ὀλμειοῦ ζαθέοιο,
Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο
Ἱμερόεντας, ἐπερρώσαντο δὲ ποσσὶν
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι, κεκαλυμμέναι ἠέρι πολλῷ,
Ἐννύχιαι στεῖχον, καλλιβόαν ὄσσαν ἱεῖσαι.
Ὑμνεῦσαι Δία τ' αἰγιόχοιον, καὶ πότνιαν Ἥρην
Ἀργείην, χρυσέοισι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν,
Κούρην τ' Αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Ἠδ' Ἐνοσίχθονα γαιήοχον, ἐννοσίγαιον,
Καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἠϊκοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,
Ἥβην τε χρυσοστέφανον, καὶ ἐρατὴν Διώνην,
Λητώ τ', Ἰαπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,
Γαῖάν τ' Ὠκεανόν τε μέγαν καὶ νύκτα μέλαιναν
Ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.
Αἳ νύ ποθ' Ἡσίοδον καλὴν ἐδιδάξαν ἀοιδήν,
Ἀρνας ποιμαίνονθ' Ἑλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο.
Τόνδε δέ με πρῶτιστα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπαν,
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·

Pastores in agris pernoctantes, mala probra, ventres
Scimus mendacia multa dicere veris similia: (solium,
Scimus etiam, quando voluerimus, vera loqui.
Sic dixerunt filiæ Iouis magni veridicæ,
Et mihi sceptrum dederunt, lauri peruiridis ramum,
Decerpere mirandum. inspirarunt autem mihi vocem
Diuinam, ita vt audirem tam futura quàm præterita:
Et me iubebant celebrare beatorum genus sempiternorũ,
Se verò primò & postremò semper decantare.
Sed quò mihi hæc circa quercum, aut circa petram?
O tu, à Musis ordiamur, quæ Ioui patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes & præsentia, & futura, & præterita,
Voce concordantes. illarum verò indefessa fluit vox
Ab ore suauis, ridet autem domus patris
Iouis valde tonantis, dearum voce à suaui
Dispersa: resonat vero vertex nimbosi Olympi,
Domus immortalium. hæ verò immortalẽ vocẽ emittẽtes,
Deorum genus venerandũ in primis celebrant cantilenis,
Ab exordio, quos Tellus & Cœlum latum genuerunt,
Quique ex his prognati sunt dij, datores bonorum.
Secundo rursum Iouẽ, deorũ patrẽ atque etiam virorum,
Incipientésque canunt deæ, & finiunt carmen,
Quàm sit præstantissimus deorum, & imperio maximus.
Porrò & hominum genus, fortiumque gigantum
Celebrantes, oblectant Iouis mentem in Olympo,
Musæ Olympiades filiæ Iouis egida habentis:
Quas in Pieria Saturnio peperit patri mixta
Mnemosyne fertilitatis Eleutheris imperans:
Obliuionémque malorum, & solatium curarum.
Nouem enim et noctes mixtus est prudens Iupiter,
Seorsim ab immortalibus sacrum lectum conscendens:
Sed cum iã annus exactus, circumuoluta essent tẽpora
Mensium decrescentium, diésque multi transacti essent,
Ipsa peperit nouem filias concordes, quibus carmen
Cura est, in pectoribus securum animum habentibus,

Ποιμένες ἀγραυλοι κακ' ἐλέγχεα γαστέρες οἶον,
Ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
Ἴδμεν δ' εὖτ' ἐθέλωμεν ἀληθέα γηρύσασθαι.
Ὡς ἔφασαν κοῦραι μεγάλου Διὸς ἀρτιέπειαι·
Καὶ μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐρατεινεῖος ὄζον,
Δρέψασαι θαλέθοντος· ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν
Θέσπιν ὥστε κλύοιμι τά τ' ἐσσόμενα, προ τ' ἐόντα·
Καὶ με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ἐόντων,
Σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἰὲν ἀείδειν.
Ἀλλὰ τί μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην;
Τῶν ἐκ Διὸς ἀρχώμεθα, τὴν αἰεὶ πατέρα
Ὑμνεῦσαι, σέρπουσι μέγαν νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
Εἰρεῦσαι τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, προ τ' ἐόντα,
Φωνῇ ὁμηρεῦσαι· τοῦ δ' ἀκάματος ῥέε αὐδὴ
Ἐκ στόματος ἡδεῖα, γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
Εὐρυόπα βροντήσαντος, θεοῦ ὀπὶ λειριόεσσαν
Σκεδνοῦσ' ἀμφὶ ἄνακτα· ἀκούει δ' ἠπείροιο βαθείης
Δώματα τε ἀθανάτων· τὰ δ' ἄμβροτον ὄσσαν ἵεισαι
Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσι ἀοιδῇ,
Ἐξ ἀρχῆς οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ἔτικτεν,
Οἵ τ' ἐκ τοῦδ' ἐγένοντο θεοί, δοτῆρες ἐάων·
Δεύτερον αὖτε Ζηνά, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἀρχόμενάς θ' ὑμνεῦσι θεαὶ, λήγουσί τ' ἀοιδῆς,
Ὅσσον φέρτατός ἐστι θεῶν κρατεί τε μέγιστος·
Αὖθις δ' ἀνθρώπων τε γένος κρατερόν τε γιγάντων
Ὑμνεῦσαι, τέρπουσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγεῖσα
Μνημοσύνη, γειωθεῖσ' Ἐλευθήρας μεδέουσα,
Λησμοσύνας τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηρέων·
Ἐννέα τοῖ οἱ νύκτας ἐμισγέτο μητιέτα Ζεύς,
Νόσφιν ἀπ' ἀθανάτων ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλιν, περὶ δ' ἔτραπον ὥραι
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πολλὰ τελέσθη,
Ἡ τ' ἔτεκ' ἐννέα κούρας ὁμόφρονας, ἧσιν ἀοιδὴ
Μέμβλεται, ἐν στήθεσσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχουσαι,

Paululum à summo vertice nivosi cœli:
Vbi ipsis splendidique chori, & ædes pulchræ.
Iuxta verò eas Gratiæ & Cupido domos habitant,
In conuiuijs: amabilem autem per hos vocem emittentes
Canunt, omniúmque leges, & mores venerandos
Immortalium celebrant, amabilem vocem emittentes.
Istæ tum ibant ad Olympum exultantes voce pulchra
Immortali cantilena. vndique vero resonabat terra nigra
Canentib. hymnos: iucũdus vero à pedib. strepitus excitabatur
Euntiũ ad patrẽ suum, ille autem in cœlo regnat.
Ipse habens tonitru: atque ardens fulmen.
Vi superato patre Saturno, bene autem singula
Immortalibus disposuit simul, & induxit honores:
Hæc sanè Musæ canebant, cœlestes domos tenentes:
Nouem filiæ magno è Ioue prognatæ:
Cliõque, Euterpéque, Thaliaque, Melpomenéque,
Terpsichoréque, Eratóque, Polymniaque, Vraniaque,
Callíopéque: hæc autem excellentissima est omnium.
Hæc enim & reges venerandos comitatur.
Quemcunque honoratura sunt Iouis filiæ magni,
In lucem edítúmque aspexerint à Ioue nutritorum regũ:
Huic quidem super linguam dulcem fundunt cantilenã,
Huius verba ex ore fluunt blanda: cæterùm populi
Omnes ad ipsum respiciunt, discernentem ius
Rectis iudicijs: hic autem tutò cautéque loquens,
Statim etiam magnam contentionem saltè diremit.
Propterea enim reges prudentes, quòd populu
Damno affectis in foro, res iterum integras restituunt
Facile, mollibus alloquentes verbis:
Incedentem verò per vrbem, veluti deum, placant
Reuerentia blanda: eminet vero inter ipsos congregatos.
Tale Musarum ingens munus hominibus.
A musis etenim, & eminus feriente Apolline,
Viri cantores sunt super terram & citharœdi:
Ex Ioue verò reges. ille verò beatus, quemcunque Musæ
Amant, suauis ei ab ore fluit vox.

Τοῖ δὲ ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόεντος Ὀλύμπου,
Ἔνθα σφιν παρείατο χρυσοῖ καὶ δώματα καλά.
Παῖδες δ' αὖ Χάος τε καὶ Γαῖα τε οἰκία ἔχουσιν
Ἔνθα δὲ ἐν ἐρατεινῇ ἐν δίφρῳ σῶμα ἔασαν ἐέσσας,
Μέλπονται πάντων τε νόμους καὶ ἤθεα κεδνὰ
Ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπεὶ καὶ τοῦ ἔασαν ἐέσσας.
Αἶ τότ' ἴσαν πρὸς Ὀλυμπον ἀγαλλόμεαι ὀπὶ καλῇ,
Ἀμβροσίῃ μολπῇ· ὑπὸ δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα
Γηθόσυνα, ἐρχομένοις ἐν ποδῶν ὑπὸ δεῦπος ἐφίει,
Νειαιρομένων πατέρ' εἰς ὄν· ὁ δ' ἐρατεινὰ ἱμβασιλεύει,
Αὐτὸς ἔχων βροντῆν καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
Κάρτει νικήσας πατέρα Κρόνον· οὐδ' ἔπειτα
Ἀθανάτοις δίκαιον ὁμῶς καὶ ἐπίφρονα τιμάς.
Ταῦτ' ἄρα μοῦσαι ἄειδον, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ἐννέα θυγατέρες μεγάλου Διὸς ἐκγεγαῶτες,
Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλειά τε, Μελπομένη τε,
Τερψιχόρη τε, Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ', Οὐρανίη τε,
Καλλιόπη θ'· ἡ δὲ φερεσταίτη πάντων ἀπάντων.
Ἡ γὰρ καὶ βασιλῆας ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὅν τινα τιμήσουσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Γεινόμενόν τ' ἐσίδωσι διοτρεφέων βασιλήων,
Τοῦ μὲν ὅπ γλώσσῃ γλυκερὴν χείουσιν ἀοιδήν,
Τοῦ δ' ἐπὶ ἐκ στόματος ῥεῖ μείλιχα οἱ δὲ νν λαοὶ
Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι διακρίνοντα θέμιστας
Ἰθείῃσι δίκῃσι· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύων.
Αἶψά τε καὶ μέγα νεῖκος ὑπερφιάλου κατέπαυσε.
Τοὔνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες οὐλόκα λαοῖς
Βλαπτομένοις ἀγορῇφι μετάτροπα ἔργα τελοῦσι
Ῥηϊδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.
Ἐρχόμενον δ' αὐτὸν θεὸν ὡς ἱλάσκονται
Αἰδοῖ μειλίχῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγερωχόων·
Οἷα τοι Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.
Ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ὅπ γθόνα καὶ κιθαρισταί.
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες· ὁ δ' ὄλβιος ὅν τινα Μοῦσαι
Φίλωσιν γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.

Quid si enim quis luctum habens recenti dolore saucio animo
Tristetur, animo dolens, cæterum Poëta
Musarum famulus res claras priscorum hominum
Laudibus celebrauerit, beatósq. deos qui Olympũ incolũt,
Statim hic sollicitudinum obliuiscitur, nec quicquam,
Meminit: citò.n. deflexerũt eũ aliò dona deorũ. (dolerũ
Salete nata Iouis, date verò amabilem cantilenam
Celebrate quoque immortalium diuinum genus, semper exi-
Qui Tellure prognati sunt, & Cælo stellato, (stentium
Nocteque caliginosa, quósque salsus nutriuit Pontus.
Dicite insuper, vt primùm dij & terra fuerint,
Et flumina, & pontus immensus æstu furens
Astráque fulgentia & cælum latum supernè:
Et qui ex his nati sunt dij, datores bonorum.
Vtque opes diuiserint & quo honores distinxerint (lum
Acq. quo primùm multis implicitum sphæris tenuerint cæ-
Hæc mihi dicite Musæ, cælestes domos inhabitantes
Ab initio, & dicite quódnam primum fuerit illorum.
Primò omnium quidem Chaos fuit, ac deinde
Tellus lato pectore prodita, omnium sedes tuta, semper
Immortalium, qui tenent iuga niuosi Olympi,
Tartaraque: enebricosa in recessu terræ spaciosæ:
Atque Amor, qui pulcherrimus inter immortales deos,
Soluens curas, & omnium deorum, omniúmque hominum
Domat in pectoribus animum, & prudens consilium,
Ex Chao verò Erebusque, nigraque Nox editi sunt.
Ex Nocte porrò Ætherque & Dies prognati sunt:
Quos peperit vbi concepisset, Erebo amore mixta.
Tellus verò primùm quidem genuit parem sibi
Cælum stellis ornatum, vtipsam totam obtegat,
Vtque esset beatis dijs sedes tuta semper:
Genuit præterea montes altos, dearum gratas speluncas
Nympharum, quæ habitant per montes saltuosos.
Atque etiam infrugiferum pelagus peperit æstu furens,
Pontum, absque amore suauis, cæterùm deinde (habentem
Cælo concumbens, peperit Oceanum profundo, vortices

Εἰ δ' ἄρ τις καὶ πένθος ἔχων νεοκηδὲς ἱκοιμι,
Ἀζηται κραδίην ἀκαχήμενος, αὐτὰρ ἀοιδὸς
Μουσάων θεράπων κλέα προτέρων ἀνθρώπων
Ὑμνεῖ, μακάρων τε θεοὺς οἱ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Αἶψ' ὅγε δυσφροσυνέων ὀπιλήθεται, οὐδέ τι κηδέων
Μέμνεται· ταχέως δὲ παρέτραπε δῶρα θεάων.
Χαίρετε τέκνα Διός, δότε δ' ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.
Κλείετε δ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.
Οἱ Γῆς ἐξεγένοντο καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Νυκτός τ' ὀλοφερῆς· ἔνιοι θ' ἁλμυρὸς ἔτρεφε Πόντος,
Εἰναλίοι δ' ὅς τε πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖαν γένοντο.
Καὶ ποταμοὶ, καὶ πόντος ἀπείριτος οἰδμασι θυίων,
Ἀστρά τε λαμπετόωντα, καὶ οὐρανὸς ἤματα θ' ὧρας,
Οἵ τ' ἐκ τῶν γένοντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.
Ὡς δ' ὅγε τοὺς δείσαντο, καὶ ὡς πρὶν μὲν ἔλεντο,
Ἠ τ' ὡς τε πρῶτα πολύπτυχον ἔσχον Ὄλυμπον.
Ταῦτά μοι ἔννεπε Μοῦσα, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσα,
Ἐξ ἀρχῆς, καὶ εἴπατ' ὅ, τι πρῶτον γένετ' αὐτή·
Ἠ τοι μὲν πρῶτόν γε χάος γένετ' αὐτὰρ ἔπειτα
Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἀθανάτων, οἱ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου.
Τάρταρά τ' ἠερόεντα μυχῷ χθονὸς εὐρυοδείης.
Ἠδ' Ἔρος ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Λυσιμελής, πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
Δάμνασι μὲν κατὰ στήθεσσι νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
Ἐκ Χάους δ' Ἔρεβός τε μέλαινά τε Νὺξ ἐγένοντο.
Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο,
Οὓς τέκε κυσαμένη, Ἐρέβει φιλότητι μιγεῖσα.
Γαῖα δὲ τὸν πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἴσον ἑωυτῇ
Οὐρανὸν ἀστερόεντ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι,
Ὅφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί.
Τέκετο δ' ὀρέα μακρὰ, θεῶν χαρίεντας ἐναύλους
Νυμφέων, αἳ ναίουσιν ἀν' ὀρέα βησσήεντα.
Ἠ τοι καὶ ἀτέκνατον Πέλαγος τέκεν οἰδμάτι θυῶν,
Πόντον, ἄτερ φιλότητος ἐφιμέρου· αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐμπεσοῦσα τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,

Cœumque, Creumque, Hyperionemque, Iapetumque,
Theamque, Rheamque, Themimque, Mnemosynemque,
Phœbenque aurea corona insignem, Tethymque amabilē.
Hos verò post natu minimus natus est Saturnus vafer,
Acerrimus inter liberos: flordum a. odio prosequebatur
Porrò genuit & Cyclopes superbum cor habētes, (parentē.
Brontemque, Steropemq. & Argen forti animo præditum:
Qui Ioui & contiru dederunt, & fabri arum fulmen.
Qui sanè per alia diis similes erant,
Vnus verò oculus media positus erat fronte.
Cyclopes verò cognomento erant, eò quòd ipsorum
Circularis oculus Vnicus inerat fronti.
Roburque, & vires, & molimina erant in operibus.
Alij deinde è Tellure & Cœlo prognati sunt
Tres filij magni, & prænalidi, non nominandi,
Cottusque, Briareusque, Gygesque superba proles.
Quorum centum quidem manus ab humeris manabant,
Inaccessa: capita verò vnicuique quinquaginta,
Ex humeris prognata erant, super robustos artus.
Robur autem immensum, validum, ingenti in statura.
Quotquot enim Tellure & Cœlo procreati sunt,
Potentissimi filiorum, suo vi infensi erant parenti
Ab initio. & horum quidē vt quisq primum nascebatur,
Omnes occultabat & in lucem non emittebat,
Terræ in latebris: malo autem obtectabatur opere
Cœlum: ipsa verò, intus ingemiscebat Terra vasta,
Affecta, dolosam verò malamque excogitauit artem.
Statim verò cùm procreasset genus tanti ferri,
Fabricauit magnam falcem eduxit ver charis liberis.
Dixit autem animum addens, charo marens corde:
Filij mei & patris nefarij, si volueritis
Parere, patris malam vlciscemur contum eliam
Vestri prior enim sæua machinatus est opera. (illorum
Sic dixit, illos verò omnes inuasit metus, neq. quispiam
Locutus est confirmato animo tandem magnus Saturnus
E' contrà verbis compellauit matrem castam, (versutus.

Κοῖόν τε, Κρεῖόν θ', Ὑπερίονά τ', ἰαπετόν τε,
Θείαν τε Ρείαν τε, Θέμιν τε Μνημοσύνην τε,
Φοίβην τε χρυσοστέφανον, Τηθύν τ' ἐρατεινήν.
Τοὺς δ' μέθ' ὁπλότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Δεινότατον παίδων θαλερὸν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
Γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπερβίην ἠνορέχοντας,
Βρόντην τε, Στερόπην τε καὶ ἀργικέραυνον θυμόν,
Οἱ Ζηνὶ βροντὴν τ' ἔδοσαν, τεῦξάν τε κεραυνόν.
Οἳ δή τοι τὰ λοιπὰ θεοῖς ἐν κλέος ἦσαν.
Μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐνὶ κείατο μετώπῳ·
Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφίσιν
Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἑνὶ κείατο μετώπῳ·
Ἰσχύς τ' ἠδὲ βίη καὶ μηχανὰ ἦσαν ἐν ἔργοις.
Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Τρεῖς παῖδες μεγάλοι τε καὶ ὄβριμοι ἠδ' ὀνομαστοί,
Κόττος τε, Βριάρεώς τε, Γύγης θ', ὑβριστὰ τέκνα.
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων εἴατο πάντων
Ἄπλαστοι, κεφαλαὶ δ' ἑκατὸν πεντήκοντα
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον, ὀπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
Ἰσχὺς δ' ἄπλετος, κρατερὴ μεγάλῳ ἐνὶ εἴδει.
Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Δεινότατοι παίδων σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆι
Ἐξ ἀρχῆς, καὶ τοὺς μὲν ὅπως τοῦ μὴ φανεῖεν
Πάντας ὑπὸ κεύθεσι κατέκρυπτε καὶ οὐ φάος εἰς ἀναβαίνοι.
Γαίης ἐν κευθμῶνι κατεῦδε δ' ἐπιτέρπετο ἔργῳ
Οὐρανός, ἀν δ' ἐν τοῖς τόνον ἔχεν Γαῖα πελώρη,
Στεινομένη δολίῃ δ' κακίῃ ἐπεφράσατο τέχνῃ.
Αὐτίκα δ' ποιήσασα γένος πολιοῦ ἀδάμαντος
Τεῦξε μέγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε παισὶ φίλοισιν.
Εἶπε δ' θαρσήσασα, φίλον τέκος ἠνορέων ἥτορ,
Παῖδες ἐμοὶ καὶ πατρὸς ἀτασθαλίας, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι, πατέρος γε κακὴν τισαίμεθα λώβην
Τμήξομεν· ἀρχέτερος γὰρ ἀεικέα μήσατο ἔργα.
Ὣς φάτο· θάρσει δ' ἄρα παῖδας ἔχεν δέος, οὐδέ τις αὖτῆ
Φθέγξατο. θαρσήσας δ' μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης
Αὖτις μύθοισι προσηύδα μειλίχα καὶ τάδε εἶπε·

Mater, ego certè hoc in me recipiens peragam
Facinus. patrem enim inauspicatum nihil curo
Nostrum: prior enim saua meditatus est opera.
Sic dixit, gauisa est autem valde animo Tellus ingēs,
Collocauit aut ipsum celans in insidijs. indidit v. manui
Falcem asperis dentibus: dolo autem instruxit omni.
Venit autē Noctē adducens magnum Cœlū, vidique verò
Cupiens amorem imminebat, & sanè extētum est (Telluri
Passim: ex insidijs autem filius petijt manu
Sinistra, dextra. v. immanem cepit falcem, (tri
Longam, asperos dentes habentem, charique genitalia pa-
Festinanter demessuit, rursumque abiecit vt ferrentur
Pone. illa quidem non incassum elapsa sunt manu:
Quotquot enim gutta proruperunt cruenta,
Omnes suscepit Terra, circumuolutis autem annis,
Produxit Erinnyesque validas magnosque Gigantes,
Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:
Nymphasque, quas Melias vocant super immensam ter-
Testiculisque vt prius resectis ferro, (ram:
Proiecit circa Epirum vndis agitatum in pontum, (alba
Sic ferebantur per pelagus longo tempore. circumcirca v.
Spuma ab immortali corpore oriebatur: in ea puella
Innutrita est. primùm v. ad Cytheras diuinas
Vehebatur, inde tum circumfluam peruenit ad Cyprum.
Prodijt verò veneranda formosa dea: circum v. herba.
Pedibus sub mollib. crescebat: Aphroditem autem ipsam.
Spuma prognatā deā & decorā pulchru sertis Cytheream;
Nominant tamdiu quam homines: eò quòd in spumā
Nutrita fuit: sed Cytheream quòd appulit Cytheris.
Cyprigenam v. quòd nata sit vndosa in Cypro.
Atque Amantē genitalia, quia ex genitalibus emersit.
Hanc v. Amor comitatus est, & Cupido sequebatur
Natā primùm, & deorū ad calū euntē. (pulchrum
Hunc v. ab initio honorem habet, atque sortita est
Sortem inter homines & immortales deos,
Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,

Μῆτερ ἐγώ κεν τοῦτό γ' ὑποσχόμενος τελέσαιμι
Ἔργον ἐπεὶ παῦός γε δυσωνύμου οὐκ ἀλεγίζω
Ἠμαθίεω· ἀφαρτέρος γὰρ ἀεικία μήσετο ἔργα.
Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ μέγα φρεσὶ Γαῖα πελώρη
Εἶσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ, εἰδυῖα κακὸν δὲ
Ἁρπάλιμ' χαρ χαρέοντα δόλον δ' ὑποθήσατο παντί.
Ἦλθε δὲ Νύκτ' ἐπάγων μέγας Οὐρανός, ἀμφὶ δὲ Γαίῃ
Ἱμείρων φιλότητος ἐπέχετο, καί ῥ' ἐπαύδα
Παντὸς ἐν ὀχεσφιν· παῖς αἰρήσατο χερεὶ
Σκληρῇ, δεξιτερῇ δὲ τε· ἀρέων ἔλασεν ἄρπῃ,
Μακρῇ, χαρ χαρέοντα, φίλου δ' ἀπὸ μόρσε πεσέσθαι
Ἐκτυμβίους ἤμησε, πάν ἐν δ' ἔρριψε φέρεσθαι
Ἐξοπίσω· τὰ μὲν ἔπι ἐπωσε· ἔκφυγε χερός·
Ὅσσαι γὰρ ῥ' ἀφίκοντο ἀπ' οὐρανόθεν αἱματόεσσαι
Πάσας δέξατο Γαῖα, σὺν πλεονείῃ δ' ἐκέασε.
Γείνατο δ' Ἐρινύς τε κρατερὰς, μεγάλους τε Γίγαντας,
Τοὺς χέρσι λαμπομένους, δόρυ δ' ἐν χερσὶν ἔχοντας
Νύμφας θ' αἳ Μελίας καλέουσ' ἐπὶ πείρατα γαίης
Μήλα θ' ὅσ' τοσσοῦτον ὑπέρβασκε φυέμεν τον
Κάββαλ' ἐπ' Ἠπείρῳ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.
Ὡς φάρεϊ ἀμπέλαγος πουλυιῇ χρόνον, ἀμφὶ δὲ λευκὸς
Ἀφρὸς ἀπ' ἀθανάτου χροὸς ὤρνυτο· τῷ δ' ἐνὶ κούρη
Ἐθρέφθη· πρῶτον δὲ Κυθήροισι ζαθέοισιν
Ἔπλετο ἔνθεν ἔπειθε περιῤῥοῦτον ἵκετο Κύπρον.
Ἐκ δ' ἔβη αἰδοίη καὶ θεός· ἀμφὶ δὲ ποίη
Ποσσὶν ὑπὸ ῥαδινοῖσιν ἀέξετο τῇ δ' Ἀφροδίτην
Ἀφρογένειάν τε θεαὶ καὶ ἐϋστέφανον Κυθέρειαν
Κικλήσκουσι θεοί τε καὶ ἀνέρες, οὕνεκ' ἐν ἀφρῷ
Θρέφθη· ἀτὰρ Κυθέρειαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήροισι·
Κυπρογενῆ δ', ὅτι γένετο πολυκλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ·
Ἠδὲ φιλομμειδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφανάθη.
Τῇ δ' Ἔρως ἀρμάρτησε, καὶ Ἵμερος ἕσπετο καλὸς
Τεινομένῃ τε πρῶτα, θεῶν τ' ἐς φῦλον ἰόντι.
Ταύτην δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει, ἠδὲ λέλογχε
Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Παρθενίους τ' ὀάρους, μειδήματά τ', ἐξαπάτας τε

Oblectationémque suauē & amicitiam, blanditiásque.
Illos verò pater Titanas cognomento vocabat,
Filios obiurgans, magnum Cælum, quos genuit ipse. (se
Dictitabat porro, extēdentes ex proteruia magnū patras-
Facinus, cuius deinceps vltio in posterum futura sit.
Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcam atram,
Et mortē: peperit etiā Sōnum, peperit verò agmen Sōnio-
Non vlli condormiens dea peperit Nox obscura. (rum:
Rursum postea Momum & Ærumnam dolore plenam,
Hesperidésque, quibus mala vitra inclytum Oceanum
Aurea pulchra cura sunt, ferentésque arbores fructus:
Et fatales deas, & Parcas genuit immites,
Clothóque, Lachesinque & Atropon: quæ mortalibus
Nascentibus dant habendum bonúmque malúmque,
Quæque hominumque deorumque delicta persequentes,
Nunquam desinunt deæ à vehementi ira,
Priusquā illi repēderint malā vltionē quisquis peccarit.
Peperit præterea & Nemesin, cladē mortalib. hominibus
Nox perniciosa: post hācq. Fraudē enixa est, & Amicitiā
Senitumque nexium, & Cōtentionem peperit pertinacem.
Cæterùm Cōtentio odiosa peperit quidē Laborē molestū,
Obliuionemque, Pestémque, & Dolores lachrymabiles,
Pugnasque, Cædésque, Prælaque, Stragésque virorum,
Iurgiaque, mendacésque Sermones, Disceptationésque,
Legum contemptum Noxamque, familiares inter sese:
Iuramentumque quod plurimum terrestres homines
Ladit, quando quispiam volens peierauerit.
Nereūque alienum à mēdacio, & veracē genuit Pontus:
Maximum natu filiorum, sed vocant senem,
Eò quòd verus atque placidus, nec iuris & æqui
Obliuiscitur, sed iusta & mansueta consilia nouit.
Deinde rursum Thaumantem magnum & fortē Phorcyn,
Terræ commistus, & Ceto pulchris genis prædictam:
Eurybiamque, adamantis in pectore animum habentem.
Ex Nereo porrò prognati sunt perquā amabiles soboles de-
Ponte in infructuoso, & ex Doride pulchricoma, (arum

Τὴν φιλοτεγλυκερὴν, φιλοτητά τε μειλιχίην τε.
Τοὺς δ' πατὴρ ἐν τοῖσι κλήσιν καὶ ἔσκεν,
Παῖδα, νεικείων μέγας οὐρανὸς οὐδ' ἔτελεν αὐτός.
Φάσκε δ' τιταίνοντας ὀπάζειν μέγα ῥέξιν
Ἔργον τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετοπίσθεν ἔσεσθαι.
Νὺξ δ' ἔτεκε ζυγερὸν τε Μόρον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
Καὶ Θάνατον τέκε δ' Ὕπνον, ἔθνεα δ' φῦλον Ὀνείρων·
Οὔ τινι κοιμηθεῖσα θεὰ τέκε Νὺξ ἐρεβεννή.
Δεύτερον αὖ Μῶμον καὶ ἐξοιδὴ ὀδυνήεσσαν
Βασιλήας θ' ἅς μήτε πέλει κλυτὸν Ὀλυμπόνδε
Χρύσεα καλὰ μέλουσι φέρουσ' τε δένδρεα καρπόν,
Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοπείνας,
Κλωθώ τε, Λαχεσίν τε καὶ Ἄτροπον αἵ τε βροτοῖσι
Γεινομένοισι δίδουσιν ἐχὲν ἀγαθόν τε κακόν τε,
Αἵ τ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραβασίας ἐφέπουσαι
Οὐδέποτε λήγουσι θεαὶ δεινοῖο χόλοιο,
Πρίν γ' δοῦν τῷ δώσουσι κακὸν ὅστις τις ἁμάρτῃ,
Τίκτε δ' καὶ Νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι
Νὺξ ὀλοή· μετὰ τὴν δὴ Ἀπάτην τέκε καὶ Φιλότητα,
Γῆρας τ' ἀλεγεινὸν, καὶ Ἔριν τέκε καρτερόθυμον.
Αὐτὰρ ἔρις ζυγερὴ τέκε κῦδος ἀλγεινόεντα,
Λήθην τε, Λιμόν τε καὶ Ἄλγεα δακρυόεντα
Ὑσμίνας τε Φόνους τε, Μάχας τ', Ἀνδροκτασίας τε,
Νείκεα τε, ψευδέας τε Λόγους, Ἀμφιλογίας τε.
Δυσνομίην, Ἄτην τε, συνωνύμους ἀλλήλοισιν.
Ὅρκον θ' ὃς δὴ πλείστων ὀπιχθονίους ἀνθρώπους
Πημαίνει ὅστις κέν τις ἑκὼν ὀπιορκήσῃσιν.
Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόντος,
Πρεσβύτατον παίδων· αὐτὰρ καλέουσι γέροντα,
Οὕνεκα νημερτής τε καὶ ἤπιος οὐδὲ καὶ θεμιστῶν
Λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἤπια δεύεα οἶδεν.
Αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν καὶ ἐγλαὸν Φόρκυν,
Γαίῃ μισγόμενος, καὶ Κητὼ καλλιπαρήῃν,
Εὐρυβίην τ' ἀδάμαντος ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν.
Νηρῆος δ' ἐγένοντο μεγήρεα τέκνα θεάων,
Πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ, καὶ Δωρίδος ἠυκόμοιο,

Filia Oceani perfecti fluuij,
Protoque, Eucrateque, Saoque, Amphitriteque,
Eudoraque Thetisque, Galeneque, Glauceque,
Cymothoe, Spioque velox, Thaliaque iucunda.
Et Melita gratiosa & Eulimene, & Agaue,
Pasitheaque, Eratoque, & Eunice roseis lacertis prædita,
Dotoque, Proteoque, Pherusaque, Dynameneque,
Nesæaque, & Actæa, & Protomedia,
Doris, & Panope, & speciosa Galatea,
Hippothoeque lepida, & Hippone roseis lacertis prædita,
Cymodoteque, quæ flatus in obscuro ponto,
Et flatus diuinorum ventorum, vnà cum Cymatolege
Facilè mitigat, & cum pulchros talos habente Amphitrite.
Cymoque, Eioneque, pulchreque coronata Halimede,
Glauconomeque hilaris, & Porto-poria,
Liagoreque, & Euagore, & Laomedia,
Polynemeque, & Autonome, & Lysianassa,
Euarneque tam indolis gratæ, quàm inculpatæ formæ.
Et Psamathe decora corpore, diuinaque Menippe.
Nesoque, Eupompeque, Themistoque, Protoeque:
Nemerteque, quæ patris habet animum immortalis.
Hæ quidem ex Nereo inculpato procreatæ sunt
Filiæ quinquaginta, inculpata opera callentes.
Thaumas v. Oceani profundi fluui filiam
Duxit Electram, hæc autem celerem peperit Irim,
Pulchricomasque Harpyias, Aelloque, Ocypetenque,
Quæ ventorum flamina, & aues assequuntur
Pernicibus alis, in cœlo enim dirigentes volitant.
Phorco post hæc Ceto Græas peperit pulchris genis prædita
A parto canas, quas ob id Græas vocant.
Immortalesque dij, humique incedentes homines.
Pephredoque pulchro peplo, Enyoque crocco peplo,
Gorgonesque, quæ habitant celebrem Oceanum,
In extrema parte ad noctem: vbi Hesperides argutæ,
Sthenoque, Euryaleque, Medusaque grauia perpessa.
Ipsa erat mortalis, ast alia immortales, & senio non ob-

Κύμης Ὠκεανοῖο τελέντος ποταμοῖο,
Πρωτό τ', εὐκράντη τε, Δωρίς τ' Ἀμφιτρίτη τε,
Εὐδώρη τε, Θέτις τε, Γαλήνη τε, Γλαύκη τε,
Κυμοδόκη Σπειώ τε καὶ Θοὴ Θυίη τ' ἐρόεσσα.
Καὶ Νηΐτη χαρίεσσα, καὶ Ἀλιμήδη καὶ Ἀγαυή,
Πασιθέη τ', Ἐρατώ τε, καὶ Εὐνείκη ῥοδόπηχυς,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δωτώ τε,
Νεσσαίη τε, καὶ Ἀκταίη, καὶ Πορτομέδεια,
Δωρίς, καὶ Πανόπη, καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια·
Ἱππωδάμη τ' ἐρόεσσα, καὶ Ἱππονόη ῥοδόπηχυς,
Κυμοδόκη θ', ἣ κύμασ' ἐν ἠρεμέοντι πόντῳ
Πνοιάς τε ζαθέους ἀέμων, σὺν Κυματολήγῃ
Ῥεῖα φορεῦσαι, καὶ ἐϋσφύρῳ Ἀμφιτρίτῃ·
Κύμό τ', Ἠιόνη τ' ἐϋστέφανός θ' Ἁλιμήδη.
Γλαυκονόμη τε φιλομμειδὴς καὶ Πουλιτόρεια·
Ἀντιγόνη τε, καὶ Εὐαγόρη, καὶ Λαομέδεια·
Πασιθόη τε, καὶ Ἀγαυή, καὶ Αὐτονόη, καὶ Ἀυσιδέασσα,
Εὐλίμενή τε φυήν τ' ἐξοχὴ καὶ εἶδος ἄμωμος.
Καὶ Ψαμάθη χαρίεσσα, Δήμητρος, δίη τε Μενίππη·
Νησώ τ', Εὐπόμπη τε, Θεμιστώ τε, Ἱππονόη τε.
Νημερτής θ', ἣ πατρὸς ἔχ' νόον ἀθανάτοιο,
Αἵ τοι μὲν Νηρῆος ἀμώμονες ὀξυχέοντο
Κοῦραι πεντήκοντα, ἀμώμονα ἔργ' εἰδυῖαι.
Θαύμας δ' Ὠκεανοῖο βαθυῤῥείταο θύγατρα
Ἠλέκτρην τ' Ἠλέκτρην τε καὶ ἀγκοίνην τέκεν Ἶριν,
Ἠνίμονας θ' Ἁρπυίας, Ἀελλώ τ' Ὠκυπέτην τε·
Αἵ ῥ' ἀέμων πνοιῇσι καὶ οἰωνοῖς ἅμ' ἕπονται,
Ὠκείης πτέρυγεσσι μετάρσιαι· ὠκὺ γὰρ ἵενται.
Θοῦρις δ' αὖ Κητὼ Δραύας τέκε καλλιπαρήους
Ἐκγεγαυῖαι πολιὰς, τὰς δὴ Γραίας καλέουσιν
Ἀθάνατοί τε θεοὶ, καὶ ἐπιχθόνιοι τ' ἄνθρωποι,
Πεφραδό τ' ἀθάνατον, Ἐνυώ τε κρόκοπεπλον,
Γοργούς θ' αἳ ναίουσι πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο,
Ἐσχατιῇ νυκτός τῆ Ἑσπερίδες λιγύφωνοι,
Σθενώ θ', Εὐρυάλη τε, Μέδουσά τε, λυγρὰ παθοῦσα·
Ἣ ῥ' ἦεν θνητή· αἱ δὲ ἀθάνατοι καὶ ἀγήρω·

Dua cum vna concubuit caerulea casarie Neptunus
In molli prato & floribus vernis.
Eius autem Perseus caput cùm amputasset,
Exilijt Chrysaor magnus & Pegasus equus.
Hunc quidem cognomentũ erat, quò Oceani apud fontes
Natus esset: caeterum hic ensem aureum tenebat manib. cha-
Et ille quidẽ cũ auolasset, relicta terra matre pecorũ (ris:
Peruenit ad immortales. Iouis verò in domib. habitat,
Tonitrúque & fulgur ferens Ioui prudenti.
Chrysaor porrò genuit trecipitem Geryonem,
Mixtus Callirhoae filiae nobilis Oceani.
Illum quidem armis exuit vis Herculana,
Boues apud flexipedes circumflua in Erythia,
Die illo cùm boues egit latas frontes habentes
Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,
Orthôque interfecto, & bubulco Eurytione,
Stabulo in obscuro, vltra inclytum Oceanum.
Ipsa insuper peperit aliud ingens, perplexum, nihil simile
Mortalibus hominibus neque immortalibus diis,
Specu in concauo, diuinam animo infracto Echidnam:
Dimidio nympham, nigris oculis, pulchru genis,
Dimidio rẽ ingẽtem serpẽtem horrẽdumque, magnũque,
Varium, crudiuorum, diuinae sub cauernis terrae.
Illic vlei specus est in imo, caua sub petra,
Procul ab immortalibusq. dijs mortalibusque hominibus,
Ibi sanè ei destinarunt dij inclytas domos incolere.
Atque coercebatur in Arimis sub terra tetra Echidna,
Immortalis nimpha, & senij expers diebus omnibus.
Huic Typhaonem aiunt mixtum esse amore, (puellae.
Vehementem & violentum ventum nigris oculis decorae
Illa vero grauida facta, peperit fortes filios,
Orthum quidem primò canem peperit Gerioni.
Iterum secundò edidit partu immensum, minimè effabi-
Cerberũ crudiuorum, Plutonis canem aea voce, (lem,
Quinquaginta capitum, impudentemque, fortémque:
Tertiò, Hydram genuit odiosa eductam.

Αἱ δύο· τῇ δ' μιῇ παρῆξέξατο Κυανοχαίτης,
Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, ἵν' ἄνθεα εἰαρινοῖα.
Τῆς δ' ὅτε δὴ ἱερσὸς λιφαίνω ἀπέλειφετο μηνῶν,
Ἐξέθορε χρυσάωρ τε μέγας, καὶ ἱππάσατο ἵππος.
Τῷ μὲν ἐπωνύμιον λῶν ὅτ' ἄρ' Ὠκεανοῦ ἐκ πηγᾶς
Γείνετ' ὁ δ' ἄορ χρυσέον ἔχων μετὰ χεροὶ φίλῃσι
Χ'ω μὲν ὅπ' τάμῃσι, πεφυλιπὼν χθονὶ μητέρα μητίετα,
Ἰκάνε ἐς ἀθανάτους Ζηνὸς δ' ἐν δώμασι ναίει,
Βεβρυχώς τε σφεδανῶς τε φέρων Διὶ μητιόεντι.
Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικάρηνον Γηρυονῆα,
Μιχθεὶς Καλλιρόῃ κούρῃ κ. τῷ Ὠκεανοῖο.
Τὸν μὲν ἄρ' ὀξὺς ἔκτανε βίς Ἡρακλείη,
Βοῶν παρ εἰλιπόδων, ἀμφὶ ῥοῇ ἐν Ἐρυθείῃ·
Ἡμάτι τῷ ὅτε περ βοῦς ἤλασεν ἀδρομετώπους
Τίρυνθ' εἰς ἱερήν, διὰ τε πόρον Ὠκεανοῖο,
Ὀρθόν τε κλείνας, καὶ βοῶν ἐν Ἐρυθείῃ·
Σταθμῷ ἐν ἠερόεντι, πρὸ ἄντου κλυτοῦ Ὠκεανοῖο,
Ἡ δ' ἔτεκ' ἄλλο πελώρ, ἀμήχανον, οὐδὲν ἐοικὸς
Θνητοῖς ἀνθρώποις, οὐδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Σπῆι ἐνὶ γλαφυρῷ, θείῳ κρατερόφρονι κεῖτο,
Ἡμισυ μὲν νύμφῃ ἠϊκανῷ παρθένῳ καλλιπαρήῳ,
Ἡμισυ δ' αὖτε πέλωρ ὄφις, δεινὸν τε μέγαν τε,
Ποικίλον, ἀμήστιν, ζατεῖνς ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Ἔνθα δέ οἱ σπέος ἐστὶ κάτω, κοίλῃ ὑπὸ πέτρῃ,
Τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων·
Ἔνθ' ἄρα οἱ δάσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν
Ἡ δ' ἔρυτ' ἐν ἀείμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ Ἔχιδνα,
Ἀθάνατος λύμφη καὶ ἀγήρατος ἤματα πάντα.
Τῇ δ' ὑψαόντα φασὶ μιγήμεναι ἐν φιλότητι,
Δεινόν θ' ὑλεγεῖν ἄημον ἠϊκάπιδι κούρῃ.
Ἡ δ' ὑπὸ κευθμῶνι τέκετο κρατερόφρονα τέκνα.
Ὀρθῶν μὲν πρόσθεν κύνα γείνατο Γηρυόνῃ·
Δεύτερον αὖτις ἔπειτ' ἀμήχανον οὐ φατεόν,
Κέρβερον ἀμήστιν, αἰδῶ κύνα χαλκεοφωνον,
Πεντήκοντα κάρηνον, ἀναιδέα τε κρατερόν τε.
Τὸ τρίτον, Ὕδρην αὖτις ἐγείνατο, λυγρὸ εἰδυῖαν,

Lernæam quam enutriuit dea albis vlnis Iuno,
Insatiabiliter indignans virtuti Herculanæ.
Ac illam quidem Iouis filius occidit sæuo ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules ex consilijs Minerua prædatricis.
Tum ipsa Chimarā peperit, spirantem terribilem ignem,
Trucémque, magnamque, pernicemque validamque,
Illius erant tria capita: vnum quidem terribilis leonis,
Alterum capellæ, tertium v. serpentis robusti draconis:
A fronte leo, penè v. draco, media v. capra,
Horrendè efflans ignis robur ardentis.
Hanc quidem Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes.
Illa sanè Sphingen exitialem peperit, Cadmeis pernicie,
Ab Ortho sub aëra: Nemeumque leonem,
Quem Iuno cùm enutriuisset, Iouis veneranda vxor,
In locis fertilibus collocauit Nemea, cladem hominibus.
Ibi sanè hic commorans decipiebat tribus hominum,
Imperans cauernosæ Nemeæ, atque Apesanti.
Sed ipsum robur domuit virtutis Herculanæ.
Ceto v. minimum natu, cum Phorco amore mixta,
Peperit grauem serpentem, qui obscura in latibulis terræ
Finibus in amplis prorsus aurea mala custodit.
Hoc quidem ex Ceto & Phorco genus est.
Tethys aũt Oceano flumina peperit vorticosa, (habentē,
Nilumq., Alpheumque, & Eridanum profundos vortices
Strymonem, Maandrumque, & Istrum pulchrifluum,
Phasimque, Rhesumque, Acheloium argenteiuorticem,
Nessumque, Rhodiumque, Haliacmonēque, Heptaporūq.,
Granicumque, & Æsapum, diuinumque Simoenta,
Penеumque, & Hermum, amæneque fluentem Caicum,
Sangarumque magnum, Ladonemque, Parthenioumque,
Euenumque, & Ardescum, diuinumque Scamandrum.
Peperit quoque filiarum sacrum genus, quæ per terram
Viros à generis educant, vnà cum Apolline rege,
Et fluminibus: hanc verò à Ione sortem habent,
Pithoque, Admetéque, Ianthegue, Electragne.

Δεινωθεῖσα, λιῶ θρέψε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄπλητον κοτέουσα βίῃ Ἡρακληείῃ,
Καὶ τὸν μὲν Διὸς υἱὸς ἐνήρατο νηλεῖ χαλκῷ
Ἀμφὶ τριοντοτάδης, σὺν ἀρωγοῖσι ἑοῖσι,
Ἡρακλέης, βουλῇσιν Ἀθηναίης ἀγελείης.
Ἡ δ' Χίμαιραν ἔπεκτε, πνέουσαν ἀμαιμάκετον πῦρ,
Δεινὸν τε, μεγάθεί τε, ποδώκεά τε κρατερόν τε.
Τῆς δὲ λιῶ τρεῖς κεφαλαὶ μία μὲν, χαροποῖο λέοντος.
Ἡ δ', χιμαίρης δὲ, ὄφιος κρατερῆος δράκοντος·
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δ' δράκων, μέσση δ' χίμαιρα,
Δεινὸν ἀπεπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Τὸν μὲν Πήγασος εἷλε καὶ ἐσθλὸς Βελλεροφόντης·
Ἡ δὲ ἄρα Σφίγγ' ὀλοὴν τέκε, Καδμείοισιν ὄλεθρον,
Θρῆξ' ὑποδμηθεῖσα Νεμεαίόν τε λέοντα,
Τόν ῥ' Ἥρη θρέψασα Διὸς κυδρὴ παρακοίτις,
Γαιοῦχον κρατέουσ' Νεμέης, πῆμ' ἀνθρώποις.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' οἰκείων, ἐξεφέρετο φῦλ' ἀνθρώπων·
Κοιρανέων τριτάτῳ Νεμέης ἠδ' Ἀπέσαντος·
Ἀλλ' ὁ γε ἐδάμασσε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ δὲ ὁπλότατον, Φόρκυϊ φιλότητι μιγεῖσα,
Τέκετο, δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῇς κεύθεσι γαίης,
Πείρασιν ἐν μεγάλοις παγχρύσεα μῆλα φυλάσσει·
Τοῦτο μὲν ἐκ Κητοῦς καὶ Φόρκυος γένος ἔσκε.
Τηθὺς δὲ Ὠκεανῷ ποταμοὺς τέκε δινήεντας,
Νεῖλον τ', Ἀλφειόν τε, καὶ Ἠριδανὸν βαθυδίνην,
Στρυμόνα, Μαίανδρόν τε, καὶ Ἴστρον καλλιρέεθρον,
Φάσιν τε, Ῥῆσόν τ', Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην.
Νέσσόν τε, Ῥόδιόν θ', Ἁλιάκμονά θ', Ἑπτάπορόν τε,
Πρύτανιν τε, καὶ Ἀλσηπόν, θείην τε Σιμοῦντα,
Πηνειόν τε, καὶ Ἕρμον, εὐῤῥείτην τε Κάϊκον,
Σαγγάριόν τε μέγαν, Λάδωνά τε, Παρθένιόν τε,
Εὐηνόν τε, καὶ Ἀρδησκον, θείόν τε Σκάμανδρον,
Τίκτε δ' θυγατέρων ἱερὸν γένος, αἳ κατὰ γαῖαν
Ἄνδρας κουρίζουσιν, Ἀπόλλωνι ξὺν ἄνακτι,
Καὶ ποταμοί· τοῦτων δὲ Διὸς παρὰ μοῖραν ἔχουσαι·
Πειθώ τ' Ἀδμήτη τε, Ἰανθή τ' ἠδ' Ἠλέκτρη τε,

Doríque, Prymnóque, & Vrania forma deam referens,
Hippóque, Clymenéque Rhodiáque, Callirhoéque,
Zeuxoque, Cynéque, Idyiáque, Pasithoéque,
Plexaureque, & Galaxaure, amabilisque Dione,
Melobosisque, Thoéque, & venusta Polydora,
Cerseisque indole amabilis, Plutoque hominis oculis,
Perseisque, Ianiráque, Acaristéque Xanthéque,
Petraaque lepida, Menesthoque, Europaque,
Metisque, Eurymonéque, Telestoque croceo peplo.
Crisiéque, Asiaque & amabilis Calypso.
Eudoréque, Tychéque, & Amphiro, Ocyroéque,
Et Styx, quæ ipsarum excellentissima est omnium:
Atque hæ Oceano & Tethyde prognatæ sunt,
Grandiores natu filiæ multæ quidem sunt & aliæ:
Ter mille enim sunt celeres filiæ Oceani,
Quæ sanè dispersæ terram & profunditates lacus,
Passim pariter incolunt, dearum splendida proles.
Tot rursus alij fluuij cum strepitu fluentes,
Filij Oceani, quos peperit veneranda Tethys.
Quorum nomina difficile omniũ mortalẽ virũ proloqui:
Sed singularum nouerunt quicunque circùm habitant.
Thia præterea, Solémque magnum, lucentémque Lunam,
Auroramque quæ omnib. terrestribus lumen præbet.
Immortalibusque dijs qui cœlum latum tenent,
Genuit, congressa cum Hyperione in amore.
Crio autem Euribia peperit per amorem mixta,
Astræumque magnum, Pallantémq. præstantissima dea.
Persenque, qui etiam omnes præcellebat peritia. (rum,
Astræo v. Aurora ventos peperit magnanimos,
Argesten, Zephyrum, Boreamque rapidum,
Et Notum, in amore cum deo dea congressa.
Post hos v. Aurora stellas genuit Luciferum manè genita,
Astraque fulgentia quib. cœlum cinctum est.
Styx v. peperit, Oceani filia, Pallanti mixta,
Zelum, & Nicen pulchros talos habentem, in ædibus,
Et Robur, atque Vim præclaros genuit filios.

Δωρίς τε, Πρυμνώ τε, καὶ Οὐρανίη θεοειδής,
Ἰανείρά τε, Κλυμένή τε, Ῥοδία τε, Κάλλιρόη τε,
Ζεύξώ τε, Κλυτίη τε, Ἀδεῶνή τε, Πασιθόη τε,
Πλεξαύρη τε, Γαλαξαύρη τε, ἐρατή τε Δίκη τε,
Μολπή τε, Θόη τε, καὶ ἀγλαόδωρος Ἱππωνόη·
Ἐρατώ τε φυλόπιδος ἐρατεινή, Πλεξιπόη τε βοώπις,
Πλουτώ τε, ἐρόεσσα τ' Ἀκάστη τε, Ξάνθη τε,
Πειθώ τε, ἐρόεσσα τ' Ἀγαυή τε, Δωρίς τε,
Μνήστρά τε, Εὐρυνόμη τε, Ἀλκιδόη τε κροκοπέπλος·
Κερκηίς τ' Ἀζίη τε, καὶ ἐμμελέουσα Καλυψώ,
Εὐδώρη τε, Τύχη τε, καὶ Ἀμφιρώ, Ὠκυρόη τε·
Καὶ Στύξ, ἣ δὴ σφίσιν πρεσβυτάτη τελέθουσα.
Αὗται δ' Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος ἐξεγένοντο
Πρεσβύταται κοῦραι· πολλαί γε μάλ' εἰσὶ καὶ ἄλλαι.
Τρεῖς γὰρ χίλιαι εἰσὶ τανύσφυροι Ὠκεανίναι,
Αἳ ῥα πολυσπείρας γαῖάν καὶ βένθεα λίμνης
Πάντῃ ὁμῶς ἐφέπουσι, θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
Τόσσοι δ' αὖθ' ἕτεροι ποταμοὶ κελαδεινὰ ῥέοντες,
Υἱέες Ὠκεανοῦ, τοὺς γείνατο πότνια Τηθύς.
Τῶν ὄνομ' ἀρχαλέον πάντων βροτὸν οὐ δύνασθαι
Εἰπεῖν, οἱ δ' ἴσασι οἳ ἂν σφέας ἀγχόθι ναίωσι.
Θεία δ' Ἠελίου τε μέγαν καὶ λαμπρὸν Σελήνην,
Ἠώς θ' ἣ πάντεσσιν ὑπὸ χθονὶ καὶ φαείνει,
Ἀθανάτοις τε θεοῖς τοὶ ἐν οὐρανῷ ἐὐρὺν ἔχουσι,
Τέκνα θ', ἱππολύκους τε Τιτῆνας ἐν φιλότητι.
Κεῖνον δ' Εὐρυβίη τίκτεν φιλότητι μιγεῖσα,
Ἀστραῖόν τε μέγαν, Πάλλαντά τε δῖα θεάων·
Πέρσην θ', ὃς καὶ πᾶσι μετέπρεπε δῖος ἰδέσθαι.
Ἀστραῖος δ' Ἠοῖ ἀνέμους τέκε κορυθαίολους,
Ἀργέστην Ζέφυρόν, Βορέην τ' αἰθρηγενέτην θ',
Καὶ Νότον, ἐν φιλότητι θεῷ θεὰ δῖα μιγεῖσα.
Τοὺς δὲ μετ' ἀστέρα τίκτεν Ἑωσφόρον Ἠερίγενειαν,
Ἀστρα τε λαμπετόωντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάωται.
Στὺξ δὲ τέκ' Ὠκεανοῦ θυγάτηρ ἐριδαίνετι μιγεῖσα,
Ζῆλον καὶ Νίκην καλλίσφυρον ἐν μεγάροισι·
Καὶ Κράτος, ἠδὲ Βίην, ἀριδείκετα γείνατο τέκνα.

Quibus non est seorsim à Ioue domus nec vlla sedes,
Neque via qua non illu deus praeit:
Sed semper apud Iouem grauiter tonantem sedem habet.
Sic enim consuluit Styx incorruptibilis, Oceani filia,
Die illo, quando omnes Olympius fulgurator.
Immortales vocauit deos ad altum cœlum. (pugnet,
Dixit aut, quod quisquis vna secũ deorũ contra Titanes
Nulli se adempturum pramia, sed honorem quemque
Habiturum, quem antea inter immortales deos.
Illũ etiã dixit qui honoru expers fuerit sub Saturno atq.
Ad honores ac pramia prouecturum, vt fas est. (immunis,
Venit autem prima Styx incorruptibilis ad Olympum
Cum suis filijs chari per consilia patris.
Ipsam v. Iupiter honorauit: eximia quoque dona dedit.
Ipsam enim constituit deorum magnum vt si iuramẽtum,
Filij autem diebus omnibus sui cohabitatores vt sint.
Similiter etiam omnibus prorsus sicuti pollicitus erat,
Perfecit. ipse autem prepotens est, atqui regem agit.
Phœbe porrò Cœli peroptabilem venit ad lectum.
Grauida verò facta deinde dea dei in amore,
Latonam caruleo peplo peperit blandam semper,
Mitem hominibus atque immortalibus dijs,
Suauem ab initio, in primis hilarem intra Olympum,
Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perses:
Duxit in amplam domum, chara vt vocetur vxor.
Illa autem grauidata Hecatem peperit, quã super omnes
Iupiter Saturnius honorauit, dedit v. ei splendida dona,
Partem vt habeat terraque & infrugiferi maris.
Imò etiam stelligero à cœlo sortita est honorem,
Immortalibúsque dijs honorata est maximè.
Etenim nunc quando alicubi aliquis terrestrium hominũ,
Faciens sacra honesta ex lege expiat,
Inuocat Hecatem: ingens verò eum sequitur honor.
Facillimè cuius benuola dea succipit preces:
Et illi diuitias largitur, nam facultas ipsi adest.
Quotquot enim Terra Calóque prognati sunt,

Τῶν ἐκ τῆς ἀπαιδίας Διὸς δόμος, οὐδέ τις ἔδρη,
Οὐδ' ὁδὸς, ὅπῃ μὴ κείνοις θεὸς ἡγεμονεύει,
Ἀλλ' αἰεὶ παρὰ Ζηνὶ βαρυκτύπῳ ἑδριόωνται.
Ὡς γὰρ ἐβούλευσε Στυὸς ἄφθιτος Ὠκεανίνη,
Ἤματι τῷ ὅτε περ πάντας Ὀλύμπιος ἀστεροπητὰς
Ἀθανάτους ἐκάλεσε θεοὺς ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Εἶπε δ', ὃς ἂν κ' ἐθέλῃσι θεῶν Τιτῆσι μάχοιτο,
Μή τιν' ἀποιμήσειν γεράων, τιμὴν ἣ ἕκαστον
Εἶχεν πρὶν ἐν τοῖς γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' ἔφαθ' ὅστις ἄτιμος ὑπὸ Κρόνου ἠδ' ἀγέραστος
Τιμῆς καὶ γεράων ὅσσ' ἐμβασιλεύεν ἔοικε,
Ἦλθε δ' ἄρα καὶ τοῖο Στυὸς ἄφθιτος ἠλυθίβοια
Σὺν σοφίσι παίδεσσιν, φίλου διὰ μήδεα πατρός.
Τοὺς ἣ Ζεὺς τίμησε τεοῖσ' ἣ δῶρα ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ὁ μὲν ἔθηκε θεὸν μέγαν ἐμμεμαῶτα ὅρκον,
Πᾶσας δ' ἔμμεν τοῦ τε ἑοὺς μετόπισθε τοκῆας ἐῶν.
Ὡς δ' αὐτοὺς πάντας διαμοιρέας, ὅσσ' ἄρ' ὑπέστη,
Ἐξετέλεσσ' ἀνὰ τὸν μέγα κρατεῖν ἣ τε βιάζεσθαι.
Φοῖβε δ' αὖ Κοίοιο πολυήρατον ἦλθεν ἐς δυνάμιν.
Κυανοχαίτη δ' ἤπειρον θεὰ θεῷ ἐν φιλότητι
Ἀστεῖ κυκηθείσ' ἐγείνατο μείλιχον αἰεί,
Ἤπιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Μείλιχον ἐξ αἰῶνος ἀγαθὸν τοῦ τε ὀλύμπου.
Γείνατο δ' Ἀστερίην εὐώνυμον, ἣν ποτε Πέρσης
Μέλλεν ἐς εὐρεῖαν δόμον ἀφέξειν οἰκόνδε.
Ἣ δ' ὑπεκυσσάμενον Ἑκάτην τέκε, τὴν περὶ πάντων
Ζεὺς Κρονίδης τίμησε, πόρεν δὲ οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
Μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Ἠ ἣ καὶ ἀστερόεντος ὑπ' οὐρανοῦ ἔμμορε τιμῆς.
Καὶ γὰρ τὴν ὅτε περ τε θεὸν χθονίων ἀνθρώπων
Ἔρδοιν ἱερὰ κάλα κατὰ νόμον ἱλάσκωνται,
Κικλήσκει Ἑκάτην πολλὴ τέ οἱ ἕσπετο τιμή.
Ῥεῖα μάλ' ὃν θέρεσιν γε θεὰ ὑποδέξεται ἐλπὶς
Καὶ οἱ ὄλβον ἐπαέξει ἐπεὶ δυνάμεις γε πάρεστιν.
Ὅσσοι γὰρ Γαίης καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,

Et honorem sorte acceperunt, istorũ habet sortem omnibus.
Neq. quicquã ipsi Saturnius per vi ademit, neq. priuauit
Eorum quacunque sortita est Titanas inter priores deos:
Sed habet sicut prius ab initio facta est distributio.
Nec quia vnigenita, minùs dea sortita est honorem
Et præmium tam in terra ac cœlo, quàm in mari:
Sed insuper multò magis, quoniam Iupiter honorat ipsam,
Cui verò vult magnificè præstò est, atque iuuat.
Inq. concione inter hominnes eminet, quorũ scilicet voluerit.
Atque quando ad bellum perdens viros armantur
Virtutum dea adest quibus voluerit,
Victoriam promptè vt præbeat, & laudem porrigat.
Irque iudicio reges apud venerandos sedet.
Bona insuper quando viri in certamine colluctantur.
Ibi dea & illis præstò est, atque iuuat.
Qui verò vicerit virtute & robore, pulchrum præmium
Facile fert, latusque parentibus gloriam dat.
Commoda item equitibus quæ adest quibus voluerit.
Et hi glaucum mare tempestuosum secant,
Votaque faciunt Hecatæ, & valde sonanti Neptuno,
Facile etiam prædam inclyta dea dedit copiosam.
Facilè verò abstulit apparentem, volens saltem animo.
Bona præterea in stabulis cum Mercurio pecus augere,
Armentâque boum, gregésque caprarum,
Gregísque lanigerarum ouium animo saltem volens.
Ex paucis fœcunda facit, & ex multis paucissima reddit,
Adeò sane licet vnigenita ex matre existens,
Omnibus inter deos honorata est muneribus.
Fecit autẽ ipsam Saturnius alũnã iuuenũ, qui post ipsam
Oculis aspexerunt lumen multa conuenientis Aurora.
Sic ab initio nutriens filios: atque hi sunt honores.
Facilè porrò demita à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestã, Cererẽ, & Iunonem aureis calceamentis gaudentẽ,
Fortémque Plutonem, qui sub terra domos incolit,
Immite cor habentem, & valde sonantem Neptunum,
Ioúmque consiliarium, deorum patrem atque hominum,

Καὶ πρώτιστ' ἔχαρε, τοῦ τοῦ ἔχε δῶρον ἀπαντῶν.
Οὐδέ τι μὴν Κρονίδης ἐβιήσατο οὐδέ τ' ἀπηύρα
Ὅν ἔχαρ Τιτῆσι μετ' ἀντιόωσι θεοῖσιν,
Ἀλλ' ἔχε ὃς τ' ἀρετὴν ἀπ' ἀρχῆς ἔπλετο δῆμος.
Οὐδ' ὅτι μουνογενὴς ἦεν θεὰ ἔμμορε τιμῆς,
Καὶ γέρας ἐν γαίῃ τε καὶ οὐρανῷ, οὐδὲ θαλάσσῃ·
Ἀλλ' ἔτι καὶ τοῦ μᾶλλον ἐπεὶ Ζεὺς τίεν αὐτήν.
Ὅσσ' ἐθέλῃ μεγάλως παρεγίνετο, οὐδ' ὀνίνησιν.
Ἐν τ' ἀγορῇ λαοῖσι φαεσφόρος, ὅν κ' ἐθέλῃσιν.
Ἠδ' ὁπότ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσονται
Ἀνέρες, ἔνθα θεὰ παρεγίνετο οἷς κ' ἐθέλῃσι,
Νίκην φερφρονέοντας ἐπάσσαι καὶ κῦδος ὀρέξαι.
Ἐν τε δίκῃ βασιλεῦσι παρ' αἰδοίοισι καθίζει.
Ἠδὲ καὶ ὅσσ' ἀθάνατοι ἐν ἀγῶνι ἀέθλεύουσιν
Ἔνθα θεὰ καὶ τοῖς παρεγίνετο, οὐδ' ὀνίνησι·
Νικήσας δ' βίῃ καὶ κράτει καλὸν ἄεθλον,
Ῥεῖα φέρει, χαίρων τε τοκεῦσιν κῦδος ὀπάζει.
Ἠδὲ καὶ ὅ' ἐπιόντας παρεστάμεν οἷς κ' ἐθέλῃσι,
Καὶ τοῖς οἱ γλαυκῶπις ἀνιαμφήριστον ἐργάζοντας,
Εὐχόμενοι δ' Ἑκάτῃ καὶ ἐρικτύπῳ Ἐννοσιγαίῳ,
Ῥεῖδίως δ' ἄγχει κῦδος θεὸς ὄφρα πολλῶν,
Ῥεῖα δ' ἀφαιρεῖται φαιδρωπίδι, ἐθέλῃσι δ' ἀνῆσαι.
Ἠδὲ καὶ ἐν σταθμοῖσι σὺν Ἑρμῇ λαιψηρὸν ἀέξει,
Βουκολίας τ' ἀγέλας τε καὶ αἰπόλια πλατὺ ἀγρῶν,
Πρίμνας τ' εἰρεπόκων τ' ὄϊας, θυμῷ γε θέλουσα,
Ἐξ ὀλίγων βελτίω, καὶ κ πολλῶν μείονα θῆκεν.
Οὕτω τοι καὶ μουνογενὴς ἐν μητρὸς ἐοῦσα,
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι τετίμηται γεράεσσι.
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κεκρυφάλον οἱ μετ' ἐκείνῳ
Ὀφθαλμοῖσι νέμεν φάος πολυδερκέος Ἠοῦς.
Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κουροτρόφος, αἱ δέ τε τοιαί.
Ῥεῖα δ' αὖ δ' μνησθεῖσα Κόρην τέκε φαίδιμα τέκνα
Ἰσίλιν, Δήμητρα, καὶ Ἥρῃν χρυσοπέδιλον,
Ἰφθίμην τ' Ἀΐδῃν ὃς ἐνὶ χθονὶ δώματα ναίει,
Νηλεὲς ἦτορ ἔχων· καὶ ἐρίκτυπον Ἐννοσίγαιον,
Ζῆνά τε μητιόεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,

Cuius & à tonitru concutitur lata terra.
Atque istos quidē deglutiebat Saturnus magnus quícunque
Ex vtero sacro matris ad genua venerat:
Hac animo volens, ne vllus clarorum filiorum Cœli
Alius inter immortales haberet regium decus.
Audierat enim ex Terra & Cœlo stellis micante,
Quòd sibi fatale esset proprio filio domari,
Quātūuis robusto existēti, Iouis magni per cōsilia. (strūs
Ideō ūue hic non cacam speculationem habuit, sed insidias
Filios suos deuorabat. Rheam a. tenebat luctus grauis.
Sed quādo iam Iouem erat deorum patrem atque virorū
Paritura, iam tum charis supplicabat parentibus
Sua, Terraque, & Cœleste lato,
Consilium vt suggerent, quo pacto lateret pariens,
Filium charum, posset que vlcisci furias patris sui
Contra filios quos deuorabat ingens Saturnus versutus.
Illi verò filia dilecta auscultarunt & morem gesserunt,
Et ei commemorarūt quaecūque satis constitutum esset fieri
Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.
Miserunt autē in Lyctum Creta ad pinguem populum.
Cùm minimum natu filiorum esset paritura,
Iouem magnum: hunc quidem ipsi suscepit Terra vasta
In Creta lata, ad educādum & enutriendum ab infantia.
Tum quidem peruenit ferens celerem per noctem nigram,
Primùm ad ipsam Lyctum, abscondit a. ipsum manib. pre-
Antro in excelso, diuina sub latebris terra, (hensum
Argao in monte denso sylvoso. (dedit
Huic a. fascijs inuolutum magnum lapidem in manus
Cœli filio, praepotenti deorum priori regi.
Quem tum arreptum manibus, suum condidit in aluum,
Miser: nec cogitauit animo quòd sibi in posterum
Pro lapide suus filius inuictus & securus
Superesset, qui ipsum mox esset vi & manibus domitum
Ex honore expulsurus, ipsēq. immortalibus imperaturus.
Celeriter autem deinde robur & fortia membra
Crescebant illius regis: reuoluto autem anno

Τοὺς καὶ ὑπὸ βροντῆς πολεμίζεσκον δυρὸν χθών.
Καὶ τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος μέγας, ὅς τις ἕκαστος
Νηδύος ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γούνατ' ἵκοιτο·
Τὼ φρονέων, ἵνα μή τις ἀγαυῶν οὐρανιώνων
Ἄλλος ἐν ἀθανάτοισιν ἔχῃ βασιληΐδα τιμήν.
Πεύθετο γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὕνεκά οἱ πεπρωτο ἑῷ ὑπὸ παιδὶ δαμεῖσθαι,
Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Τῷ ὄγε οὐ δόκαζε λαθεσκεπέων ἔχεν, ἀλλὰ δόλοισιν
Παῖδας ἑοὺς κατέπινε· Ῥέα δ' ἔχε πένθος ἄλαστον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Δῖ' ἔμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἄνδρῶν
Τέξεσθαι, τότ' ἔπειτα φίλους λιτάβετο τοκῆας
Τοὺς αὐτοῦ, Γαῖάν τε Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Μῆτιν συμφράσασθαι ὅπως λήθοιτο τεκοῦσα
Παῖδα φίλον, τίσαιτο δ' ἐρινῦς παιδὸς ἑοῖο,
Παῖδας οὓς κατέπινε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης.
Οἱ δ' θυγατρὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο
Καί οἱ πρηξιδίην ὅσσα περ πέπρωτο γενέσθαι
Ἀμφὶ Κρόνῳ βασιλῆϊ καὶ υἱέι καρτερόθυμῳ.
Πέμψαν δ' ἐς Λύκτον, Κρήτης ἐς πίονα δῆμον
Ὁππότ' ἄρ' ὁπλότατον παῖδα ἤμελλε τέκεσθαι
Ζωὸν μέγαν· τὸν μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη
Κοίτῃ ἐν δυρείῃ τραφέμεν ἀπαλλόμενάί τε.
Ἔνθα μιν ἔνεικε φέρουσα θοὴ διὰ νύκτα μέλαιναν,
Πρώτῃ ἐς Λύκτον· κρύψεν δέ ἑ χειρὶ λαβοῦσα
Ἀντρῳ ἐν ἠλιβάτῳ, ζαθέῃ ὑποκεύθεσι γαίης,
Ἀργαίῳ ἐν ὄρει πεπυκασμένῳ ὑλήεντι.
Τῷ δ' ἐπαργαλέσασα μέγαν λίθον ἐγγυάλιξεν
Οὐρανίδῃ μέγ' ἄνακτι θεῶν πρεσβυτέρῳ βασιλῆϊ.
Τὸν τόθ' ὃ γαῖαν χείρεσσιν ἑλὼν ἀνέπαλτο νόῳ τῷ,
Σχέτλιος· οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶν ὅς οἱ ὀπίσσω
Ἀντὶ λίθου ἑοῦς υἱὸς ἀνίκητος καὶ ἀκηδὴς
Λείπετο, ὅ μιν τάχ' ἔμελλε βίῃ χείρεσσι δαμάσσας,
Τιμῆς ἐξελάων, ἑοῦ ἐν ἀθανάτοισιν ἄνάξειν.
Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἔπειτα μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Ἤύξετο τοῖο ἄνακτος ὀπιπλομένων δ' ἐνιαυτῶν

Terræ consilio astuto circumuentus,
Suam sobolem iterum emisit magnus Saturnus versutus,
Victus artibus ac vi filij sui.
Primùm verò euomuit lapidem lupido deuoratum.
Illum quidē Iupiter firmiter defixit in terram spaciosam
Pitho in diuina, iugis sub Parnassi,
Monumentū vt sit in posterū, miraculū mortalibus homi-
Soluit verò patruos noxijs à vinculis (nibus.
Cœligenas: quos vinxerat pater ex amentia.
Qui ipsi retulerunt gratiam beneficiorum,
Dederūntque tonitru, atque candens fulmen,
Et fulgur: quæ antea immanis terra occultauerat:
Quibus confisus, mortalibus atq. immortalibus imperat.
Filiam porrò Iapetus pulchros talos habētem Oceanidem
Duxit Clymenem, & eundem lectum conscendit.
Ipso verò ei Atlantem magnanimum peperit filium
Peperit præterea gloria presignē Menœtiū, atq. Prometheū
Varium, versipellem: stultumque Epimetheum,
Qui noxa statim ab initio fuit hominib. inuentoribus, re-
Primus enim Iouis fictam suscepit mulierem, (rum
Virginem, Iniurium v. Menœtium latè videns Iupiter
In Erebum detrusit, feriens fulginoso fulmine,
Propter improbitatem & fortitudinem insolentem.
Atlas verò cœlum latum sustinet dura ex necessitate
Finibus in terra, è regione Hesperidum argutarum
Stans, capitéque & indefessis manibus.
Hanc enim ipsi sortem destinauit prudens Iupiter.
Ligauit v. inuentabilibus cōpedibus Promethea versutū,
Vinculis duris mediam per columnam adigens.
Et ei aquilam immisit expansis alis eaterùm hic epar
Comedebat æternum, quin ipsum crescebat par vbique
Noctu, quantùm toto die edisset extentas alas habēs auis.
Hunc quidē Alcmenæ pulchros tales habentis fortis filius
Hercules occidit, malum merò morbum profligauit
At Iapetionida, & liberauit ab agritudine:
Non inuito Iouis Olympio in alto imperante,

Γαίης ἐνεσίησι πολυφραδέεσσι δολωθείς,
Ὃν γόνον ἀφ' αἵματος μεγάλου Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Νικηθεὶς τέχνῃσι βιηφόρου παιδὸς ἑοῖο.
Πρῶτον δ' ἐξήμησε λίθον, πύματον καταπίνων
Τὸν μὲν Ζεὺς κόμισε χερὶ χθονὸς εὐρυοδείης
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, γυάλοις ὑπὸ Παρνησσοῖο,
Σῆμα ἐμῷ ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι.
Λῦσε δ' ἐκ πεδεκῶν γενέτους ὀλοῶν ὑπὸ δεσμῶν
Οὐρανίδας, οὓς δῆσε πατὴρ ἀεσιφρονεούων.
Οἱ δ' ἀπεμνήσαντο χαρὴν ἐν θυμῷ ἀέσσαν,
Δῶκαν δ' βροντὴν ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Καὶ στεροπὴν· τοὶ δὲ πολέμῳ Γαῖα πεπείθει·
Τοῖς πίσυνος θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Κούρῳ δὲ Ἰαπετοῦ καλλίσφυρος Ὠκεανίδων
Ἠγάγετο Κλυμένῃ, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσανέβαινεν.
Ἡ δέ οἱ Ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενοίτιον, ἠδὲ Προμηθέα
Ποικίλον, αἰολόμητιν· ἁμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα,
Ὃς κακὸν ἐξ ἀρχῆς γίνετ' ἀνδράσιν ἀρηρόσι σῖτον·
Πρῶτος γὰρ ῥα Διὸς πλάσιν ὑπόδεκτο γυναῖκα
Παρθένον· ὕβριστὴν δὲ Μενοίτιον εὐρύοπα Ζεὺς
Εἰς ἔρεβος κατέπεμψε, βελῶν φλογόεντι κεραυνῷ,
Εἵνεκ' ἀπαλθαλίης τε καὶ ἰωκρείης ὑπερόπλου
Ἄτλας δ' οὐρανὸν εὐρὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
Πείρασιν ἐν γαίης πρόπαρ' Ἑσπερίδων λιγυφώνων
Ἑστώς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χέρεσσι.
Τοῦτῳ γὰρ οἱ μοῖραν ἐδάσσατο μητίετα Ζεύς.
Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθέα ποικιλόβουλον,
Δεσμοῖς ἀργαλέοισι, μέσσον διὰ κίονα θείς·
Καί οἱ ἐπ' ἀετὸν ὦρσε τανύπτερον· αὐτὰρ ὃ γ' ἧπαρ
Ἤσθιε δαιδάλεον, τὸ δὲ αὔξετο ἶσον ἁπάντῃ
Νυκτὸς, ὅσον πρόσθεν ἦμαρ ἔδοι τανυσίπτερος ὄρνις.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀλκμείδης καλλισφύρου ἄγχι μιγείς
Ἡρακλέης ἔκτεινε κακὸν δ' ἀπὸ νοῦσον ἄλαλκεν
Ἰαπετιονίδ' ἐκ δεσμῶν λυσφρόνου ἀλγεσιώνου·
Οὐκ ἄνευθ' Ζηνὸς ὀλυμπίου ὑψιμέδοντος,

Quo Herculis Thebis geniti gloria esset
Maior etiam quàm antea super terram multos pascentē.
Obid itaque veneratus honorabat praclarum filium.
Quanuis succensens, remisit iram, quam priùs habuerat,
Eò quòd contendisset consilio cum prepotenti Ioue.
Etenim quādo disceptabāt inter se dij mortalesq. homines,
Mecona, ibi tum magnum bouem prompto animo
Diuisum proposui: Iouis mentem fallens.
Nam hac quidē parte carnēsq. & intestina pingui adipe
In pelle deposuit, tegens ventre bouino.
In altera rursum ossa alba bouis, dolosa arte,
Ritè disponens recondidit tegens candida aruina.
Iāmq. tū ipsum allocutus est pater hominūmq. deorūque:
Iapetionida omnium illustrissime regum,
O ignaue quàm iniquè partitus es portiones?
Sic dixit latenter carpēs Iupiter perpetua cōsilia sciēs.
Hunc vicissim alloquutus est Prometheus vafer,
Tacitè arridens (dolosa autem non immemor erat artis.)
Iupiter gloriosissime, maxime deorum sempiternorum,
Harum elige vtrā tibi in pectoris animus suadet. (sciēs,
Dixit sanè dolosa cogitans: Iupiter autē aeterna cōsilia
Cognouit certè nec ignorauit dolū, mala autē prauidebat
Mortalibus hominibus quæ & perficiēda erāt (animo
Manibus verò hic vtrisque sustulit album adipem.
Irascebatur autem mētem. verò eius occupabat animū,
Vt vidit ossa alba bouis dolosa arte,
Ex illo tempore dij super terram genus hominum
Adolent ossa alba odoratis in aris.
Hūc aūt valdè cōtristatus allocutus est nubicogus Iupiter.
Iapetionida, super omnes consilia edoctus,
O ignaue nondum sanè dolosa oblitus es artis.
Sic dixit, ira percitus Iupiter aeterna consilia sciens.
Ex illo tempore deinceps doli memor semper,
Non dabat miseris ignis robur indefessi
Mortalibus hominibus, qui super terram habitant;
Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,

Ὀφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος ἔῃ
Πλεῖον ἔτ' ἢ κατὰ γαῖαν ὑπὲρ πολυβότειρα.
Ταῦτ' ἄρα οἱ ζώοντι τίμα ἀρετὴν ἀγαθοῖσιν.
Καὶ νῦν γαιάοχος, περὶ μὲν γέρας, οὗ πρὶν ἔχεσκεν,
Ὀφρα τὸ ἐρίζοιτο βιηφάτου ἠνορεήος Κρονίωνος.
Καὶ δὲ τὸ ἐμπίνοντα θεοὶ θνητοί τ' ἀνθρωποι
Μηκώνῃ, πότ' ἔπειτα μέγαν βροτῷ ἀφέρουν θυμῷ
Θαρσαλέῳ φρένας, διὸς νόον ἐξαπαφίσκων.
Τῷ ῥὰ σκοτόωσε τε καὶ ἔθνεα πάντα θνητῶν
Ἐνείρων κατέθηκε, κελεύσας γαιρὸν βοείῃ·
Τῷ δ' αὖτ' ἐσθλὰ λευκὰ βοὸς δολίῃ ὀπὶ τέχνῃ
Ἐνθετέουσα κατέθηκε, κελεύσας ἀργέτι θυμῷ.
Ἀλλά τοι μὲν ἀφορίσεται πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ἰαπετονίδη, πάντων ἀρίδηλον ἀνάκτων,
Ὡς πάλαι, ὡς ἐπεφράσω δολοφρονέουσαι μοῖραι.
Ὡς φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Τὸν δὴ αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης,
Ἠΰ ἐπιμειδήσας, δολίης δὴ ἐλήθετο τέχνης)
Ζεῦ κύδιστε μέγιστε θεῶν αἰειγενετάων,
Τῶν δ' ἤδη ὁπόσων τέρπῃ σε εἰν φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει.
Φῆ ῥα δολοφρονέων. Ζεὺς δὲ ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Τοῦ ῥ' ὑπ' ἀγνοίης δόλον κακὸν ἔστο θυμῷ.
Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τοὶ ἐπὶ γαίῃ ἔμελλεν.
Χερσὶ δ' ὄγ' ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας λευκὸν ἄλειφαρ,
Κάετο ἐν φρένας, ἀμφὶ χόλος δέ μιν ἵκετο θυμόν,
Ὡς ἴδεν ὀστέα λευκὰ βοὸς δολίῃ ὀπὶ τέχνῃ
Ἐν τῷ δ' ἀθανάτοισιν ὀπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Κείνο' ὀστέα λευκὰ θυήεντων ὀπὶ βαμοῖν.
Τὸν ἐν μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἰαπετονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς
Ὦ πόπον, οὐκ ἄρα πω δολίης ὀπὶ λήθετο τέχνης.
Ὡς φάτο χωόμενος Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Ἐκ τούτου δὴ ἔπειτα, δόλου μεμνημένος αἰεί,
Οὐκ ἐδίδου μενέοιγε πυρὸς μενεπτολέμοιο
Θνητοῖς ἀνθρώποις οἱ ἐπὶ χθονὶ ναιετάοιεν.
Ἀλλά μιν ἐξαπάτησεν ὑὸς παῖς Ἰαπετοῖο,

Furatus indomiti ignis eminus apparentem splendorem.
In concaua ferula. momordit verò imo animo
Iouē in alto tonāti, ad irámq. ipsum cōmouit charo corde,
Vt vidit inter homines ignis longè apparentem splendorē.
Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.
Et terra enim conformauit per quam celebris Vulcanus
Virgini pudicæ simile, Saturnij consilio.
Cinxit verò & adornauit dea cæsis oculis Minerua,
Candida veste, à capite verò calyptram
Ingeniosè factam manibus detinebat, mirum visu.
Circum verò ei serta recèns florentis è floribus herbæ,
Optata imposuit capiti Pallas Minerua:
Circúmque ei coronam auream caput posuit,
Quam ipse fecerat inclytus Vulcanus,
Elaborans manibus, gratificans Ioui patri.
In hac artificiosa multa cælata erant, mira visu
Animantia quæcunque cōtinens multa alit, atque mare,
Ex illis hic multa indidit. gratia v. resplendebat magna
Mirabilis, animantibus similia vocalibus.
Cæterùm postquam effecit pulchrum malum pro bono,
Eduxit eò vbi alij erant dij atque homines,
Ornatu gestientem cæsia Palladis forti patre prognata:
Admiratiò aūt cepit immortalésque deos mortalés. hoīes
Vbi viderunt dolum arduū, inexplicabilem hominibus.
Ex illa enim genus est mulierum fæminearum.
Illius enim perniciosum est genus, & sexus mulierum,
Nocumentum ingens mortales inter viros habitant,
Perniciosa paupertatis non comites sed luxus.
Ac veluti cùm in alueariis tectis apes
Fucos pascunt malorum participes operum.
Illæ quidem per totum diem ad solem occidentem
Diurnæ festinant, & faciunt fauos albos:
At illi intus permanentes cooperti in alueariis,
Alienum laborem suum in ventrem metuunt:
Similiter viris rem malam mortalibus mulieres
Iupiter altitonans dedit, participes operum

Κλῖψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον ἀυγὴν
Ἐν κοίλῳ νάρθηκι δόλον δ' ἅμα νοῖσι θυμῷ
Ζηνὶ ὑψιβρεμέτῃ, ἐχάρησε δέ μιν φίλον ἦτορ.
Ὡς ἴδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον ἀυγήν.
Αὐτίκα δ' ἀντὶ πυρὸς τεῦξεν κακὸν ἀνθρώποισι·
Γαῖαν γὰρ σύμπλασε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον Κρονίδεω διὰ βουλάς.
Ζῶσε δ' καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργυφέῃ ἐσθῆτι κατ' κρήθεν δὲ καλύπτρῃ
Δαιδάλεον· ἐπὶ δὲ οἱ στεφάνους νεοθηλέας ἄνθεσι ποίης
Ἱμερτοὺς πάρεθηκε κάρηϊ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἀμφὶ δὲ οἱ στεφάνῃ χρυσείῃ κεφαλῇφιν ἔθηκε,
Τὴν αὐτὸς ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἀσκήσας παλάμῃσι, χαριζόμενος Διὶ πατρί.
Τῇ δ' ἐπὶ δαίδαλα πολλὰ τετεύχατο θαῦμα ἰδέσθαι
Κνώδαλα, ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει ἠδὲ θάλασσα.
Τῶν ὅγε πολλ' ἐνέθηκε· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή,
Θαυμάσιον ζωοῖσιν ἐοικότα φωνήεσσιν
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε καλὸν κακὸν αὖτ' ἀγαθοῖο,
Ἐξάγαγ' ἔνθ' ἔνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἀνθρωποι,
Κόσμῳ ἀγαλλομένην γλαυκώπιδος ἐβείμοπατρὸς.
Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους,
Ὡς εἶδον δόλον ἀπτῶ, ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.
Ἐκ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θηλυτεράων·
Τῆς γὰρ ὀλοὴ ἔστι γένος, καὶ φῦλα γυναικῶν
Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάοισιν,
Οὐλομελίης πενίης οὐ σύμφορα, ἀλλὰ κόροισι.
Ὡς δ' ὅτε τ' ἐν σμήνεσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι
Κηφῆνας βόσκουσι, κακῶν ξυνήονας ἔργων,
Αἱ μὲν τ' ἠοῖον ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἠματίαι σπεύδουσι, πιθεῖσί τε κηρία λευκά,
Οἱ δ' ἔντοσθε μένοντες ἐπηρεφέας κατὰ σίμβλους,
Ἀλλότριον κάμα τον σφετέρῃσι γαστέρες ἀμάλλαις·
Ὡς δὴ αὖτως ἀνδρεσσι κακὸν θνητοῖσι γυναῖκας
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυνήονας ἔργων

Melestorum. aliud verò prabuit malum pro bono.
Qui nupcias refugiens, & solicita opera mulierum,
Non vxorem ducere velit, grauem v. attigerit senectam,
In penuria eius qui senem foueat, hic non victus indigus
Viuit: mortui verò possessionem inter se diuidunt
Remoti cognati. Cui verò nupciarum conditio contigerit,
Pudicam verò habuit coniugem, ornatam pracordijs,
Huic ab euo malum bono ad æquat
Esse. qui verò adeptus fuerit nocentis natiuitatis fœminam
Viuit in pectoribus habens indefinentem afflictionem
Animo & corde, & immedicabile malum est.
Quoniam non licet Iouis fallere mentem neque preterire.
Neque enim Iapetionides nullo malo dignus Prometheus
Illius saltem euitauit grauem iram: sed necessariò
Quamuis multisciū existentem, magnum vinculū coercet.
Briareo verò vbi primùm pater iratus est animo,
Cottóque atque Gygæ, ligauit forti vinculo,
Fortitudinem immanem admiratus, atque etiam formā,
Et magnitudinem, collocauit autem sub terram latam,
Vbi illi dolores habentes sub terra agentes,
Sedent in extremitate: magna in finibus terræ,
Vsque valde mœrentes: corde magnum luctum habentes,
Sed ipsos Saturnius atque immortales dij alij,
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
Terra consilijs reduxerunt in lucem iterum.
Ipsa enim eis cuncta prolixe recensuit,
Cum illis victoriamque & splendidā gloriam accepturos:
Diu enim pugnarunt, laborē animā cruciantem habētes,
Titanésque dij, & quotquot è Saturno nati sunt,
Contra sese mutuò per validas pugnas:
Hi quidem ab alta Othry, Titanes gloriosi,
Illi verò ab Olympo, dij datores bonorum,
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno concumbenti.
Illi sanè tum inter sē pugnā animū excruciantē habentes,
Continuè pugnabant, decem plus annis.
Neque vlla erat conuentionis grauis composita neque finis

Αρχαλέον. ἔτερον δ' πῦρ κακὸν αὖτ' ἀγαθοῖο·
Ος κε γαμον φεύγων καὶ μέρμερα ἔργα γυναικῶν,
Μὴ γήμας ἐθέλῃ, ὅλοον δ' ἐπὶ γήρας ἵκηται,
Κήτεϊ γηροκόμοιο, ὅδ' οὐ βίοτου ἐπιδεύης
Ζώει, ἀποφθιμένῳ δ' διὰ κτήσιν δαιτίονται
Χηρωσταί. ᾧ δ' αὖτε γάμου μετὰ μοῖρα γένηται,
Κεδνήν δ' ἔχει ἄκοιτιν, ἀρηρότα φρεσὶ πάντα,
Τῷ δ' αἰεὶ ἀμφὶς κακὸν ἐσθλῷ ἐμπεφύρεται·
Ἐμμορέως δ' ὅς κε τύχῃσι ἀπαντήσῃ γένηται,
Ζώει ἐν στήθεσσιν ἔχων ἀλγεινὸν ἀεί τε
Θυμῷ καὶ κραδίῃ, καὶ ἀνήκεστον κακὸν ἔστιν.
Ὡς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον οὐδὲ παρῆλθεν.
Οὐδὲ γὰρ Ἰαπετιονίδης ἀκάμητα Προμηθεὺς
Τοῖό γ' ὑπεκφεύξας βαρὺν χόλον, οὐδ' ὑπ' ἀνάγκης
Καὶ πολύιδριν ἐόντα μέγας κεν δεσμὸς ἐρύκει.
Βριαρεὼ δ' αὖς πρόσθε πατὴρ ἐδύσατο θυμῷ,
Κοῖόν τ' ἠδ' Κρόνον, ὅν τε κραταιῷ ἐνὶ δεσμῷ,
Ὑψορέων ὑπέρβιον ἀγώμενος, ἠδὲ καὶ εἶδος,
Καὶ μεγεθος· κατέπασε δ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Ἐνθ' οἵγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
Εἶκε' ἐπ' ἐσχατιῇ μεγάλης ἐν πείρασι γαίης,
Ἔνθα μάλ' ἀχνύμενοι, κραδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες,
Ἀλλὰ σοφίας Κρονίδης τε καὶ ἀθανάτοι θεοὶ ἄλλοι,
Οὓς τέκεν ἠμάθεμις Ρεία Κρόνῳ ἐν φιλότητι,
Γαίης φραδμοσύνῃσιν ἀνήγαγον ἐς φάος αὖτις,
Αὐτὰρ ὁ σφιν ἅπαντα διηνεκέως κατέλεξε,
Σὺν κείνοισι νίκην τε καὶ ἀγλαὸν ὦκας ἀρέσθαι.
Ἔνθ' γὰρ μαρνάντο, πόνον θυμαλγέ' ἔχοντες,
Τιτῆνές τε θεοί καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο,
Αἵτινες ἀμφήλοσσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας
Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς Οὐρανοῦ ἐκ μνήματα ἀγαυοὶ,
Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ἐκ κευθμῶνος θεοὶ δεινοῖο ἐόντες
Οὓς τέκεν ἠμάθεμις Ρεία Κρόνῳ εὐνηθεῖσα
Οἶρα τοτ' ἀλλήλοισι μάχῃ θυμαλγέ' ἔχοντες
Τιτῆνες χάων ἅμα χρόνον ἐν πλείονες ἐόντες.
Οὐδέ τις ἔτι ἔρδος χαλεπῆς λύσις ἔσκε τελευτῆ

Neutris: aqualiter autem finis extentus erat belli.
Sed quando iam illu apposuit congruentia omnia,
Nectárque ambrosiámque, quibus dij ipsi vescuntur,
Omnium in pectoribus augebatur animus superbus.
Vbi v. nectar comederunt & ambrosiam amabilem,
Iam tũ ipsis interlocutus est pater hominumq. deorumq.
Audite me Terraque & Cœli inclyti liberi
Vt dicam quæ me animus in pectoribus iubet.
Iam enim admodum diu aduersi nobis mutuò,
Pro Victoria & imperio pugnauimus dies omnes,
Titanésque dij, & quotquot è Saturno sati sumus.
Vos verò magnamque vim & manus inuictas
Ostendite Titanibus contrarij in pugna graui,
Memores amicitiæ placidæ, quibus perpessis
Ad lucem redieritis molesto à vinculo,
Nostra per consilia à caligine obscura.
Sic dixit. illũ v. rursum excepit Cottus irreprehẽsibilis,
Venerande, nõ ignora loqueris sed & nos (intellectus,
Scimus quòd excellũt quidẽ tibi præcordia, excellẽs v. est &
Depulsor immortalibus damni fuisti horrendi:
Tua verò prudentia ab caligine opaca
Retrogradè iterum acerbis à vinculis
Venimus, Saturni filii rex, insperata passi.
Ideóque nunc in tento animo, & prudenti consilio,
Vindicabimus vestrum imperium in graui conflictu,
Pugnantes cum Titanibus per acria prælia.
Sic dixit. collaudarunt verò dij datores bonorum,
Sermone audito, bellum verò cupiebat animus
Magis etiam quàm antea: pugnã verò arduã excitarunt
Omnes, fœminaque & mare die illo,
Titanésque dij, & quotquot Saturno prognati sunt,
Quósque Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem,
Acres robustique, vires immensas habentes.
Horum centum quidem manus ab humeris promanabant
Omnibus simul: capita verò vnicuique quinquaginta
Ex humeris enata erant in robustis artubus,

Οὐδ' ἐστέρησε δίκης τέλος τέτατο πολέμοιο.
Ἀλλ' ἐν δὴ κείνοισι παρίσχετον ἄρμα πάντα,
Νίκην τ' ἀμβροσίην τε, τάφ' θεοὶ ἀντὶ ἔδοισι,
Ἡμῖν ἐν ἐν θυμῷ κάθετο θυμὸς ἀγήρων.
Ὡς νίκην δ' ἐπάσαντο κὴ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν,
Δὴ τότε τοῖς μετέπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Κικλυτόμου Γαίης τε κὴ Οὐρανοῦ ἀγλαὰ τέκνα,
Ὄφρ' εἴπω τάμ' θυμὸς ἐνὶ ἐν θεσι κηδόμενος.
Ἤδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισι
Νίκης κὴ κράτους πέρι μαρνάμθ' ἄμματα πάντα
Τιτῆνες τε θεοὶ κὴ ὅσοι Κρόνου ἐκγεγάασι.
Τοῖς ἐν μεγάλῳ τε βίῃ κὴ χείρας ἀάπτους
Φήνῃ τε Τιτῆσιν ἐναντίοι ἐν δηϊοτῆτι,
Μνησάμθ' ἐν φιλότητος ἐνείκεα, ὅσσα παθόντες
Ἐς φάος ἐξ ἀφίκοντο δυσηνεμέος ὑπὸ δεσμοῦ,
Ἡμετέρας δι' βουλὰς, ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος.
Ὡς φάτο· τὸν δ' ἐξαῦτις ἀμειβόμενος κόρος ἀμύμων
Δαιμόνι' ἐν ἀθάνατα πρόφρασσε· δηγὰ κὴ ἀνωτὶ
Ἴδμεν ὅτι σέθεν μὴν ἐστὶ νόημα,
Ἀλλ' ἐν δὴ θυμῷ μνησάμθ' ἔτι νήμερτες
Ἀλλ' ἐν δὴ ἀθανάτοισιν ἀρὴς ἕνεκ' ἠνορέοιο.
Σοῦ δ' ὑπὸ δεσμὸν μεστώσαντο ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
Ἀφραδέων δ' ἐξαῦτις ἀμειλίκτων ὑπὸ δεσμῶν
Ἠλύθεμεν, Κρόνου υἱὲ ἄνακ' εὐάγκεα πάντα παθόντες,
Τῷ κὴ νῦν ἀτενεῖ τε νόῳ κὴ ὀπῇ ἐγνι βελῇ
Ῥυσόμεθα κράτος ὑμὸν ἐν ἀνῆ δηϊοτῆτι,
Μαρνάμενοι Τιτῆσι κὴ κρατερῇς ὑσμίναισι.
Ὡς φάτ' ἐπήκοοι δ' θεοὶ δωτῆρες ἐάων,
Μῦθον ἀκούσαντες πολέμου δ' ἐγελάσσατο θυμῷ
Μᾶλλον ἔτ' ἢ πρόσθε· μάχην δ' ἀμύνοντο ἔκηλοι.
Πάντες, θηλυκέ τε κὴ ἄρσενες ἄμματι κείνῳ,
Τιτῆνες τε θεοὶ κὴ ὅσοι Κρόνου ἐξεγεγάασι,
Οὓς τε Ζεὺς ἐρέβευσφιν ὑπὸ χθονὸς ἠνεφόεντος
Δεινοί τε κρατεροί τε, βίῃ ὑπέροπλον ἔχοντες.
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ἄμων εἴατο πάντων
Πᾶσιν ὁμῶς, κεφαλὴ κὴ ἐπ' ἐξόχῳ πεντήκοντα
Ἐξ ἄμων ἐπέφυκον ὀπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.

Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
Saxa prærupta validis in manibus gestantes.
Titanes v. ab altera parte confirmabant phalanges,
Alacriter, manuúmque viriúmque simul opus ostétabant
Vtrique. horrendè v. insonuit pontus immensus.
Terra v. valde stridebat: ingemiscebat v. latum cælum
Quassatum, è fundo v. concutiebatur amplus Olympus
Impetu à deorum. concussio v. venit grauis
Ad Tartarum tenebricosum, & pedum altus fragor,
Immodici tumultus, ictúmque fortium.
Ita sanè in sese mutuò iaciebant tela gemebunda.
Vox autem vtrorumque peruenit ad cælum stellatum
Adhortantiũ, at illi congrediebantur magno cũ clamore.
Neq. sanè amplius Iupiter cohibebat suũ robur, sed ipsius
Statim robore implebantur animi, & omnem
Exeruit vim simul etiam à cælo atque ab Olympo
Fulgurans incedebat confertim: fulmina autem
Celerrimè vnà cum tonitru & fulgure volabant
Manuà robusta sacram flammam circumuoluentia.
Crebra. circum v. terra alma reboabat
Ardens: crepitabat v. vndique igne valde magna sylua.
Feruebat v. terra tota, & Oceani fluenta,
Pontúsque immensus. circundedit autem calidus vapor
Titanes terrestres, flamma v. ad æthrem diuinum peruenit
Magna. oculos v. visu priuabat quantumuis fortium
Splendor radians fulminisque fulgurisque.
Incendium autẽ immensum occupauit Chaos: videbatur
Oculis aspicere, de auribus vocem audire, (aut coram
Itidem vt cùm olim & terra & cælum latum superne
Appropinquebat: talis enim maximus strepitus excitabat.
Hac quidem diruta, illa aut ex alto diruente. (tur,
Tantus fragor erat diis pugna confligentibus.
Simul quoque vẽti motúmq. pulueréq. cũ strepitu ex-
Tonitrúq. fulgúrq. & ardens fulmen, (citabant
Tela Iouis magni, ferebant autẽ fremitum. clamorémque
In medium vtrorumque: strepitus autẽ ingens excitabatur

Οἳ τότε Τιτῆνας κατέσταθεν ἐν δαῖ λυγρῇ,
Πέτρας ἠλιβάτους στιβαρῆς ἐν χερσὶ ἔχοντες.
Τιτῆνες δ' ἑτέρωθεν ἐπαρτύναντο φάλαγγας
Νηνεμίας, κλέος τε φίλας τ' ἄμα ἔργον ἔφαινον
Ἀμφότεροι, δηνὸν δὲ τάχα πόντος ἀπείρων.
Γῆ δὲ μάλ' ἐσμαράγησεν ἐπέστενε δ' οὐρανὸς εὐρὺς
Σειόμενος, πεδόθεν δ' ἐπιβάστασε μακρὸς Ὄλυμπος
Ῥιπῇ ὑπ' ἀθανάτων. ἔνοσις δ' ἵκανε βαρεῖα
Ταρτάρου ἠερόεντα, πολὺν ἀπειρεσίαν τε ἰωὴ
Ἀστείων ἰαχμοῖο, βελέων τε κραταιῶν.
Ὡς ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοις ἵεσαν βέλεα σοβόεντα.
Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Κεκλομένων· οἱ δὲ ξυνέτεσαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὐδ' ἄρ' ἔτι σφῶϊν ἔχε νεῖκος ἐὸν μένος· ἀλλά νυ τοῖ γε
Εἶδαρ μὲν μένος πλεῖστα φέρον, ἐν δέ τε πᾶσιν
Φαίνετο βίλιον. ἄμφω δ' ἄρ' ἀπ' οὐρανοῦ ἠδ' ἀπ' Ὀλύμπου
Ἀστραπαὶ ἔστειχε συνωχαδόν· οἱ δὲ κεραυνοὶ
Ἶκταρ ἅμα βροντῇ τε καὶ ἀστεροπῇ πετέοντο
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, ἱερὸν φόβον ἐξαλύοντες
Ταρφέες· ἀμφὶ δὲ γαῖα φερέσβιος ἐσμαράγιζεν
Καιομένη λάκε δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλῳ ἄπαστος ὕλη.
Ἔζεε δὲ χθὼν πᾶσα, καὶ Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Πόντος τ' ἀτρύγετος· τοὺς δ' ἄμφεπε θερμὸς ἀυτμή.
Τιτῆνας χθονίους· ἀλόξ δ' ἠέρα δῖαν ἵκανεν
Μίασμα· ὄσσε δ' ἄμυδις καὶ ἰφθίμων περιόντων
Αὐγὴ μαρμαίρουσα κεραυνοῦ τε στεροπῆς τε
Κάμε δὲ θαυμάσιον κέρτομος· εἵσατο δ' αὐτοὺς
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν ἠδ' ὄασιν ὄσσαν ἀκούσαι,
Αὐτὸς ὡς ὅτε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Βίλατο· τόσος γὰρ κε μέγας δοῦπος ὀρώρει,
Τὸν μὲν ἐρειπομένων, τὸν δ' ὑψόθεν ἐξερειπόντος.
Τόσσος δοῦπος ἔγκυτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
Σὺν δ' ἄελλαι ἔνεσίν τε κόνιν τ' ἀσφαραγίζον,
Βροντήν τε στεροπήν τε καὶ αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Κῶλα δὲ μεγαλοσθένεος, ἐξ ἰαχῆς τ' ἐνοπῆς τε
Βριμάσιν ἀμφοτέρων, ὀτυβοῦ δ' ἄπλετος ἐρεύγετο

Stupenda pugna, robur autem excrebatur operum.
Inclyta v. est pugna, prius v. sibi mutuò imminentes,
Fortiter pugnabant in forti prælio,
Illi v. inter primos pugnam acrem excitarunt,
Cottúsque, Briaréusque, Gygésque infatiabilis belli.
Hi sanè trecentas petras robustis à manibus
Mittebant frequentes, obumbrarunt autem iaculis
Titanas. atque hos quidem subterram longè patentem
Miserunt, & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus magnanimos licet existentes:
Tantum infra subterram, quantum cœlum distat à terra.
Par enim spacium à terra in Tartarum caliginosum.
Nouem enim noctes ac dies ferrea incus
Cœlitùs delapsa, decimo die ad terram perueniret:
Nouem rursus noctes & dies ferrea incus
Ex terra discedens, decimo die ad Tartarum perueniret.
Quē circa ferreū septū ductum est. circum v. ipsum nox
Triplici ordine fusa est circa collum, sed supernè
Terræ radices creuerunt, & infructuosi maris.
Illic dij Titanes sub caligine opaca
Abscondíti sunt, consilijs Iouis nubicogi,
Loco in squalido, vastæ vltimæ terræ.
His non exitus patet: partas v. imposuit Neptunus
Ferreas: murus etiam circundatus vtrinque.
Illic Gyges, Cottúsque, & Briareus magnanimus
Habitant, custodes fidi Iouis egida habentis.
Ibidem terræ tenebricosæ, & Tartari opaci,
Pontique infructuosi, & cœli stelligeri,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt.
Molesti squalidi, quos oderunt etiam ipsi dij:
Hiatus ingens nec v. toto integro anno
Solum attingeret, vbi primùm portas intra veneret
Sed sanè huc & illuc ferret impetuosa procella
Molesta: horrendúmque etiam immortalibus dijs
Hoc monstrum: & noctis obscura domus horrenda
Stans, nubibus obtecta nigris.

Ἀμφιδαλέης ἔριδος· κάρτος δ' ἀνεφαίνετο ἔργων.
Ἐκλίνθη δ' μάχη τε καὶ ἀγχόνη ἀμφότεραι·
Ἐμμενέως ἐμάχοντο διὰ κρείσσας ὑσμίνας.
Οἱ δ' ἄρ' ἐνὶ πρότοισι μάχην ἀδρηκτοῖσιν ἔγειρον,
Κόττός τε, Βριάρεώς τε, Γύγης τ' ἄατος πολεμιστὴς·
Οἵ ῥα τεσσηκοντάκις τέσσερες ἐξ ὀφθαλμῶν ἀπὸ χειρῶν
Πέμπον ἐπιστυφέλους· μετὰ δ' ἐπέεσσιν βελέεσσι
Τιτῆνας κατέδυσαν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Πέμψαν καὶ δεσμοῖσιν ἐν ἀφάτοισιν ἔδησαν,
Νικήσαντες χερσὶν ὑπέρθυμους περιόντας,
Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς ὅσσον οὐρανὸς ἐστ' ἀπὸ γαίης.
Ἰσον γὰρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα
Ἐννέα γὰρ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων
Οὐρανόθεν κατιὼν δεκάτῃ ἐς γαῖαν ἵκοιτο·
Ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων
Ἐκ γαίης κατιὼν δεκάτῃ ἐς Τάρταρον ἵκοι.
Τὸν περὶ χάλκεον ἕρκος ἐλήλαται, ἀμφὶ δέ μιν νὺξ
Τρισσοιχεὶ κεχυται περὶ δειρὴν· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τοῦ ῥίζαι πεφύασι καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Ἔνθα θεοὶ Τιτῆνες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
Κεκρύατο βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο,
Χώρῳ ἐν ἀλεγέοντι πελώρης ἔσχατα γαίης.
Τοῖς οὐκ ἐξιτόν ἐστι· πύλας δ' ἐπέθηκε Ποσειδῶν
Χαλκείας· τεῖχος δὲ κέκαται δ' ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα Γύγης, Κόττός τε, καὶ ὁ Βριάρεως μεγάθυμος
Ναίουσιν, φύλακες πιστοὶ Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἔνθα δὲ γῆς δνοφερῆς, καὶ ταρταρέου ἠερόεντος,
Πόντου τ' ἀτρυγέτοιο, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Πάντων πηγαί καὶ πείρατ' ἔασιν,
Ἀργαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.
Χάσμα μέγ', οὐδ' ἂν ἅπαντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Οὖδας ἵκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἐντοσθε γένοιτο.
Ἀλλ' ἄνεμος ἔνθα καὶ ἔνθα φέρει πρὸς θύελλα θύελλα
Ἀργαλέη· δεινόν τι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τοῦτο τέρας. καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
Ἕστηκεν, νεφέλῃς κεκαλυμμένα κυανέῃσιν.

Has iuxta Iapeti filius sustinebat cælum latum,
Stans capitéque & indefessis manibus
Firmiter, vbi Nóxque & Dies circum euntes
Sese mutuò cōpellabant, alternis subeuntes magnū limē,
Ferreum hæc quidem intrat, illa v. foràs
Egreditur, neque vnquam vtrasque domus intus cohibet,
Sed semper altera saltem domos extra existens,
Terram super mouetur: altera rursum in domo existens,
Expectat simul iem horam itineris, donec venia.
Hæc quidem terrestribus multa cernens lumen habens,
Illa v. Somnum in manibus fratrem Mortis,
Nox noxia, nube tecta atra.
Ibi autem Noctis obscuræ filij domus habent,
Somnus & Mors, graues dij: neque vnquam eos
Sol lucidus intuetur radijs,
Cælum scandens, nec cœlitùs descendens.
Horum alter quidem terrámque & lata dorsa maris
Quietus percurrit & placidus hominibus.
Alterius v. ferreum quidem cor, æreum v. ei pectus
Crudele in præcordijs. habet aūt quem primū arripuerit
Hominum: hostis v. etiam immortalibus dijs:
Illic dei inferi in interiore parte ædes resonantes,
Fortísque Plutonis, & grauis Proserpinæ,
Stant. Horrendus autem canis pro foribus custodit,
Sæuus: artem autem malam habet, introeuntes quidem
Adulatur pariter caudáque & auribus ambabus:
Exire v. non iterum permittit denuò, sed obseruans
Deuorat, quemcunque prenderit portas extra euntem
Fortísque Plutonis & grauis Proserpinæ
Ibidem habitat abominanda dea immmortalibus,
Horrenda Styx filia reciprocantis Oceani.
Maxima natu: seorsim v. à dijs inclyta ædes incolit
Ingentibus saxis supernè tectas, circum v. quaque
Columnis argenteis ad cælum firmata sunt.
Rarò v. Thaumantis filia pedibus velox Iris,
Nuncia versatur super lata dorsa maris,

Τὴν δὲ Ἰαπετοῖο παῖς ἔχε οὐρανὸν ἄρμα
Ἐσθλὸς κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτῃσι χέρεσσιν
Ἀστραφέας, ὁ δὲ Νύξ τε καὶ Ἡμέρη ἀμφὶς ἐοῦσαι
Ἀλλήλας προσέειπον, ἀμειβόμεναι μέγαν οὐδόν,
Χάλκεον· ἡ μὲν ἔπειτα κατεβήσετο, οὐδ' ἐθέλουσα
Ἔρχεται· οὐδέ ποθ' ἁμφοτέρας δόμος ἐντὸς ἐέργει·
Ἀλλ' αἰεὶ ἑτέρη γε δόμων ἔκτοσθεν ἐοῦσα,
Γαῖαν ἐπιστρέφεται· ἡ δ' αὖ δόμου ἐντὸς ἐοῦσα,
Μίμνει τῆμ' αὐτῆς ἄρμα· ὁδοῦ, ἐς ὅ κ' αὖ ἵκηται.
Ἡ μὲν, ὅτ' ἐν χθονίοις φάος πολυδερκὲς ἔχουσα·
Ἡ δ' Ὕπνον μετὰ χερσὶ, κασίγνητον Θανάτοιο,
Νὺξ ὀλοὴ, νεφέλῃ κεκαλυμμένη ἠερόειδες.
Ἔνθα δὲ Νυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκί' ἔχουσιν.
Ὕπνος καὶ Θάνατος, δεινοὶ θεοί· οὐδέ ποθ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ὑπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐρανὸν εἰσαναβαίνων, οὐδ' οὐρανόθεν καταβαίνων.
Τοὺς ἕτερος μὲν γαῖαν τε καὶ ἠερόεντα θάλασσαν
Ἥσυχος αἰρέεται, καὶ μείλιχος ἀνθρώποισιν·
Τοῦ δὲ σιδήρεον μὲν κραδίη, χάλκεος δὲ οἱ ἦτορ
Νηλὲς ἐν στήθεσσιν· ἔχει δ' ὃν πρῶτα λάβῃσιν
Ἀνθρώπων· ἐχθρὸς δὲ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἔνθα θεοῦ χθονίου προπάροιθε δόμοι ἠχήεντες
Ἰφθίμου τ' Ἀΐδαο καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
Ἑστᾶσιν· δεινὸς δὲ κύων προπάροιθε φυλάσσει,
Νηλεὲς, τέχνας δὲ κακὰ οἶδ' ἔχει· εἰς μὲν ἰόντας
Σαίνει ὁμῶς οὐρῇ τε καὶ οὔασιν ἀμφοτέροισιν,
Ἐξιέναι δ' οὐκ αὖτις ἐᾷ πάλιν, ἀλλὰ δοκεύων,
Ἐσθίει ὃν κε λάβῃσι πυλέων ἔκτοσθεν ἰόντα.
Ἰφθίμου τ' Ἀΐδαο καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης.
Ἐνθάδε ναιετάει σκυγερὸν θεὸς ἀθανάτοισι,
Δεινὸν Στύξ· θυγάτηρ ἀψόρρου Ὠκεανοῖο
Πρεσβυτάτη· τὸν δόσφιν δὲ θεῶν κλυτὰ δώματα ναίει
Μακρὴν πέτρῃσι κατηρεφέ· ἀμφὶ δὲ πάντῃ
Κίονες ἀργυρέοιοι ἐς οὐρανὸν ἐσηρήκασι.
Πάντοθε δὲ Θαυμαντος θυγάτηρ πόδας ὠκέα Ἶρις
Ἀγχιβίη πωλεῦται ἐπ' ἠρέα νῶτα θαλάσσης.

Quando lis & contentio inter deos exorta fuerit:
Et sane quisquis mentiatur cælestes domos tenentium
Iupiter tũ Irim mittit, deorũ magnũ iusturãdũ vt feras
E longinquo in aureo gutturnio celeberrimam aquam,
Frigidam quæ è petra destillat alta,
Excelsa, multum v. subtus terram spaciosam
E' sacro flumine fluit per noctem nigram,
Oceani cornu decima v. pars attributa est.
Nouem quidem circa terramque, & lata dorsa maris
Verticibus argenteis in tortum in mare cadit,
Vna v ex petra profluit, magnum damnum dijs.
Quisquis periurium libens iurauerit
Immortalium, qui tenent verticem niuosi Olympij
Iacet spiritu expers integrum per annum.
Neque ambrosiæ & nectaris accedit propius
Cibum: sed iacet non respirans, & mutus,
Stratis in lectis, malus autem veternus obtegit.
Sed postquam morbo defunctus est magnum per annum,
Alia ex alia excipit molestissima ærumna.
Nouemnio autem à dijs relegatur sempiternus, (pulas
Neque unquà ad cõsiliũ ineundum cõmiscetur, neq. ad e-
Nouem totis annis, decimo tandem commiscetur iterum
Cœtibus immortaliũ, qui cælestes domos incolũt. (aquam
Tale itaque iuramẽtũ constituerunt dij, Stygis perennem
Antiquam istam, quæ tranat aridum locum.
Illi autem terræ caliginosæ & Tartari obscuri,
Pontique infructuosi & cœli stellati,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam dij ipsi.
Illic splendidaque porta, & æreum limen
Immotum, radicibus longis compactum,
Sua sponte natum, ante illud v. extra omnes deos
Titanes habitant, vltra Chaos caligine obductum.
Cæterùm valde tonantis Iouis inclyti auxiliarij,
Domos incolunt in Oceani fundamentis,
Cottus atque Gyges, Briareum quippe bonum existens op-

Θνητοί τ' ἔφυν καὶ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ἔθηκας.
Καὶ ὅστις ψεύδηται ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ζεὺς δέ τοι ἐν ἔπεμψε θεῶν μέγαν ὅρκον ἐνείκας
Τοῦδ' ἐν χρυσείῃ προχόῳ πολυώνυμον ὕδωρ,
Ψυχρόν, ὅ τ' ἐκ πέτρης κατατείβεται ἠριβόητος
Τῆμ' ἐκ πολλοῦ ἧ ὑπὸ χθονὸς ἀμφιδρύβεν
Ἐξ ἱεροῦ ποταμοῦ ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ὠκεανοῦ κέρας, δεκάτη δ' ἔπι μοῖρα δέδασται.
Ἐννέα μὲν δὴ τῆ γε κατὰ δίνεα νώτα θαλάσσης
Εἴνοσι κυκλοῦται εἰς ἁλμυρὸν εἰς ἅλα πίπτει.
Ἡ ἧ μὲν ἐκ πέτρης προρέει, μέγα πῆμα θεοῖσιν.
Ὃς κεν τοῦ ἔπιορκον ἀθανάτων οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου
Κείται νεῦτε μακρὸν τολυπευκὲς εἰς ἐνιαυτόν.
Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἐρχέται ἄντα
Βρῶσιν, ἀλλὰ τε κεῖται ἀπάνευθε νόου καὶ ἀϋτμῆς
Στρωτοῖς ἐν λεχέεσι, κακὸν δ' ἔπι κῶμα καλύπτει.
Αὐτὰρ ἐπὴν νοῦσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτόν,
Ἄλλοι δ' ἐξ ἄλλου δέχεται χαλεπώτατοι ἄθλοι.
Ἐννέα μὲν θεῶν ἀποκοιμίζεται αἰὲν ἐόντων,
Οὐδέ ποτ' εἰς βουλὴν ἀθανάτων μίσγεται, οὐδ' ἐπὶ δαῖτας
Ἐννέα πάντ' ἔτεα· δεκάτῃ δ' ἐπιμίσγεται αὖτις
Εἰρέας ἀθανάτων οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
Τοῖον ἄρ' ὅρκον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἄφθιτον ὕδωρ,
Πῆμον· τὸ δ' ἵκει κατατεχρόνιον διὰ χώρου.
Ἐνθα δὲ γῆς ἀνοφερῆς καὶ ταρτάρου ἠερόεντος,
Πόντου τ' ἀτρυγέτοιο καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Ἐξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν,
Ἀργαλέ', ἀμφοῖν τάτε τυγήσει θεοὶ περ.
Ἐνθάδε μαρμαρέαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδὸς
Ἀστεμφὲς ῥίζῃσι διήνεκέσ' αὐτοφύεσσι,
Αὐτοφυὲς πρόσθεν δ', θεῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
Τιτῆνες ναίουσι, πέρην χάεος ζοφεροῖο
Αὐτὰρ ἐρισμαράγοιο Διὸς κλειτοὶ ὑπηνοῦοι
Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' Ὠκεανοῖο θεμείθλοις,
Κοῖός τ' ἠδ' Ἰαπετός· Βριάρεων γὰρ μιν ἀΐδρ' ἐόντε

Generum suum fecit grauiter fremens Neptunus,
Dedit autem Cymopoliã, vt ducat in vxorẽ filiam suam.
Ast vbi Titanes è cœlo expulit Iupiter,
Minimum natu peperit filium Typhoeum Terra magna,
Tartari in amore, per auxiliam Venerem.
Cuius manus quidem sunt ob robur operibus aptæ,
Et pedes indefessi robusti dei, ex humeris v. ei
Erant centum capita serpentis horrendi draconis,
Linguis nigris lambentes. præterea ex oculis è
Admirandis in capitibus sub superciliis ignis micabat,
Omnibus autem ex capitibus ignis flagrabat cernentis,
Voces quoque in omnibus erant horrendis capitibus,
Omnigenũ sonitũ emittentes, ineffabilem. interdum enim
Sonabant, vt dijs intelligere liceret interdum rursum
Tauri valde mugientis, robore insuperabilẽ vocẽ, ferocis:
Interdum rursus leonis impudentem animum habentis:
Interdum rursum catulis similia, mira auditu:
Interdum v. stridebat, resonabántque montes alti.
Et sanè fuisset opus perplexum de illo,
Atque ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
Nisi statim intellexisset pater hominúmque deorumque,
Grauiter autem intonuit, atque fortiter: vndique v. terra
Horrendè edidit fragorem, & cœlum latum supernè,
Pontusque & Oceani fluctus, & infima loca terræ.
Pedibus v. sub immortalibus magnus cõtremuit Olympus
Insurgente rege. ingemiscebat autem tellus.
Ardor autem ab vtrisque occupabat nigrum pontum,
Tonitrúque, & fulguris igne ab isto immani,
Valde spirantium ventorumque & fulminis ardentis.
Feruebat aũt terra omnis & cœlũ, atque mare. (magni
Æstuabãt etiã circũ littora, circũquaq. & vndiq. fluctus
Impetu deorum commotio v. difficilis sedari coorsebatur.
Expauit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanésq. sub Tartarũ detrusi, à Saturno seorsim existen-
Ob inextinguibilem fremitum, & grauem conflictũ. (tes
Iupiter v. postquã collegit suum robur, sumpsíque arma,

Ταμβεῖν ἐὸν πολύστονβαρύκτυπος Ἐννοσίγαιος·
Δῶκε δ' Κυκλοπίεσσιν ἐπ' ὤμοισιν, θυγατέρος ἑῆς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῆνας ἀπ' ἐρεβεννῆς ἐξέλασεν Ζεὺς,
Ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη,
Ταρταρέου εὐ φιλότητι, διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Οὗ χεῖρες, μὲν ἔασιν ἐπ' ἰσχύϊ ἔργματ' ἔχουσαι,
Καὶ πόδες ἀκάμαντοι κρατεροῦ θεοῦ· ἐν δὲ οἱ ὤμοιν
Ἑν ἑκατὸν κεφαλαὶ ὄφεος, δεινοῖο δρακόντος,
Γλώσσηισι δνοφερῆισι λελειχμότες· ἐν δὲ οἱ ὄσσοιν
Θεσπεσίης κεφαλῆισιν ὑπ' ὀφρύσι πῦρ ἀμάρυσσε·
Πασέων δ' ἐν κεφαλέων πῦρ καίετο δερκομένοιο.
Φωναὶ δ' ἐν πάσῃσιν ἔσαν δεινῆς κεφαλῆισι
Παντοίω ὄπ' ἐοῦσαι, ἀθέσφατον· ἄλλοτε μὲν γὰρ
Φθέγγον θ' ὥστε θεοῖσι συνιέμεν, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ταύρου ἐριβρύχεω μέγος ἄρρητον ὄσσαν ἀγαύροῦ,
Ἄλλοτε δ' αὖτε λέοντος ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντος,
Ἄλλοτε δ' αὖ σκυλάκεσσιν ἐοικότα, θαῦμα δ' ἀκούσαι·
Ἄλλοτε δ' αὖ ῥοίζεσκ' ὑπὸ δ' ἤχεον ὄρεα μακρά.
Καὶ τότε κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἤματι κείνῳ,
Καὶ κε τό γε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάξειν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Βροντῆς τε στεροπῆς τε πυρὸς δόπὸ τοῖο πελώρου,
Πρηστήρων ἀέμων τε κεραυνοῦ τε φλογέοντος,
Ἐξές ἐξ χθονὸς πᾶσα, καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα
Θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτὰς· ὠδεῖ τ' ἀμφὶ τε κύματα μακρὰ
Ῥιπῇ ὑπ' ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἄσβεστος ἐφῶρα.
Τρέε δ' ἀΐδης δ' ἐνέρεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,
Τιτῆνάς θ' ὑποταρταρίους, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἀσβέστου κελάδοντος καὶ ἀγανοῦ· δνοφερότητος
Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν κόρθυνεν ἑὸν μένος, εἵλετο δ' ὅπλα,

Tonitrúque fulgúrque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens circum omnia
Combussit ingentia capita sæui porrecti.
Cæterum vbi ipsum vicit ictibus percutiens,
Cecidit mutilatus, ingemiscebat autem terra vasta.
Flamma autem fulmine icto prosiliebat ab hoc rege,
Montis in saltibus opacis asperis,
Percusso multa autem vasta ardebat terra,
Ardore ingenti, & liquescebat stannum veluti
Arte ab iuuenum, & à fabrefacto catino furioso
Calefactum, atque ferrum quod solidissimum est,
Montis in saltibus, victum ab igne combustiuo,
Liquescit in terra diuina sub Vulcani manibus:
Sic sanè liquescebat terra fulgore ignis ardentis.
Abiecit autem ipsum animo mœstum, in Tartarum latum.
Ex Typhoeo autem est venterum vis humide stantium:
Excepto Noto, Bo eaque, & Argeste Zephyro.
Qui sanè ex dijs sunt natiuitate: hominibus magna vtilitate.
Alij sine vsu venti inspirant mare,
Qui vtique incidentes in obscurum pontum,
Clades magna hominibus, graui rapiuntur turbine,
Nunc hi, nunc illi flantes, dissipantque naues,
Nautasque perdunt. mali autem non est remedium
Viris qui illis occurrerint in ponto.
Idem rursum per terram immensam floribus ornatam
Opera iucunda corrumpunt humo progenitorum hominum,
Replentes puluereque & molesto palearum strepitu.
Sed postquam sane laborem dij beati perfecerunt,
Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi:
Iam tum iubebant regnare atque imperare,
Ex terra consilio, Olympium latè cernentem Iouem,
Immortalibus: Hic vt inter illos vitè distribuit munia.
Iupiter autem deorum rex primam vxorem suam fecit Metim
Plurimum ex dijs doctam, & mortalibus hominibus.
Sed cùm iam esset dea casis oculis Minerua
Peperit, tum demum dolis animo decepto,

Βροντήν τε στεροπήν τε καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
Πλῆξεν δ' ἐν ὑμπαιο πάλαμῆφος· ἀμφὶ δὲ πάσας
Ἔφρισε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῖο πελώρου.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ μιν δάμασε πληγῆσιν ἐμάσσας,
Ἤμπε γυιωθεὶς ἐνικάλζε δὲ γαῖα πελώρη.
Φλὸξ δὲ κεραυνωθέντος ἀπέσσυτο τοῖο ἄνακτος,
Οὔρεσι ἐν βάσσῃσιν ἀϊδνῆς παγπαλοέσσης,
Πληγήντος πολλὴ δὲ πελώρη κάετο γαῖα
Αἴθῃ θεσπεσίῃ καὶ ἐτήκετο κασσιτέρῳ ὥς,
Τέχνῃ ὑπ' αἰζηῶν ὑπὸ τ' ἀδινῇ τε χοάνῳ
Θάλφθεὶς, ἢ σίδηρος ὃς ἄρ κρατερώτατος ἔστιν,
Θύρσος ἐν βάσσῃσι δαμαζόμενος πυρὶ κηλέῳ,
Τήκεται ἐν χθονὶ δῖῃ ὑπὸ Ἡφαίστου παλάμῃσιν·
Ὡς ἄρα τηκέτο γαῖα σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ῥίψε δὲ μιν θυμῷ ἀκαχὼν ἐς τάρταρον εὐρύν.
Ἐκ δὲ Τυφωέος ἐστὶ καὶ ἀργαλέων ἀνέμων ἐρρόος ὑγρὸν ἄητον,
Νότος, Βορέης τε, καὶ ἀργεστὴς Ζέφυρος
Οἳ γένος ἐκ θεάων γεγάασι, θνητοῖς μὲν ὄνειαρ.
Αἱ δ' ἄλλαι μὲν ἄνευθε κατὰ πνοιὰς θέλουσαι,
Αἱ δή τε πρῶτον ἐς ἠερόεντα πόντον
Πέμπουσ' μέγα θνητοῖσι, κακὴν δ' ὅτε κεν λάβῃσιν·
Ἀλλαὶ δ' ἄλλῃ κεῖσε διασκιδνᾶσί τε πᾶσας,
Ναύτας τε φθείρουσι κακοῦ δ' ἐν γίνεται ἀνήρ
Ἀνδράσιν οἳ κε κύνωσι συμμιγέες τε πόντον.
Αἱ δ' αὖ κατὰ γῆν τε καὶ ἀπείρονα οἰδήματα πόντου
Ἔργ' ἔχουσ' φθείρουσι χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
Πιμπλεῦσαι κόνιός τε καὶ ἀργαλέας ἀλοσυρτοῦ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα τόνον μακάρες θεοὶ ἐξετέλεσσαν,
Τιτήνεσσί τε καὶ ἀμείλικτον κρίναντο βίηφι,
Δὴ ῥα τότ' ἄρτιον βασιλεύειν μακάρων ἠδὲ ἀνάσσειν,
Γαίης φραδμοσύνῃσιν, ὀλύμπιον ἀστεροπητὴν
Ἀθανάτων, ὃς τοῖσιν εὖ διέδασσε τε τιμάς.
Ζεὺς δὲ θεῶν βασιλεὺς πρόσθεν δὲ τε μῆτιν ἔθετο Μῆτιν,
Πλεῖστα θεῶν εἰδυῖαν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεὰν γλαυκῶπιν Ἀθήνην
Τίκτειν, τότ' ἄρ' ἐξάπατησε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας

Blandis sermonibus, in suam condidit aluum,
Telluris consiliis, & Cœli stellati,
Sic enim ei consuluerunt, ne regium honorem
Alius haberet Iouis loco, deorum sempiternorum.
Ex hac enim in fatis erat prudentes liberos nasci.
Primam quidem, virginem casiis oculis apud Tritonem
Par habentē patri robur, & prudēs cōsilium: (genitam,
Cæterùm deinde sane filium deorum regum & virorum
Erat paritura, magnum animum habentem:
Sed illam sanè Iupiter antè in suum condidit ventrem,
Vt nempe ei indicaret dea bonúmque malúmque.
Postea duxit splendidam Themin, quæ peperit Horas,
Eunomiámque, Dicénque, & Irenem floridam:
Quæ opera matura faciunt mortalibus hominibus
Parcásque, quibus maximum honorem ádit prudens Ia-
Clothóque, Lachesinque, & Atropon, quæ dant (piter,
Mortalibus hominibus habere bonúmque malúmque.
Tres v. et Eurynome Gratias peperit pulchras genas
Oceani filia, peroptabilem formam habens, (habentes,
Aglaiam & Euphrosynem, Thaliámque amabilem,
Quarum & palpebris amor destillat contuentium
Soluens membra, iucundum. v. sub supercilijs aspiciunt,
Porrò hic Cereris multa nutrientis ad lectum venit,
Quæ peperit Proserpinam pulchris vlnis, quam Pluto
Rapuit sua à matre: dedit autem consiliarius Iupiter.
Mnemosynem v. deinceps amauit pulchricomam,
Ex qua Musæ aurea mitra reuincta natæ sunt
Nouem, quibus placent conuiuia, & oblectatio cantus.
Latona autem Apollinem & Dianā sagittis gaudentem,
Desiderābilem prolem præ omnibus cœlicolis,
Peperit sanè, Ægiochi Iouis amori mixta.
Postremam v. Iunonem floridam duxit vxorem.
Hac autem Hebon, Martem, & Lucinam peperit,
Mixta amore deorum regi & hominum.
Ipse v. ex capite, casiis oculis prædiram Tritogeniam,
Ferem, tumultum excitantem ducē exercitus, indomitam,

Αἰμυλίοισι λόγοισιν, ἐλεὼ ἐσκάτθετο νηδύϊ,
Γαίης φραδμοσύνῃσι καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Τοὺς δὲ οἱ ἐφραδέων τίω, ἵνα μὴ βασιληΐδα τιμὴν
Ἄλλος ἔχῃ Διὸς αὖτι, θεῶν αἰειγενετάων.
Ἐκ γὰρ τῆς εἵμαρται ἀνείρεσθαι τοῖσι γε χρειώ.
Πρόσθεν γὰρ κούρῃ γλαυκώπιδι Τριτογενείῃ
Ἶσον ἔχουσαν πατρὶ ἀδώς καὶ θυμὸν ἐνεῖκαι βουλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ἄρα παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ αἰδοῖον
Ἤμελλον τέξεσθαι, ὑπόδρισον ὅπερ ἔχοντα.
Ἀλλ' ἄρα μιν Ζεὺς πρόσθεν ἐλεὼ ἐγκάτθετο νηδύϊ,
Ὡς δὴ οἱ φράζοιατο θεὰ ἀγαθόν τε κακόν τε.
Αὐτὰρ ὀγ' ἠγάγετο λιπαρῷ θέμιν, ἣ τέκεν Ὥρας,
Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρήνην θαλίεσσαν,
Αἵ τ' ἔργ' ἀνθρώποισι καταθνητοῖσι βρότοισι·
Μοῖρας δ', ἃς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεύς,
Κλωθώ τε Λάχεσίν τε καὶ Ἄτροπον, αἵ τε διδοῦσι
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε.
Τρεῖς δέ οἱ Εὐρυνόμη Χάριτας τέκε καλλιπαρήους,
Ὠκεανοῦ κούρη πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,
Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἐρατεινήν·
Τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρος εἴδετο δερκομενάων
Λυσιμελής· καὶ οἱ δὲ θ' ὑπ' ὀφρύσι δερκιόωντες.
Αὐτὰρ ὁ Δήμητρος πολυφόρβης ἐς λέχος ἦλθεν,
Ἡ τέκε Περσεφόνην λευκώλενον, ἣν ἀπόδωκεν
Ἁρπαστὴν ἧς παρὰ μητρὸς ἐδώκε δὲ μητίετα Ζεύς.
Μνημοσύνης δ' ἐξαῦτις ἐρασσάσθην καλλικόμοιο,
Ἐξ ἧς αἱ Μοῦσαι χρυσαμπύκες ἐξεγένοντο
Ἐννέα, τῇσιν ἄδον θαλίαι καὶ τέρψις ἀοιδῆς.
Αὐτὰρ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Ἱμερόεντα γόνον πάρ πατρὸς ἑκηβόλοιο,
Γείνατ' ἄρ' ἀγχόθεν Διὸς φίλοτητι μιγεῖσα·
Ἀοιδοτάτῳ δ' Ἥρῃ θαλερῷ ἐν ἐρωῇ πεπόθεσθαι.
Ἡ δ' Ἥβην, καὶ Ἄρηα καὶ Εἰλείθυιαν ἔτικτε,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι θεῶν βασιλῆϊ καὶ ἀνδρῶν.
Αὐτὰρ ὁ κουριδίην γλαυκώπιδα Τριτογένειαν,
Δεινὰ ἐγχεσίδορπον, ἀγέστρατον, ἀγρυπάτειραν·

Ve erādā cui clamoresq. placuerunt bellāq. pugnaque.
Iuno autem Vulcanum sine clypeum, amori indulgens,
Peperit (et qui es intentat, & contendit cum suo marito)
Pra omnibus, aritibus ornatum, calicolis
Ex Amphitrite autem & graui crepo Neptuno,
Triton lati potens natus est magnusque maris
Fundum tenens, apud matrem chiram & patrem regem
Incolit aureas ades magnus deus, sed Martis
Clypeos dissecanti, Venus, Timorem & Metum peperit,
Graues, quique virorum densas turbent phalanges
In bello horrido, una cum Marte urbes deuastante,
Et Harmoniam quā Cadmus magnanimus duxit uxorē.
Ioui v. Atlantis filia Maia peperit gloriosum Mercuriū
Praconem deorum, sacrum lectum conscendens.
Cadmi filia v. ei Semele peperit clarum filium,
Rem cum habens, Bacchum hilarem,
Immortalem mortale, nunc v. ambo dij sunt.
Alcmene v. peperit vim Herculanam,
Mixta in amore Iouis nubisogi.
Aglaiam v. Vulcanus percelebris, utroque pede claudicās
Minimam natu è Gratijs florendam duxit uxorem:
Sed aureo crine conspicuus Bacchus flauam Ariadnem,
Filiam Minois, in flore existentem fecit coniugem:
Hanc v. ei immortalē expertemq. senij fecit Saturnius.
Hebem autē Alcmena pulchros tales habentis fortis filius,
Vir Herculis peractis luctuosis certaminibus,
Filiā Iouis magni, & Iunonis aureis calceamentis uentis
Pudicam duxit uxorem in Olympo niuoso.
Felix, qui magno facinore inter deos confecto,
Habitat illæsus, & expers senij omnibus diebus.
Soli autem indefesso peperit inclyta Oceanis
Perseus, Circémque & Æetem regem
Æetes autem filius lucem hominibus dantis Solis,
Filiam Oceani perfecti fluuij
Duxit, deorum ex consilijs, Idyiam pulchris genis praditam,
Hic aūt ei Medeam pulchros tales habentem in amore.

Πότνιαν ἠ ἐλεεινόν τε ἄδην, πόλεμόν τε, μάχην τε.
Ἥρη δ' Ἡφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότητι μιγεῖσα
Γείνατο, καὶ ζαμενῆ, καὶ ἄρχειν ἀ 'παρακοίτη.
Ἐκ πατὸς τέχνησι κεκασμένον ἐρεμνεῶνα.
Ἐκ δ' Ἀμφιτρίτης καὶ ἐρικτύπου Ἐννοσιγαίου,
Τρίτων ὄβριμος ἐγένετο μέγας, ὅς τε θαλάσσης
Πυθμένι ἔχων, παρὰ μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ ἄνακτι
Ναίει χρύσεα δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἀρηϊ
Γενετῆρι Κυθέρεια φόβον καὶ δεῖμον ἔπεκτον
Δεινὸς, οἳ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέουσι φάλαγγας
Ἐν πολέμῳ κρυόεντι, σὺν Ἄρηϊ πτολιπόρθῳ.
Ἀρμονίῃ δ' ἦν Κάδμος ἐυφρόνιμος θέτ' ἄκοιτιν,
Ζηνὶ δ' ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαῖα τέκε κύδιμον Ἑρμῆν
Κῆρυκ' ἀθανάτων, ἱερὴν λέχος εἰσαναβᾶσα.
Καδμείῳ δ' ἄρα οἱ Σεμέλη τέκε φαίδιμον υἱόν,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι, Διώνυσον πολυγηθέα,
Ἀθάνατον θνητῇ· νῶιν δ' ἀμφότεροι θεοὶ εἰσίν.
Ἀλκμήνη δ' ἄρ' ἔπεκτο βίῃ Ἡρακλῆϊ κρατερῷ,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι Διὸς νεφεληγερέταο,
Ἀγλαΐῃ δ' Ἡφαιστος ἀγακλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ὀπλοτάτῃ Χαρίτων, θαλερῇ ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Χρυσοκόμης ἠ Διώνυσος ξανθῇ Ἀριάδνῃ,
Κούρῃ Μίνωος, θαλερῇ ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Τῇ δέ οἱ ἀθάνατον καὶ ἀγήρω θῆκε Κρονίων.
Ἥβῃ δ' Ἀλκμήνης καλλισφύρου ἄξιμος υἱὸς
Ἦν Ἡρακλῆος, τελέσας ζοροῦντας ἐέθλους,
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπέδιλλης,
Ὄλβιος, ὃς μέγα ἔργον ἐν ἀθανάτοισιν ἀϋσας.
Ναίει ἀπήμαντος, καὶ ἀγήρεος ἤματα πάντα.
Ἠῒ δ' ἀπόμαρθι τέκε κλυτὼ Πηλαδίωνε
Ἠδόνιν, Κίρκῃ τε, καὶ Αἰήτῃ βασιλῆϊ.
Αἰήτης δ' υἱὸς φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Κούρῃ Ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο
Ἰδυίῃ, θεῶν βουλῇσ', Εἰδυίῃ καλλιπαρήῳ.
Ἠ δ' οἱ Μήδειαν δύσφρονα ἐν φιλότητι

Peperit, subacta per auream Venerem.
Vos quidem nunc valete cælestes domos tenentes,
Insulaque & continentes terra, & salsus intus Pontus.
Nunc autem dearum cœtum cantate blandiloqua
Musæ Olympiades, filiæ Iouis Ægiochi,
Quæcunque mortales apud viros cubantes,
Immortales, pepererunt diu similem prolem.
Ceres quidem Plutum genuit, præstantissima dearum,
Iasio heroi mixta iucundo amore,
Nouali inter proscisso, Cretæ in pingui populo,
Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris,
Omnem: qui ei obuiam fuerit, & cuius ad manus venerit,
Illum locupletem fecit, multàmque ei præbuit fœlicitatē.
Cadmo præterea Harmonia filia aureæ Veneris,
Ino & Semelem, & Agauem pulchras genas habentem,
Autonoénque, quā duxit Aristæus dēsa cæsarie prædiuus,
Peperit, & Polydorum, mœnis pulchrè cinctis in Thebis.
Filia verò Oceani Chrysaori, magnanimo
Mixta amore abundantis auro Veneris,
Callirhoe peperit filiū mortalium præstantissimū omniū,
Geryonem, quem interfecit vis Herculana,
Boues propter flexipedes circumflua in Erythea,
Tithono verò Aurora peperit Memnona æreagalea mu-
Æthiopum regem: & Emathionem regem. (nitum,
Verùm Cephalo peperit inclytum filium,
Fortem Phaethontem, diis similem virum, (taris,
Quē sanè iuuenē tenerum florem habentē gloriosa puber-
Puerum iuuenilia sapientem, amans risus Venus,
Incitauit, abripiens, & ipsum in templis
Ædituum nocturnum fecit, dæmonem diuinum.
Filiam verò Æetæ à Ioue nutriti regis
Aesonides voluntate deorum sempiternorum
Abluxit ab Æeta, peractis suspiriosis certaminibus,
Quæ multa imperabat magnus rex superbus,
Iniurius Pelias, & impius, fortium facinorum patratori
ibus peractis ad Iolcum rediit, multa perpassus,

Γείνατο θ' ὑποδμηθεῖσα διὰ χρυσέῳ Ἀφροδίτῃ.
Τμεῖς μὲν νῦν χαίρετ' ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Νῆσοί τ' ἠπειροί τε, καὶ ἁλμυρὸς ἐνδοθι πόντος.
Νῦν δ' θεάων φῦλον ἀείσατε κδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὅσαι δὴ θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν δμηθεῖσαι
Ἀθανάτοις, γείναντο θεοῖς ὀπιείκεα τέκνα.
Δημήτηρ μὲν Πλοῦτον ἐγείνατο, δῖα θεάων,
Ἰασίῳ ἥρωϊ μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι,
Νειῷ ἐν τριπόλῳ, τρίπτῃ ἐν πίονι δήμῳ,
Ἐθλόν ὃς εἶσ' ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Πᾶσιν· τῷ δ' τυχόντι, καὶ ἔν κ' ἐς χεῖρας ἵκηται,
Τόνδ' ἀφνειὸν θῆκε, πολὺν τε οἱ ὄπασεν ὄλβον.
Κάδμῳ δ' Ἁρμονίη θυγάτηρ χρυσέης Ἀφροδίτης,
Ἰνὼ καὶ Σεμέλην καὶ Ἀγαυὴν καλλιπάρηον,
Αὐτονόην θ' ἣ γῆμε Ἀρισταῖος βαθυχαίτης,
Γείνατο καὶ Πολύδωρον δῖον τεφαείνῳ ἐν Θήβῃ.
Κούρη δ' Ἠελίοιο Χρυσάορι καρδιοβούνῳ.
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Κλυτόν τέκε παῖδα βοῶν ἐλάτην κάρτιστον ἁπάντων,
Γηρυονῆα. τὸν κτεῖνε βίη Ἡρακλήειη,
Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων ἀμφιῤῥύτῳ ἐν Ἐρυθείῃ.
Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστὴν,
Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ Ἠμαθίωνα ἄνακτα.
Αὐτὰρ τοὶ Κεφάλῳ φυτίσατο φαίδιμον υἱόν,
Ἰφθίμον Φαέθοντα, θεοῖς ὀπιείκελον ἄνδρα.
Τέρπε νέον τέρεν ἄνθος ἔχων ἐν ἐρικυδέος ἥβης
Παῖδ' ἀπαλὰ φρονέοντα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ὧρτ' αἰειρεφαμῷ καὶ μιν ζαθέοις ἐν νηοῖς,
Νηοπόλον νύχιον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
Κούρῳ δ' Αἰήτεω διοτρεφέος βασιλῆος,
Αἰσονίδῃ βελῇσι θεῶν αἰειγενέων τάων
Ἦγε παρ' Αἰήτῃ, τῇ ἕσπετο κοσμήσασα κέδνῃ,
Τὸν πολλὸν ἐπέτελλε μέγας Πασιλεὺς ὑπερθύμῳ
Ἰβοριστὴς Πηλίης καὶ ἀτάλαντος ἀθανάτοισι,
Τὰς θήσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.

Veloci in naue vehens nigris-oculis-praditam puellam,
Æsonides, & ipsam floridam fecit vxorem.
Et sanè hæc domita ab Iasone pastore populorum,
Medeũ peperit filium, quem in montibus educabat Chiron
Phillyrides: magni verò Iouis voluntas perficiebatur.
Cæterùm Nerei filia marini senis,
Phocum quidem Psamathe peperit, præstantissima dearũ
Æaci in amore per auream Venerem.
Apeleo aũt subactæ deæ Thetis candidos-pedes habens,
Peperit Achillẽ prorũpẽtẽ per viros, leonis animo praditũ.
Æneam porrò peperit pulchrè coronata Cytheraa,
Anchisæ heroi mixta iucundo amore,
Idæ in verticibus, habentis multos anfractus, sylvosæ.
Cyrce verò, Solis filia, filij Hyperionis,
Peperit Vlyssis arumnosi in amore,
Agrium, atque Latinum inculpatúmque, fortéwque,
Qui sanè valde procul in recessu insularum sacrarum,
Omnibus Tyrrhenis valde inclytis imperabant.
Nausithoum verò Vlyssi Calypso excellentissima dearum
Peperit, Nausinoúmque, mixta grato amore.
Hæ quidem mortales apud viros exhantes
Immortales pepererunt dijs pares filios.
Nunc verò fœminarum agmen canite suaviloqua
Musæ Olympiades filiæ Iouis Ægiochi.

FINIS THEOGO-
nia Hesiodi.

Ωκύνης δὴ τοὺς ἄγον ἡγεμόνα κούρῃσι,
Αἰσονίδης, καί μιν θελξίφρων ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Καί ῥ' ἤγε δμηθεῖσ' ἐς δῶ Ἰάσονι πειθώ λαοῖν,
Μήδειον τέκε παῖδα, τὸ δ' ἄρσεν ἔτρεφε Χείρων
Φιλυρείδης. μεγάλου δ' Διὸς νόος ἐξετελεῖτο.
Αὐτὰρ Νηρῆος κοῦραι ἁλίοιο γέρεντος,
Ἣ τοι μὲν Φόκον ψαμάθῃ τέκε δῖα θεάων,
Αἰακοῦ ἐν φιλότητι, διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Πηλέῃ δ' δμηθεῖσα θεὰ θέτις ἀργυρόπεζα,
Γείνατ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα.
Αἰνείαν δ' ἄρ' ἔκπαγλον ἀστεφάνου Κυθέρεια,
Ἀγχίσῃ ἥρωϊ μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ὑληέσσης.
Κίρκη δ' Ἠελίου θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο,
Γείνατ' Ὀδυσσῆος τηλεσίφρονος ἐν φιλότητι,
Ἄγριον, ὃ δ' λαοῖσι ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Οἳ δὴ τοι μάλα πᾶσι μυχῷ νηοῦ ἱερέουσιν.
Πᾶσιν Τυρσηνοῖσιν ἀγακλυτοῖσιν ἄνασσον.
Ναυσίθοον δ' Ὀδυσῆϊ κελευθὼ δῖα θεάων
Γείνατο, Ναυσίνοόν τε, μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι.
Αὗται μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι,
Ἀθάνατοι γείνοντο θεοῖς ὁμοιάλια τέκνα.
Νῦν δ' γυναικῶν φῦλον ἀείσατε, Πιερίδες αἱ
Μῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ
Ἡσιόδου Θεογονίας.

ALIA EX ALIIS QVIBVSdam Hesiodi operibus. carmina

EX EOEIS.

Qualia Baccus dedit hominibus in gaudium & odium,
Quicunque largiter bibit, vinum illi est stolidum.
Simul verò pedes manúsq. ligat, linguámque, mentémq.
Vinculis, improuisis: amatque ipsum molli somnuó.

EX MELAMPODIA.

Iucundum enim est in conuiuio & epulis florentibus
Oblectare se sermonibus, postquã dapib. saturati fuerint.

Ex Eadem.

----Huic a. Mares celer nuntius venit per domum,
Impletúmque argentum scyphum attulit, & dedit regi.

Et rursum.

Et tunc vates quidem lorum arcus abstulit manibus.
Iphiclus autem in terra vrgebat. illi verò ponè,
Scyphum tenens altera, altera verò sceptrum sublevans:
Instabat Phylacus, & seruo, alloquutus est.

EINIS OPERVM Hesiodi.

ΑΛΛΑ ΕΞ ΑΛΛΩΝ ΤΙΜΩΝ
Ησιόδου ποιημάτων
ἔπη,

ΕΚ ΤΩΝ ΗΟΙΩΝ.

ΟΙΑ Διώνυσος δώκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἔγθος.
Ὅστις ἄδην πίνει, ὁ ἶνος ἐπεὶ ἔπλετο μέρμερος,
Σεῦ δ' πόδας χείρας τε δέει γλῶσσαν τε νόον τε,
Δεσμοῖς ἀγκάζοισι. φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος.

ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΛΑΜΠΟΔΙΑΣ.

Ἡδὺ γὰρ ἐς' ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ
Τέρπεαι μύθοισιν, ἐπεὶ δὴ τὸν κορέσωνται,

Εκ τ' αὐτῆς.

---- τῷ δ' Μάρης δεῦρ' ἄγχθος ἦλθε δι' οἴκου.
Πλήσας δ' ἀργύρεον σκύφον φέρε δῶκε δ' ἄνακτι,

Καὶ πάλιν.

Καὶ τότε μάντις ἐνὶ δεσμὸν βίῃ ἄμφιπε χερσίν·
Ἰφικλος δ' ταῦτ' ἐπεμέλετο τῷ δ' ἐπόπαδεν,
Σκύφον ἔχων ἑτέρῃ δ' σκῆπτρον ἀείρεκε,
Ἐγρήγορε Φύλακες, καὶ οἱ δμώεσσιν ἔειπεν.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ
Ησιόδου σωζομένων.

TABVLA GENEALOGIÆ DEORVM, vt ab Hesiodo in Theogonia recenſetur.

ΗΡΩΤΟΝ ΜΕΝ ἐγένετο Χάος, ἔπειτα δ' ἡ Γῆ, καὶ Τάρταρος, καὶ Ἔρως.		PRIMVM QVIdem fuit Chaos: Deinde Terra, & Infernus, & Amor.	
¶ ΕΚ ΧΑΟΥΣ.		EX CHAO.	
1 Ἔρεβος.		Erebus,	83,26
2 Νὺξ,		Nox,	83.26
¶ ΕΞ ΕΡΕΒΟΥ ΚΑΙ Νυκτὸς.		EX EREBO ET Nocte.	
1 Αἰθὴρ,		Æther,	83,27
2 Ἡμέρα,		Dies,	86,27
¶ ΕΚ ΝΥΚΤΟΣ μόνης.		EX NOCTE sola.	
1 Μόρος,		Fatum,	89,6
2 Κὴρ,		Parca,	89.6
3 Θάνατος,		Mori,	89,7
4 Ὕπνος,		Somnus,	89,7
5 Φῦλον ὀνείρων,		Genus somniorum,	87,7
6 Μῶμος,		Momus,	89,9
7 Οἶζὺς.		Ærumna,	89,9
8 Ἑσπερίδες,		Hesperides:	89,10
9 Κλωθὼ,		Clotho,	
10 Μοῖρα, Λάχεσις.		Parca Lachesis,	89,12
11 Ἄτροπος.		Atropos.	

12	Νέμεσις,	Nemesis,	89,18
13	Ἀπάτη,	Fraus,	89,19
14	Φιλότης,	Amicitia,	89,19
15	Γῆρας,	Senectus,	89,20
16	Ἔρις,	Contentio,	89,20

¶ ΕΞ ΕΡΙΔΟΣ. EX CONTENTIONE.

1	Πόνος,	Labor,	89,21
2	Λήθη,	Oblivio,	89,22
3	Λοιμός,	Pestis,	89,22
4	Ἄλγεα,	Dolores,	89,22
5	Τομίναι,	Pugna,	89,23
6	Φόβοι,	Timores,	89,23
7	Μάχαι.	Prelia,	89,23
8	Ἀνδροκτασίαι,	Strages,	89,23
9	Νείκεα,	Iurgia,	89,24
10	Λόγοι ψευδεῖς,	Sermones mēdaces,	89 24
11	Ἀμφιλογίαι,	Discepraciones,	89,24
12	Δυνομία,	Licentia,	89,25
13	Ἄτη,	Noxa,	89,39
14	Ὅρκος,	Iuramentum,	86,27

¶ ΕΚ ΤΗΣ ΓΗΣ EX TERRA.

	μόνος.	Solus	
1	Οὐρανός,	Cælum,	83,30
2	Ὄρη,	Montes,	83,32
3	Πόντος,	Pontus,	83,34

¶ ΕΞ ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΑΙ ΓΗΣ. CÆLO ET Terra.

1	Ὠκεανός,	Oceanus,	83,36
2	Κοῖος,	Cœus,	83,1
3	Κρεῖος,	Creus,	85,1
4	Ὑπερίων,	Hyperion.	85,1
5	Ἰαπετός	Iapetus,	85,1
6	Θεία,	Thea,	85,2
7	Ῥεία,	Rhea,	85,2
8	Θέμις,	Themis.	85,2

9 Μνημοσύνη,	*Mnemosyne,*	85,2
10 Φοίβη,	*Phœbe.*	85,3
11 Τηθύς,	*Tethys*	85,3
12 Κρόνος,	*Saturnus,*	85,4
13 Βρόντη.	*Bronte,*	85,
14 Κύκλωπες, Στέρόπη,	*Cyclopes, Sterope,*	6,
15 Αργη.	*Arge, & 7*	
16 Κόττος,	*Cottus*	85,16
17 Βριάρεως,	*Briareus,*	85,16
18 Γύγης.	*Gyges,*	85,16
19 Εὐρυνύες,	*Eryunies,*	87,16
20 Γίγαντες.	*Gigantes,*	87,16
21 Νύμφαι Μελίαι	*Nymphæ, Meliæ,*	87,18

¶ ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ τὴν αἰθέρα, Οὐρανῶ ἀφρῶ.

EX SVMMA GEnitalium Cœli.

1 Αφροδίτη,	*Venus,*	87,22

¶ ΕΞ ΩΚΕΑΝΟΥ ϗ Τηθύος.

EX OCEANO & Thethy.

Ποταμοὶ,	*Fluuij:*	
1 Νεῖλος,	*Nilus,*	95,25
2 Αλφειὸς,	*Alpeus,*	95,25
3 Ἠριδανὸς.	*Eridanus,*	95,25
4 Στρύμων,	*Strymon,*	95,26
5 Μαίανδρος,	*Maander,*	95,25
6 Ἴστρος,	*Ister,*	95,26
7 Φάσις,	*Phasis,*	9,27
8 Ῥῆσος.	*Rhesus,*	95,27
9 Αχελῶος,	*Achelous,*	95,27
10 Νέσσος,	*Nessus*	95,28
11 Ρόδιος.	*Rhodius,*	95,28
12 Αλιάκμων.	*Haliacmon,*	95,28
13 Επτάπορος,	*Heptaporus,*	95,28
14 Γρανίκος	*Granicus,*	95,29
15 Αἴσηπος,	*Æsapus,*	95,29

16 Σιμοῦς,	*Simois,*	95,29
17 Πηνειός,	*Peneus,*	95,30
18 Ἕρμος,	*Hermus,*	95,30
19 Κάϊκος,	*Caicus,*	95,30
20 Σαγγάριος,	*Sangarius,*	95,31
21 Λάδων,	*Ladon,*	95,31
22 Παρθήνιος,	*Parthenius,*	95,31
23 Εὐηνός,	*Euenus,*	95,32
24 Ἀρδήσκος,	*Ardescus,*	95,32
25 Σκάμανδρος,	*Scamander,*	95,33
ΚΟΥΡΑΙ.	*FILIÆ.*	
1 Πειθώ,	*Pitho,*	95,36
2 Ἀδμήτη,	*Admete,*	95,36
3 Ἰαμβή,	*Iambe,*	95,36
4 Ἠλέκτρα,	*Electra,*	95,36
5 Δωρίς,	*Doris,*	97,1
6 Πρυμνώ.	*Prymno,*	97,1
7 Οὐρανία,	*Urania,*	97,1
8 Ἱππώ,	*Hippo,*	97,2
9 Κλυμένη,	*Clymene,*	97,2
10 Ῥοδία,	*Rhodia,*	97,2
11 Καλλιρόη,	*Callirhoe,*	97,2
12 Ζευξώ,	*Zeuxo,*	97,3
13 Κλυτία,	*Clytia*	97,3
14 Ἰδυία,	*Idia,*	97,3
15 Πασιθόη,	*Pasithoe,*	97,3
16 Πλεξαύρη.	*Plexaure,*	97,4
17 Γαλαξαύρη,	*Galaxaure.*	97,4
18 Δώνη,	*Dione*	97,4
19 Μηλοβόσις,	*Meloboſis,*	97,5
20 Θόη,	*Thoe,*	97,5
21 Πολυδώρη,	*Polydora,*	97.5
22 Κερκηΐς,	*Cerceis,*	97,6
23 Πλουτώ,	*Pluto.*	97,6
24 Πηρσηΐς,	*Perſeis,*	97,7
25 Ἰανίρη,	*Ianira,*	97,7

26 Ἀκάστη.	Acaste,	97,7
27 Ξάνθη,	Xanthe,	97,7
28 Πετραῖα,	Petraea,	97,8
29 Μενεσθὼ,	Menestho,	97,8
30 Εὐρώπη,	Europa,	97,8
31 Μῆτις,	Metis,	97,9
32 Εὐρυνόμη,	Eurynome,	97,9
33 Τηλεσθὼ,	Telestho,	97,9
34 Κρείσία,	Crisia,	97,10
35 Ἀσία,	Asia,	97,10
36 Καλυψὼ	Calypso,	97,10
37 Εὐδώρη	Eudora,	97,11
38 Τύχη,	Tyche,	97,11
39 Ἀμφιρὼ,	Amphiro,	97,11
40 Ὠκυρόη,	Ocyroe,	97,11
41 Στύξ,	Styx.	97,22
¶ ΕΚ ΠΟΙΟΥ, ΚΑΙ Φοίβης.	EX COEO ET Phœbe,	
1 Λητὼ,	Latona,	99,21
2 Ἀστερία,	Asteria;	99,24
¶ ΕΚ ΚΡΕΙΟΥ ΚΑΙ Εὐρυβίης.	EX CREO ET Eurybia,	
1 Ἀστραῖος,	Astræus,	97,27
2 Πάλλας,	Pallas,	97,27
3 Πέρσης,	Perseus,	97,29
¶ ΕΞ ΑΣΤΡΑΙΟΥ καὶ Ἠοῦς.	EX ASTRÆO & Aurora.	
1 Ἀργέστης,	Argestes,	97,30
2 Ζέφυρος,	Zephyrus,	97,30
3 Βορέας,	Boreas,	97,40
4 Νότος,	Notus,	97,30
5 Ἑωσφόρος,	Lucifer,	97,32
6 Ἄστρα,	Astra,	96,35
¶ ΕΚ ΠΑΛΛΑΝΤΟΣ καὶ Στυγός.	EX PALLANte, & Styge	
1 Ζῆλος	Zelus,	97,35

2 Νίκη,	*Victoria,*	99,35
3 Κράτος	*Robur,*	97.36
4 Βία,	*Vis,*	97,36
¶ ΕΚ ΠΕΡΣΟΥ ΚΑΙ Ἀστερίας.	EX PERSEO ET *Asteria.*	
1 Ἑκάτη,	*Hecate,*	99,26
¶ ΕΞ ΥΠΕΡΙΟνος καὶ Θείας.	EX *HYPERIO-ne & Thea,*	
1 Ἥλιος,	*Sol,*	97,22
2 Σελήνη,	*Luna,*	97,22
3 Ἠώς,	*Aurora,*	97,23
¶ ΕΞ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ Περσηΐδος.	EX *SOLE ET* Perseide.	
1 Κίρκη,	Circe,	129,32
2 Αἰήτης,	*Æetes,*	129,12
¶ ΕΞ ΑΙΗΤΟΥ ΚΑΙ Ἰδυίας.	EX *ÆETO ET Idya.*	
1 Μήδεια,	*Medea,*	129,36
¶ ΕΞ ΙΑΠΕΤΟΥ καὶ Κλυμένης.	EX *IAPETO & Clymene,*	
1 Ἄτλας,	*Atlas,*	105,16
2 Μετοίτιος,	*Menœtius,*	105,17
3 Προμηθεύς,	*Prometheus,*	105,17
4 Ἐπιμηθεύς,	*Epimetheus,*	105,18
¶ ΕΞ ΑΤΛΑΝΤΟΣ.	EX ATHLANTE.	
1 Μαῖα,	*Maia.*	129,33
¶ ΕΚ ΚΡΟΝΟΥ ΚΑΙ Ρείας.	EX *SATVRNO, & Rhea,*	
1 Ἑστία,	*Vesta,*	101,33
2 Δημήτηρ,	*Ceres,*	101,33
3 Ἥρα,	*Iuno,*	110,33
4 Ἅδης,	*Pluto,*	101,34
5 Ποσειδῶν,	*Neptunus,*	101,35
6 Ζεύς,	*Iupiter,*	101,36
¶ ΕΚ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ	EX *NEPTVNO.*	
1 Κυμοπόλεια,	Cymopolia.	123

¶ ΕΚ ΠΟΣΕΙΔΩνος καὶ Αμφιτρίτης.	EX NEPTVNO & Amphitrite,	
1 Τρίτων,	Triton,	129,6
¶ ΕΚ ΠΟΣΕΙΔΩνος καὶ Μεδούσης.	EX NEPTVNO & Medusa,	
1 Χρυσάωρ,	Chrysaor,	93,4
2 Πηγάσου ἵππος	Pegasus equus,	93,4
¶ ΕΚ ΧΡΥΣΑΟρος καὶ Καλλιρόης.	EX CHRYSAOre & Callirhoe.	
1 Γηρυονεύς,	Geryoneus,	93, 10 & 132,20
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ.	EX IOVE.	
1 Παλλὰς,	Minerua,	127,35
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ καὶ Θέμιδος.	EX IOVE ET Themide.	
1 Εὐνομία,	Eunomia,	
2 Ὧραι, Δίκη,	Hora, Dice,	127,13
3 Εἰρήνη,	Irene,	
6 Μοῖραι γ',	Parcatres,	127,15
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ καὶ Εὐρυνόμης, Ἀθλαίη,	EX IOVE ET Eurynome. Aglaia,	
3 Χάριτες, Εὐφροσύνη, Θαλία,	Charites Euphrosyne, Thalia,	127 20
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ καὶ Δήμητρος.	EX IOVE ET Cerere,	
1 Περσεφόνη,	Proserpina,	127,14
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ καὶ Μνημοσύνης.	EX IOVE ET Mnemosyne,	
9 Μοῦσαι,	Musa,	127,27
¶ ΕΚ ΔΙΟΣ καὶ Λητοῦς.	EX IOVE ET Latona.	
1 Ἀπόλλων,	Apollo,	127,29
2 Ἀρτεμις,	Diana,	127,29

¶ ΕΚ ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΗΡΑΣ. EX IOVE ET Iunone,

1 Ἥβη,	Hebe,	127,33
2 Ἄρης,	Mars,	127,33
3 Εἰλειθυῖα,	Lucina,	127 33
4 Ἥφαιστος,	Vulcanus,	129,2

¶ ΕΚ ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ. EX IOVE ET Maia.

1 Ἑρμῆς,	Mercurius,	129,13

¶ ΕΚ ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΣΕΜΕΛΗΣ. EX IOVE ET Semele,

1 Διόνυσος,	Bacchus,	129,16

¶ ΕΚ ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΜΗΝΗΣ. EX IOVE ET Alcmena.

1 Ἡρακλῆς,	Hercules,	129,18

¶ ΕΚ ΑΡΕΩΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ. EX MARTE ET Venere.

1 Φόβος,	Phebus,	129,9
2 Δεῖμος,	Dimus,	129,9
3 Ἁρμονία,	Harmonia,	129,12

¶ ΕΚ ΠΟΝΤΟΥ ΚΑΙ ΓΗΣ. EX PONTO ET Terra.

2 Νηρεύς,	Nereus	89,28
2 Θαύμας,	Thaumas,	89,32
3 Φόρκυς	Phorcys,	89,32
4 Κητώ,	Ceto	89,33
5 Εὐρυβίη	Eurybia,	89,34

¶ ΕΚ ΝΗΡΕΩΣ ΚΑΙ ΔΩΡΙΔΟΣ. EX NEREO ET Doride.

1 Πρωτώ,	Proto,	91,2
2 Εὐκράτη,	Eucrate,	91,2
3 Σαώ,	Sao.	91,2
4 Αμφιτρίτη,	Amphitrite,	91,2
5 Εὐδώρη	Eudora,	91,2
6 Θέτις,	Thetis,	91,33

7 Γαλήνη,	Galene,	91,3
8 Γλαύκη,	Glauce,	91,3
9 Κυμοθόη,	Cymothoe,	91,4
10 Σπειὼ,	Spio,	91,4
11 Θαλία,	Thalia,	91,4
12 Μελίτη,	Melita,	91,5
13 Εὐλιμένη,	Eulimene,	91,5
14 Αγαυὴ,	Agaue,	91,5
15 Πασιθέα,	Pasithea,	91,6
16 Ερατὼ	Erato,	91,6
7 Εὐνείκη,	Eunice,	91,6
17 Δωτὼ,	Doto,	91,7
18 Πρωτὼ,	Proto,	91,7
20 Φέρουσα,	Pherusa,	91,7
21 Δυναμένη,	Dynamene,	91,7
22 Νησαίη,	Nesaea,	
23 Αλιαίη,	Altaea,	91,8
24 Πρωτομέδεια,	Protomedia,	91,8
25 Δωρὶς,	Doris,	91
26 Πανόπη,	Panope,	91,9
27 Γαλάτεια,	Calathea,	91,9
28 Ιπποθόη,	Hippothoe,	91,10
29 Ιπποτόη.	Hipponoe,	91,10
30 Κυμοδόκη,	Cymodoce,	91,11
31 Κυματολέγη,	Cymatolege,	91,12
32 Κυμὼ,	Cymo,	91,14
33 Ηϊόνη,	Eione,	91,14
34 Αλιμήδη,	Halimede,	91,14
35 Γλαυκονόμη,	Glauconome,	91,15
36 Ποντοπόρεια,	Pontoporia.	91 15
37 Λειαγόρα,	Liagora,	91,16
38 Ευαγόρα,	Euagora,	91,16
39 Λαομέδεια,	Laomedia,	91,16
40 Πολυνόμη,	Polynome,	91,17
41 Αὐτονόη,	Autonoe,	91,17
42 Λυσιάνασσα,	Lysianassa,	91,17

43 Εὐαρνη,	*Euarne,*	91,18
44 Ψαμάθη,	*Psamathe,*	91,19
45 Μενίππη,	*Menippe,*	91,19
46 Νησὼ,	*Neso,*	91,20
47 Εὐπόμπη,	*Eupompe,*	91,20
48 Θεμιστὼ,	*Themisto,*	91,20
49 Προνόη,	*Pronoë,*	91,20
50 Νημερτὴς,	*Nemertes,*	91,21
¶ ΕΚ ΘΑΥΜΑΝΤΟΣ καὶ Ἠλέκτρας.	*EX THAVMANTE & Electra.*	
1 Ἶρις,	*Iris,*	91,25
2 Ἀελλὼ,	*Aello,*	91,26
Ἁρπυῖαι,	*Harpyia,*	
3 Ὠκυπέτη,	*Ocypete.*	91,26
¶ ΕΚ ΦΟΡΚΥΟΣ καὶ Κητοῦς.	*EX PHORCYO ET Ceto.*	
1 Γραῖαι,	*Graa,*	91,29
2 Πεφρηδὼ,	*Pephredo,*	91,31
3 Ἐνυὼ,	*Enyo.*	91,32
4 Σθενὼ,	*Sthenno,*	
5 Γοργόνες, Εὐρυάλη,	*Gorgones, Euryale,*	91,35
6 Μέδουσα	*Medusa*	
7 Ἔχιδνα,	*Echidna,*	91,38
8 Δράκων φύλαξ ἑσπερίδων,	*Draco custos Hesperidum,*	95,26
¶ ΕΚ ΤΑΡΤΑΡΟΥ καὶ Γῆς.	*EX TARTARO & Terra,*	
1 Τυφωεύς,	*Typhoëus,*	123,4
¶ ΕΚ ΤΥΦΟΕΩΣ. Ἄνεμοι,	*EX TYPHOEO. Venti.*	125,16
¶ ΕΚ ΤΥΦΩΝΟΣ καὶ Ἐχίδνης,	*EX TYPHONE & Echidna.*	
1 Ὄρθος κύων,	*Orthus canis,*	93,32
2 Κέρβερος,	*Cerberus,*	93,33
3 Ὕδρα Λερναία,	*Hydra Lernaea,*	93,39
4 Χίμαιρα,	*Chimera,*	95,6

¶ΕΞ ΟΡΘΟΥ ΚΑΙ ΕΧ ORTHO EX
Χιμαίρας. Chimara.

1 Σφίγξ, Sphinx, 95,13
2 Λέων Νεμαῖος. Leo Nemæus, 95,14

¶ΕΞ ΙΑΣΙΟΥ, ΚΑΙ ΕΧ IASIO ET
Δήμητρος. Cerere.

1 Πλοῦτος, Plutus, 131,8

¶ΕΚ ΚΑΔΜΟΥ EX CADMO ET
καὶ Ἁρμονίας. Harmonia.

1 Ἰνὼ Ino, 131,15
2 Σεμέλη, Semele, 131,15
3 Ἀγαυὴ, Agaue, 131,15
4 Αὐτονόη, Autonoe, 131,16
5 Πολύδωρος, Polydorus, 131,17

¶ΕΚ ΤΙΘΩΝΟΥ EX TITHONO
καὶ Ἠοῦς. & Aurora.

1 Μέμνων, Memnon, 131,24
2 Ἡμαθίων, Emathion, 131,24

¶ΕΚ ΚΕΦΑΛΟΥ EX CEPHALO
καὶ Ἠοῦς. & Aurora.

1 Φαέθων. Phaethon. 131,5

¶ΕΞ ΙΑΣΟΝΟΣ EX IASONE
καὶ Μηδείας, & Medea,

1 Μήδειος, Medeus, 133,4

¶ΕΞ ΑΙΑΚΟΥ EX ÆACO ET
καὶ Ψαμάθης. Psamathe.

1 Φῶκος, Phocus, 133,7

¶ΕΚ ΠΗΛΕΩΣ EX PELEO ET
καὶ Θέτιδος, Thetide.

1 Ἀχιλλεὺς, Achilles, 133,10

¶ΕΞ ΑΓΧΙΣΟΥ EX ANCHISE
καὶ Ἀφροδίτης. & Venere.

1 Αἰνείας, Æneas, 133,11

¶ΕΞ ΟΔΥΣΣΕΩΣ EX VLYSSE
καὶ Κίρκης. & Circe,

1 Ἄγριος, Agrius, 133.16

2 Λατῖνος.	*Latinus,*	133,16

ΕΞ ΟΔΥΣΣΕΩΣ EX VLYSSE.

καὶ Καλυψοῦς.	*& Calypso.*	
1 Ναυσίθοος.	*Nausithous,*	133.19
2 Ναυσίνοος.	*Nausinous,*	133 20

ANNOTATIONES IN DIES HESIODI

ex D. Philipp. Melanchth. & Ioanne Frisio Tigurino.

Annotationes in Opera eiusdem, habes in initio huius libri.

TRADIT *discrimina dierum, qui fausti vel inauspicati sint, item alia aliis diebus licere. Quadam. vero discrimina ad causas naturales referri possunt, quadam sunt ex superstitionibus. Sunt autem caetera discrimina seruanda quatenus causae naturales cogunt. Superstitio verò praeter causas naturales est, & ex impietate profecta. Esse verò insania non habere naturae rationem, cum illa nobis vsui sit, & nostra causa à Deo condita. Itaque discrimina dierum nata sunt aliqua ex parte ex aspectibus quibus Luna inuisitur Solem. Nam quadrati aspectus cient pugnam naturae cum morbo, sed superstitiosa obseruatione aucta sunt. Nam inde apparet non esse certam rationem discriminis dierum apud Hesiodum, quòd ait, alios alios dies probari.*

Pag. 43. ἡ Πεφραδέμεν.) Τρισκαίδεκα μὲν ὀνομάζεται ἀπὸ τριακοστῆς μηνὸς ἡμέρας, quam dicit optimam

Eo die exactiones debitorum & vsurarum, vt patet ex Aristophane, similiter & forensia iudicia Athenis fieri solebant. Conueniebat enim populus in senatu vt iudicaretur, doceretur de religione, & mores formarentur. Tum scenici ludi fiebant, qui vice concionum fuerant. Et hi ritus ad res politicas, non physicas, referẽdi sunt.

Pag. 49. ἢ Εὖτ' ἄν.) *Quidam Scholiastes hunc versum aliter intelligit, & ita interpretatur:* ὅταν μὴ ἀληθείας κρίνωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰς ἡμέρας· ἤτοι ὅταν τὸν ἀληθῆ διέκωσιν αὐτὸν, καὶ μετ' ἀκριβείας γινώσκωσιν.

ἢ Πρῶτον ἕνα) *Athenienses mensem (qui apud eos est 30. tantùm dierum) in tres decades diuidunt, quarum primam nominant* ἱσταμένου μηνὸς, *secundam* μεσοῦντος, *tertiam* φθίνοντος. *Deinde prima decadis diem primam* νουμηνίαν, *secundam,* δευτέραν ἱσταμένου, *tertiam,* τρίτην ἱσταμένου, *& ita deinceps vsque ad* δεκάτην ἱστα. *Secunda decadis diem primam,* πρώτην ἐπὶ δέκα, *secundam,* δευτέραν ἐπὶ δέκα, *vsque ad* εἰκοστὴν *sine* εἰκάδα, *i. xx. diem. Tertia primam,* πρώτην ἐπὶ εἰκάδα, *vel Solonis inuentu, numeros dierum ad Luna decrementum minuendo,* ἑνάτην φθίνοντος, *secundam,* ὀγδόην φθίνοντος *tertiam,* ἑβδόμην φθίνοντος, *vsque ad* τετράδα, *i. 30. diem, quam etiam* ἕνην καὶ νέαν *vocabant, id est, veterem & nouam: quo nomine etiam instantis mensis prima dicebatur: itémque prima dies Luna iam apparentis, & tertia à coitu digressa. Cæterùm Hesiodus hic, nec singulatim omnes dies, aut ex ordine, nec ijsdem etiam appellationibus commemorat, sed repetit quosdam bis aut ter, nonnullis interim velut* μετὰ δύπτον καὶ ἀκμήνον *prætermissis: quod suo quoque loco notabimus.* Ἕνη *igitur primus dies est, pro* ἕνη καὶ νέα, *nempe metri causa. Hunc dicit esse sacrum: sunt enim omnia initia sacra,* τετρὰς *pro* τετάρτη, *quar-*

tus dies, qui itidem sacer est, quia eo die prodit à coitu Luna, primúmque tunc conspicitur.

✠ Ογδοάτῃ) Praeteritis, 2 & 3 itémque 5, & sexto diebus, vt medijs, venit ad octauum & nonum, quos recte vtiles dicit crescentibus: nam humores alit crescentia Luna. ✠ Ενδεκ.) Decimo praeterito, vndecimum & duodecimum variè laudat: quia Luna Solem trigono aspectu intuetur, quem beneficum vocant. ✠ Η μὲν) ἔστι per synaresin pro ἔσται. ✠ Τῇ) i. τῇ ἀερσιπότητος, pro ἀερσιπότης, in aere pendens. ✠ Η-ματος) Quidam legunt ἐπιπλέον, vnico vocabulo, & dicunt ita vocari xxij. diem, quasi cumulatum & adauctum.

✠ Μινὸς. Ait xviij. diem sationi obesse, nimirum propter immodicum humorem. vetant enim sementem facere in solo humidiore iusto. Contra plantas serere praecipiunt pluuijs etiam tempestatibus. Vocat autem hũc diem πεντεκαιδεκάτιον μινὸς ἰσταμένου, qui dicitur aliàs, πέμπτη ἐπὶ δέκα.

✠ Ἕκτη) Praeter vulgarum morem vocat 16. diem, ἕκτιον μέσιον, quum aliàs dicatur ἕκτη ἐπὶ δέκα. Est autem hic dies, contrà quàm superior, incommoda plãtis, decrescente nimirum Luna, vtilis verò maribus gignendis: nam ex humido semine fœmella, ex sicciore puelli nascuntur. Et decrescente Luna semen minus humidum est quàm crescente.

✠ Οὔτε γὲν.) οὔτ' ἄρ γάμ. ἐστὶ. id est, non est vtile puellis vt tum contrahant nuptias, quia à plenilunio cœpit iam humor deficere. Addit deinde quædam pastoralia officia, quæ omnia ad quadratum aspectum pertinere videntur.

✠ Εἰκάδι.) Sic vocat vigesimum diem, quòd summa dies sit μινὸς μεσοῦντος, diebus τῶν φθίνοντος continuò insequentibus. ✠ Τίνεθεν.) hic pro πεπυκνωμένος nonnulla exemplaria habent πεπυμένος. ✠ Εβδλὴ,) τετρὰς. vocat diem 14. τε-

τρόδα μέσον; qui puellæ gignendæ bonus est, quia Luna tum abundat humore, eiúsque lumen est gelidum magis, & calor temperatior. quapropter etiam animalia, cùm tuno propter humoris abundantiam mitiora sint, facilius cicurantur.

v. Τετρά δ'.] Quartum diem à fine mensis & decimum quartum, vel [vt alij volunt] quartum & vigesimum quartum improbat: tum enim & oppositio & interlunium ladunt corpora. Qui laborant cholericis morbis ad postremam quartam magis languent, plegmatici contrà.

v. Πέμπτας.] Quintos dies monet fugiendos, nempe v. xv. & xxv. cuius res nullam adfert rationem naturalem, sed eam quæ est de religione, nempe quòd tunc furiæ obambulent, & pœnas experant à scelerato hominibus.

Pag. 47. v. Μέσον δ'] Monet Poeta fruges ventilandas à plenilunio, quia sicbid tempus excitantur venti, & aura siccior est. Prodest autem importari frumentum siccius, nam madidum importatum statim corrumpitur. v. Βάλλειν.] ὕλοτ. Iubet secari ligna ad thalamos & naues, quòd materia quæ cæditur decrescente Luna firmior sit, quæ verò crescente Luna, illico putrescat.

v. Νέα] In quibusdam exempl. interijcitur hic versus, τῆμας ἀδηλοτάτη πέλεται τρισθείσα σελήνη. Sed quoniam is suprà habetur pag. 25. v. 8. abundare omnino videtur.

v. Εἰνὰς.] Nona dies media, i. xix. meridiana, melior est. ὀπὶ δείλα aduerb. pluralis numeri, vt ἠῶτα, Quidã legunt ὀπὶ δείλα. Deriuatur à δείλαν, crepusculum. v. Πρωτίστη] Prima nona dies, scilicet à principio mensis, innocua est propter tergeminum aspectũ cùm Sol abest à signis.

v. Ἀνίερα.] ἄπαν πάγκ. Prouer. Nullus dies omnino malus. v. Πάντες.] Loquitur de xix. die mensis, biduo

nempe ante ἔνλω καὶ νέας. ἀξαθαι.) *Graecismus pro aperire dolium.* Εἰρυμ. πωῤ. δ' αὖτ. &c. *id est, pauci serie seruant hoc dierum discrimen, pauci norunt quisnam dies praestet*

Τετράδι.) *Diem xiij. intell.* Μέσου) πωῦρ δ' αὖτ. Ἐλλειψις *hic est: nam ad dies referri debet, vt sit sensus: Pauci post vigesimam mensis optimam probat sequentes dies. Nam & tempestatum & corporum maximè mutationes fiunt principio postremae quartae.*

Αἶδι μὴ) *Epilogus est praeceptorum. Est igitur considerandum quid religio praecipiat, deinde quid oriatur ex causis naturalibus. Quod enim secus se habet superstitio est.* Αἰ δ'.) μετάδοτον *promiscuum sonat.* Ἀνήρεοι *autem videtur Potest anus vertisse emortuos dies. Et Hom. somnia vocat* ἀνήρεα, *quasi dicas inania.*

Ἄλλος.) *Hic videmus Hesiodum non vbique secutum certam rationem, sed in plerisque superstitionem & consuetudinem hominum.* Ἀλλοτε.) *Prouerb. Dies nouerca & parens.*

Τάων.) *Bene, inquit, habebit qui seruauerit discrimina eorum. Adiecit tamen Correctionem, quòd alij alias probent ac laudent. Verùm iste inculpabilis est, ille non peccabit qui non violabit ea quae religiosè vtiliter constituta sunt. Nam Dij fauent ijs qui natura recte vtuntur.*

FINIS ANNOTATIONVM
in Dies Hesiodi.

BREVES ANNOTATIONES in Scutum Herculis.

INSCRIBITVR hoc Poema proprio nomine Herculis scutum, quòd eius præcipua sit hîc descriptio. Rei autem argumentum sic habet. Taphij facta expeditione in Electryonis boues interemerunt fratres Alcmenæ qui armenta à viillorum defendere conabantur. Cùm autem Amphitryo cum ea coire vellet, non prius promisit quàm de fratricidis pœnas sumpsisset. Quamobrem ipse eò profectus illos interfecit. Eadem autem nocte cum ea coeunt & Iupiter & Amphitryo: hic reuersus à prælio: ille verò hominibus auxiliatorem generare volens. Peperit illa ex Amphitryone quidem Iphiclum, ex Ioue verò Herculem: Qui cum auriga Iolao proficiscitur adversus Cygnum, Martis filium: qui decimas ducentes ad Pycho, depradabatur. Profectus igitur scuto per Vulcanum facto Trachinem abit ad Ceycem. Congressus cum Cygno, eum interimit, Martémque prosilio suo pugnantem in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis, ob filiam Themistonoen.

Pag. 49. Ἤ οἶν) Dubitari à multis solet, quid sibi velit hoc ἀοίδος initium, quod & abruptum videtur, & obscurum, ideóque varìe absurdéque à multis est expositum. Nos igitur ex G. Cantero declarationẽ eius euidentem adferemus (cuius ille I. Auratum sibi authorem esse profitetur.) qua omnis omnino difficultas tolli videtur. Est autem res paulo altius repetenda: Hesiodus inter cætera quæ Pausanias in Bœotiis enumerat, scripsit etiam μεγάλας ἠοίας, vt vocat idem Pausanias, & præterea Athenæus, & Apollonij, Pindari, Sophoclis interpres: in quibus præclarissimas

quasque mulieres & heroinas perpetuo carmine celebrauit, vt vel singulas pro exemplo nobis proponeret, vel vnam aliquam praclarissimam cum reliquis compararet. Hinc enim dictæ sunt ἠοῖαι, quòd singula similitudines ab his vocibus, ἢ οἵη, inciperent: sicut & in Homeri Bœotia factum cernimus & apud Hebræos in Pentateucho. Quocirca etiam contigit, vt nonnulli posteriores poetæ, & inter alios Hermesianax Colophonius, Hesiodi fuisse amicam putarint, quam hoc modo celebrauerint: vt & Homerus Penelopen, & alij alias. Earum igitur ἠοῖον fragmentum est, quod hodie extat, Scutum Herculis, quo vna comparatio earum quibus totum opus constabat quàm plurimis, continetur: itaque & ab ἢ οἵη, sicut etiam reliqua, incipit. Exemplum vnum & alterum ab interprete Pindari citatum adducam. Ἢ οἵη Τρίς πυκινοφρων Μυκιονίδη, Ἢ τίνι Εὔφημος γαμόχῳ, &c. &. Ἢ οἵη Φθίη Χαρίτων δόμον κάλλος ἔχουσα Πηνειῶ παρ' ὕδωρ καὶ ἐν ἀγλαΐαις Κυρίνης, &c. His omnino simile est nostrum illud, Ἢ οἵη ἀμφιπόδων, &c. Vnde patet error scholiastis Graci Tzetzis, qui non ἢ sed ἢ legit, ac οἵη vel per admirationem dictum, vel superfluè positum putat. Nec melius sanè interprete, qui Heu qualis *vel* qualis illa *exposuerunt, cùm, vt nos vertimus, verba sonent,* Aut qualis. *Ineptè quoque nonnulli quidam* Matutinas *vertit. Et quanuis hoc opusculum magni sit operis fragmentum, proprio tamen insignitur nomine (vt antea diximus) & Scutum Herculis vocatur, quod eius præcipua sit in hac comparatione descriptio, sicut apud nos Somnium Scipionis dicitur. Hæc igitur de ipsis vocabulis initij. Orditur autem Poeta à commendatione Alcmenæ, quæ Amphitryonem patris interfectorem Thebas secuta est.*

ἢ Νόσφιν.) *Declarat occasionem suscepti belli ab Amphitryone.*

Pag. 51. ἢ Ἀνδρέσι.) *Legitur etiam* φυτοῖσι.

ἀν Εὐνῆ) Sunt exempl. quæ habent Εὐνῇ ἐν φιλ.

Pag. 53. ἀν Ὅς φεύλιπ.) Multa exemplaria pro δόμον hic habent δῶμα, non sine magno fœdóque errore: cui tamen facillimum erat mederi, vel eo modo quo nos fecimus, vel sic, Ὅς φεύλιπὼν δῶμα σφέτερον σφετ. ἀν Σχέτλιος.) His etiam pro μέλα reposuimus τολλὰ ut constet versus. ἀν Αὐτὰρ] pro ἐπιτέλλετο legitur etiam ἐπέτειλεν.

Pag. 55. ἀν Η'θεὶ.] Alij ὦθεῖ ἀν Φυλόπδα. Alij φέρτερα. ἀν Θύμῳ] Nonnulli codices habent μύθῳ.

ἀν Κάλλαλ.] Est alia lectio, quæ pro ἀ' ἔντο δεν habet δέ τοι ἔασεν.

Pag. 57. ἀν Χιρσὶ.] Sequitur iam clypei Herculu elegantissima & admirabilu descriptio. In Ald. & Flor. editionibus præfixus est circulus huic versui, Ἀρχὴ τῆς ἀσπίδος: quasi verò præcedentia non pertineant ad idem opus

ἀν Λαμπόμενον] Aliâs κυανοῦ. ἀν Σειρίου.] Quidam malunt, μελαίνῃ

ἀν Ἐν δὲ] Est hic ἀποτύπωσις acerrimæ pugnæ, φεῖωξις q. d. prosecutio, vel propersecutio. Inter pr. ἐν τούτοις φασὶν ἐν φεῖωξις καὶ ὑπόδιωξις, ἅς τινες θεὰ ἐξαλεξιφηνίας καὶ γὰρ οἱ πολέμιοι ποτὲ μὲν διώκουσι, καὶ καλεῖται τοῦτο φεῖωξις, ποτὲ δ' διώκονται, καὶ καλεῖ τοῦτο παλίωξις. igitur παλίωξις est quum ij qui fugerant, eos qui fugarant atque vicerant versa Martis alea insectantur. Huic loco similis est ille apud Virgil. cùm Troiana pubes pugnæ ciet simulachra sub armis: Inde alios ineunt cursus alicisque recursus. Adiuersis spatijs: Et nunc terga fuga nudant, nunc spicula vertunt Infensi, &c.

ἀν Αμφιτρ.] Sunt qui legant θαυματὸ. ἀν Κυάνεα.] Quædam exempl. habent Κυάνεοι

Pag. 59. ἀν Τοὶ δ'] Alij malunt κότεόντε, & irascebantur, seu incendebantur.

ἀν Ἐν δ' ἐῶ.] Alludit ad pugnam Lapitharum cum

Centauris in nuptijs Pirithoi. ἀ Αρμτον.) Alia exemp. habent Θούριόν τε. ἀ Ἰμερόεν.) Deest fortasse articulus ὁ, vel simile quippiam, ad explendum versum.

Pag. 61. ἀ Ἐν δ' ἶω.) Perseum clypeo antevolante fingit. ἀ Κάλλ.) Quadam exempl. habent τόνμα ποτέτο. ἀ Κέατ.) Orci galeam invisibilem facit.

Pag. 63. ἀ Μάρναθ.) Quidam legunt ἀπὸ ἀ αἴθρας. Alij malunt, γῆρας τ' ἐμάμαρπτον. ἀ Αἷμα) Legitur etiam μάρπτειν, sed cum μαμάπτειν melius sonat versu. Et supra etiam pag. 61. est ἰάμβοις μαπτέειν. & pag. 65. ἰάμβοις μαπτέειν.

ἀ Αθηπος.) Vel, ἀλλ' ἄρα ἔγε. ἀ Χερσὶν.) vel, ἀγλαΐαις.

Pag. 65. ἀ Αἰχμῆς.) Nonnulli codices habent κορυφόεντα, q.d. fastigiatos culmos. Interp. ῥαδδοῦ δυ, καὶ δ' ὀκαρπίας δόδκα. ἀ Οἱ δ' ἄρ ἐν] Pro ἵππλον alij legunt ἵπλον. ἀ Οἱ δ' αὖτ. In hoc & quarto deinceps versu pro ἐς ταλάεγις est in nonnullis codicibus ἐν ταλάεγις. ἀ ἰάμβοι'] Legitur & ἀπαλύξαι.

Pag. 67. v. καὶ σφ.] Aliâ φωνήσασ' v. Αλλο) Legitur etiam, Αλλο δέ τοι ἔπος ἐξερέω. v. Αὐτὸς] Quadã exemplaria habent ὄπὶ τῶτα, pro ὄπίστα, v. Αἰχδ'] Alij, ἀδεισεν ἀχμοτ.

Pag 69. v. Παντὶ.] Notandum est hic πάνος poni prior elonga, vt & infrà pag 75. quum tamen alibi soleat Hesiodus alios Poetas in corripienda illa syllaba sequi. v. Ως δ' ὅτ'.] Comparatio hæc est Homero frequens. v. Κάδ] Hoc Homero & Virgilio semper signum cladis est.

Pag. 71. v. Οὐδ'.] Scholiast. Græcus Tzetzes scribit Seleucham quendam legere χαλκὸς, vt de hasta intelligatur, nam scutum, inquit, non erat aeneum.

Pag. 71. i. v. τλὴ ὄρμω] lege ὀρυμαδδὸς.

Pag. 73. v. Αὐτος.] Aut retinendum ὄπιόντα, vt supra, aut ἀφεστόντα reponendum pro ἀφεστόντα.

v. Οὐρῇ] legitur etiam μαστῷ.

BREVES ANNOTATIONES in Theogoniam Hesiodi.

PAG. 77. ἀ Καὶ τελ.) In nonnullis exemplaribus est Τερμηροῖο. Et ἀ. sequenti quidam diuidunt ἔπειτα κλιῶνς.

Pag. 79. ἀ Θείλω.) Magis placeret altera lectio, ἵνα κλείοιμι, si cum ea stare posset versus, quòd infrà quoque Poeta vtatur verbo κλείειν. Quid si verò legamus ὡς κλείοιμι: ἀ Ἀρχέμ.) Altera lectio, λέγουσαι, videretur forsasis melius convenire, si mensura versus ferre posset. Sensus certè est manifestus, idē nempe qui est. ἀ Σφᾶς δ' αὐτὰς ὀφεῖτόν τι καὶ ὕστερον αὖιν ἀείδειν: qui commodè effici non potest, si legamus λέγουσι, nisi ita exponamus: καὶ λέγουσιν ἀοιδῆς, sub. αὐτὸν ὑμνοῦσαι. ἀ Η δ' ἔπα) Secundum quosdam esset scribendum κοδρας, quod ρας corripiatur: sed nō assentiūtur veteres codices. ἀ Μέμελ.) Ald. edit. habet μέλεται. Germ μέλεται. Venit. μεμέλεται. Sed notum est ex Homero, μεμέλεται contrahi in μέμελται.

Pag. 85. ἀ Βεβίλ.) Hæc lectio Latinorum Poetarum testimoniis confirmatur. Altera autem ἀστεβίλω habet pro στεβίλω. ἀ Κυκλ.) Videtur potius legendum ἕις, pro ἕς per diaresin.

Pag. 87. ἀ Μήδεα δ') Non video quomodo ἀδέμαντον ad sensum applicari possit, nisi dicamus esse mēdum pro ἀδέμαντα, vt etiam interpretati sumus. Nam κέλα, & quæ sequuntur de ipsis genitalibus omnino intelligenda sunt.

Pag. 89. ἀ Φάσκ.) Τι ταίνοντας quidam exponunt nocentes, sed iudicet lector num potior sit interpreta-

tio, extendentes, *scilicet manum*. ἀνθλω.) *Alij legunt* λαμὼν: *& fortasse melius. Sicut etiam* ἀ *sequenti magis convenire videtur* φόβους *quàm* φόνους, *quia suprà in Aspid. coniunxit etiam Poeta hæc duo* φόβος *&* ἀδεγκτασίη, *pag.* 57. ἀ Τάφ.) *Lege* Κυπώ.

Pag. 91. ἀ Πεφοτόν.) *Quædam exemplaria habent* Εὐφαίνω. ἀ Ωκείνε.) *Aliàs*, καλλιπάρηος.

Pag. 93. ἀ Μιχθεὶς.) *Versus hic in omnibus exemplaribus collocatus reperitur 9. versib. superius, post illum* Εν μελαγχοῖ, *cum tamen eò pertinere nullo modo possit. Nam tres tantùm traduntur Gorgones, Stheno, Euryace, & Medusa, neque in his recenseitur Callirhoe. Quocirca in G. Cantorum sequenti, versum illum huc transtulimus. Nam hoc cum historia plane conuenit, quæ cita repetitur pag.* 131. ἀ Κούρη δ' Ωκεανοῖο.

Pag. 95. ἀ. Εὔλω.) *In nonnullis exemplaribus est* Αλδήσκος *pro* Αρδήσκος.

Pag. 97. ἀ Οἱ δὲ ἐν.) *Legitur etiam* ὅστε πίεν.

ἀ Κρείω.) *Omnino legendum est & corrigendum*, Κρείω δ' Εὐρυβίη, *vt sit sensus, Eurybiam peperisse Creo, &c. Nam vir Creus recenseitur suprà in catalogo filiorum Cœli & Terræ, pag.* 85. ἀ *primo. Eurybia autem mulieris fit mentio pag.* 89. ἀ Εὐρυβίη. *vbi ex Ponto & Terra prognata dicitur. Porrò in hoc versu pro* πάντεν, *legitur etiam* τέκεν ὀφ φιλ.

ἀ Πίρασνθ.) *Legitur etiam* ὃς πάσαιρ, ἀ Αρχέφιν.) *Aliàs* λαυφεγκέλαθον.

Pag. 99. ἀ Μύτιν'.) ἀποφράσθν *reposuimus pro* ἀποφόσθν, *Hesychium secuti. Videtur autem hic capi vox illa pro vi spoliare, vel simpliciter pro adimere. Sunt tamen qui malunt pro carere, accipere.*

ἀ Ἔδων.) *vel* Ρίζων.

Pag. 101. ἀ Εν τ' ἀγ'.) *Hic pro* ἔνθ' *reposuimus* ἔν τ' ἀ *& pro* ὄκ', ὅτ' κ'. ἀ Ἔδω) *Aut legen-*

dum est, τοῖς pro τοῖσι, aut pro παρεστῶσι aliud verbum reponendum videtur: certe τοῖσι παρίστασι sensui aptissimum esset. ἢ Ῥεῖα.) Quidam malunt, φέρει χαίρεον τε, πυκδοῖσι δὲ νοῦς. ἢ Βυκολ.) Fortasse pro βυκόλια metri causa repositum.

Pag. 103. ἢ Κρήτη) Iudicet lector, num rectè additum sit, ὁν. ἢ Ηὔξετο.) Nonnulli codices habent ἐπιπλομένων δ' ἐπιχωρῶν.

Pag. 105. ἢ Οἴοι.) Pro ἀπαμύνω. legitur & ἐπαμύνω τε.

Pag. 107. ἢ Δαεσάμῳ Finis huius versus sic legitur in Ald. & Flor. edit. Ζλωὸς τόον ἐξαπατίωνον: vbi Ζλωὸς nullo modo ferri potest. de ἐξαπατίωνον autem (quod tanquam ab ἐξαπατάω deductum videtur) lectori iudicium relinquimus.

Pag. 109. ἢ Ἀμφὶ.) pro νεοθάλεας reposuimus νεοθαλέος, vt iungatur cum πόνος. ἢ Οὐλομένω.) Mendosè prorsus legitur hic versus in nonnullis exemplis, cum iniuria tam metri quàm sensus ipsius, hoc modo: Οὐλομένης πάντας ἀσύμφορον, ἀλλ' ἀπόρρητο. Perperam etiam σύμφορα exponitur in vulgar. nec pr. Cõmoda, cùm significet Commiantia, vt in illo eiusdem Poetæ loco, in Ἔργ. pag. 17. Ἀσμὸς ἐφ' τοι πάμπαν. &c Est ergo sensus: quæ non sectantur paupertatem, sed luxum sũt affecta.

Pag. 113. ἢ Φαίνετο.) Pro ἐκαστίοι potest etiam legi ἑκαστίον. ἢ Ἐς φάος.) Pro ἀπὸ legitur etiam ὑπὸ: & fortasse rectius, vt eius aspiratio fulciat præcedentem syllabam. ἢ Σῆς δ'.) Est & alia lectio, Σῆσι δ' ἐπιφρασσώμεθα. ἢ Ἄφορρ.) Coniunximus δὲ cum præcedenti voce ἄφορρον, vt videlicet sit aduerbium motus, non autem coniunctio δὲ, quæ ita est in præcedẽti ✱.

Pag. 115. ἢ Πάλαιτο.) Legitur hic etiam, μέγας ὑπὸ δοῦπ. aspiratione præpositionis fulciente vltimam syllabam præcedentis dictionis, vt iam antea vidimus, pag. 113. ἢ Ἐς φάος. ἢ Σῶ δ'.) Quidam malunt

ἐσφεόγιζον, quam dictionē Hesych. exponit ἐδόνουν, id est, agitabant, ciebant, mouebant. Sed videriis quo pacto ita constet versus.

Pag. 119. ἐν Τῷ δὲ.) σιδήρε'ν scribendum, sed per συνίζησιν legendum σιδήρου ἐν Ἀγελίν) Aly malunt Ἀγελίης: quod videretur tum in feminino genere poni, (quod durum esset aut sub intelligendum ἔνεκα. Quid si verò ἀγελίης legeremus?

Pag. 121. ἐν Ὅς κεν) ἀπολείψας, ab ἀπολείπω. Quidam tamen ad ἀπολείπω deducunt. & relinquentes exponunt. ἐν Ἐνθάδε.) Legitur & λάϊνος.

Pag. 123. ἐν Τρέας') melius fortasse sic quàm vt alia exempl. habent, Τρέας δ' ἀΐδης, cum qua lectione versus constare non potest.

Pag. 125. ἐν Νόσφι.) Malim Ζεφύρου τε cum plerisque aliis. Nam superius pag. 97, separauit quoque Zephyrum ab Argeste. Aut igitur hic legendum Ζεφύρου τε, aut superius coniungenda hæc duo Ἀγέστου & Ζέφυρον. ἐν Αἰδ. ἀλλ) multa exempl. habent μαλαβρά, quod vocabulum Hesych. exponit, αἱ μάταιαι ἄμμοι, ἢ κοῦφαι πνοαί. ἐν Γαίης.) Versus hic est hypermeter. In nonnullis tamen exempl. est αἰεὶ Ζλῶα.

Pag. 127. ἐν Αἴτ') Quidam scribunt ὡραίοισι, φιλοῦσι: nonnulli etiam exponunt decorant, speciosa faciunt: quòd nimirum Horæ dicantur pulchritudinis Deæ.

Pag. 129. ἐν Ὀλίζιος.) Legitur quoque ἀθανάτοισι τελέσας ἐν Ἡδέ οἱ) ε in particula δὲ sustentatur aspiratione sequentis dictionis.

Pag. 133 ἐν. Αὐτὰρ.) Reperitur etiam Νηρηΐδες.

ἐν Ἀγρίον.) In nonnullis codicib. hæc duo verba, ἀμύμονα, & κράτερον, scribuntur vt propria nomina.

FINIS.

Notes du mont Royal

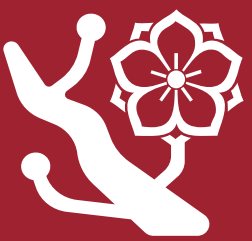

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Une ou plusieurs pages ont été volontairement omises ici.

AVTHORVM.

QVORVM POEMATA HOC ENCHIRIDIO CONTINENTVR, Elenchus.

THEOGNIS Megarensis, pag. 7

Annotationes in eundem, ex Elia Vineto, pag. 78.

PHOCYLIDES, pag. 101

Versus Phocylidi attributi tum apud Athenæum, tum apud Stobæum, pag. 113

Annotationes in Phocylidem, Ex V. Amerpachio, pag. 114

PITHAGORÆ carmina aurea, pag. 122.

Annotationes in eadem. Ex eodem V. Amerpach. 126.

SOLONIS sententiæ elegiacæ, pag. 131

Eiusdem nonnulla citata tum à Philone, tum à Clemente Alexandr. pag. 143

TYRTHÆVS de Virtute bellica, pag. 147.

Alia eiusdem, pag. 149

SIMONIDES de vita humana, pag. 157. & 165.

Eiusdem iambi de mulieribus, pag. 158.

Gnomica eiusdem in mortem, pag. 163

RHIANI, de imprudentia, pag. 171.

EX NAVMACHII scriptis sen-

tentiæ. pag.173
Eiusdem vituperium diuitiarum, pag.176

PANIASIDIS in incontinentiam, 177

Ex ORPHEO, de Deo, 181

MIMNERMI de vita quòd breuis sit, 184

Epigrammata eiusdem, 187
LINI in Prudentiam & Spem, 189.& 191
CALLIMACHI nonnulla, 191
EVENI Parij sententiæ, 193
ERATOSTHENIS Cyrenai, 195
MENECRATIS Comici, 197
POSIDIPPI Cassandrij, ibid.& 265
METRODORI Athenienſis, 199
TIMOCLIS Comici, ibidem,& 267

HOS AVTORES INSEQVITVR Senariorum libellus, continens diuerſorum Poëtarum ſententias ſingulares: quarum capita hæc ſunt.

IN
Amantem, 212
Amicum & Amicos, 230
Animum, 352
Artem, 226
Attentionem, 226
Auaritiam, 224
Audaciam, 226

Auxilium, 224

DE

Bonis viris, 200

DE

Conscientia, 226
Consilio, 204
Continentia, 210
Curiositate, 224

DE

Deo, 212
Doctrina, 220

IN

Ebrietatem, 218

IN

Famem, 216
Felicitatem, 210
Fidem, 222
Fortunam, 226
Furtum, 218

AD

Gloriam, 208

AD

Honorem, 226
Hortationem, 222
Hospites, 228

DE

Improbis, 224
Industria, 232
Infortunio, 210
Ingrata memoria, 202
Iniuria, 228
Insidia, 230
Iracundia, 220
Iudicio, & divina Iustitia, 214
Iureiurando, 220
Iusto, 20[illegible]
Iuventute, 2[illegible]

IN

Laudem, 2[illegible]
Leges, 21[illegible]
Liberos, 2[illegible]
Lucrum, 2[illegible]

AD

Medicos, 2[illegible]
Mendacium, 2[illegible]
Moderationem, 2[illegible]
Mærorem, 2[illegible]
Mortem, 2[illegible]
Mulierem, 2[illegible]
Mutuum, 2[illegible]

IN

Naturam, 2[illegible]
Necessitatem, 2[illegible]
Nobilitatem, 2[illegible]
Nouercam, 2[illegible]
Nuptias, 204

DE

Occultis, 2[illegible]
Odio, 2[illegible]
Opibus, 2[illegible]
Oratione, 2[illegible]

DE

Parentibus, 2[illegible]
Paupertate, 2[illegible]
Peccato, 2[illegible]
Pietate, 2[illegible]
Pœnitentia, 2[illegible]
Populo, 2[illegible]
Precibus, 2[illegible]
Prudentia, 2[illegible]
Pulchritudine, 2[illegible]

Regem, 2[illegible]
Rem, 2[illegible]

I

Sanitatem, 2[illegible]
Senectutem, 2[illegible]
Seruos, 2[illegible]
Silentium, 2[illegible]
Somnum, 2[illegible]
Spem, 2[illegible]

ADDITA
superioribu
Comicorum
ro vetibus

PHILEM
dis Poeta fu
25

ALEXIDI
AMPHID
ANAXAN
ANTIPH
APOLLOD
DIPHILI
MENAND
DIODOR

IN
Regem, 202
Rem, 204
IN
Sanitatem, 228
Senectutem, 204
Seruos, 210
Silentium, 226
Somnium, 228
Spem, 210
Superbiam, 228
DE
Tempore, 214, & 234
Tolerantia, 228
DE
Veritate, 202
Vita, 202, & 212
Vituperio, 234
Voluptate, 212
Virtute, 200

Ex Io. Hertelij versione.

ADDITA SVNT EIVSDEM CVM superioribus argumenti nonnulla ex veterum Comicorum fragmentis Gnomica ab H. Stephano versibus expressa.

PHILEMONIS qui noua seu mediæ Comediæ Poëta fuit, pag. 235

ALEXIDIS Thurij, 240
AMPHIDIS Athenienſis, 242
ANAXANDRIDIS Rhodij, 243
ANTIPHANIS Carystij, 244
APOLLODORI Gelei, 248
DIPHILI Sinopensis, 249
MENANDRI Athenienſis, 250
DIODORI Sinopensis, 258

EVBVLI Atheniensis, 25
HIPPARCHI, 26
NICOSTRATI, 26
PHERECRATIS Atheniensis, 26
CRATETIS Atheniensis, 261
ERIPHI 265
CLEARCHI. 267

FINIS.